

საქართველო

ფასი | ღირსი

გვესმოდით

gazeti@inbox.ru

12-13 აპრილი
საქართველოს
მედიის
საერთაშორისო
საერთაშორისო

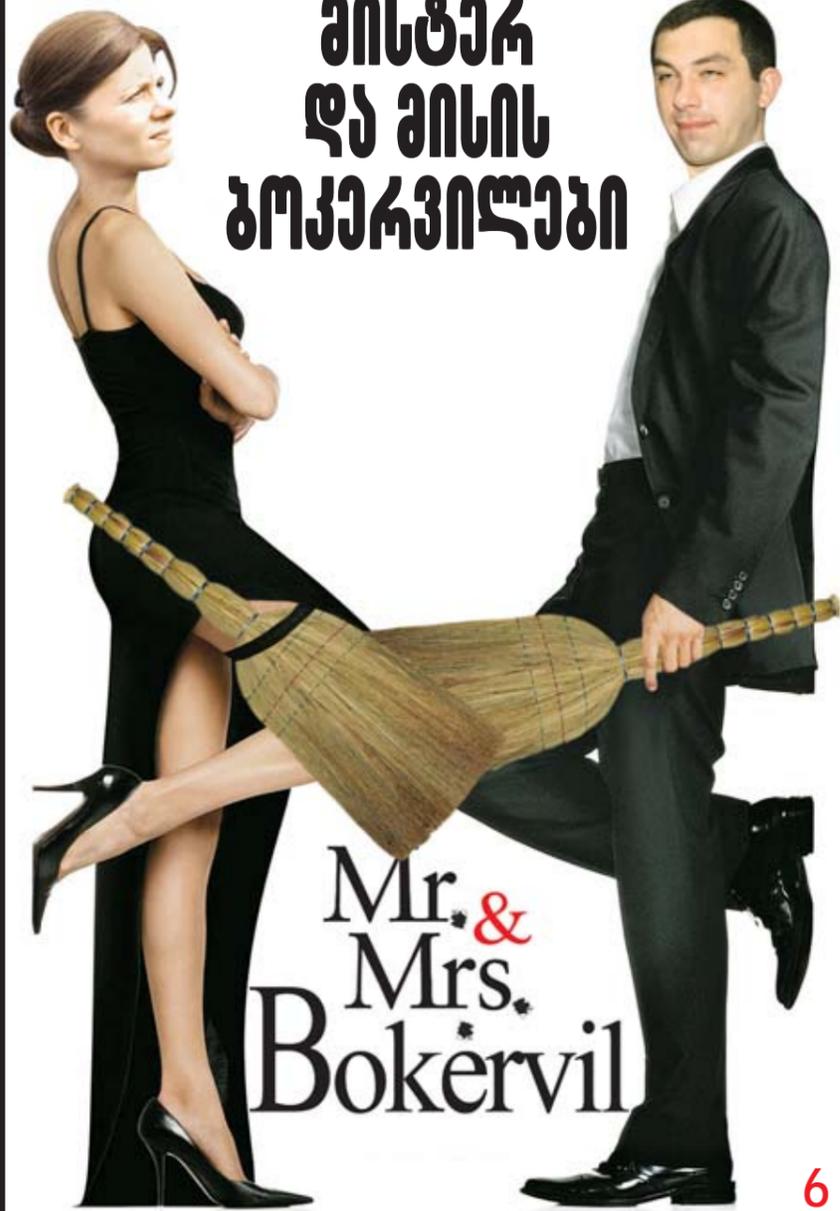
«ველოსიკლედისტი სელი» «ისტორიული გეგმობის» სამსახურში

7

«ავვისტოს ომი იყო თავდაჯერებული და დაუსჯელობით გათავსებული 14 არაპოპულარული სისხლიანი ავანტიურა!»

მისტარ და მისი ბოქავილები

6

გურამ ქურდიე: ვნახვარ ბიძინა ივანიშვილის გამო, რადგან მისი გარემოცვა ფულის შოვნაზეა გადასული

16

„მივიღე კირვალისთან და ვთხოვე, რომ მელვინეობის ინსტიტუტში უნიკალური სამეცნიერო მასალა და ხელი არ ახლოთ-მეთქი, მაგრამ სულ ტყუილად. ცოტა ხანში პოლიტიკის თანხლებით მივიღე, მთელი მასალა გაიტანეს და აგრარულ უნივერსიტეტში წაიღეს. ის, რისი გაკეთების საშუალებაც განდუქიანს არ მივიცი, ახალი ხელისუფლების წარმომადგენელმა კირვალისმა ჩაუბღო მას ხელში.“

რატომ გავსვი ჩიბანი სოხის ტარზე?

10

ნატოების
20
წელიწადი

საქართველოს ტერიტორიული რღვევა გრძელდება!!! ვის ინტერესებთ ქვეყნის დაქუცმაცება?

3

ლიბიკი მონიკას
სააპოკრიფო მხარე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შინაბანად მაინც არ გვინდა, რომ სააკაშვილის
საქართველოსა და ფაშისტურ რეჟიმებს შორის
პარალელი გავავლოთ (შესაძლოა, გვრცხვინია),
თუმცა არსებითად, ის, რაც დღეს საქართველოში
ხდება, სწორედ რომ დენაციფიკაციის დასაწყისია.

«უცხო 5»: პრეტენზი ნაციონალური პრაქტიკა

1 აპრილს
განსაკუთრებული
არაფერი მოხდარა —
მიხეილ სააკაშვილის
პროფესიულმა
დღესასწაულმა
შეუმჩნევლად,
უჩვეულოდ
უმტკივნეულოდ ჩაიარა
და, როგორც იქნა,
დადგა ნამდვილი
გაზაფხული, როდესაც
მიზანშეწონილია
გამათბობლის,
ტელევიზორისა და
კომპიუტერის
გამორთვა და
გასეირნება საყვარელ
ადამიანთან ერთად,
რომლის
მეორე-მესამე ეტაპზე,
სიღრმისეული
მოტივებიდან და
მატერიალური
შესაძლებლობებიდან
გამომდინარე,
შეიძლება ნასვლა
თეატრში
ან კინოში, კაფეში
ან რესტორანში.

ლია რობერტის და რიჩარდ
გირის მონაწილეობით, ამ ემო-
ციურ ამოფრქვევასთან შედარ-
ებით არაფერია. არის „უც-
ხო 5“ რაღაც, რაც მათთვის
კატეგორიულად მიუღებელია,
მიუხედავად იმისა, რომ ეს
ფილმი არაა რიგითი „უფასტ-
კი“, არამედ საეტაპო მოვლენაა
კინოს ისტორიაში; მისი
ფილოსოფიური და ფსიქოლო-
გიური ფესვები არა მხოლოდ
კარლ იუნგამდე და ჟილ დელე-
ზამდე, არამედ ანტიკურ აე-
ტიკურებამდე ჩადის, ხოლო
მხატვრის, შანს რუდი გიგერ-
ის, ნამუშევრებს, რომლისთ-
ვისაც „ოსკარით“ დააჯილდო-
ვეს, ძველგვიგობურ არქეტი-
პების გარდა, რაღაც პრეტენ-
ციურულ, კაცობრიობისთვის
პრენატალურ ხანამდე მიყვარ-
ვართ. ძნელი სათქმელია, რას
მოიხმარდა გიგერი ასეთს
ფილმზე მუშაობის დროს; ეს
მხოლოდ მისმა მეგობარმა,
ყველასათვის ცნობილმა ტი-
მოტი ლორიმ თუ იცოდა (შესა-
ბამისად, დეტალურ უკვე ვერ
დავაზუსტებთ). გიგერის სუ-
რათობი, ლორის აზრით, „ცალ-
სახად გვიჩვენებს, თუ საიდან
მოვედით და სად წავალთ“ და
ამ კარაა, რომ მხატვარმა ძალ-
ზე შთაბეჭდა შედეგს მიაღ-
წია. ცალკე საუბრის თემა რე-
ჟისორის, მსახიობების, დეკორ-
ატივების და ა. შ. ბრწყინვა-
ლენ ნამუშევარი, რომლისთვის
არაერთი დამსახურებული ჯი-
ლდო მიიღეს, თუმცა, ყოველი-
ვე თქმულის მიუხედავად, მან-
დილოსნების უდიდესი ნაწილი
ამ ფილმს დასაწყისად ვერ
იტანს. ალბათ, არის რაღაც
ისეთი ადამიანისა და ანტი-
ადამიანის დაპირისპირების ის-
ტორიაში, რაც მათ ძალიან
აინიებს.

ნი“ პარაზიტოიდები არიან,
მათი განსხვავება ბანალური
პარაზიტებისგან იმაში მდგო-
მარეობს, რომ ისინი თანდა-
თან კლავენ ორგანიზმებს,
რომელთა ხარჯზე იკვებებიან
და იზრდებიან, ვიდრე დამოუ-
კიდებელ ცხოველებს დაიწყე-
ბენ. ამ გარემოებიდან, რომ-
ლის შეცვლა არავის ძალუძს,
კაცობრიობის სრული განად-
გურება და ორ სახეობას შო-
რის კოაბიტაციის შეუძლებ-
ლობა გამომდინარეობს. ბე-
რის სხვა ფანტასტიკური ნა-
წარმოებისგან განსხვავებით,
რიდლი სკოტის ფილმში ქსე-
ნომორფები არ აყენებენ სა-
კუთარი თავის წინაშე გეოპო-
ლიტიკურ ამოცანებს, როგო-
რიცაა, მაგალითად, დედამი-
ნის ოკუპაცია ან გალაქკიკის
დაპყრობა, მათ უბრალოდ სი-
ცოცხლე, კვება და გამრავლე-
ბა სწყურიათ, მოკლედ, არა-
ფერი პირადული, მხოლოდ
შიშველი ბიოლოგია“. თუ ამ
ფილმში არის რაღაც საშინე-
ლი, ეს, ალბათ, არა სისხლის
გუბები, მოწყვეტილი კიდუ-
რები და შესაბამისი სპეცე-
ფექტებია, არამედ იმის შეგრ-
ძნობა, თუ რა არის ნამდვილი
ტოტალური ომი, რომელიც
კომპრომისებს გამოიწვევს.
ვიდრე ჩვენ შევეცდებით ამ
მოვლელის პროცირებას თა-
ნამდგომარევე ქართულ რეალი-
ტებზე (ეცადეთ, რა უჭირს),
ალბათ, უნდა აღვნიშნოთ,
რომ ტერმინი „ქსენომორფი“
(ბერძ. „უცხო“, სტუმარი +
„ფორმა“, „სახეობა“) დრო-
დადრო გამოიყენება არა მხო-
ლოდ და გეოლოგიაში, არამედ იმ
იდეებისა და მათი მატარებ-
ლების აღწერისთვის, რომლე-
ბიც უგულვებლყოფენ საზო-
გადოების აბსოლუტური უმ-
რავლესობის უფლებებს, თა-
ვისუფლებებს და მის კულტუ-
რულ და ზნეობრივ ღირებუ-
ლებებზე გამანადგურებელ
ზეგავლენას ახდენენ.

ყოფილი მმართველი პარტი-
ის სრულ განადგურებას მო-
ითხოვს და მის მიმართ ძალი-
ან ძლიერ სიძულვილს განიც-
დის. ეს ადამიანები არ აღიქ-
ვამენ ლოგიკურ არგუმენტებს
პოლიტიკური მანევრირების
აუცილებლობაზე და მონინა-
აღმდეგის დაუყოვნებლივ ანი-
ჰილაციას მოითხოვენ, ისევე
ემოციურად, როგორც ამას
აკეთებდა ელენ რიპლი, სი-
გურნი უიგერის შესრულებით,
შესაბამისი კინოტექნოლოგი-
ის ამა თუ იმ ეპიზოდში. ისინი
აღიქვამენ მიზეზი სააკაშ-
ვილს, მის ჯგუფს და შესაბა-
მის იდეებს, როგორც ქსენო-
მორფებს (ცხადია, არა „უც-
ხოპლანეტური“, არამედ „ზე-
მით აღწერილი გაგებით“),
რომლებიც ქვეყანას სასიკვ-
დილო საფრთხეს უქმნიან,
როგორც პარაზიტოიდებს,
რომლებიც იკვებებიან საქა-
რთველით (ცოტა უცნაურ-
ად კი უღერს, თუმცა არის
ეგაა) და ანადგურებენ მას,
რათა რაღაც სრულიად განს-
ხვავებული, უცხო შექმნან.

მათი სიძულვილი, მართლ-
აც რომ ეპიკურია და ვრცელ-
დება სააკაშვილის რეჟიმის
ყველა გამოვლინებაზე, პოლ-
იტკის ეხება ეს, ეთიკას თუ
არქიტექტურას; შანს რუდ-
ოლფ გიგერის მხატვრული
თამაში აკრძალულია ზღვარ-
ზე მათთვის, შესაძლოა, უფ-
რო ახლოა, ვიდრე ნებისმიერი
ელემენტი სააკაშვილის არქი-
ტექტურული მემკვიდრეობი-
დან, რომელსაც უცხო, მტრუ-
ლი ცივილიზაციის ძეგლებად
აღიქვამენ.
„ნაციონალისტების“ (იგულის-
ხმებიან იდეურები და არა პო-
ლიტიკური მებავენი) სიძულ-
ვილი ამ ადამიანების და ძვე-
ლი საქართველოს მიმართ,
რომლის წარმომადგენლებად
განხილავენ მათ, ასევე უს-
აზვრო და ზეინტენსიურია.
წარმოსახვით იდეალურ „ნაც-
სამყაროში“ მათთვის ადგილი
არ არის; მთელი ეს „ახალი
ქართველების შექმნა“, „ჩასა-
რეცხობა ჩარეცხვა“, „მენტა-
ლური რევოლუცია“ და ა.შ.
არსებითად მონინააღმდეგის
განადგურების (კულტურუ-

ვე, ცდილობენ ააშენონ თავი-
სი სამყარო, მხოლოდ მათ-
ვის გასაგები თამაშის წესე-
ბით, ეთიკითა და ესთეტიკით,
ამასთანავე, ნებისმიერი ადა-
მიანი (და გარემო მთლიანობა-
ში) საკუთარი მიზნების მიღ-
წევას დაუქვემდებარონ. მაგ-
რამ რა აქვთ აქტივი ამის
გარდა? რა დამატებითი მიზე-
ზი არსებობს იმისთვის, რომ
საზოგადოებრივი ისინი აღიქვას
თავისიანებად და არა უცხოე-
ბად, თორემ ყველაფერი ჩა-
მოთვლილი იმ უცხოპლანე-
ტლებსაც შეეძლოთ, რომლე-
ბიც რიდლი სკოტმა უკვდავ-
ყო. ისინი, სავარაუდოდ, დარ-
ჩებიან „უცხოებად“, ვიდრე არ
დაამტკიცებენ, რომ გააჩნიათ
პოზიტიური, ქვეყნისთვის სა-
სარგებლო მიზნები, რომელ-
თა მიღწევა საქართველოს
ყოველსმომცველ გარდასახ-
ვას და გამანადგურებელ რყე-
ვებს არ მოითხოვს. ვიდრე
ამას არ გააკეთებენ (ძნელი
სათქმელია, როგორ უნდა მო-
ახერხონ ეს ყოველივე მომხ-
დარის შემდეგ, თუმცა შეუძ-
ლებელი ამქვეყნად არაფე-
რია) უამრავი ადამიანი მათ
სასიკვდილო საფრთხედ აღი-
ქვამს და შესაბამისად იმოქმე-
დებს. ბიოლოგიურ ლექსი-
კონს თუ დავესესებებით, დღეს
მათ სჭირდებათ ევოლუცია,
ადაპტაცია მტრული გარემოს
მიმართ, სადაც „უცხოთა“ გა-
მანადგურებელი სტრატეგია
უკვე ვეღარ ჭრის.
რაც შეეხება მათ მონინააღ-
მდეგებს, მათ, ალბათ, უნდა
გამიჯნონ ერთმანეთისგან
კონკრეტული ადამიანები და
დეისტრუქციული, კატაბოქს-
ლე იდეები, რომელთა ტყვეო-
ბაში ისინი მოექცნენ. ძალიან
იოლია, განადგურებელი პირო-
ვნება მის თავში დაბუდებულ
იდეასთან ერთად, რომელიც,
ალბათ, რაღაცით ჰგავს პატა-
რა ამაზრზენ რვაფეხას რი-
დლი სკოტის ფილმიდან, მაგ-
რამ მისი გადაარჩენა გაცილე-
ბით კონსტრუქციულია; ერ-
თადერთი ნორმალური მეთო-
დი ამ შემთხვევაში საკუთარი,
პოზიტიური იდეების გენერირ-
ებაა და მონინააღმდეგისთ-
ვის შესაძლებლობის მიცემა
მათ შესაბამისად, ახალ კალა-
პოტში, სხვების გვერდგვი-
ვრდ იმოქმედოს. ეს იოლი
ნამდვილად არ იქნება, თუმცა
დენაციფიკაცია, ზოგადად,
რთული პროცესია, გაცილე-
ბით უფრო ხანგრძლივი და
პრობლემური, ვიდრე ძველი
რეჟიმის კარკასის დემონტა-
ჟი. ჩვენ, სხვათა შორის, გვე-
რიდება ამ სიტყვის გამოყენე-
ბა, რადგან შინაგანად მაინც
არ გვინდა, რომ სააკაშვილის
საქართველოსა და ფაშის-
ტიკური რეჟიმებს შორის პარა-
ლელი გავავლოთ (შესაძ-
ლოა, გვრცხვინია), თუმცა
არსებითად, ის, რაც დღეს სა-
ქართველოში ხდება, სწორედ
რომ დენაციფიკაციის და-
საწყისია.

პრობლემა ადამიანებში კი
არა, გამანადგურებელ, ანტი-
დემოკრატიულ და ანტიჰუმან-
ურ იდეებშია, რომლებიც
მათ მშობლიურ გარემოში
„უცხოებად“ აქცევს. ამ უმნი-
შველოვანესი ნიუანსის გა-
აზრების გარეშე პრობლემა
ვერ მოიხსნება. ალბათ, სწო-
რედ ამაზე ღირს დაფიქრება
მას შემდეგ, რაც ირადე კო-
ნტელ ვნახავთ რიდლი სკო-
ტის ბრწყინვალე ფილმს „უც-
ხო“, რომლის განმეორებით
ჩვენებაზე სრულიად შემთხ-
ვევით მოვხვდით.

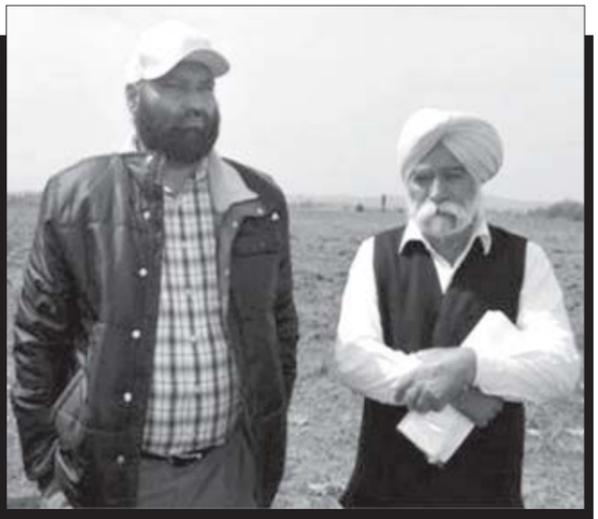
ანის ერთ-ერთი მიზე-
ზი, შესაძლოა, ისაა, რომ
სა არის ფილმ ნამდვილად,
სრულ განადგურებაზე
ორინტირებულ, ყოველ-
მარტივად მიხედვით მათ
ვისუფლად ომზე, რომელიც
სამშვიდობო შიშინაა-
ბის გამოიწვევს და ამას
არა პოლიტიკა, არამედ
პროლოგია განადგურე-
ბისა. რიდლი სკოტის „უცხო-

SOS

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„რატომ უნდა დამასაქმოს მე ვიღაც უცხოელმა? ჩვენ რა, ხელეუბნები არ გვაქვს? მუშაობა არ შეგვიძლია? ქართველი ხალხი ხომ აქედან გარბის და გარბის, უცხოეთში ხომ შავი მუშები ვართ, აქაც მონები ვიყვით, კაცო?! გარდა ამისა, ეს კონფლიქტის ზონაა, იმ ინდოელმა ერთ მშვენიერ დღეს ოსებს რომ მიყიდოს ნაკვეთი, რას ვშვებოთ?! მერე გინდ ყოფილა ეს სოფელი და გინდ არა!“

საქართველოს ტერიტორიული რღვევა გრძელდება!!!

ვის ინტერესებთ ქვეყნის დაქუცმაცება?

საუკუნის წინათ სულმნათი ნიკო ლორთქიფანიძე რომ თავის უკვდავ მინიატურაში გულდამწვარი წერდა: „იყიდება საქართველო, მინდორ-ველით, მთა-გორით, ტყით, ვენახით, სათესით...“-ო, მაშინ ეს ქვეყანა, მოლაღატე ქართველების მხრიდან, მართლაც დახლზე იდო. უბედურება კი ისაა, რომ ამდენი ხნის შემდეგაც ამ ნაწარმოების ფასეულობას არა უბრალოდ მხატვრული ღირებულება, არამედ, უწინარესად, ისევ აქტუალობა წარმოადგენს. თითქოს ავტორმა ერთგვარი წინასწარმეტყველური ალლოთი განჭვრიტა ის განსაცდელი, რომელიც ასი წლის შემდეგ „ნაცმოძრაობის“ სახით უნდა მოვლენოდა ქვეყანას. სამწუხაროდ, შემოქმედის წინათგარდნობა გამართლდა.

რაც კოლმეურნეობა დაიშალა, სოფლის გამგებლობაში იყო. ძალიან დიდი ტერიტორიაა. ხალხი საქონელს აძოვებდა, სულს ვითქვამდით. ახალი ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ, წინა ხელისუფლებას გუგულისხმობ, არ ვიცო, რა მოხდა, არაფერი ჩაბვა-ხედვს, ისა გაცხადებს ეს ნაკვეთი იჯარით, მერე ისევ უკან დაიბრუნეს და ხელეუბნებს გადასცემს. მოქალაქე, მოსახლეობის პრობლემა გულთან არაქვს მიტანა. ჩვენ დღემდე არ ვიცოდით, მინა ოფიციალურად ვის ეკუთვნოდა. ასე ვგაბობოვართ, რომ თურმე 82 პეპელაზე გაყიდულია ინდოელმა. მოვიდა ის ხალხი და დაიწყეს დარღვევა. ტექნიკა გვიან ღამით შეიყვანეს, არაფერი გაგვივია; დილით კი დაინახეთ, რომ გადახნულ მიწაზე ვიღაცები მუშაობდნენ. ჩვენ მათთვის შეურაცხყოფა არ მიგვიყენებია. უბრალოდ, ვუთხარით, რომ ეს მიწა სოფლის საკუთრებაა და უამისოდ ვერ ვიარსებებთ. ამის შემდეგ ისინი წავიდნენ.

ყველას კარგად მოგეხსენებათ, რომ სააკაშვილის რეჟიმმა, ბენდუქიძის ხელმძღვანელობით, ქვეყნის სათავეში მოსვლის პირველივე ხანებიდან საქართველო პრაქტიკულად აუქციონზე გაიტანა. ჯერ იყო, სტრატეგიული ობიექტები გაასხვისეს, შემდეგ — ბუნებრივი სიმდიდრეები; ბოლოს, გასაყიდი რომ არაფერი დარჩათ, სახელმწიფოს მთავარ ფუნდამენტს, მინას გაიმოსდეს კლანტები. სოფელი დარტყმის ქვეშ დადგა, მაგრამ „იუდა“ აქაც მიხედავდა, „მარტივად“ გადამყვით ქვეყნის: „საქართველოში სოფლის მეურნეობა არ არის კონკურენტული, ამიტომ ფუნდამენტული მანქანების შექმნა უნდა დაიკვიდრო. სოფელი მცხოვრებნი მანქანების შექმნაზე უნდა დაიკვიდრო. სოფელი მცხოვრებნი მანქანების შექმნაზე უნდა დაიკვიდრო. სოფელი მცხოვრებნი მანქანების შექმნაზე უნდა დაიკვიდრო...“ მისი ეს სიტყვები მან ხელს რამდენიმე დღის წინ „ფეისბუქზე“ გამოაქვეყნა და ამით ყველაფერი თქვა: თავში ქვა უხლია სოფელსაც, გლეხებსაც, ვისაც ფული არა გაქვთ, ამოწყდით და გადაშენდით. მოკლედ, ბენდუქიძის დროს საქართველოს მნიშვნელოვანი ნაწილი განიკვიდა (ამიტომაც უბოძა მას ხალხმა ზედწოდება იუდა, თუმცა რომ გვიპონა, სააკაშვილის ბასტიონის ბასტიონისაა, რომ უცხოელთაგანსა დასთან ერთად ეს პროცესი დასრულდა, თურმე ვცდებართ).

როგორც ვიცი, ადგილზე სამართალდამცავებიც იყვნენ. — კი, იყვნენ, მაგრამ აქ ისეთი არაფერი ხდებოდა. ჩვენ ჩვენი ვუთხარით და ისინიც წავიდნენ. — ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა რა გითხრეს? — ახლა ყველა თავს გვარიანებს, არ გვენახებოდა, მაგრამ ჩვენ არ გავჩერდებით. თუ ეს მიწა ნაკვეთი ვართ, რა აზრი აქვს აქ დარჩენას? — ზოგადად ხელისუფლება ინვესტორების შემოსვლას მიესალმება, — ახალი სამუშაო ადგილები იქმნება. — რატომ უნდა დამასაქმოს მე ვიღაც უცხოელმა? ჩვენ რა, ხელეუბნები არ გვაქვს? მუშაობა არ შეგვიძლია? ქართველი ხალხი ხომ აქედან გარბის და გარბის, უცხოეთში ხომ შავი მუშები ვართ, აქაც მონები ვიყვით, კაცო?! გარდა ამისა, ეს კონფლიქტის ზონაა, იმ ინდოელმა ერთ მშვენიერ დღეს ოსებს რომ მიყიდოს ნაკვეთი, რას ვშვებოთ?! მერე გინდ ყოფილა ეს სოფელი და გინდ არა!

ბოლო რამდენიმე კვირაა, მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ტელეკომპანია „ალჯაზირა“ იწყებდა, რომ თურმე არსებობს ასეთი ქვეყანა, საქართველო, სადაც ბიზნესის წამოსაწყებად ფრიად ხელსაყრელი პირობებია. ხელსაყრელი მინის სი-

ბოლო რამდენიმე კვირაა, მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ტელეკომპანია „ალჯაზირა“ იწყებდა, რომ თურმე არსებობს ასეთი ქვეყანა, საქართველო, სადაც ბიზნესის წამოსაწყებად ფრიად ხელსაყრელი პირობებია. ხელსაყრელი მინის სი-

— შს „მადლი“ გაქვთ მხედველობაში?

— დიახ. — თქვენ თქვით, რომ მინა უცხოელებზე არ გაყიდულა, მაშინ რატომ ამბობენ ისინი, რომ ფართობი კანონის სრული დაცვით შეისყიდეს? — როცა გარიგება იდებოდა, ინდოელებმა თქვეს, რომ ამხელა ფულს ვერ ჩადებდნენ, თუ მინა მათ სახელზე არ იქნებოდა გაფორმებული. სინამდვილეში არ გაგვიყიდა, უბრალოდ, გაუფორმეთ, რომ ინვესტიცია ჩადებულყო ამ ბაზრი. სულ ესაა, მაგრამ კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, რაც სხვაგანაც ვთქვი: ყველაფერი ისა იქნება, რომელიც მინა შეისყიდვიდან ზუსტად ექვს დღეში გაასხვისა (28 ნომერს შეიძინა და 4 დეკემბერს გაყიდა). თავის მხრივ, ელგუჯა ახობაძე აცხადებს, რომ ორგანიზაცია, მართალია, მის სახელზეა დარეგისტრირებული, მაგრამ ოფიციალური მფლობელი მისი შვილიშვილი — გიორგი ელიაშვილია. „საქართველო და მსოფლიო“ ამ უკანასკნელსაც დაუკავშირდა და რამდენიმე შეკითხვა დაუსვა.

— ბატონო გიორგი, გვინტერესებს, სოფელ დიციში ინვესტორებზე გაყიდული 82 ჰექტარი მიწის ფართობი იყო თუ არა თქვენს მფლობელობაში? — არა. ეს მიწა საერთოდ არ გაყიდულა, სიმართლე თუ განიტყვებთ. ესენი არიან ინვესტორები, რომლებსაც უნდა გაემუშავებინათ ხეილი ამ 82 ჰექტარზე. ეგეთი ბალი საერთოდ არ გაკეთებულა კარგა ხანია და იქ დასაქმებულა ნახევარი სოფელი, მაგრამ გაუფორმება მოხდა. ჩვენ, ქართველები, ვინც ვართ ამათთან, არ ვიყავით ადგილზე და მათ უჩვენოდ დაიწყეს სამუშაოების განხორციელება, რამაც გამოიწვია ძალიან ცუდი შედეგი — სოფელი აჯანყდა. მინა თავის დროზე კერძო პირის მიერ აუქციონზეა ნაყიდი და მერე იმისგან შევისყიდეთ ჩვენ. შეთანხმება კი ინდოელებთან იყო ასეთი, რომ ნაკვეთი იქნებოდა ჩვენი ფირმის საკუთრება და მათ უნდა დაემუშავებინათ.

— რომელ ფირმას გულისხმობთ? — რომელზეც არის საუბარი, სახელწოდება თქვენ ჩემზე უკეთ იცით.

ჯაბა ჭაჭანიძე
P.S. საბოლოო ჯამში ისევ იმ საკითხამდე მივდივართ, რითაც დავიწყე, — იყიდება საქართველო და ქვეყანას პატრონი არ ჰყავს. არ ვიცი, კიდევ რამდენი ხანი შეიძლება ასე გაგრძელდეს, მაგრამ, თუ ახალმა ხელისუფლებამ რამე არ იღონა, ტერიტორიული რღვევის პროცესი, რომელიც დღემდე გრძელდება, მალე თავის ლოგიკურ დასასრულამდე მივა...

აბრარულ საკითხთან დაკავშირებით ჯანსაღი ნაციონალიზმი, ალბათ, სოფლის მუშაკების იმგვარ მოვლა-პატრონობას გულისხმობს, რომელიც ათავისუფლებს ქვეყანას, აუცილებლობისგან გაუმართლებელ დათმობაზე ნაპირს, რათა უცხოეთიდან კაპიტალი და ტექნოლოგიები მოიზიდოს; მისი სიმბოლოა თოხი და არა მიგაფონი. პრობლემა უცხოელ ფერმერებში როდია, რომელთა ახსოვლადური უმრავლესობა წინასწარ, მშრომელი ადამიანია, არამედ ჩვენ დამოკიდებულებაში საკუთარ მიწა-წყალთან, კანონებთან და ხელისუფლებასთან.

ვის აქლავს ხელს არაულობა ქართულ სოფლებში?

გასულ კვირას ორი უსიამოვნო ინციდენტი მოხდა. გორის რაიონის სოფელ დიციში მოსახლეობა ინდოელ ფერმერებს დაუპირისპირდა და ვაშლის გასაშენებლად გამზადებული ორმოები მიწით ამოუვსო. თეთრწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ხაიშში ადგილობრივები ირანელი ფერმერების მეურნეობაში შეიჭრნენ და მიწის ნაკვეთს შემოვლებული ღობე რამდენიმე მეტრით შემოაცალეს. ამკარაა, რომ მსგავსი ფაქტებს შეიძლება ძალიან საშიში, უმართავი პროცესები მოჰყვეს, ამიტომ მთავრობამ, საზოგადოებასთან შეთანხმებით, სიტუაციის დასარეგულირებლად ქმედითი ზომები უნდა მიიღოს.

საქართველოში დღეს საკუთრებასთან (ეს არა მხოლოდ მიწას ეხება) დაკავშირებით შეიქმნა, დიდი უსამართლობის, მოქალაქეების უფლებებისა და სასიცოცხლო ინტერესების უგულვებლყოფის შედეგია. უამრავი ადამიანი ელოდა, რომ ოპოზიციის არჩევნებში სანაპირის რაიონის დამარცხების შემდეგ, დაინტერესდა საპარტიანოების ალტერნატიული მასშტაბური და სწრაფი პროცესი, თუმცა ამ დროისთვის მიღწეული შედეგები მათი მოლოდინების არაპროპორციული აღმოჩნდა.

საეჭვო, თუ არა დანაშაულებრივი გზით გასხვისებული, ფაქტობრივად, მიტაცებული ქონების დიდი ნაწილი კვლავ ძველი ხელისუფლების ფაქტობრივი მესაკუთრეების ხელშია, ყოფილი ჩინოვნიკების დიდი ნაწილი თავს დღესაც არხინად გრძობს, მეტიც, თანამდებობებს ინარჩუნებს. ამ დროს მოქალაქე (ან ჯგუფი) შეიძლება მივიდეს დასკვნამდე, რომ ახალი ხელისუფლება უძლურია და სამართლიანობის აღდგენა (ისე როგორც ეს წარმოუდგენია) „თავის მონაკვეთზე“ სამართლებრივი პროცედურების დაცვის გარეშე, საკუთარი ძალებით დაიწყოს.

ის, რას დღეს ჩავიხსენებთ სწავა, პირველი მკვლელობა, ახლო მომავალი მსგავსი რამ შეიძლება გახდეს დიდად და აზრსიულად ჯგუფება გააქითრ და ხელისუფლებას, ქალის გამოყენების ბარდა, სხვა გამოსავალი არ დაუტოვონ

ერი, რომელმაც არ გააპროტესტა საკანონმდებლო ცვლილებები მიწის გაყიდვასთან დაკავშირებით, მაშინ, როდესაც ხელისუფლება შესაბამის გადაწყვეტილებებს იღებდა და ამის წინააღმდეგ მხოლოდ ცალკეული პიროვნებები გამოვიდნენ. შედეგად, დღეს (ცნობილ აგრარულ გამოწვევას თუ გასული მოვიყენებთ) ვიმკით იმას, რაც ყველამ ერთად დავთესეთ.

არის კიდევ ერთი, არანაკლებ მნიშვნელოვანი გარემოება. საპარტიო-სოციალური არასტაბილურობა, სადაც პოლიტიკური ბარკაბაზა, ვის რომელი ნაკვეთი აქვთ, ახლა უფრო მარტივად ვაჩვენებთ. არანაკლებ მნიშვნელოვანი გარემოებაა, რომელიც უფრო მარტივად ვაჩვენებთ. არანაკლებ მნიშვნელოვანი გარემოებაა, რომელიც უფრო მარტივად ვაჩვენებთ. არანაკლებ მნიშვნელოვანი გარემოებაა, რომელიც უფრო მარტივად ვაჩვენებთ.

სიმბოლოა თოხი და არა მეგაფონი. პრობლემა უცხოელ ფერმერებში როდია, რომელთა აბსოლუტური უმრავლესობა წინასწარ, მშრომელი ადამიანია, არამედ ჩვენ დამოკიდებულებაში საკუთარ მიწა-წყალთან, კანონებთან და ხელისუფლებასთან.

წუ იქნება ოლონდ ბუნტი

ალბათ, წერილის დასაწყისშივე უნდა აღინიშნოს, რომ მიუხედავად იმისა, რამდენად სამართლიანია გლეხების მოთხოვნა ამა თუ იმ შემთხვევაში, ძალისმიერი მეთოდების გამოყენება დაუშვებელია. ის ადამიანები, რომლებიც სოციალურ ქსელებში გამოხატავენ ადგილობრივების დაცვებისა და ხაიშელის საქციელთა, ამით, ალბათ, არა იმდენად პატრიოტულ, რამდენადაც ანტისახელმწიფოებრივ პოზიციას აფიქსირებენ. გაცილებით კონსტრუქციულად გასულ კვირას თელავის რაიონის სოფელ ჯუგაანის მცხოვრებნი მოიქცნენ, როდესაც ნაკვეთების დაბრუნების მოთხოვნით, რომელიც არაბ ინვესტორზე გასხვისდა, პროკურატურას მიმართეს. ძალადობრივად ნასვლა ქვეყანაში, რომელსაც პრეტენზია აქვს ცივილიზაციულად იწოდებოდეს, მაშინ, როდესაც პოლიტიკური მოვლათა პარტიების მოგვარების სამართლებრივი მეთოდები არ არის, ნაბიჯი ნაბიჯად მოაზროვნე მოქალაქისთვის, იღვასი, მიუღებელი უნდა იყოს.

ნაკვეთები, რომლებიც ორი ხაიშელის კერძო საკუთრებას წარმოადგენს. სამივე შემთხვევაში პრობლემა კვლავი ხელისუფლების მოქმედების გამოაჩნდა, ხოლო მოსახლეობა ნაკვეთების ახალ, უცხოელ მესაკუთრეებს დაუშვებელია. ის ადამიანები, რომლებიც სოციალურ ქსელებში გამოხატავენ ადგილობრივების დაცვებისა და ხაიშელის საქციელთა, ამით, ალბათ, არა იმდენად პატრიოტულ, რამდენადაც ანტისახელმწიფოებრივ პოზიციას აფიქსირებენ. გაცილებით კონსტრუქციულად გასულ კვირას თელავის რაიონის სოფელ ჯუგაანის მცხოვრებნი მოიქცნენ, როდესაც ნაკვეთების დაბრუნების მოთხოვნით, რომელიც არაბ ინვესტორზე გასხვისდა, პროკურატურას მიმართეს. ძალადობრივად ნასვლა ქვეყანაში, რომელსაც პრეტენზია აქვს ცივილიზაციულად იწოდებოდეს, მაშინ, როდესაც პოლიტიკური მოვლათა პარტიების მოგვარების სამართლებრივი მეთოდები არ არის, ნაბიჯი ნაბიჯად მოაზროვნე მოქალაქისთვის, იღვასი, მიუღებელი უნდა იყოს.

მსოფლიოში ძალიან ძნელი მოსაძებნია ქვეყანა, რომელშიც მიწის ყიდვა უცხოელისთვის ისეა გამართლებული, როგორც საქართველოში. სხვა სახელმწიფოები უამრავ წინააღმდეგობას ქნიან იმისთვის, რომ მიწის რამდენადმე დიდი რაოდენობა უცხოელების ხელში არ მოხვდეს; მისი შექმნა ან შეუძლებელი, ან ძალზე ნამდვირია. ნაბიჯი ნაბიჯად მოაზროვნე მოქალაქისთვის, იღვასი, მიუღებელი უნდა იყოს.

სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე

სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე.

სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე

სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე.

სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე

სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე. სამართალი, სამართლიანობა, სიმართლე.

ურემი უკმა ბადაბრუნდა

დღეს საქართველოში ძალიან ცოტაა ადამიანი, რომელიც მხარს უჭერს „ლია კარის პოლიტიკას“ უცხოელ ფერმერებთან მიმართებაში. აუცილებელია დინამიური განვითარება და შიშისგან გათავისუფლება. მანამ, სანამ ეს „ძრავი“ მუშაობს, არსებითად არაფერი შეიცვლება.

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

კონსტიტუციურად გააკრეჭილ-გამოკრეჭილი საპრეზიდენტო პოსტი, რომელიც ოდითგანვე ფიგურას კი არა, ისეთ კაცს უნდა გაუთავისუფლონ, რომელსაც სწორედაც რომ კონსტიტუციით დაევალება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა და ამ მიმართულებით რუსეთთან ინტენსიური მუშაობის გაჩაღება!..

ნაბორობის 20 წელიწადი

ერთი, უნდა დაეკისროთ თუ არა მათ დამატებით ვალდებულებები (მაგალითად, ერთობლივი სახარმოების შექმნის ან ადგილობრივების დასაქმების ვალდებულება და ა. შ.). აქ სასურველია ერთი უკიდურესობიდან მეორეში არ გადავარდეთ და აგრარული სექტორი უცხოური კაპიტალისგან სრულ იზოლაციაში არ მოვაქციოთ.

მაგრამ ვერც ერთი, თუნდაც იდეალური საკანონმდებლო გადაწყვეტილება, მთავარ პრობლემას ავტომატურ რეჟიმში ვერ მოხსნის: საბჭოთა პერიოდიდან ვიდრე დღემდე სოფლის მეურნეობა დეგრადაციას განიცდიდა და გლეხების დიდმა ნაწილმა განსაკუთრებით სააკაშვილის მმართველობის, სოფლისთვის გამანადგურებელი პერიოდის შემდეგ, დაკარგა რწმენა, რომ მინათობედიტებით შეიძლება სერიოზულ წარმატებას მიაღწიოს. ეს, ერთი შეხედვით, ფსიქოლოგიური, არამატერიალური ფაქტორია, თუმცა მას უდიდესი ეკონომიკური მნიშვნელობა აქვს. დღეს ახალი ხელისუფლება სოფლის მეურნეობის აღორძინებისთვის საგანგებო ზომებს იღებს, მაგრამ ისინი შედეგს ვერ გამოიღებენ, თუ ამ რწმენას ვერ გააცოცხლებს.

ერთ-ერთი ყველაზე პრობლემური თანამედროვე საქართველოსთვის, შესაძლოა, ადამიანების ის მასაა, რომელიც მოსწყდა სოფელს, მაგრამ ქალაქში ვერ დამკვიდრდა, ცალი ფეხით გაპარტახებულ სოფელში, ცალი ფეხით კი დეინდუსტრიალიზებულ ქალაქში დგას, წარმატებას ვერსად აღწევს და სოციალურ-ეკონომიკური თვალსაზრისით გაურკვეველ, ტრანზიტულ მდგომარეობაში იმყოფება. ეს, ფუძეს მონყევილი, გაუბედურებული ადამიანები, პოლიტიკურ ასპექტში, წარმოადგენენ მთავარ რეისურსს უპასუხისმგებლო დემოკრატიისთვის და პოტენციური ეკონომიკური და კულტურულ-ცივილიზაციური თვალსაზრისით, პრაქტიკულად, უნაყოფონი არიან. ეს მასა ქაზინოთა მთანთავს გლეხების ოჯახებს, მთელ თაობებს, რომელთაც სოფლად წარმატების მიღწევის იმედი და საკუთარი თავის რწმენა დაკარგეს.

ის ნებატოვირი ამოციბი, რომელიც დღეს უცხოური ფარმაცეპის ნაკვეთებთან დაპირისპირებას დროს იფრქვევს, არა მხოლოდ კონსტიტუციის მაქინაციების, არამედ იმ დიდი უკმაყოფილების შედეგია, რომელიც სოფლად ათწლეულების განმავლობაში ბრძოლაში გროვდებოდა.

მისი ერთ-ერთი მთავარი შემადგენელი ნაწილი უპერსპექტივობისა და დაუცველობის განცდაა, რომელმაც შეიძლება უდიდესი დამანგრეველი იმპულსი წარმოშვას. სწორედ ამიტომ საზოგადოებამ და ხელისუფლებამ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს ამ ინციდენტებს და პრობლემებს, რომელთაც, ერთის შეხედვით, მხოლოდ ლოკალური მნიშვნელობა აქვთ.

ჩვენი სთანა უცნაური ერთ დედამინაზე მეორე არ დადის!.. „ტრიპაჩეცია“ ვართ, მოყვლეყვლეყვინიც, შურიანებიც, ქარაქუცებიც, მაგრამ ერთი კაცი, მიხეილ სააკაშვილი, გამოგვერია ისეთი, რომ მთელ მსოფლიოს სულ სხვა კუთხით გააცნო ჩვენი თავი და ბეჭედი დასვა: „თუ „პრეზიდენტი“ ხარ, ჰალსტუხინც უნდა შეჭამო და თურქეთში „ბრუსაჰიკაბასაც“ უნდა გააჰვიგრო ველოსიპედით!..“

მიმა იმდენს იზამს, პრეზიდენტის ინსტიტუტს მთელ მსოფლიოში „გააბანძვებს“, მაგრამ ეს არ არის მთავარი, მთავარი ისაა, რასაც თანამედროვე ქართული პოლიტიკის ბედუკუღმართობა გვეპირდება!..

ბატონმა რეზო ამამუკელმა თავის დროზე დამირეკა და მითხრა, — მიმა ჰალსტუხზე უნდა დავბატიყო!.. ახლა, თურქეთიდან რომ ჩამოვა ბეჭმობილი და დალილავებული, რა უნდა შევთავაზოთ და შევურჩიოთ? რა ფერის „გრელკა“ უნდა ამოვუდოთ ილიაში ჩვენს პატივცემულ „პრეზიდენტს“, ამის შესახებ ვერაფერს გეტყვით, მაგრამ გეტყვით იმას, რაც ცხადია და გარკვეული, — **სააკაშვილი წარსულია!**

მომავალი? მომავალი — გაურკვეველი და გუნდოვანი!..

ვანტანა ხალაქი პრეზიდენტად ისევე გამოდგება, როგორც ცოცხი — ფანდურად!..

არამა ახვლედიანიც ვერ გასწევს პრეზიდენტობას, — „მოქალაქეთა კავშირის“ ძველ ყონალს ძალიან გაუჭირდება ბიძინა ივანიშვილის თანაგუნდლობა, რადგან შეუძლებელია, კაცი შევარდნადის ბუხარში ნაცრის ქექვას მისტიროდეს და ახალი საქართველოს აშენებზე ოცნებობდეს!..

ათასჯერ დავგინერია და გვიტყვამს, — **საქართველოს მეფეებს, როგორც წესი, ევროპისკენ გული კი მიუწევდათ, მაგრამ გიორგი ბრწყინვალეს ეპოქიდან მოყოლებული ყოველთვის იჭვერულად უყურებდნენ კათოლიკე მოძმეთა მიერ მოწერილ უსტარებსა და რეალურ შესაძლებლობებს!..** ასე, მაგალითად, მეთოთხმეტე საუკუნის ოცდაათიან წლებში გიორგი ბრწყინვალე საფრანგეთის მეფეს დაახლოებით ასეთ რამეს სწერდა საყვედურით, — ავტებთ საომრად და იერუსალიმის გასათავისუფლებლად, ჩვენც ავიღებთ მახვილს და გავქვს თქვენი დახმარების იმედი, მაგრამ, საქმე საქმეზე რომ მიდგება, ურჯულთა წინაშე ყოველთვის პირისპირ აღმოვჩნდებით და, ვიდრე თქვენი გემები ხმელთაშუა ზღვაში არ შემოვლენ და ვიდრე ურჯულოებს არ შეუტევთ, მანამდე ჩვენი დახმარების იმედი არ გქონდეთ!..

ხომ არაფერი გეინიშნათ, პატივცემულო მკითხველო? მიხეილ სააკაშვილიც ასე ხომ არ ატეხეს ქართველი ერის სასიკვდილოდ და მინასთან გასასწორებლად?

მართალი უთქვამთ, — ისტორია მეორდება: პირველად — როგორც ფარსი და მერე — როგორც ტრაგედია!..

მაინც ვინ უნდა იყოს საქართველოს პრეზიდენტი? ზვიად გამსახურდია ამ საქმისთვის ვერ გამოდგება, რადგან საქართველოს დაუძინებელმა მტრებმა დიდი კონსტანტინეს სისხლსა და ხორცს ჯერ კიდევ ამ ოცი წლის წინ ძველ ხიბულაში, კარლო ღურნკაიას ოჯახში მოუსწრაფეს სიცოცხლე!..

ცხადია, ვერც **ილაშვარაძე** შევარდნაში ივარგებს ამ პოსტისთვის, რადგან, უკვე დიდი ხანია, სიცოცხლეშივე მიცვალებულია და, ამ ბოლო დროს ტელევიზიით რომ ვნახე, ედუარდ ამბროსოვიჩი ძალიან დაპატარავებულია და პრინციპად დამსგავსებია ნიკორწინდის კედელზე გამოსახულ სატანას!..

მაშ, ვინ? „საკითხავი სწორედ ეს არის!“

ბატონი თადო ჯაფარიძე ნიჭიერი და განათლებული კაცია, მაგრამ შევარდნადის მიერ გამოზრდილი კადრია და ამ მხრივ მის დიპლომატიურ ნიჭსა და ექსპრესიას სერიოზული ბორკილი ადევს!..

ანალოგიურ სიტუაციაშია პატივცემული **ზურაბ აბაშიძეც**, რომელიც, რა თქმა უნდა, ალღოიანი, დინჯი და გავლენიანი ფიგურაა, მაგრამ მის პიჯაკსაც შევარდნადის ბუხრის სუნი ასდის!..

ერთ სიტყვით, ყველა გზა შევარდნაძისკენ მიდის!.. ახლა, მოდით, იმის შესახებ ვილაპარაკოთ, ვინ კი არა, როგორი უნდა იყოს საქართველოს მომავალი პრეზიდენტი!..

ნატოს აპოლოგებებს ეპონათ, რომ აპოლოგოზ იონს ღროს აპირიკის მუქვსა ფლოტი შავ ზღვაში შემოიფოდა და მოსკოვს ბალისტიკარაკეტებს დაუწავდა, მაგრამ სინაფილური ხელის შეშერა ბათუში ჩამოვდარი აპირიკული ქაიისკი, რომელმაც აპირიკული, ლოგიო და ხივი წაღი ჩამოვითანა!..

გაროზია, ფული განსაზღვრავს ორიენტაციას და ფულია ფულის პატრონი!.. **ნატოს აპოლოგებებს ეპონათ, რომ აპოლოგოზ იონს ღროს აპირიკის მუქვსა ფლოტი შავ ზღვაში შემოიფოდა და მოსკოვს ბალისტიკარაკეტებს დაუწავდა, მაგრამ სინაფილური ხელის შეშერა ბათუში ჩამოვდარი აპირიკული ქაიისკი, რომელმაც აპირიკული, ლოგიო და ცივი წაღი ჩამოვითანა!..**

ანუ ომში, როცა ყველაზე უფრო გეჭირდებოდა დახმარება და ეპომაგი, ნატომ საქართველოს, ყველაზე უკეთეს შემთხვევაში, რევანდის ოყენა გაუკეთა და ამერიკამ თვალის მოუხუჭა იმას, რომ კოკაინის „კაიფში“ გაგლეჯილი სააკაშვილი ოდენ პორნომასაჟისტს, „დოქტორ დოტის“ ძუძუს კერტებს იყო ჩაფრენილი!..

ამ ყველაფერზე მშვენივრად იხუმრა ერთმა ცნობილმა ქართველმა პოეტმა: **დიტი, დუტა, დოტი, მიშამ წააგო ფრონტი!..“**

სხვათა შორის, იგივე ამბავი დაგვემართა ჩვენ 1919 წელს, როცა იტალიის მაშინდელმა პრემიერ-მინისტრმა — ორლანდომ გაპარაზებულმა მიატოვა ვერსალის საზავო კონფერენცია, რადგან მას გამარჯვებულმა მოკავშირეებმა ევროპაში არაფერი არ გუნეს და სამაგიეროდ შორეული კავკასიისკენ მიუთითეს: აი, ერთი უპატრონო ქვეყანა — საქართველო, რომლის მთებშიც პრომეთე იყო მიჯაჭვული, ახლახან დამოუკიდებლობა გამოაცხადა და იმას მიხედეთ!..

იტალიელთა 50-ათასიანი სამხედრო კორპუსის საქართველოში წამოსასვლელად, მაგრამ სულ მალე იტალიის არჩევნებში ფრანჩესკო ნიტომ გაიმარჯვა, რომელმაც იტალიელთა შორეულ კავკასიაში ინტერვენციას ნერტილი დაუსვა და არ გაინტერესებო, რა მიზეზით ახსნა თავისი გადაწყვეტილება? — **საქართველო ადრე თუ გვიან მაინც რუსეთის ლუკმა გახდება და ბოლშევიკებთან და ლენინთან ჰილდობის თაზი იტალიას არ აქვს!..**

ის არის ისტორიული ფაქტი, ხოლო ის, რომ ამ დროს და ნატო ჩვენი გულისთვის რუსეთს მისამე მსოფლიო ომს დაუწყებენ, უკრით მოთრეული ზღაპარი!..

ქობებსა თუ გაკრიკლებულ აპარტამენტებში გამოკეტილმა უწრმუნო თომებმა უნდა შეიგნონ და გაითავისონ, რომ „უცხოელი ვარსოდე გამოიხსნის შენს სამშობლოს“, ხოლო ცნობილი ზღაპარი „მტრების მეგობრობა“, შესაძლოა, კეთილად აგვიხდეს, თუ საქმეს ჭკვიანი ადამიანები წარუძღვებიან და არა შევარდნაძე-საკაშვილის რეჟიმის გაერთიანებული მეტურბები!..

საქმე ძალიან მარტივად გადასაწყვეტია: **კონსტიტუციურად გააკრეჭილ-გამოკრეჭილი საპრეზიდენტო პოსტი, რომელიც ოდითგანვე ფიგურას კი არა, ისეთ კაცს უნდა გაუთავისუფლონ, რომელსაც სწორედაც რომ კონსტიტუციით დაევალება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა და ამ მიმართულებით რუსეთთან ინტენსიური მუშაობის გაჩაღება!..**

საქართველოს კონსტიტუციაში ამის პარალელურად უნდა ჩაინეროს, რომ ჩვენს ძველანაში არასოდეს განთავსდება რომელიმე უცხო ძველანის სამხედრო ბაზა და მისამე, საქართველო ერთხელ და სამუდამოდ უარს უნდა თქვას ისეთ სასიფთაო თამაშებზე, რასაც ჰქვია რუსეთის მიერ ჩამოვთა გამოცდილის აღიარება და ა. შ.

რუსეთმა აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს დამოუკიდებლობა ცალმხრივად სცნო და ახლა, ქართველთა მიერ ოსთა გენოციდი რომ აღიაროს, ხომ საბოლოოდ დავიღუპეთ და დავიქვიცეთ?

ეს რომ მოხდეს, ვინ უშველის საქართველოს: ნუგზარ ნიკლაური თუ გიორგი კანდელაკი, რომელსაც კოკა გუნცაქემ ისეთი ალიყური გაანანა, მარცხენა ლოყა სააკაშვილის „პატრიოტების“ უსტაბაშის — გიორგი მაზმანიანის, ანუ იმავე „ახუელას“ უკანალივით უხურს?

აი, ასეა საქმე!.. **სააკაშვილია და, თურქეთში „ბრუსაჰიკაბას“ ეჰვირება ველოსიპედით ტრასაში!..**

ქნინდა თამარ გომრგოლი შევიძინა და გიორგი ბარამიძე შუა ძორნილი ლამის ზედ სუფრაზე წამოაძვია!.. **ვანო მერაბიშვილია და მარკაშიდარად იცვია!..**

მინაშვილი, ვაშაძე, გაბაშვილი, ჩიორა, ტოროლა და ფასუქუჯი რას ბუჭურობენ, თვითონ არ იციან!.. **ბატონებო, საქართველოს პრეზიდენტი სჭირდება და არა, უკაცრავად პასუხია, პრეზერვატივი!..**

ლუკა აბუსარიკა

ეპ, დრო იყო, მისტარ და მისის ბოკერვილებს ნამდვილი ბასკერვილის ძალღვიმით ძვეყანა ტაროვში ჰყავდათ; ცოლი სტალინის ძაგლის მოხსნას ხელმძღვანელობდა და რობერტ სტურუას ლანძღვდა უშვირი სიტყვებით, ძმარი „ახალ საქართველოს“ აშენებდა და „ახალი ქართველის“ ჯიში გამოჰყავდა. ახლა ორივენი თავს ისევე არაკომფორტულად გრძნობენ, როგორც მისტარ და მისის სმიტები, რომლებმაც ერთმანეთის მკვლელობაზე მიიღეს შეკვეთა.

მისტარ და მისის ბოკერვილები

„რუსული ფულით“ ნაგებული ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ ურუნალი „ტაბულა“ სწორედ რუსული ფულის ტომარას, კახა ბენდუქიძეს, კიდევ უფრო ჩაეხუტა და მედია ჰოლდინგის საფარქვეშ „ნაცმოძრაობის“ ყოფილი სახეები დაასაქმა. ნაწილი ჩერგოლეიშვილის „ტაბულოიდიში“ წერს სტატიებს, სხვანი კი იმავე ბენდუქიძის უნივერსიტეტში არიან მონყობილნი.

დაფინანსების ერთი წყარო — ბენდუქიძე ყოფილების ამ არმადას საკუთარ თავზე ამუშავებს. ამიტომაც არის, რომ აგრარული უნივერსიტეტის დასაცავად „რეზერვში“ გადაყვანილი ეს კადრები და „ნაცმოძრაობის“ ახალგაზრდული ორგანიზაციის წევრები დამოდიან, ხოლო აქციების განთავსებულ დროს ახალი „ისკრას“ რევოლუციური გვერდებიდან მოგვინოდებენ.

„ტაბულას“ უკანასკნელი ნომერი მთლიანად ამ პარტიულ დავალებას ეძღვნება; გარეკანზე გიორგი მარგველაშვილის კარიკატურული პორტრეტია გამოსახული. ტერმინატორის სახით, ვამპირის მსახვრალი ხელებით იგი სტუდენტებს ხორცსაკეპ მანქანაში ატარებს. ქვემოთ კი სათაურია გამოტანილი: „დაგვაცადე სწავლა, მინისტრო!“

დაფინანსების ერთი წყარო — ბენდუქიძე ყოფილების ამ არმადას საკუთარ თავზე ამუშავებს. ამიტომაც არის, რომ აგრარული უნივერსიტეტის დასაცავად „რეზერვში“ გადაყვანილი ეს კადრები და „ნაცმოძრაობის“ ახალგაზრდული ორგანიზაციის წევრები დამოდიან, ხოლო აქციების განთავსებულ დროს ახალი „ისკრას“ რევოლუციური გვერდებიდან მოგვინოდებენ.

ეს ინვესტირება უნივერსიტეტში. ამ დროისთვის ინვესტიცია 12 მილიონს შეადგენს. სულ, ცოდნის ფონდის მეშვეობით, კახა ბენდუქიძემ საგანმანათლებლო მიზნებისთვის ორი წლის განმავლობაში 80 მილიონი ლარი დახარჯა. სახელმწიფომ 5 წლის განმავლობაში იმავე მიმართულებით — მხოლოდ 180 მილიონი ლარი.

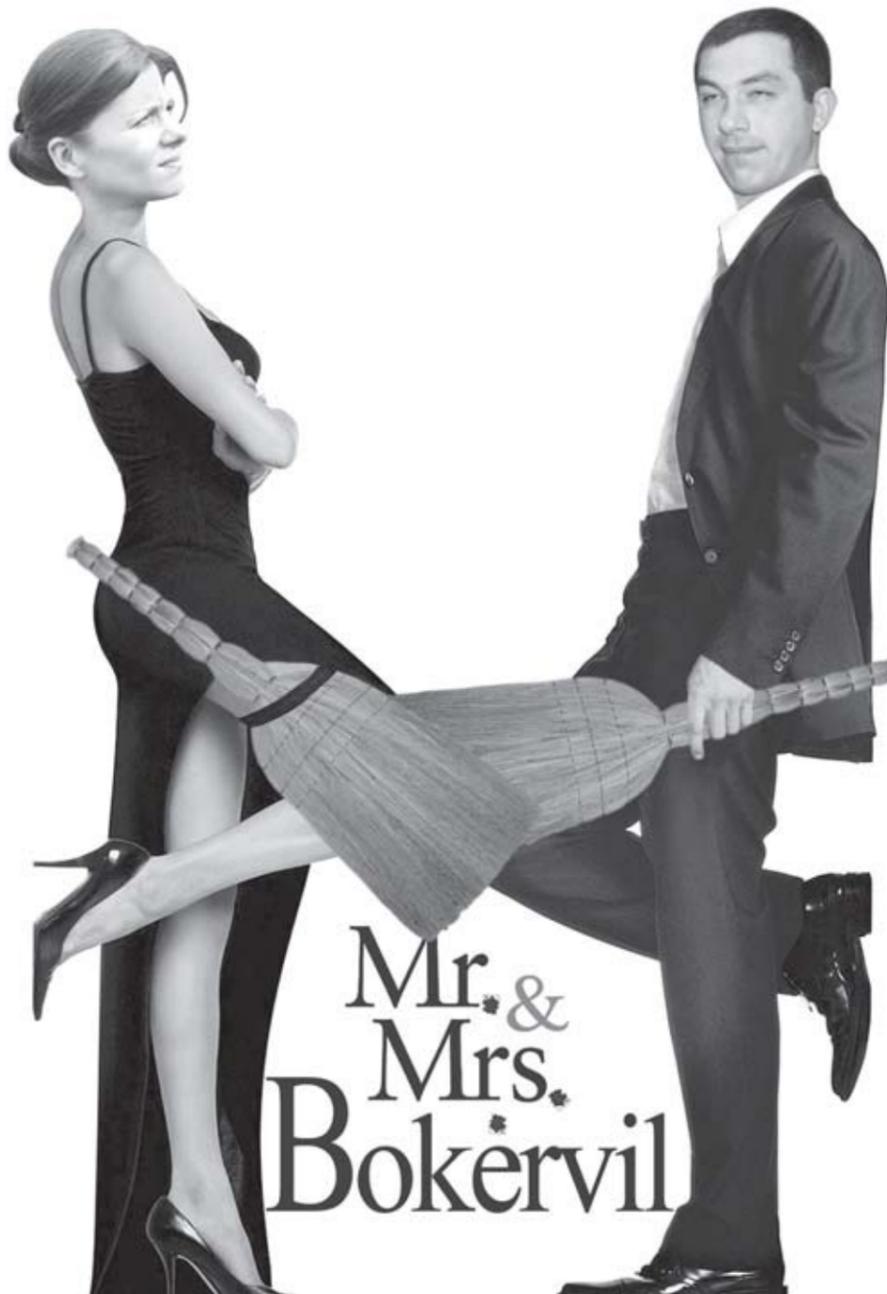
ტაში, კუკური! ბენდუქიძის მიზნობრივ დაავადებას, რომ, გოლო თივაპის ბარდა, ის 5 წელი თავად იყვანდა მთავრობაშიც და პარლამენტშიც და განათლებასაც „მხოლოდ“ 180 მილიონი ლარით დათმობდა. სხვათა შორის დასაქმებასა და უზრუნველყოფას ხმარდებოდა! ახლაც, როცა ბენდუქიძის მიერ დახარჯულ 80 მილიონზე წერენ, თავად ადასტურებენ, რომ ეს თანხა, უშუალოდ უნივერსიტეტში ინვესტიციად ჩადებული 12 მილიონის გარდა, დაუხარჯავს და ისევე სააკაშვილის მთავრობის უმუშევრად დარჩენილი წევრებისა და აქტივისტების უზრუნველყოფაში!

„მითები და ფაქტები“ სწორედ ბენდუქიძის სასიკეთო რაკურსში წარმოჩენას ემსახურება და ეს არც უნდა იყოს გასაკვირი; შინაგან და საგარეო საქმეთა მინისტრების მოადგილეები და დეპარტამენტის უფროსები უკლებლივ ბენდუქიძის სალაფავს მიერთებენ და აქციაზეც გაკვირვებულნი სტატიებსაც დაბეჭდავენ და ტელეეთერებშიც აიშლიან ძარღვებს!

ერთი ასეთი მინისტრის (ოლონდ ამჯერად იუსტიციის) ყოფილი მოადგილე — თინა ბურჯალიანი იმავე „ტაბულაში“ გვიხსნის, „რატიონალური გეგმით მართლმსაჯულების სისტემაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრისათვის სპეციალური კომისია“.

ეს ის ბურჯალიანია, რომელიც საქართველოს ხელიდან წაიღო „გადასარტყელი“ უნივერსიტეტის სახელით მოპასუხე იყო სანდრო გირგვლიანის მკვლელობის საქმეზე სტრასბურგის ადამიანის უფლებების სასამართლოში (შეთავსებით, თავდაცვის მინისტრის მოადგილის — ნიკა ძიმცივიშვილის ცოლი) და რომლის განდევნების შემდეგაც ურცხვად განაცხადა: „განაჩენში წერია, რომ საქართველოს სახელმწიფო არ არის პასუხისმგებელი სანდრო გირგვლიანის სიკვდილის ფაქტზე. ეს აბსოლუტურად გამორიცხავს ყოველგვარ სპეკულაციას ამ მკვლელობის შეკვეთისა და მასში მონაწილეობის შესახებ“.

ამ სიტყვების ავტორს, რა თქმა უნდა, კატეგორიულად არ სჭირდება მართლმსაჯულების სისტემაში არსებული

ხარვეზების აღმოფხვრის სპეციალური კომისია იმ მარტივი მიზეზით, რომ თაშვის მინისტრ ადვიშვილიანად თირთონ წარმოადგინდა ქართული მართლმსაჯულების სისტემაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრისათვის სპეციალური კომისია“.

ეს ის ბურჯალიანია, რომელიც საქართველოს ხელიდან წაიღო „გადასარტყელი“ უნივერსიტეტის სახელით მოპასუხე იყო სანდრო გირგვლიანის მკვლელობის საქმეზე სტრასბურგის ადამიანის უფლებების სასამართლოში (შეთავსებით, თავდაცვის მინისტრის მოადგილის — ნიკა ძიმცივიშვილის ცოლი) და რომლის განდევნების შემდეგაც ურცხვად განაცხადა: „განაჩენში წერია, რომ საქართველოს სახელმწიფო არ არის პასუხისმგებელი სანდრო გირგვლიანის სიკვდილის ფაქტზე. ეს აბსოლუტურად გამორიცხავს ყოველგვარ სპეკულაციას ამ მკვლელობის შეკვეთისა და მასში მონაწილეობის შესახებ“.

ამ სიტყვების ავტორს, რა თქმა უნდა, კატეგორიულად არ სჭირდება მართლმსაჯულების სისტემაში არსებული

გორც რუსეთ-საქართველოს შორის ოფიციალურ შუამავალს, და დაცულ იქნას მომავალი შეხვედრების სრული გამჭვირვალობა“. ერთი სიტყვით, პირდაპირი დიალოგი არ იყოს და მოლაპარაკებები პირდაპირ ეთერში გადაიცეს, რადგან ასე უნდა „ნაცმოძრაობას“!

პარტიული დავალების გაგრძელება „ტაბულას“ იმავე ნომერში ინტერვიუ ზურაბ აბაშიძესთან, მაგრამ თემის კულმინაციას წარმოადგენს მართლმადიდებლობას შემომწყრალი ბექა მინდიაშვილის სტატია „რუსეთი შინ და გარეთ“. მის პოლიტიკურ ნივთს ეკვლიან ნუ მოვცდებით; მათ კარგად ვიცნობთ და რუსეთის დემონიზაციის საქმეში მინდიაშვილი დღევანდელ საპარლამენტო უმცირესობის წარმომადგენლებს ტოლს ვერ დაუდებს, მაგრამ რელიგიის ქვეთავში მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელ „მარგალიტებს“ ნახავთ: „სახელმწიფოსა და ეკლესიის სიახლოვე იმის მიზეზითაა, რომ საქართველოს საპატრიარქო მყარად გრძნობს თავს რუსულ

სმობ რუსეთის აგენტურას“. ამ სიტყვების შემდეგ ბექა მინდიაშვილის მიერ დიმიტრი ყიფიანისთვის, ფაქტობრივად, შიზოფრენიკის წოდება აღარ უნდა გაგვიკვირდეს. როგორც ჩანს, 2008 წლის აგვისტოში დაღუპული ქართველი მეთაურის ცხედრების გამოტანა რუსეთის ინტერესების გათვალისწინებით უკლებლივ უნდა მოხდეს. როგორც ჩანს, 2008 წლის აგვისტოში დაღუპული ქართველი მეთაურის ცხედრების გამოტანა რუსეთის ინტერესების გათვალისწინებით უკლებლივ უნდა მოხდეს.

საგარეო საქმეთა მინისტრის ყოფილი მოადგილე სერგი კაპანაძე „საგარეო პოლიტიკაზე საპარლამენტო რეზოლუციის ანატომიას“ გვთავაზობს, რომელშიც ამ რეზოლუციას კოაბიტაციის უნიკალურ პროდუქტს უწოდებს. მისი აზრით, ამ დოკუმენტმა მოგება უმრავლესობასაც და უმცირესობასაც მოუტანა. „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ მიიღწია იმას, რომ მოსახლეობაში დარჩა განცდა — ეს დოკუმენტი უმრავლესობას თავზე სწორედ უმცირესობამ მოახვია. უმრავლესობამ კი მიიღწია იმას, რომ თავი დააღწია საკმაოდ უხერხულ დისკურსს იმის შესახებ, სურდა თუ არა ივანიშვილის ხელიშეწყობას, გაეგრძელებინა საგარეოპოლიტიკური კურსი დასავლეთის მიმართულებით“.

ნუ შეგვირდებით იმ ხელისუფლების წარმომადგენლის ნაზრევზე, რომელმაც ქვეყანა ჩიხში შეიყვანა, ჩერიტორიები დააკარგინა და გაყვანილი რუსული ჯარი უკან შემოიყვანა. მათი პოლიტიკა უკვე ვინწინეთ და ახლა მათი რეცეპტებით რეზოლუციის მიღება არც ქვეყანას ნაადგებად არც „ქართულ ოცნებას“!

თუმცა ეს ყველაფერი წერილშია, ერთგვარი გარნირია, ხოლო ძირითადი კერძი ცოლის ურუნალი ქმრის არც მეტი, არც ნაკლები, 8-გვერდიანი ინტერვიუა (თუ მთელ გვერდზე მოცემულ ბოკერვილს სამში ერთ ფოტოსაც გავითვალისწინებთ, სულ ინტერვიუ 9 გვერდს იკავებს!) — „ბიზნეს ბოკერვილი: ონიშვილის ბოკერვილი მომუშაობს, ხოლო ევროპის სახელმწიფო პარტი და მამოშობს?“ როგორც ურუნალი გვაუწყებს „საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ორიენტაციებზე, სასამართლო ხელისუფლების რეფორმებზე, „ნაციონალური მოძრაობის“ გეგმებსა და პრობლემებზე, ასევე ქვეყანაში მიმდინარე სხვა მნიშვნელოვან მოვლენებზე, „ტაბულა“ ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანს, გიგა ბოკერვიას, ესაუბრა“.

როგორც ჩანს, ჩერგოლეიშვილმა შინ ნალაპარაკევი საჯაროობის ღირსად მიიჩნია და „ფართო გზაც“ მისცა საკუთარი ქმრის ნიჭს. ინტერვიუ, როგორც არ უნდა გაგიკვირდეთ, უშიშროების საბჭოს დაფინანსების შემცირებაზე საუბრით იწყება. ▶

თუ საქართველო ცხვირწინ არსებულ საფრთხეებს თვალს არ გაუსწორებს და კვლავაც „დასავლური ინტეგრაციის“ მანტრების უაზროდ გამეორებას განაგრძობს, სულ მალე არამცთუ აზიზის მეჩეთის, არამედ ოსმალური „მშვიდობიანი“ ოკუპაციის არაერთ ქებულს აღმოაჩენს წინაპრების სისხლით მორწყულ ქართულ მიწაზე.

«ველოსიკადაისტის ხელი» «ისტორიული მეგობრის» სამსახურში

ბოკერიას შეეძლო, ამაზე არც ეთქვა, რადგან სწორედ უფინანსობის გამოა ახლა მთელი მათგან „სასტავი“ ბენდუქიძის ჯიბეზე ჩამოკიდებული და თავად ბოკერიასაც ის დრო დაუდგა, რომ შეუზღუდავი ტელეეთერების ნაცვლად საკუთარი ცოლის ჟურნალს აძლევს გრძელ-გრძელ და ბრტყელ-ბრტყელ ინტერვიუებს!

მე, დრო იყო, მისტარ და მისის ბოკერიაშვილს ნამდვილი პასპორტის კაღ-ლივით ძველანა ტაროშვი ჰყავდათ; ცოლი სტალინის ქებლის მოხსნას ხელმძღვანელოვდა და როგორც სტუდენტს ლანძღავდა უშვარი სიტყვებით, ძვარი „ახალ საქართველოს“ აშენებდა და „ახალი ქართველი“ ჯიბი გამოჰყავდა. ახლა ორივენი თავს ისევე არაკომფორტულად გრძნობენ, როგორც მისტარ და მისის სმითები, რომლებმაც ერთმანეთის მკვლელობაზე მიიღეს შეკვეთა. შეკვეთაც უნდა შეასრულონ — ეს ხომ დაქირავებული მკვლელის კოდექსის ნორმაა და, თანაც, ერთმანეთიც არ უნდა გაიმეტონ — ეს უკვე თვითგადარჩენის ინსტიქტის ნორმაა!

მითი ბოკერიას უნდა-როგონ შესახებ უკვე დაიხსენება, ხოლო ახალი მითების შესაქმნელად მხოლოდ „ტაბულა“ საკმარისი არ არის. არც ის არის გამორიცხული, ბენდუქიძე ბოლოსდაბოლოს მიხვდეს, რომ მისტარ და მისის ბოკერიაშვილებისთვის იგი მხოლოდ მეწველ ძროხას წარმოადგენს და ქვეყნის გარეთ არჩევნების წინ გატანა აქტიურებს თვითონაც გაჰყავს. მაშინ რა გზას უნდა დაადგინოს?

„არჩევნებში გამარჯვებული პოლიტიკური ძალის კრიტიკული ნაწილის გზავნილია, რომ საქართველოს ცივილიზებული თავისუფალი სამყაროს ნაწილად ქვეყნის საფრთხეს უქმნის ნამდვილ ქართულ იდენტობას. ეს დიდი განსხვავებაა. ჩვენი დამოკიდებულება ყოველთვის მკაფიო იყო. საქართველოს მოქალაქეა ყველა, ვინც აქ ცხოვრობს, განურჩევლად რელიგიის, ეთნიკური წარმოშობის, სექსუალური თუ სხვა უმცირესობისადმი კუთვნილებისა და ყველა, ვინც ცდილობს ამ თემით სპეკულირებას და სიძულვილის აგორებას, არის თავისუფლებისა და საქართველოს ინტერესების მტერი“, — აცხადებს გიგა ბოკერია.

ამ ფრაგმენტში ყველაფერი სიმართლე იქნებოდა, რომ არა ერთი გარემოება: სწორედ მისტარ და მისის ბოკერიაშვილები არიან ყველაზე დიდი სიძულვილის გამომხატველნი ყველაფრისადმი, რასაც ქართული იმპერია. მათ სკოლთ ყველა — განუარჩევლად ასაკის, პროფესიის, წარმოშობის და ოცნებებისა.

მათ სძულთ, მაგრამ უკვირთ, რომ ისინიც სძულს ქართველ ხალხს — განურჩევლად რელიგიის, ეთნიკური წარმოშობის, უმრავლესობის თუ უმცირესობისადმი კუთვნილებისა. მისტარ და მისის ბოკერიაშვილების მიმართ საქართველოში კონსენსუსი მიღწეულია, კობიტაცია კი — გამოორიცილებული!

თავარ დაპითუიანი

31 მარტს, საქართველოს დამოუკიდებლობის საკითხზე რეფერენდუმის 22 წლისთავზე თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა აჰმედ დავუთოღლუმ სენსაციური განცხადება გააკეთა: „ბასული საუკუნის გვირგვინი აღმოჩნდა, რომელიც ჩვენ გადავფურცლეთ. ახლა ჩვენ ახალ ქავშირს დავამყარებთ სარავეოსა და დამასკოს, პანელასა და ბათუმს შორის. ამას მშვიდობიანად გავაპეთებთ, ვინცაღმარის ბარეშე და საზღვრების პატივისცემით. ახლა ამაში ჩვენი ძალა. ახლა ეს სულ სხვადასხვა ძველანა, მაგრამ 110 წლის წინ იმდენი და სკოპიე, ბათუმი და პანელა ერთი ძველნი ნაწილები იყო — ოსმალთა იმპერიისა. როცა ამას ვამბობთ, საკუთარ თავზე გრძობდებოდნენ ვინმე ერთმანეთს. მაგრამ მათ, ვინც მთელი ევროპა გააერთიანეს, რატომ არ უნდადგანდნენ ერთმანეთს?“

„ახალი კავშირი“ ოსმალეთის იმპერიის ყოფილი ნაწილების გაერთიანებას „ომის გარეშე“ ვარაუდობს. ბრალდებები ნეოსმანიზმში სრულიად გასაგები უნდა იყოს, რადგან დავუთოღლუმ არასოდეს დაუმალავს, რომ ნეოსმანიზმში თურქეთის დღევანდელი დოქტრინაა. მან საკუთარი ნაშრომში „სტრატეგიული სიღრმე — თურქეთის საერთაშორისო მდგომარეობა“ დაასაბუთა, რომ „თურქეთში უნდა აღიდგინოს გავლენა ყოფილ ოსმალურ სამყაროში“. ჩვენთვის ამ მხრივ ის არის საგანგაშო, რომ დავუთოღლუმ მიერ ბათუმში და აჭარა სრულიად საჯაროდ „ოსმალურ სამყაროში“ არის მიჩნეული!

დავუთოღლუმ ამერიკის ყოფილ პრეზიდენტ ბილ კლინტონს შეხვედრისას, მის კითხვაზე თურქეთის გააქტიურების შესახებ საგარეო არენაზე, პირდაპირ განუცხადა: „შემოხაზეთ თურქეთის გარშემო 1000-კილომეტრიანი წრე და მასში 20 სახელმწიფო აღმოჩნდება. შემოხაზეთ 3000-კილომეტრიანი წრე და მასში 70 სახელმწიფო მოყვება. რამდენი სახელმწიფო იქნება აშშ-ის გარშემო ასეთ წრეში?“ ამგვარად თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ლიად მიანიშნა, რომ, თუ ამერიკის შეერთებულ შტატებს შუამდგომლობა განაგრძობს, საკუთარი საზღვრებიდან ათასობით კილომეტრში განაგრძობს მათი ტერიტორიის დაპყრობას და იქ ბრიტანეთის, საფრანგეთისა და იტალიის ჯარები ჩადგენს. 1920 წლის 14 ივნისს ბათუმის ოლქი საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას გადაეცა. 20 ივნისს ბათუმის ოლქი რუსეთს გადაეცა და ქუთაისის გუბერნიამი შევიდა. პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ, ბრესტის საზავო ხელშეკრულებით (1918 წლის 3 მარტი), ბათუმის ოლქი თურქეთს უნდა გადასცემოდა. 15 აპრილს თურქული ჯარი შემოიჭრა. 22 აპრილს დავუთოღლუმ ბულმა ამიერკავკასიის დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ ეს მიტაცება არ ცნო. პირველ მსოფლიო ომში თურქეთის დამარცხების შემდეგ, იმავე წლის დეკემბრის ბოლოს ბათუმში ბრიტანეთის საექსპედიციო ჯარი შევიდა. ბათუმის ოლქი ბრიტანეთის შავი ზღვის არმიის საოკუპაციო ზონაში შევიდა, რომელზეც ბრიტანეთის გუბერნატორის ძალაუფლება ვრცელდებოდა. ბრიტანეთის სამხედრო ადმინისტრაციამ 1918 წლის დეკემბერში შექმნა ბათუმის ოლქის მმართველი საბჭო, გამოაცხადა იგი დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ და საქართველოსთან შეერთების პროპაგანდაც კი აკრძალა.

1920 წლის 8 აპრილს ბათუმის ოლქი ერთა ლიგის დაცვის ქვეშეცა, მაგრამ ასეთი ღია და დაუფარავი განცხადება მანმდე თურქეთის ნომერ პირველ დიპლომატს არ გაუკეთებია. მიღმა მიხეილ საბ-

კავშილი ქართველებს ჩაბოლოვდა, რომ „თურქეთის ჩვენი ისტორიული მეგობრის“, დავუთოღლუმ ისტორიული სიტუაციის შეცვლაზე და განაცხადა, რომ 110 წლის წინ ბათუმში ოსმალთა იმპერიამ.

ცოლამ რამ ისტორიადან: 1878 წელს ბათუმის ოლქი რუსეთ-თურქეთის ომის შედეგად რუსეთის ხელში გადავიდა და ქუთაისის გუბერნიამი შევიდა. პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ, ბრესტის საზავო ხელშეკრულებით (1918 წლის 3 მარტი), ბათუმის ოლქი თურქეთს უნდა გადასცემოდა. 15 აპრილს თურქული ჯარი შემოიჭრა. 22 აპრილს დავუთოღლუმ ბულმა ამიერკავკასიის დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ ეს მიტაცება არ ცნო. პირველ მსოფლიო ომში თურქეთის დამარცხების შემდეგ, იმავე წლის დეკემბრის ბოლოს ბათუმში ბრიტანეთის საექსპედიციო ჯარი შევიდა. ბათუმის ოლქი ბრიტანეთის შავი ზღვის არმიის საოკუპაციო ზონაში შევიდა, რომელზეც ბრიტანეთის გუბერნატორის ძალაუფლება ვრცელდებოდა. ბრიტანეთის სამხედრო ადმინისტრაციამ 1918 წლის დეკემბერში შექმნა ბათუმის ოლქის მმართველი საბჭო, გამოაცხადა იგი დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ და საქართველოსთან შეერთების პროპაგანდაც კი აკრძალა.

1920 წლის 8 აპრილს ბათუმის ოლქი ერთა ლიგის დაცვის ქვეშეცა, მაგრამ ასეთი ღია და დაუფარავი განცხადება მანმდე თურქეთის ნომერ პირველ დიპლომატს არ გაუკეთებია. მიღმა მიხეილ საბ-

ველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას გადაეცა. 20 ივნისს ბათუმში ქართული ჯარი შევიდა. გასაბჭოების შემდეგ, 1921 წლის 11 მარტს საქართველოს მენშევიკური მთავრობის მიერ ბათუმში შემოპატივებული თურქული ჯარი 19 მარტს რუსეთის ფედერაციის მე-18 კავალერიულმა დივიზიამ გარეკა.

პერიოდული თავდასხმები და ხანმოკლე ყოფნა აჭარის ტერიტორიაზე დღეს „უფლებას აძლევს“ დავუთოღლუმ, პრეტენზია განაცხადოს ბათუმზე, ოღონდ ამჯერად, როგორც თავად აცხადებს, „ამას მშვიდობიანად გავაკეთებთ, ვინმესთან ომის გარეშე და საზღვრების პატივისცემით. ახლა ამაში ჩვენი ძალა“.

ამ განცხადებას საოცრად ესმინება 1887 წელს ილია ჭავჭავაძის მიერ ნათქვამი: „ხმლიანმა მტერმა ვერ დაგვათმობნა, ვერ წაგვართვა ჩვენი მიწა-წყალი, ჩვენი ქვეყანა. ხმლიანს მტერს გავუძელოთ, გადავრჩით, ქვეყანა და სახელი შევიანხეთ, სახსენებელი არ ამოვიკვეთეთ, შევირჩინეთ, საქალაქო არაგვის ავაგებინეთ. ხმლით მოსეულმა ვერა და ვერა და გარჯით, ცოდნით და ხერხით მოსული კი თან გავკიცხან, ფეხ-ქვეშედან მიწას გამოვავაცლის, სახელს გავვიქრობს, გავგწყვეტს. სახსენებელი ქართველისა ამოიკვეთება და ჩვენს მშვენიერს ქვეყანას, როგორც უპატიროს საყდარს, სხვანი დაეპატრონებიან“.

დღეს სწორედ ეს ვითარებაა, როდესაც ომის გარეშე გვიპირებენ იმის წართმევას,

რაც ადრე ომით ჰქონდათ მიტაცებული. „ნაციონალების“ ნეტარი მმართველობის შედეგია ის, რომ რუსეთის ლანძღვითა და „ჩერქეზთა გენოციდის“ აღიარებით გართულმა პოლიტიკოსებმა ცხვირწინ არსებული საფრთხეები არ დაინახეს. ნატო და ევროკავშირი, საითაც ძველი და ახალი ხელისუფლება ერთნაირი მონდომებით ისწრაფვიან, ამ სატივარს ვერ უშველის.

დავუთოღლუმ მინიშნება ნეოსმალურებზე შემთხვევითი როდი იყო. ევროკავშირის, რომლისკენაც თურქეთი, უკვე ნახევარი საუკუნეა, ისწრაფვის, თავად აღმოჩნდა სერიოზული პრობლემების წინაშე. ევროპის კრიზისის ფონზე იგი საქართველოდან ლიბამდე ოსმალეთის ყველა ყოფილ დაპყრობილ რეგიონს ახსენებს, გარდა კვიპროსისა. კვიპროსის მართლმადიდებელი ეკლესიის არქივის კოპიისა ქრიზოსტომოს მეორემ კვიპროსის კრიზისის პირველი დღეებში აქტიური პოზიცია დაიკავა. მან სახელმწიფო გადაარჩენისთვის ეკლესიის საკუთრების დათმობაც კი შესთავაზა. მისი განცხადებით, კვიპროსისთვის ევროს ზონიდან გამოსვლა ხსნა იქნებოდა, ხოლო თავად ევროკავშირის მომავალზე სენსაციური განცხადება გააკეთა: „დარწმუნებული ვარ, რომ ევროკავშირი დიდხანს ვერ იარსებებს. ახლა ესპანეთის, პორტუგალიის, იტალიის ეკონომიკა საფრთხეშია. და თუ იტალიის ეკონომიკა ისევე დაანგრევენ, როგორც ჩვენსას, ევროკავშირი ვეღარ გადარჩება. ამი-

ტომ მიმჩნია, რომ სჯობს, ევროკავშირიდან მანამდე გავიდეთ, ვიდრე ეს მოხდება“.

კვიპროსი ევროკავშირის წევრია, თურქეთი — ნატოსი. თურქეთის ევროკავშირში არ იღებენ, კვიპროსს გამთლიანება არ ელირსა. მომავალ წელს 40 წელი შესრულდება კვიპროსზე თურქული არმიის შეჭრიდან. მხოლოდ ეს ერთი მაგალითი აჩვენებს ქართული პოლიტიკური ელიტის მისწრაფების აბსურდულობას, თითქოს ნატოში ან ევროკავშირში ინტეგრაცია საქართველოს გამთლიანებას წაადგება!

კვიპროსს უკვე შესთავაზეს, შეეფუოს კუნძულზე ორი სუვერენული სახელმწიფოს არსებობას: ჩრდილოეთში — თურქული, სამხრეთში კი — ბერძნული. კვიპროსის ხელი-სუფლებამ ეს წინადადება აღშფოთებით უარყო, რადგან შესანიშნავად ესმის, რომ კუნძულის ჩრდილოეთს ზურგს თურქეთი გაუმავრებს, ხოლო სამხრეთის უკან ევროკავშირი იდგება, რომლის „ზრუნვა“ კვიპროსს სრულად გამოსცადა საკუთარ ტყავზე.

თუ საქართველო ცხვირწინ არსებულ საფრთხეებს თვალს არ გაუსწორებს და კვლავაც „დასავლური ინტეგრაციის“ მანტრების უაზროდ გამეორებას განაგრძობს, სულ მალე არამცთუ აზიზის მეჩეთის, არამედ ოსმალური „მშვიდობიანი“ ოკუპაციის არაერთ ქებულს აღმოაჩენს წინაპრების სისხლით მორწყულ ქართულ მიწაზე.

თავარ დაპითუიანი

მიხეილ სააკაშვილს და „ნაციონალის“ სხვა ლიდერებს, საპარტიო, იმის იმედი ნამდვილად არ აქვთ, რომ 19 აპრილს რუსთაველს თავიანთი წრფელი და იდეური მომხრეებით გადაავესებენ. არადა, დიდი რისკით კი აცხადებენ, რომ რუსთაველზე ხალხის ტყე არ იქნება.

სწორედ ასეთი სულმოკლე ქართველებისა ეიმიდავით ქვეყნის მართვად „ნაციონალის“, რომელთაც 30 ვერცხლად არაერთგზის გაყიდეს სამშობლო და ასე ათასობით ადამიანის მომავალიც ზედ მიაყოლეს.

როგორ ეგზალტაციას და რა პროვოკაციებს გაგზავნენ «ნაციონალის» 19 აპრილისთვის

„ნაციონალური მოძრაობა“ გამალებით ემზადება 19 აპრილისთვის. არაერთგზის ითქვა და დაინერა, რომ სააკაშვილსა და მის უახლოეს გარემოცვას ერთადერთი რამ ეიმედებათ: არეულობა მოაწყონ რუსთაველზე, პროცესები უმართავი გახდონ, ხალხი — მათი მომხრეები და მათივე მოძულენი, ერთმანეთს დააპირისპირონ და საქმე სისხლისღვრამდე მიიყვანონ. მერე ეს ყველაფერი ხელისუფლებას გადააბრუნონ და ქვეყანა პოლიტიკურ კრიზისში შეიყვანონ. ამის შემდეგ კი სააკაშვილს შეეძლება თქმა, რომ მთავრობამ ვერ გაართვა თავი მოვალეობას და საფუძველი მიეცემა, ძალოვანი მინისტრები შეცვალოს ან სულაც საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადოს. შემდეგ კი რა იქნება, ამას „ნაციონალთა“ წყაროები აღარ ამხელენ, თუმცა იმას კი ყველა ვარაუდობს, რომ, თუ საქმე აქამდე მიიყვანეს მიშამ და მისმა მომხრეებმა, სახელისუფლო ბერკეტებს უფრო გაიმყარებენ და მერე ნახეთ თქვენ კოალიტაცია და ჩოქბეჭდში ჩაყენებული „ქართული ოცნება“. მაგრამ ეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს, თუ „ნაციონალის“ მისი ოპონენტები სურვილს შეუსრულებენ და რუსთაველიდან მათ დასაფრენად დიდძალი ხალხი დაიძვრება.

ამინებს, ბიძინა ივანიშვილმა მინებდა ჩამოვართვით და ხელახლა უნდა გაყიდოს. ამასაც კადრულობენ და ქართველს თუ აზერბაიჯანელს გულს უზუნებთან, — თავის დროზე კანონდარღვევით მოგყიდეთ ეგ მინები და, თუ „ნაციონალთა“ აქციაზე არ წამოხვალთ, ვეტყვით ახალ ხელისუფლებას ამ კანონდარღვევების შესახებ და მინებს ჩამოვართმევთ. ძალიან ბევრია ამ რეგიონში, ვინც არც კანონი იცის და ვერც მინის პრივატიზაციის წესებში ერკვევა, ზოგმა წერა-კითხვაც არ იცის და ასეთი ადამიანის მოტყუება იოლია. ჰოდა, მათი უცოდინრობითა და გულმოდგინეობით სარგებლობს „კირკიტაძე და კომპანია“.

19 აპრილს რუსთაველზე ხალხის მობილიზებისთვის „ნაციონალის“ ხელთარსებული ბერკეტების მაქსიმალურად გამოყენებას აპირებენ. მიზეზი სააკაშვილს განსაკუთრებით თბილისელებსა ეიმედება — თბილისი ყველაზე „ლიბერალური ქალაქია“ და მისი იდეური მომხრეების უდიდესი ნაწილი, ცხადია, თბილისშია თავმოყრილი. თუმცა, ლოგიკურად, თბილისელთა იმედი სულ ტყუილად აქვთ „ნაციონალის“ და მისი პოლიტიკოსები 1 ოქტომბრის არჩევნებში მარცხს განიცადებდნენ. ამის მიუხედავად, აქცენტი მაინც თბილისზე ეკეთდება და სააკაშვილსა და მის მომხრეებს ეიმედებათ, რომ ოპოზიციად მონათლული მწვალელების აქციის მომხრეთა ნახევარზე მეტს თბილისელები შეადგენენ.

კუდის უფროსის ყოფილ მოადგილეს, რომელიც დაჭერილი იყო და ამისტიით გაშვებულია, თურმე განსაკუთრებით აზერბაიჯანული მოსახლეობით კომპაქტურად დასახლებული რაიონების იმედი აქვს. ლილუაშვილს სხვადასხვა კატეგორიის ადამიანებზე აქვს სერიოზული კომპრომატები და ამ ეტაპზე მათ ხალხის მობილიზაციის მიზნით იყენებს. ამ საქმეში სხვა ადამიანებიც არიან ჩართულნი და მათაც კონკრეტული დავალებები აქვთ „ნაციონალთა“ სასარგებლოდ. კერძოდ, ამ საიდუმლო შტაბის წევრები არიან კირკიტაძის მოადგილეები: ზაქარი დარჩიანი, რუსთაველის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე კახა ბარათაშვილი, პარლამენტარები: კობა ნაყოფია, დავით ბეჟუაშვილი და აზერსულიმანოვი... შტაბი 20 კაცისგან შედგება, მაგრამ ამ ეტაპზე მხოლოდ ამ ადამიანების დადგენა შეეძლო. ძალზე აქტიურად მუშაობს მათივე მართვითი დეპუტატი მარნეულისა და აზერსულიმანოვი.

„ნაციონალის“ აქტიურად მუშაობენ რეგიონებშიც — მერე ნახევარსაც ხომ უნდა შეესწავა? თავად „ნაციონალური მოძრაობის“ ოფისიდან გამოყოფილი ინფორმაციების თანახმად, ყოფილი მმართველი გუნდის ლიდერები ქვემო ქართლის რეგიონიდან გეგმავენ დიდი რაოდენობით მხარდაჭერა თბილისში ჩამოყვანას. ამ საქმეს გუბერნატორი დავით კირკიტაძე თავკაცობს.

კულუარული ინფორმაციით, 1 კვირის წინ გუბერნატორის ოფისში შეიქმნა სპეციალური საიდუმლო შტაბი, რომლის ერთადერთი მიზანი 19 აპრილს, ნებისმიერი მეთოდითა და საშუალებით, თბილისში ხალხის ჩაყვანაა. შტაბის ხელმძღვანელი დავით კირკიტაძეა, მისი მოადგილე კი — „საქართველო და მსოფლიოს“ მკითხველისთვის კარგად ცნობილი ვაჟა ლილუაშვილი.

„ნაციონალთა საერთო-სახალხო დათვლიერებაზე“ ამ რეგიონიდან ხალხის ნასაყვანად სხვებიც აქტიურდებიან. გარდაბნის რაიონის საკრებულოს ყოფილი თავმჯდომარე თამარ ფაქრბერი სწორედ „ნაციონალთა“ მართვითი დეპუტატი გახლდათ. შემდეგ კი პარლამენტში „ნაციონალური მოძრაობა“ დაეტოვა და უპარტიოთა ფრაქციის შეუერთდა, სადაც მისი ნაირი ყოფილი „ნაციონალის“ არიან გაერთიანებულნი. თემურ ფეიქრიშვილი ვაჟა ლილუაშვილის ნათელ-მირონია. მისი გამარჯვებისათვის, თავის დროზე ბევრი ვაკეთა ლილუაშვილმა. სწორედ მისი აგენტურის წყალობით გაიმარჯვა ფეიქრიშვილმა გარდაბნის, ხოლო „ქართული ოცნების“ კანდიდატი,

არც ვაჟა ლილუაშვილის მიერ უამრავი „დავერბოვებული“ ადამიანი, რომელთაც სხვა რა გზა აქვთ, — რომ დაავადონ, მთელ თვეს გაჩერდებიან რუსთაველზე. არის სხვა მიზეზებიც და ამაზე ქვემოთ მოგახსენებთ.

ბოლნისის რაიონში ხალხის გაბრეკებას მაჟორიტარი დეპუტატი კობა ნაყოფია ცდილობს. „მადნეულის“ ყოფილ მენილეს უზარმაზარი გაკლენა აქვს რაიონში, მის სიმდიდრეზე კი ზღაპრებს ყვებიან. ნაყოფია არც ერთს არ იმუშრებს საიმისოდ, რომ მშობლიურ პარტიას, რომელმაც ქართველი ხალხის ყველფის ხარჯზე ასეულობით მილიონი ამოგინა, ვალში არ დარჩეს. ნაყოფია თბილისიდან ხელმძღვანელობს აქციას „ბოლნისელები 19 აპრილს — თბილისში“, ადგილზე კი ხალხის მობილიზაციას ბოლნისის ყოფილი გამგებელი ბიორბი ფაშვილი ახდენს. მართალია, დაუშვლელია ცოტა ხნის წინ საკუთარი განცხადების საფიქველზე დატოვა გამგებლის პოსტი და მის ნაცვლად „მეოცნებე“ ერადე აირჩიეს, მაგრამ ყოფილი გამგებელი მაინც ოცნებობს ძველ პოსტზე დაბრუნებაზე.

ქვემო ქართლის ყველა რაიონში დადიან „ნაციონალთა“ წარმომადგენლები და ხალხს ტყულებით ბერავენ. მოგვსხვა სიკეთეზე არც იფიქროსო. სხვათა შორის, გარდაბნიდან არც თუ მცირე რაოდენობის ხალხი ეშურება აქციაზე წამოსასვლელად. თუმცა მართო მონოდებები და დაპირებები არ არის ამის მიზეზი,

სულმოკლე ქართველებისა ეიმიდავით ქვეყნის მართვად „ნაციონალის“, რომელთაც 30 ვერცხლად არაერთგზის გაყიდეს სამშობლო და ასე ათასობით ადამიანის მომავალიც ზედ მიაყოლეს

გლეხების მერე ნაწილს მინები კერძო პირებისგან აქვთ იჯარით აღებული. ცხადია, „ნაციონალის“ ქვეყნის ყველაზე მოსავლიან მინებს უცხო არ მიჰყიდდნენ, ისევე თავიანთი კარის ბიზნესმენებს მიჰყიდეს ჰექტრობით. მათ კი, როგორც მოგახსენეთ, იჯარის წესით გაასხვისეს და ნილიურად 1 ჰა მიწის იჯარით, სულ მცირე, 1000 დოლარს იღებენ. გუბერნატორმა კირკიტაძემ თავი მოუყარა ამ ბიზნესმენებს, მათაც ჩამოყარეს გლეხებს და უთხრეს: თუ 19 აპრილის აქციაზე არ წახვალთ დედანულიანად და, რამდენ ხანსაც საჭირო არ გახდება, რუსთაველზე არ იდგებით, იცოდეთ, საიჯარო ხელშეკრულებებს გაგიუქმებთ და მაგ მინებს სხვას მივცემთო. ეს საიჯარო ხელშეკრულებები კი, ისეა შედგენილი, მხოლოდ მოიჯარის უფლებები და ცვლილი და ცალმხრივად, ნებისმიერ დროს, ყოველგვარი მიზეზის გარეშე შეუძლიათ კონტრაქტის გაუქმება გლეხებისთვის. აი, ასეთი მაგ დღეები არიან ამ გახურებული ხენა-თესვის დროს ქვემო ქართლელი გლეხები.

დავით კირკიტაძე და მისი თანამშრომლები თუ გლახებს მუშაობა აიძულებენ აქციაზე წასვლას, სხვათა პრემიას ჰპირდებიან. კერძოდ, შიდა ქართლის გუბერნატორის აპარატის ყველა თანამშრომელი წინსწრებით, 15 აპრილს აიღებს აპრილის პრემიას. ამასვე ჰპირდება კირკიტაძე ამ რეგიონის იმ რაიონების გამგებების თანამშრომლებს, რომლებშიც ჯერ კიდევ „ნაციონალის“ არიან ადგილობრივი მმართველობის სათავეში. ბოლნისში, მაგალითად, სკოლის პედაგოგებს, ერთი თვის ხელფასის შესაბამის თანხას ჰპირდებიან, თუ 19 აპრილსაც რუსთაველზე იქნებიან და „ნაციონალთა“ საქმეს თუკი დასჭირდა, რამდენიმე დღესაც იქ დარჩებიან.

„ნაციონალური წყაროები“ არ მალავენ, რომ კირკიტაძე-ლილუაშ-

ჩვენი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

არაპროვზულ „ნაცებს“ და ასეთივე რისკუბლიკალებს იდეოლოგიური სხვაობა არა აქვთ. მეტიც, ახლა მათ ისე სჭირდებათ ერთმანეთი, რომორც არასდროს. რისკუბს მაშინ აქვთ ფასი, ვიდრე ხელისუფლებაში ოპოზიციის სახელით „ნაციონალური მოძრაობა“ რჩება, ხოლო „ნაცებს“ ყველაზე უკეთეს ხელშეუხებლობის ბარანტიას მხოლოდ რისკუბლიკალები თუ შეუძენიან. ამის ნიმუშად თელიასა და საიას შერკინების ეპიზოდს ვხედავთ.

დეტროქსიკაზია

ვილის დეპუტი გამორჩეულად იმ ბიზნეს-მენაჯს წველის, რომელსაც კომპრომატები აქვს ლილუაშვილს თავის დროზე მოაოვებული. ამ ხალხს „ნაციონალიზმი“ იქნებ გულზე სულაც არ ეხატება, მაგრამ ლილუაშვილი ბევრს ემუქრება, რომ, თუ მის ნებას არ დაჰყვებიან, მათი ბიზნესით მალე სამართალდამცავები დაინტერესდებიან.

თეთრიწყაროს რაიონში დავით ბაქრაძის ინიციატივით „ატორიალებს ფულს“. ბუქუაშვილმა სხვაზე კარგად იცის, რომ მისი ბიზნესისა და მილიონების გადარჩენის ერთადერთი საშუალება „ნაციონალური მოძრაობის“ რეინკარნაციაა. მას იმდენი ქონება აქვს სახელმწიფოსგან კანონდარღვევით ნაყიდი თუ სხვა ბიზნესმენებისთვის წართმეული, რომ პროკურატურაში ათობით საჩივარი მის წინააღმდეგ შესული. ბუქუაშვილის საქმე ძალზე ცუდადაა: ცალკე სახელმწიფო უწყებები უჩივიან და იმ ტენდერებისა და აუქციონების შედეგების გაუქმებას ითხოვენ, რომელთა შედეგადაც მან სახელმწიფო ობიექტები ჩალის ფასად იყიდა, ცალკე კი ის ბიზნესმენები ედავებიან თავიანთ ქონებას, რომელთაც ახალაიები სა და მათი მსგავსი მკვლელების დახმარებით ბიზნესი წაართვა. დავით ბუქუაშვილის გვერდით, ცხადია, მისი ძმა, პაპა ბუქუაშვილიც დგას. მართალია, ფორმალურად, ძმების ბიზნესი მხოლოდ უმცროსი ძმის — დავითის სახელზე რეგისტრირებული, თუმცა რეალურად გელა ბუქუაშვილი ძმის ყველა სახის ბიზნესის თანაბარი წილის მფლობელია. მოკლედ, საქმე ორი ოლიგარქის ქონებასა და თავისუფლებას ეხება. ცხადია, ძმები ბუქუაშვილები თავს არ დაზოგავენ, რომ მათზე განპირობებული რაიონიდან რააც შეიძლება მეტი ხალხი ჩაეყვანოს 19 აპრილის რუსთაველზე. ფულზე კი არაერთხელ გაყიდულა ქართული საზოგადოების ნაწილი და ძმებსაც ამისი იმედი აქვთ.

...და არა მარტო გელა და დავით ბუქუაშვილებს აქვთ სულგაყიდული ხალხის იმედი. მთელი ამ წლების მანძილზე, „ნაციონალური მოძრაობა“ ხომ სწორედ ასეთი ქართველების მხრებზე დგას. მისი იდეა სააკაშვილის და „ნაციონალური მოძრაობის“ სხვა ლიდერებს, საბადინოვს, იმის იმედი ნამდვილად არ აქვთ, რომ 19 აპრილს რუსთაველს თავიანთი წრეები და ილუარო მოხარებით გადააწყვეტენ. არადა, დიდი რისკით კი აცხადებენ, რომ რუსთაველზე ხალხის ტიპს არ იძნებან. სწორედ ასეთი სულმოკლე ქართველებია ეთიოპია, როგორც დენაციონალიზმი 1945 წლის გერმანიაში. ყველაზე დიდი ტოქსიკანი, რომელიც ყოველდღიურად წამლავს საქართველოს სახელმწიფოებრივ სხეულს, მიხეილ სააკაშვილი და მისი ან უკვე ოპოზიციური „ნაციონალური მოძრაობა“. თუმცა არც ახალი ხელისუფლება ტოქსინებისგან თავისუფალი; ოღონდ მისი წარმომადგენლები (საქართველოში ყველასთვის) „გულით საყვარელი“ რესპუბლიკელების თამადაობით ამკარად თავს არ ამტკიცებენ და ამ საქმისთვის საიას (და არა მარტო) იყენებენ.

გასულ კვირას ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის ჯვაროსნულმა ლაშქრობამ შინაგან საქმეთა მინისტრზე ფართო რეზონანსი გამოიწვია. საბაბი იმდენად პრიმიტიული იყო, რომ თითქმის „გასაოცარი დემოკრატიის“ შეგრძნება გააჩინა. საიას მძლოლსა და აჭარის შინაგან საქმეთა მთავარი სამმართველოს უფროსს, ვალერიან თელიას, შორის შელაპარაკება მას შემდეგ მოხდა, როცა მძლოლმა საავარიო სიტუაცია შექმნა. მიუხედავად იმისა, რომ მძლოლს მსუბუქი სიმთვრალე დაუდგინდა, დამნაშავე მაინც თელია აღმოჩნდა, რომელმაც, საიას წევრების მტკიცებით, მძლოლს ანთებული სიგარეტი ესროლა.

ბოდიში, მაგრამ სანდრო გირგვლიანი ანთებული სიგარეტით მოკლეს ნინა ხელი-სუფლების პოლიციის მაღალჩინოსნებმა? ან იქნებ სულ სიგარეტის ნაშვებით ჩაცხრილეს მანქანაში ვაზაგაშვილი და ხუბულოვი? ბუქუაშვილი ილლიაში ანთებული სიგარეტი მოხვდა? თუ მეხსიერება დავკარგეთ ერთბაშად და აღარ გვახსოვს, როგორი „მზრუნველი“ პოლიცია გვყავდა სულ რაღაც ექვსი თვის წინ? რუსუბლიკური პარტიის კადრების სამჭედლო საკუთარი ინიციატივით რომ არ გაილაშქრებდა ირაკლი ღარიბაშვილისა და მისი კადრის წინააღმდეგ, ამის შესახებ „გარნიერული ეჭვი“ მაშინვე გაჩნდა. თუმცა თელიამ ნარკოლოგიურ შემონეშებას თავი აარიდა, ხოლო ორიოდე დღეში საავადმყოფოში ამოყო თავი.

28 მარტს ჯერ ბათუმის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მიიყვანეს, სადაც დაუზუსტებელი კურნებითი სინდრომი დაუდგინდა. მდგომარეობის დასტაბილურების შემდეგ იგი საკუთარი სურვილით ხელვაჩაურის კლინიკა „მედიკალი“ გადავიდა, საიდანაც 6 აპრილს გაეწერა. რას იზამ, ყველას თავისი მექა და მედინა აქვს, მაგრამ ბათუმის კლინიკას ხელვაჩაურის რატომ ამჯობინა, უცნობია. ასეთივე სიტუაციაში აღმოჩენილი მიხეილ სააკაშვილი ანტატილის კლინიკას არ ენდო და სტამბოლის ამერიკულ ჰოსპიტალს მიაშურა. ფათერაკიან სააკაშვილს მოგვიანებით მიუვებრუნდეთ, ხოლო თელიას რაც შეეხება, მის ჰოსპიტალიზაციას ახალი ჭორები მოჰყვა; თითქოს იგი კლინიკაში დეტოქსიკაციის მიზნით დაწვდა, შესაბამისად, ნარკოლოგიურ შემონეშებასაც „განმეწილი“ გაივლის.

დეტოქსიკაცია დღევანდელ საქართველოში ისეთივე აქტუალურია, როგორც დენაციონალიზმი 1945 წლის გერმანიაში. ყველაზე დიდი ტოქსიკანი, რომელიც ყოველდღიურად წამლავს საქართველოს სახელმწიფოებრივ სხეულს, მიხეილ სააკაშვილი და მისი ან უკვე ოპოზიციური „ნაციონალური მოძრაობა“. თუმცა არც ახალი ხელისუფლება ტოქსინებისგან თავისუფალი; ოღონდ მისი წარმომადგენლები (საქართველოში ყველასთვის) „გულით საყვარელი“ რესპუბლიკელების თამადაობით ამკარად თავს არ ამტკიცებენ და ამ საქმისთვის საიას (და არა მარტო) იყენებენ.

ეს საქმე საერთაშორისო ტრიბუნალის განსახილველი და ჩვენს პროვლემებს თავად მოუვაროთ. თუ არ აღმოვჩნდით საკმარისი პროვინციონალიზმი ან არ გვქონდა პოლიტიკური ნება, იმუშავებოდა ვითარებით, ეს საქმე ილდუს ჰაბაბში“, — განაცხადა ნულუკიანმა.

მინისტრმა განმარტა, რომ პროკურატურაში მოძიებული ნინა ხელისუფლების მიერ ჩატარებული გამოძიების ყველა ასალა. „სახეზე მრავალი ათეული ტომი, თუმცა არის კითხვის ნიშნები, რა-რეზიდეტის და არა მხოლოდ მისი, ბევრი მაღალჩინოსნის დაკითხვას, მოქალაქეობისა და წარმომავლობის მიუხედავად. ჩემი მიზანია, გამოძიება წავიდეს ყველა მიმართულებით, მაგრამ საქართველოში. ეს მოიაზრებს პრეზიდენტის და არა მხოლოდ მისი, ბევრი მაღალჩინოსნის დაკითხვას, მოქალაქეობისა და წარმომავლობის მიუხედავად. ჩვენ თავდაცვის სამინისტროსთანაც აქტიურად ვთანამშრომლობთ, რადგან პროცესში ჩართული იყო არაერთი სამხედრო პირი, რომლებზეც ჰაბაბში კითხვები არსებობს“, — აღნიშნა თუა ნულუკიანმა.

როგორც ჩანს, დეტოქსიკაცია დაწყებულია და ამ საქმეში იუსტიციის მინისტრს არც ღარიბაშვილი ჩამორჩა. ერთ დღეში მან იმდენი საკადრო ცვლილება განახორციელა, რამდენიც გასულ თვეებში არ ყოფილა. კერძოდ, შეიცვალნენ თბილისისა და სამხარეო სამმართველოების უფროსები. თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსი მიხეილ ჩიკვაიძე აღექვსანდრე ჭიკაიძემ ჩაანაცვლა. გლდანისა-ძალადგვის პოლიციის უფროსი პოსტზე გიორგი ტურიაშვილი გრიგოლ ბესელიამ შეცვალა. ძველი თბილისის პოლიციის უფროსის პოსტზე ლაშა შამლაგაშვილი შალვა ბედლიძემ ჩაანაცვლა, ისანი-სამგორის პოლიციას კი მუხრან ლობჯანიძის ნაცვლად ვანო პაპიაშვილი უხელმძღვანელებს.

საკადრო ცვლილებები განხორციელდა სამხარეო სამმართველოებშიც — გურიის სამხარეო სამმართველოს უფროსის თანამდებობიდან გათავისუფლდა ზაზა პეტრიაშვილი, რომელიც გოჩა ფერსაშვილმა შეცვალა. სამცხე-ჯავახეთის მთავარ სამმართველოს კი, ვახტანგ ტალახაძის ნაცვლად, რეზო მუმლაძე ჩაუდგა სათავეში. მცხეთა-მთიანეთის სამმართველოს უფროსი მიხეილ ხორგუაშვილი ივანე ზურაბაშვილმა ჩაანაცვლა.

დეტოქსიკაცია მხოლოდ პოლიციას კი არა, უმაღლეს პოლიტიკურ ემულონებსაც უნდა შეეხოს, თორემ თვით-კმაყოფილებით აღვსილი და ნირვანაში გადავარდნილი „რესპუბლიკელები“ (კრებითი სახელია და ყველა მაგნაიერი გულსხმობს) ამომრჩევლის გულს იხე აუვსებს მოთმინების ფიალას, რომ ნაცების დაანონსებული 19 აპრილი საბავშვო ბალის დღესასწაულს დაემსგავსება.

მინისტრის მოადგილე გამწვანებული რესპუბლიკური პარტიის იდეოლოგიის მდივანი დავით ზურაბიშვილი „ფეისბუქის“ საკუთარ გვერდზე მოუხილავდა წერს: „ეს ურავატორიკების სასტაჟი არჩევნების წინ ფიქრობდა, ბიძინას რესპუბლიკელები და თავისუფალი დემოკრატები ამერიკელების დასაბოლბლად სჭირდება, მაგრამ ხელისუფლებამ არაა ნელ-ნელ რწმუნდებიან, რომ თურმე ასე არ ყოფილა. არადა, რომ იცოდნენ, მე თვითონ გავავრცელები ის მესიჯი, წყნარად რომ ყოფილიყვნენ არჩევნებამდე და ხელი არ შეეშალათ“.

ეს მერამდენედ რესპუბლიკელები თავს იწონებენ იმი, რომ საზოგადოებას ატყუებენ და თვალში ნაცარს აყრიან. დეტოქსიკაციის გარდა, ამ საქმეში მართლაც არაფერი უშველის და, მიწაში ბიძინა ივანიშვილი არ მიხვდება, რომ მოტყუებული შორის თავადაც იწარაუ-თარის თავადაც იწარაუ-

დაბა, მანამდე შხამი იმედიანს და მთელ პოლიტიკურ ორბანოზს მოედაბა. სიტუაცია ერთ-ერთი ხელმეუბნელობის განცხადებასა და ასეთივე რისკუბლიკალებს იდეოლოგიური სხვაობა არა აქვთ. მეტიც, ახლა მათ ისე სჭირდებათ ერთმანეთი, რომორც არასდროს.

რესპებს მაშინ აქვთ ფასი, ვიდრე ხელისუფლებაში ოპოზიციის სახელით „ნაციონალური მოძრაობა“ რჩება, ხოლო „ნაცებს“ ყველაზე უკეთეს ხელმეუბნელობის განცხადებას მხოლოდ რესპუბლიკელები თუ შეუძენიან. ამის ნიმუშად თელიასა და საიას შერკინების ეპიზოდს ვხედავთ.

საკაშვილი სპორტულ ტრავმებს იმუშებს, პოლიციამ დეტოქსიკაცია დაიწყო, ნულუკიანი პრეზიდენტის „პრეზიდენტის ხელმეუბნელობის განცხადებას“ დააკითხა, ხოლო გირგვლიანის, რობაქიძის, ვაზაგაშვილის, სხვა არაერთის და პრემიერ-მინისტრ ფვანის საქმეები კვლავ ძიებაშია. დეტოქსიკაცია ორგვარია: ნარკოლოგიური და კოსმეტოლოგიური. ჩვენს მდგომარეობაში კოსმეტოლოგიური დეტოქსიკაცია შედეგი რომ არ მოჰყვება, ცხადზე უცხადესია.

ამერიკულ ფილმში „დეტოქსიკაცია“ გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგენტი ვაიკ მალოი შემზარავი მკვლელობის შემსწრე გახდება. ფვანის მკვლელობის შემსწრე მისი ქართველი კოლეგებისგან განსხვავებით, იგი შოკის მდგომარეობიდან ვერ გამოდის და მას მიჰყოფს ხელს. დეტოქსიკაციის კურსის გასაველად კი მისიარო პოლიციელების დახურულ კლინიკას მიმართავს.

თუმცა მალოი და მისი კოლეგები განკურნებას ვერ ახერხებენ, რადგან კლინიკაში მხეცური მკვლელობების სე-არა ინჟინერი. აგენტ მალოის მკვლელის ხელნერა ეცნობა... თქვენ? არ გეცნობათ?

თაყაი ლაპითულიანი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მეუფე სერაფიმე:

ქართველი ხალხი აფხაზი ხალხის გზარი ნაბიჯივით არ არის

ბოლო ოცი წლის მანძილზე პირველად, 28 მარტს სოჭში ქართველი სასულიერო პირი — ბორჯომისა და ბაკურიანის მიტროპოლიტი სერაფიმე აფხაზეთის წარმომადგენლებს, მათ შორის, ალექსანდრე ანქევას შეხვდა. შეხვედრას მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის საპატრიარქოს საგარეო ურთიერთობათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, მიტროპოლიტი ილარიონიც ესწრებოდა. მიტროპოლიტი სერაფიმე წარმოშობით აფხაზეთიდან გახლავთ და ის იქ აფხაზური მხარის მოთხოვნით მიიწვიეს. ამ შეხვედრის შედეგებსა და შთაბეჭდილებებზე ბორჯომისა და ბაკურიანის მიტროპოლიტი სერაფიმე (ჰომჯუა) გვესაუბრება.

— მეუფე სერაფიმე, მიუხედავად შეხვედრაზე გამოთქმული არცთუ იმედის მომცემი მოსაზრებებისა, თქვენ დადებითად შეაფასეთ ეს შეხვედრა. რამდენად მნიშვნელოვანი და შედეგადანი აღმოჩნდა აღნიშნული ვიზიტი?

— ქართველი ჟურნალისტების შეკითხვაზე, ღირდა თუ არა ჩემი წასვლა, როცა ქართველი სასულიერო პირების აფხაზეთში ჩასვლა კვლავ შეუძლებელია, მე ვუპასუხე, რომ ნამდვილად ღირდა და დადებითად შეაფასე ეს ვიზიტი, ვინაიდან, ვიზიტი მნიშვნელოვანი იყო თუნდაც იმ თვალსაზრისით, რომ 20 წლის მანძილზე ის იყო პირველი აფხაზური პრეზიდენტი ალექსანდრე ანქევა, პოლიტიკური ლიდერი იმ ხალხისა, რომელთანაც დღეს გაუფუჭებული ურთიერთობა ვაქვს.

— რაზე ისაუბრეთ ალექსანდრე ანქევასთან?

— ანქევას აფხაზი ხალხისადმი ჩვენი უწინდესი ლოცვა-კურთხევა გადაეცემა. პატრიარქს უყვარს აფხაზი ხალხი და მას არაერთხელ უთმავს, რომ ის 11 წელი, როდესაც ის იყო ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი, ერთ-ერთი უკიდურესი პერიოდის წლები იყო მის ცხოვრებაში. მისი მხრივ ვადაცხადებ ჩემი პატივისცემისა და აფხაზი ხალხის მიმართ და ხალხს ვუსვამ, რომ ძირითადი ხალხი აფხაზი ხალხის მხარი ნამდვილად არ არის.

საუბარი იყო ზოგადად მართლმადიდებლობაზე, საქართველოსთან ურთიერთობაზე. დღეს აფხაზეთთან ურთიერთობა გაყინულია, ამიტომ აფხაზები სერიოზული სახელმწიფოებრივი და პოლიტიკური ურთიერთობების წინააღმდეგნი არიან, რაც, პრინციპში, არ არის გასაკვირი. ალბათ, ის უფრო არარეალური იქნებოდა, გვეფიქრა, რომ პირველივე შეხვედრაზე ურთიერთობაში დიდი გარღვევა მოხდებოდა. შეიძლება ითქვას, ეს იყო უფრო გაცნობიერების ხასიათის შეხვედრა. ალექსანდრე ანქევასთან შეხვედრის შემდეგ, აფხაზი საზოგადოება ცდილობს, აფხაზი ხალხისადმი უფრო მეტი ადამიანობა გამოავლინოს და თანამედროვე საზოგადოებასთან უფრო მეტი ადამიანობა გამოავლინოს.

ნოვოლის საპატრიარქოში ექვსი. ამ მცდელობას მივსახლავებით, რადგან საქართველოს ეკლესიის წინააღმდეგ მიმართული ქართული მხარე არ იყო წინააღმდეგე, მეტიც, შეხვედრას ესწრებოდა მეუფე ილარიონი. თქვენ კარგად იცნობთ აფხაზებს, რატომ აღმოჩნდა ასეთი კატეგორიული აფხაზური მხარე?

— აფხაზეთშიც არიან ისეთი ძალები, რომლებიც კატეგორიულად წინააღმდეგნი არიან ჩვენი შეხვედრების, ურთიერთობის დათბობის. ასეთი ძალები არის რუსეთშიც და, სამწუხაროდ, საქართველოშიც. — მეუფე სერაფიმე, ჩვენს გაზეთთან ინტერვიუში ადრე ისაუბრეთ, რომ წლების წინ რუსეთის საპატრიარქოს დახმარებით ჩახვედით აფხაზეთში და დღეს სახანაჯად. თქვენ ასევე შეხვედით სერგეი შამბას და აფხაზ სასულიერო პირებს, რომლებმაც მაშინ ძალიან თბილად და კარგად მიგიღეს. რა მოხდა ახლა, რატომ განაცხადეს უარი თქვენთან შეხვედრაზე, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ვითარება გაუარესდა?

— შექმნილი ვითარება, არა მგონია, უარესობისკენ შეცვლილიყო. ეს ურთიერთობა გაყინულია და სწორედ ამიტომ არის საქართველოში ასეთი ვიზიტები. არ ვიცოდი, თუ აფხაზი პირველი პირებიც დაესწრებოდნენ შეხვედრას. გვთხოვეს შეხვედრაზე დასწრება, რაზეც თანხმობა განვაცხადე. ეს არის ჩვენი ეკლესიის მშვენიერი მცდელობა, მოხდეს ქართველებისა და აფხაზების დაახლოება.

— აფხაზეთის თემა საკმაოდ მტკივნეული და რთული საკითხია საქართველოსთვის. ამ ვიზიტის შემდეგ რა შთაბეჭდილება დაგრჩათ: არსებობს ურთიერთობის გაუმჯობესების პერსპექტივა?

— მე იმედს ვიტოვებ, რომ ასე იქნება... მართალია, ბოლო დროს ბევრჯერ დაგვაბრალეს, თითქოს საზოგადოებრივი პოლიტიკაში ერევა, რაც სინამდვილეში ცილისწამებაა. პოლიტიკაში ჩარევა ნიშნავს, როდესაც ვილატების თანამდებობებზე დანიშნავს ერევი, ხოლო რომელიმე ძალამ მოხსნა გუმბათი და ზარები ეკლესიებიდან, თუ არ ჩავთვლით რელიგიურ ომებს? ესენი იყვნენ ბოლშევიკები და ასეთი გუმბათის მოხსნის მონოდედა გაისმოდა 1921, 1924 და 1937 წლებში. თუ საზოგადოებაში ასეთი მკრეხელი ზარი გაჩნდება, ესე იგი საზოგადოების ნაწილი გონივრულად და ჯანსაღად არ აზროვნებს.

— აფხაზების წინააღმდეგობის გამო, სოხუმში თქვენი ვიზიტი ამჯერად ვერ მოხერხდა. ასევე, შეხვედრას არ დასწრებ-

„ალექსანდრე ანქევას თქმით, აფხაზი საზოგადოება ცდილობს, აფხაზურმა ეკლესიამ დამოუკიდებლობა მოიპოვოს და თავისუფლად მიმდინარეობს, რადგან საქართველოს ეკლესიის წინააღმდეგ მიმართული ქართული მხარე არ იყო წინააღმდეგე, მეტიც, შეხვედრას ესწრებოდა მეუფე ილარიონი. თქვენ კარგად იცნობთ აფხაზებს, რატომ აღმოჩნდა ასეთი კატეგორიული აფხაზური მხარე?“

ბორჯომისა და ბაკურიანის ეპარქიის მიტროპოლიტი, მეუფე სერაფიმე რუსეთის საპატრიარქოს წარმომადგენლებსა და ალექსანდრე ანქევას სოჭში 29 მარტს შეხვდა. მისი თქმით, შეხვედრა რუსეთის საპატრიარქოს ხელშეწყობით შედგა.

როგორც მეუფე სერაფიმე ამბობს, შეხვედრაზე ანქევამა და აფხაზი ხალხი, რომ სიძულვილი ქართველი ხალხის მიმართ არ აქვს, „რომ ის, როგორც დამოუკიდებელი ქვეყნის ხელმძღვანელი, უსურვებს ქართველ ხალხს წარმატებებს და მომხრეობს, რომ საქართველოში იყოს მშვიდობა. მაგრამ დასძინა, რომ აფხაზმა ხალხმა ერთხმად აღიარა დამოუკიდებლობა და რამდენიმე ქვეყანამ, მათ შორის რუსეთმა, უკვე აღიარა აფხაზეთი, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო და სხვა ქვეყნებიც მომავალში ამ პროცესს შეუერთდებიან. რადგან აფხაზმა ხალხმა ასე ისურვა, აფხაზმა საზოგადოებამაც აღიარა ეს და აქვს სურვილი, რომ მიიღოს სუვერენიტეტი, რაზეც იყო აღნიშნული, რომ ეკლესიური დამოუკიდებლობა შეუძლებელია საეკლესიო და ეკლესიური ურთიერთობების გარეშე. ამ შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ აფხაზეთში არიან მოძღვრები, რომლებიც ნაკურთხი არიან საქართველოს პატრიარქის მიერ, ანუ ექვემდებარებიან სასულიერო პირებს, რომლებიც იკურთხნენ რუსეთის ეკლესიის მიერ.“

მისივე თქმით, შეხვედრაზე დაისვა საკითხი ქართველი სასულიერო პირების სოხუმში ჩასვლის თაობაზე, რაზეც ანქევამ უარი განაცხადა. მაგრამ მხარეებმა მიზანშეწონილად ჩათვალეს სხვადასხვა რანგის შეხვედრის გამართვა სამომავლოდ. მეუფის აზრით, შედეგის მიუხედავად, ეს შეხვედრა ღირდა, რადგან, ეს შეხვედრა ღირდა, რადგან, მომხრეობს, რომ საქართველოში იყოს მშვიდობა. მაგრამ დასძინა, რომ აფხაზმა ხალხმა ერთხმად აღიარა დამოუკიდებლობა და რამდენიმე ქვეყანამ, მათ შორის რუსეთმა, უკვე აღიარა აფხაზეთი, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო და სხვა ქვეყნებიც მომავალში ამ პროცესს შეუერთდებიან. რადგან აფხაზმა ხალხმა ასე ისურვა, აფხაზმა საზოგადოებამაც აღიარა ეს და აქვს სურვილი, რომ მიიღოს სუვერენიტეტი, რაზეც იყო აღნიშნული, რომ ეკლესიური დამოუკიდებლობა შეუძლებელია საეკლესიო და ეკლესიური ურთიერთობების გარეშე. ამ შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ აფხაზეთში არიან მოძღვრები, რომლებიც ნაკურთხი არიან საქართველოს პატრიარქის მიერ, ანუ ექვემდებარებიან სასულიერო პირებს, რომლებიც იკურთხნენ რუსეთის ეკლესიის მიერ.“

მისივე თქმით, შეხვედრაზე დაისვა საკითხი ქართველი სასულიერო პირების სოხუმში ჩასვლის თაობაზე, რაზეც ანქევამ უარი განაცხადა. მაგრამ მხარეებმა მიზანშეწონილად ჩათვალეს სხვადასხვა რანგის შეხვედრის გამართვა სამომავლოდ. მეუფის აზრით, შედეგის მიუხედავად, ეს შეხვედრა ღირდა, რადგან, მომხრეობს, რომ საქართველოში იყოს მშვიდობა. მაგრამ დასძინა, რომ აფხაზმა ხალხმა ერთხმად აღიარა დამოუკიდებლობა და რამდენიმე ქვეყანამ, მათ შორის რუსეთმა, უკვე აღიარა აფხაზეთი, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო და სხვა ქვეყნებიც მომავალში ამ პროცესს შეუერთდებიან. რადგან აფხაზმა ხალხმა ასე ისურვა, აფხაზმა საზოგადოებამაც აღიარა ეს და აქვს სურვილი, რომ მიიღოს სუვერენიტეტი, რაზეც იყო აღნიშნული, რომ ეკლესიური დამოუკიდებლობა შეუძლებელია საეკლესიო და ეკლესიური ურთიერთობების გარეშე. ამ შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ აფხაზეთში არიან მოძღვრები, რომლებიც ნაკურთხი არიან საქართველოს პატრიარქის მიერ, ანუ ექვემდებარებიან სასულიერო პირებს, რომლებიც იკურთხნენ რუსეთის ეკლესიის მიერ.“

სულ სამჯერ თუ მოახერხა ჩამოსვლა და ჩემი მონახულება. ამ წლების განმავლობაში აფხაზეთში მე მხოლოდ ერთხელ ჩავიხი... პირველად ზურაბ ჟვინიას შუამდგომლობით ვთხოვე ამერიკის ელჩსა და გაეროს წარმომადგენლებს, აფხაზეთში ჩასვლისა და მშობელი დედის მონახულების შესაძლებლობა მოეცათ, მაგრამ ჩემს თხოვნას წლების განმავლობაში არანაირი რეაგირება არ მოჰყოლია. მგონი, აშშ-ის საელჩოში დამცინეს კიდევც, — ვინ არის ეს სერაფიმე ჯოჯუა და რას ითხოვსო. შეიძლება თქვენ არ დამეთანხმობთ, მაგრამ მე აღმად ვარ დარწმუნებული, რომ საქართველოს ხალხს არაა სურს, რომ ქართველები აფხაზეთში იმედი გადამენურა, რუსეთის პატრიარქ კირილს ვთხოვე, მოეცა შესაძლებლობა, აფხაზეთში ჩავსულიყავი და დედა მენახა. ანგარიში გამინიხს, რისთვისაც რუსეთის პატრიარქის მადლობელი ვარ. აფხაზეთში სერგეი შამბას და მისი მხარეები, — განაცხადა მაშინ ჩვენთან საუბრისას მეუფე სერაფიმე.

29 მარტს სოჭში შეხვედრას, მომხრესთან ერთად, მონააღმდეგეც მრავლად გამოუჩნდა. სოციალურ ქსელს facebook-ზე ერთ-ერთ გვერდზე — „საპატრიარქოს შავრაზმელთა ბანდა“ — ამ შეხვედრას ასე აფასებენ: „რუსეთში თომე ჯოჯუა სოჭში აფხაზ ანქევასა და ანქევას“. — საქართველო და მსოფლიო“ თვლის, რომ მეუფე სერაფიმე დიდ საქმეს აკეთებს, ის ცდილობს, მკვდარი ურთიერთობები და რაღაცით დაინწყოს, რაღაც მაინც გააკეთოს და მის ამ მონდომებას არა გააკიცხვა, არამედ თანადგომა და მიზანშეწონილად, პირველ რიგში, ქვეყნის პოლიტიკური ხელმძღვანელების მხრიდან. ჩვენ, საზოგადოების ცნობილ წარმომადგენლებთან ერთად, ვცადეთ, შეგვეფასებინა 29 მარტის შეხვედრა და ვკითხეთ მათ, თუ რამდენად მნიშვნელოვანად მიიჩნევენ ამ შეხვედრას და აფხაზური ურთიერთობების გაუმჯობესების მიზანშეწონილობას.

„საქართველო და მსოფლიო“ ზუსტად ერთი წლის წინ მეუფე სერაფიმეს ესაუბრა. დედამისი, ქალბატონი ანგელინა მარგველაშვილი დღემდე სოხუმში ცხოვრობს და მას ერთი დღეც არ დაუტოვებია აფხაზეთი.

„აუცილებელია, გამუდმებით შევასხენოთ მთელ მსოფლიოს, რომ ქართველი დევნილები აფხაზეთში უნდა დაბრუნდნენ. დედაჩემი ორი-ოდე დღის წინ გავაცვილე სოხუმში, ის ძალიან იშვიათად ახერხებს თბილისში ჩამოსვლას — ოცი წლის მანძილზე

«როდესაც საქვე სამოქალაქო და ეკლესიის ხეობა, ვფიქრობ, ყველა მიმართულია უნდა ვეკუთვნოთ გზები და საუბარები ვითარების გასაუმჯობესებლად»

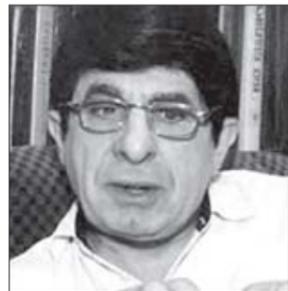

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ელისო კილაძე: „ექსკლუზიურად გუბუნებით: მაქვს ინფორმაცია, რომ 31-ე ქარხანაში მზადდებოდა იარაღი, რომელსაც აფხაზეთის ტერიტორიაზე ყიდდნენ. ამაში იყო ჩართული კუდის ყოფილი შეფი დათა ახალაია. ამაზე ინფორმაციებს ვაბრძვებ და მგონია, ხმაურიანი პრესკონფერენციის მოწყობა მომინებს ამ თემაზე, რადგან წინა ხელისუფლების წარმომადგენელთა სხვა გზარეობის ფიგურირებას ამ საქმეში“.

გაუფა სერაფიმის მძიმე გზა სამოქალაქოდან სამოქალაქოსკენ

„თვითიზოლაციისკენ მიისწრაფვის ხელისუფლება, რაც უახლოეს მომავალში სამწუხარო შედეგებით შეიძლება დასრულდეს“

თამარ ქორიძე, ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების უზენაესი საბჭოს განათლების კომიტეტის თავმჯდომარე:

შეხვედრები ქართველებსა და აფხაზებს შორის ინტენსიური უნდა გახდეს. მიუხედავად დაბრკოლებებისა, წინააღმდეგობებისა, აზრთა სხვადასხვაობისა, ასეთი შეხვედრები აუცილებელია. დასავლეთი ნამდვილად არ არის. თუკი ჩვენ მეორე მხარის პოზიცია არ მოგვწონება, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ საუბარი ყველა თემაზე უნდა შეწყვეტილიყო. მითუმეტეს, საზოგადოებისთვის კარგადაა ცნობილი, თუ რა მდგომარეობაა აფხაზეთში მდებარე ქართულ ეკლესიებში, ამიტომ დაინტერესება მიტროპოლიტისა, რომ გამოეთქვა სურვილი, შეხვედროდა აფხაზეთის წარმომადგენელს, მისასალმებელია. უნდა ვეცადოთ, ასეთი შეხვედრები ბევრი იყოს. **მართი და ორი შეხვედრა, შესაძლოა, უზარალოდ დაბრკოლებას, მაგრამ, თუკი ინტენსიური განხილვა ურთიერთობაში, კულტურული ურთიერთობაში ჩამოყალიბდება, დადებითი შედეგს ნამდვილად გამოიღებს. გუნდებისა, წინააღმდეგობების არის, მაგრამ თუკი არ შევუძლია ამ წინააღმდეგობათა დაძლევა, გამოდის, რომ ყველაფერზე ხელი უნდა ჩავიხდეთ.**

ახალ ხელისუფლებას სერიოზული პრობლემები აქვს. ეს მათი ბრალი ნამდვილად არ არის. ეს წლების განმავლობაში დაგროვილი პრობლემებია. შეუძლებელია, ახალი ხელისუფლების ვინმეს შურდეს ამ თვალსაზრისით. ვისურვებდი, უფრო რეალისტები გახდნენ, უფრო სერიოზული კონტაქტები დაამყარონ საზოგადოებასთან, კარგად გაიზარდნენ მათი სატყეო და იმპიუმოლოგის ამის შესაბამისად. თვითიზოლაციისკენ მიისწრაფვის ხელისუფლება, რაც უახლოეს მომავალში სამწუხარო შედეგებით შეიძლება დასრულდეს. ბატონმა

ივანიშვილმა პირობა დადო, რომ მისი მთავრობა იქნებოდა ხალხის მსახური, შეეცდებოდა, ძვრები მოეხდინა სოციალურ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, რაც ჯერჯერობით ძალიან ნელი ტემპით მიმდინარეობს. სასურველია, ახალ მთავრობას გაცილებით სერიოზული მრჩევლები ჰყავდეს, ვიდრე დღეს ჰყავს.

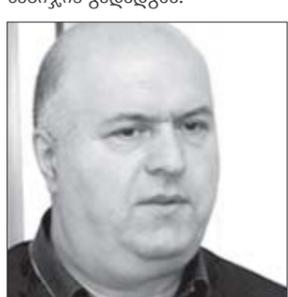
„ეს იყო მცდელობა, აფხაზი და ქართველი ხალხის გამოფხივებისა“

მამა ელიზბარ დიაკონიძე:

მეუფე სერაფიმე ჯოჯუა გახლავთ იმ სულსკვეთების პიროვნება, თან მიტროპოლიტის ხარისხში აღმატებული, რომლის მიმართაც ისეთი სიტყვების ხმარება, როგორც სოციალურ ქსელებში გაჩნდა, დიდი უზრდელობა და უტაქტობაა. და ვინ ავრცელებს ასეთ მიმართებებს საეკლესიო წარმომადგენლების მიმართ, გასაგებია. ესაა „ნაციონალური მოძრაობის“ მიკედლებული ფრთა, რომელიც ყველანაირად ცდილობს, ღვარძლი დათესოს ხალხში. ანკვამთი შეხვედრის დეტალებს შეძლებისდაგვარად ვადავებებ თვალს და ეს იყო მცდელობა, აფხაზი და ქართველი ხალხის თვალში, აფხაზების მიმართ, მისასალმებელია. **მე, თუ მას სურს, თქვენი განხილვის სა-საზოგადოებრივ მიზნებს, თუკი უფლისგან ღირსი განხილვა, ჩავიდე აფხაზეთში და ჩავხატო აფხაზ ქართველთა შორის ურთიერთობის გაუმჯობესებას. მამა, თუკი არ შევუძლია ამ წინააღმდეგობათა დაძლევა, გამოდის, რომ ყველაფერზე ხელი უნდა ჩავიხდეთ.**

აფხაზეთის მიმართ თულებით ვერანაირ ძვრებს ვერ გააკეთებს. მათ მიერ გადადგმული ნაბიჯები მაიძულებს, ვიფიქრო, რომ ესენი უფროდ იქცევიან. ამ ურთიერთობის მოგვარებას ცოტა ვაჟაკური სულსკვეთების ადა-მიანი სჭირდება, ვიდრე ამ წუთში ჩანს. **როგორც მისი უზენაესობა და უნდა რამდენიმე საზოგადოებრივ საუბარსა და თუქანებზე, სულ ამაღი ისე აფხაზეთში ვიძინებოთ ერთობა. საპარტიო ბანუყოფილია. ეს დროებითი მოქმედებაა, რაც დღეს ხდება. ამ საკითხის მომზადებას ყველანა-**

ირი მზადყოფნა სჭირდება, იქნება ეს სულიერი თუ საბრძოლო. საბრძოლო განწყობაში ომს არ ვგულისხმობ. როცა ადამიანს მებრძოლი სული გაქვს, აუცილებლად ცდილობ, მშვიდობით დაამყაროს ურთიერთობა, რადგან იცი, რა შეიძლება მოჰყვეს ომს. **ყველა, ვინც ახლა აფხაზეთთან ურთიერთობის მოგვარებას ვფიქრობთ, ვცდილობთ, ეს გზა მშვიდობიანი იყოს, რადგან უამრავი გიცვალა უფრო მთავარი შედეგად ომმა და ადამიანის სიკვდილმა. ჯერაც აფხაზეთის მიწაზეა დაღუპულთა საფლავები და მათი დაბრუნების საკითხი არ გადაწყვეტილია. ახალი ხელისუფლება ჯერ უნდა იქცევა და ძველის, დარღვეულის დალაგების მცდელობასაც ვერ ვხედავ. ვუსურვებ, ცოტა მეტი ვაჟაკურობით მიჰყვეს საქმეს და, თუ დახმარება სჭირდებათ, ავერ ვართ, ბატონო, დაგვიძახეთ! დაგვიხმარეთ! არ ვართ ის ხალხი, გვეზარებოდა ჩვენი ქვეყნისთვის რაიმე სასიკეთო ნაბიჯის გადადგმა.**

„მიტროპოლიტი სერაფიმა ჯოჯუა არაჩვეულებრივი ადამიანია, მისი მცდელობა ახსოვს უკვე ბაბარტელის ნაბიჯია“

აპაქი ასათიანი, „ტრადიციონალისტთა კავშირის“ ლიდერი:

ზოგადად, სასულიერო პირზე ისე საუბარი, როგორც ეს სოციალურ ქსელებში ხდება, მკრეხელია და მიმართულია. **მიტროპოლიტი სერაფიმა ჯოჯუა არაჩვეულებრივი ადამიანია. მიმართულია, რომ ამ მიმართულია მისი მცდელობა ახსოვს უკვე ბაბარტელის ნაბიჯია. მართლაც უნდა იქნებოდა, მაგრამ, თუკი უფროდ იქცევიან, ამ ურთიერთობის მოგვარებას ცოტა ვაჟაკური სულსკვეთების ადა-მიანი სჭირდება, ვიდრე ამ წუთში ჩანს. როგორც მისი უზენაესობა და უნდა რამდენიმე საზოგადოებრივ საუბარსა და თუქანებზე, სულ ამაღი ისე აფხაზეთში ვიძინებოთ ერთობა. საპარტიო ბანუყოფილია. ეს დროებითი მოქმედებაა, რაც დღეს ხდება. ამ საკითხის მომზადებას ყველანა-**

„რუსეთის საპატრიარქოს პროქარტული პოზიცია უჭირავს“

ვალერი ხაბურაძის, უშიშროების ყოფილი მინისტრი:

ამ ტიპის ყველა შეხვედრას მხოლოდ დადებითი შედეგები უნდა ჰქონდეს, მითუმეტეს რუსეთის საპატრიარქოს პროქარტული (რუსებიც არიან რაღაცაში პროქარტული) პოზიცია უჭირავს. რაც შეეხება სოციალურ ქსელს და შეფასებებს, სოციალური ქსელი ემოციური ქორბიუროა და ნაკლებად სერიოზული შეფასებები, თუნდაც სერიოზული ხალხი აკეთებდეს მას. რუსეთში უნდა სწავლიდეს ადამიანს და თან რუსულ ჟარგონს — „დაჩმორებას“ იყენებდნენ, ეს უკვე „შეშავების“ დონეზე მიუთითებს.

დასაწყისი ყოველთვის მნიშვნელოვანია, შედეგებზე, თან დადებითზე, საუბარი ნაადრევია, თვითონ საუბრის დაწყება კი, როგორც აღვნიშნე, უკვე დადებითად მიმართულია. ახლანდელმა ხელისუფლებამ ამ თემისთვის ვერ მოიცალა, რაც მას პოზიტივის ნამდვილად ვერ მატებს.

„ასეთი ცალკეული შეხვედრები არაფრის მომტანი არაა“

ვალერი კვარაცხელია, პარტია „ნეიტრალური საქართველოს“ ლიდერი, უფროსი პუბლიცისტი:

ყველანაირი შეხვედრის მომხრე ვარ, რადგან ყველა შეხვედრა რაღაც დადებითის მომტანია. თუმცა მიმართულია, რომ კონტექსტიდანაა ამოვარდნილი ასეთი შეხვედრები. ძალიან რთული ვითარებაა. რაც შეეხება აფხაზეთს, ცხინვალის რეგიონს (და აღვნიშნავდი ასევე რუსეთთან ურთიერთობას), ჩემი აზრით, სახელმწიფო კონტროლზე უნდა იქნას აყვანილი. **ვინაიდან ბატონმა ვინაიდან ივანიშვილმა არაჩვეულებრივ**

წინ ხალხს განუცხადა, რომ ის მოაზრებასა და საპარტიო მთლიანობის საკითხს და ასევე რუსეთთან ურთიერთობას, მას ეს საკითხი სახელმწიფო კონტროლზე უნდა აეზღო. ასეთი ცალკეული შეხვედრები არაფრის მომტანი არაა. მგონია, რომ ივანიშვილმა და მისმა პირადმა წარმომადგენელმა, ზურაბ აბაშიძემ, ერთობლივად უნდა შეიმუშაონ ის გეგმა, რომლის მიხედვითაც განხორციელდებოდა სახელმწიფოს მიერ დადგენილი პარამეტრების გათვალისწინებით ურთიერთობების მოწესრიგების საკითხი კონფლიქტურ რეგონებთან.

„ასეთი შეხვედრებით გვირის საკითხის გადაწყვეტა შეუძლებელია, მითუმეტეს, როცა აფხაზეთის პირველი პირთანაა შეხვედრა“

სოსო მანჯავიძე, პარტია „საქართველოს პატრიოტთა ალიანსის“ გენერალური მდივანი:

მეუფე სერაფიმეს ამ შეხვედრაში ვერანაირ უარყოფით მტრის ვერ ვხედავ. რა თქმა უნდა, დადებითად ვაფასებ ამ შეხვედრას. ასეთი შეხვედრებით გვირის საკითხის გადაწყვეტა შეუძლებელია, მითუმეტეს, როცა აფხაზეთის პირველი პირთანაა შეხვედრა. პროცესი შეიძლება დაიძარას.

ახალ ხელისუფლებას ვურჩევ, უფრო კომპლექსურად მიუდგეს ამ საკითხს და ამაში მცოდნე ხალხი ჩართოს. ჩვენ არ უნდა განვიხილავედეთ აფხაზეთის საკითხს მხოლოდ რუსეთთან ურთიერთობის კონტექსტში. **დიდი ხანია, აფხაზეთის საკითხი მართლაც რუსეთ-საპარტიო ურთიერთობის საბანი ალარაა, თქვენ იმით, ალბათ, თურქეთის განცხადება იმის თაობაზე, რომ ოფიციალურად უნდა მოიხსნას ემბარგო აფხაზეთსა და თურქეთს შორის. თურქეთი, ფაქტობრივად, აფხაზეთის ცნობის და მასთან ურთიერთობის გააქტიურების გზას დაგვაჩვენა. სწორი დიპლომატიის შემთხვევაში, შესაძლოა, ეს სიტუაცია ჩვენს სასარგებლოდ გამოვიყენოთ.**

„სახალხო დიპლომატიის არის ის გზა, რომლის მეშვეობითაც უნდა დაიწყოს აფხაზეთთან ურთიერთობის აღდგენა“

ელისო კილაძე, მოძრაობა „ჩემი საქართველოს“ ლიდერი:

ფიქრობ, აფხაზეთი ჩვენი ძეგლი არიან. კონფლიქტი აფხაზეთსა და ქართველებს შორის ხელეწიურადაა ინსპირირებული. მართალია, პოლიტიკურად ეს საკითხი შორს მიმავალი პრესპექტივითაა, სახალხო დიპლომატიას წინ აქვს უფრო. გამომდინარე, მშვიდობა, მიტროპოლიტი სერაფიმისა და ანკვამის შეხვედრა პოზიტიური ნაბიჯია. ვიქნები ძალიან სუბიექტური, რადგან გავიზარე სოხუმში. აფხაზი ძუძუმტე მყავს. ძალიან თბილად და კარგად მახსოვს ის წლები, რომელიც მათ გვერდით გავატარე. **მგონია, რომ სახალხო დიპლომატიის არის ის გზა, რომლის მეშვეობითაც უნდა დაიწყოს აფხაზეთთან ურთიერთობის აღდგენა.** თუკი რუსეთი შუაში არ იქნება, აფხაზეთს არ გაუძნელებათ ჩვენთან ურთიერთობა. ალექსანდრე ანკვამის რაც შეეხება, ის წლების განმავლობაში მუშაობდა და ცხოვრობდა თბილისში, ამიტომ მისთვის ქართველებთან ურთიერთობა უცხო არ უნდა იყოს. მივესალმები, თუკი ეს პროცესი დაიწყოს საქართველოს საპატრიარქოს მხრიდან.

ექსკლუზიურად გუბუნებით: მაქვს ინფორმაცია, რომ 31-ე ქარხანაში მზადდებოდა იარაღი, რომელსაც აფხაზეთის ტერიტორიაზე ყიდდნენ. ამაში იყო ჩართული კუდის ყოფილი შეფი დათა ახალაია. ამაზე ინფორმაციებს ვაგროვებ და მგონია, ხმაურიანი პრესკონფერენციის მოწყობა მომინებს ამ თემაზე, რადგან წინა ხელისუფლების წარმომადგენელთა სხვა გზარეობის ფიგურირებას ამ საქმეში.

ახალ ხელისუფლებას ვურჩევ, ხელისუფლების დონეზე და მგონია, ხმაურიანი პრესკონფერენციის მოწყობა მომინებს ამ თემაზე, რადგან წინა ხელისუფლების წარმომადგენელთა სხვა გზარეობის ფიგურირებას ამ საქმეში.

მამაზადა ელიო ბინოტაძე

ალექსანდრე ჭაჭია:

აგვისტოს რეგიონული იყო თავდაჯერებული და დაუსჯელობით გათავსებული არამზადების სისხლიანი ავანტიურა!

როგორ მოქმედებდნენ საქართველოს ხელისუფალნი 2008 წლის აგვისტოს ოპერაციის დაწყებამდე, რას სთხოვდა სააკაშვილს რუსეთის სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი და რა პასუხი გაცემს მას, — ამაზე „Кавказская политика“-ში საუბრობს რუსეთის სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოს სოციალური და ეროვნული ურთიერთობების აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, ფილოსოფოსი და პოლიტოლოგი, პროფესორი ალექსანდრე ჭაჭია.

— რამდენად ჩემთვის ცნობილია, რუსეთის მამინდელი პრეზიდენტის, დიმიტრი მედვედევის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აღიარებამდე, თქვენ რამდენიმეჯერ პრესის მეშვეობით მიმართეთ მიხეილ სააკაშვილს თხოვნით, რომ იგი შეხვედროდა რუსეთის პრეზიდენტს იმ საშინელების თავიდან ასაცილებლად, რომელიც შემდგომში მოხდა კიდევ. როგორ ფიქრობთ, რატომ არ იყო ყურად სააკაშვილმა თქვენი თხოვნა და როგორ აფასებთ საქართველოს პრეზიდენტის საქციელს?

— 2008 წლის 7 აგვისტოს მე თბილისიდან გავემგზავრე ბათუმში იმ განზრახვით, რომ რამდენიმე დღე გამეტარებინა ზღვისპირას. გზაში შემხვდა ტანკების, ჯავშანტრანსპორტორების კოლონები, მანქანები ჯარისკაცებით, რომლებიც მიემართებოდნენ ცხინვალისკენ. სურათი თითქოს ნათელი იყო, მაგრამ მაინც არ მჯეროდა, რომ სააკაშვილი ჩაიდენდა ამ სიგიჟეს. ვიმედოვნებდი, რომ ეს იყო რაღაც „დაშინების აქციის“ მაგვარი, „ნაცმოძრაობის“ მორიგი პიარაქცია.

მეორე დღეს ყველამ გაიგოთ მზე. თბილისში დაბრუნების შესაძლებლობა უკვე არ მქონდა, ამიტომ პრესით მივმართე პრეზიდენტს და მოვუწოდე, შეემეცვალა ეს სამარცხვინო თვითმკვლევური ავანტიურა. **მე პირდაპირ განვატყვევდი, რომ ამ სამხედრო მომხმარებელს მოჰყვებოდა არამართო ჩვენი სანტიმი და მარცხება და ასოგობით ადამიანის სიკვდილი, არამედ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება რუსეთის მხრიდან.**

პარალელურად შევეცადე, დავკავშირებოდი ნაცნობებს სააკაშვილის გარემოცვიდან. პირველი ორი დღე ისინი მპასუხობდნენ, რომ ცხინვალის უკვე აღებულია და სულ მალე ოსები შეწყალებას გვთხოვენო, ხოლო მთელი მსოფლიო მიესალმება ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისკენ მიმართულ ჩვენს ოპერაციას.

შემდგომ, როდესაც ჩვენი ჯარისკაცების გვამები იხრნებოდა თავსა და მზის ქვეშ, „ნაციონალები“ ზეიმობდნენ „ისტორიულ გამარჯვებას“ — მღეროდნენ და ცეკვავდნენ რუსთაველის გამზირზე. მე რეგულარულად ვიყავი თბილისისკენ მომავალი რუსული ტანკების შიშით პარალიზებული ხმა ჩაუფარდათ, მაგრამ, როდესაც მიხვდნენ, რომ პირადად მათ არაფერი ემუქრებოდათ, გონს მოეგვენ და უწინდელი აპლომბით თავდაჯერებულად აცხადებდნენ, რომ მსოფლიო თანამეგობრობა მათ მხარეზე იყო, ხოლო რუსეთი ვერ გაბედავდა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარებას.

პირადად მე სპეცსამსახურების თანამშრომელთა ალყაში აღმოვჩნდი. ისინი დაუფარავად უთვალთვლებდნენ ყოველ ჩემს ნაბიჯს. ამ დროს ინტერვიუები მიეცემა რამდენიმე გამოცემას, რომლებშიც არა მხოლოდ სააკაშვილსა და „ნაცმოძრაობას“, არამედ პოლიტიკურ პარტიებს, ინტელიგენციას, საზოგადოებას მოვუწოდებდი გონიერებისკენ, მაგრამ ამაოდ. ბოლო ინტერვიუში ვურჩიე სააკაშვილს, როგორც სამარცხვინოდ დამარცხებულ მთავარსარდალს, თავი მოეკლა; აღსანიშნავია, რომ გაზეთმა ეს მასალა მიანოდა კითხვების სათაურით „ჭაჭია ემუქრება სააკაშვილს მკვლელობით!“. აგვისტოს ბოლოს ბათუმიდან გადავფრინდი სტამბოლში.

— ბატონო ალექსანდრე, დღევანდელი გადასახედიდან როგორ აფასებთ 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებს? შესაძლებელი იყო მათი თავიდან აცილება?

— მე მაშინაც და ახლაც ვთვლი, რომ **აგვისტოს რეგიონული იყო თავდაჯერებული და დაუსჯელობით გათავსებული არამზადების სისხლიანი ავანტიურა! ის ფაქტი, რომ ამ მარცხენა პარტიის სანახაობისთვის ოკაენაბაღმელი მოყვარულნი იმ მიზნით, რომ მოეხდინათ რუსეთის შინა-**

«ახლანან ქართულ პრესაში გამოვადი წინადადებით, რომ აფხაზეთთან, სამხრეთ ოსეთთან, რუსეთთან, მათ შორის ჩრდილოკავკასიურ რეგიონებთან ურთიერთობები რეალურად ავიყვანოთ სხვაგვარი პოლიტიკის უაღრესად რისკი. მე ვთვლი, რომ ამ უაღრესად რისკიან საქმიანობას აუხილაველია, გამოვიყენოთ პრაქტიკული პოსტი, რომელიც გვქონდა გამოთავისუფლება. ახალ პრაქტიკულ უნდა დაეხმოს პოლიტიკის ამ მიმართულებით არსებული პრობლემების გადაწყვეტა»

აქლავლობა ადამიანთა შინაგონებისკენ, „ნაციონალებს“ ვერ ჩამოვრდები-ხავს იმ ასეულობით ადამიანის სისხლს, რომლებიც მსხვერპლად შეიძინენ ამ ვერაბ აქციას!

ამასთან ერთად, დარწმუნებული ვარ, რომ ეს ომი იყო კანონიერი რეგულირება საქართველოს მარცხენა ხელისუფლებისა და მისი პატრონების მიზანმიმართული პოლიტიკისა, რომელიც ითვალისწინებდა საქართველოს ავტონომიებისგან გათავისუფლებას, ვინაიდან ავტონომიების არსებობა ხელს უშლიდა საქართველოს ტერიტორიაზე ნატოს ან მისი წევრი ქვეყნების სამხედრო ბაზების განთავსებას.

— ამ მოვლენების შემდეგ თქვენ აგიკრძალეს საქართველოში ჩამოსვლა. დღეს ეს აკრძალვა ძალაშია?

— ოფიციალურად ჩემთვის არავის აუკრძალავს საქართველოში ჩამოსვლა, თუმცა მაგრამონიტინგდნენ, რომ ჩემი ჩამოსვლა და საზოგადოებრივი აქტიურობა არასასურველია, მაგრამ მე არც მქონია ამის მცდელობა. საქმე ისაა, რომ მთელი ჩემი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოღვაწეობა განპირობებული იყო ქართულ-აფხაზეთური და ქართულ-ოსური კონფლიქტების პოზიტიური გადაწყვეტის იმედით. პოლიტიკისგან მეტი არაფერი მჭირდებოდა. 2008 წლის აგვისტოში ეს იმედი დამემსხვრა და ამიტომ დავეტოვე საქართველოში.

ამავე დროს 14 მარტს მე ჩამოვფრინდი თბილისში და სასიამოვნოდ განვიკვირე, რომ მასწავლებლის რანგის მქონე პირი, რომელიც მთელი რუსეთის პრესაში წარმოადგენდა „ნაციონალების“ ხმას, ახლაც იმდენად ავტორიტეტულია, რამდენადაც ადრე. ეს ნიშნავს, რომ რუსეთში უკვე აღებულია და სულ მალე ოსები შეწყალებას გვთხოვენო, ხოლო მთელი მსოფლიო მიესალმება ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისკენ მიმართულ ჩვენს ოპერაციას.

და 20-30 წუთს, ხანდახან ერთი საათითაც ღრმად ვიფიქროვდი, თუ ვერ უკავშირდებოდნენ იმ პირს, რომელსაც ჰქონდა უფლება ჩემი შემოგვების ან განსვლის ნებადართვა გაეცა. ეს იყო ძალზე დამამბრუნებელი. მე, საქართველოს მოქალაქეს, მჭირდებოდა ვიღაცის ნებადართვა საკუთარ ქვეყანაში შემოსასვლელად! მაღლოვად ვიფიქრე, ეს ფაქტიურად ნებისაა, რომელიც მოქმედებდა ჩემთან დაკავშირების დროიდან, გაუშვებულა!

— როგორ ფიქრობთ, რამდენად სწორია ის პირველი ნაბიჯები, რომლებიც განახორციელა პრეზიდენტმა ივანიშვილმა რუსეთთან დაკავშირებით?

— ამ ნაბიჯების ეფექტურობაზე ლაპარაკი ნაადრევია, ისინი უფრო სიმბოლური ხასიათისაა, მაგრამ უკვე კარგია, რომ ჩვენმა მმართველმა წრემ უარი თქვა ბრიყვულ, აგრესიულ და შეურაცხყოფელ რიტორიკაზე, მიიღწიეს გარ-

ნარმომადგენლობა, არანაკლებ სოლიდური „ნაციონალებთან“ სულით მონათესავე პარტიების დეპუტატებს, რომელიც ჯერჯერობით ივანიშვილის კოალიციაში იმყოფება, მაგრამ „ნაციონალების“ მსგავსად, მთლიანად კონტროლირებადი ანტიკომუნისტური მხრიდან.

ივანიშვილის პოლიტიკური ბაზა ძალზე მწირია. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების უმრავლესობას, სასამართლო სისტემას, რიგ ნამყვან მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს ძველებურად აკონტროლებს სააკაშვილის ჯგუფი. და ამ ყველაფრის უკან აშშ-ის ელჩის ფხიზელი თვალია. ივანიშვილი კარგად რომც აცნობიერებდა (და მე მინდა, ამის მჯეროდეს), რომ ჩვენი მთავარი, სასიცოცხლო პრობლემა — კონფლიქტის დასრულება და ეროვნული ეკონომიკის შექმნა — პირდაპირ და მოკიდებულია რუსეთთან მჭიდრო ურთიერთობაზე, ის მაინც იმუშავებდა, ბათილვალისწინებს საპარტიული ჩამოყალიბებული ძალის თანაფარდობას.

— ბატონო ალექსანდრე, თქვენ მშვენივრად იცით, რომ არც ერთი ქართველი არ შეურიგდება ტერიტორიული მთლიანობის დაცვას. შეუძლია თუ არა საქართველოს, არც თუ ისე შორეულ მომავალში გადაწყვიტოს ეს საკითხი რუსეთის იგნორირებითა და აშშ-ის, ევროპისა და ნატოს იმედზე ყოფნით?

— ჩვენ შეგვიძლია არ შევირიგდეთ ტერიტორიული მთლიანობის რღვევას, მაგრამ ამით ის ვერ გამოვლიანდებო. ოც წელზე მეტია, გამოვხატავთ „შეურიგებლობას“ ნატოს, აშშ-ს, ევროკავშირის, მიითური დახმარებისა თუ ახსტრატული მსოფლიო თანამეგობრობის მხარდაჭერისა და სხვა აბსურდული ილუზიების იმედით. საზოგადოება ნამოევი დღისუფლების ამ ანტიკურ ატრიბუტიკაზე, რომელიც დამახასიათებელია დასავლეთის თანამედროვე კოლონიებისთვის, მაგრამ რუსეთის მხარე ამას სათანადო გაგებით უნდა მიუდგეს. საქართველოში ხომ დამკვიდრდა რაღაც მახინჯი ორხელისუფლებიანობა, რომელსაც ამერიკელები თავგამოდებით იცავენ. ბიძინა ივანიშვილს, ალლიანას რომ უნდოდეს (მე ამაზე ვერ ვიფიქრებ), არ შეუძლია გააკეთოს მკვეთრი მოქმედება: პარლამენტში „ნაციონალების“ სოლიდური

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ნატო კი გვევლინება ერთგვარ სადამსჯელო ორგანოდ, რომელიც რომელიმე ქვეყნის საქმიანობის ჩარევის შემდეგ კიდევ უფრო ალრმავებს დაპირისპირებას ქვეყნის შიგნით; რაც შეეხება ევროკავშირს, ის სჭირდებათ ევროპის ისეთ მოწინააღმდეგეებს, რომლებიც გერმანიას, საფრანგეთს და იტალიას, რათა გავლენა იქონიონ მთელ ევროპაზე.“

გი უნდა მომთხრობო? საზღვარგარეთ, მდგომარეობა ამ თვალსაზრისით ჯერ არ შეცვლილა.

ახალი ხელისუფლება დეკლარირებს თავის სწრაფვას დიპლომატიკისკენ, მაგრამ ევროკავშირის დიპლომატიკის კონკრეტული წინადადებები, მოქმედების რეალური პროგრამები ჯერ არ ჩანს. მიაქციეთ ყურადღება: პოლიტიკის დასავლური ვექტორით დაკავებული არიან პრემიერ-მინისტრი, პარლამენტის თავმჯდომარე, მთელი რიგი საპარლამენტო კომიტეტები, სპეციალურად შექმნილი მითითური „ჩრდილოატლანტიკური და ევროპული ინტეგრაციის“ სამინისტროები, ასობით გულუხვად დაფინანსებული არასამთავრობო ორგანიზაცია, ხოლო აფხაზეთთან და ოსებთან ურთიერთობებისთვის არსებობს მხოლოდ რეინტეგრაციის სამინისტრო, რომლის მართვას დასახელებაც კი გამოირიყვანს დიპლომატიკა!

არაა ბასაპირი, რომ ამ სტრატეგიის „დაკავშირებული მომენტების“ პროდუქტი გახდეს მინისტრის მიერ გამოცხადებული რეცეპტი: ჩვენ ავსაშენებთ ისეთ განვითარებას, რომელიც მოსალოდნელია, რომელიც მოსალოდნელია, რომელიც მოსალოდნელია.

ახლანდელი ქართული პრესაში გამოვედით წინადადებით, რომ აფხაზეთთან, სამხრეთ ოსეთთან, რუსეთთან, მათ შორის ჩრდილოკავკასიურ რესპუბლიკებთან ურთიერთობების რეალურად ავიყვანოთ სახელმწიფო პოლიტიკის უმაღლეს რანგში. მე ვთვლი, რომ ამ უაღრესად საჭირო საქმისთვის აუცილებელია გამოვიყენოთ პრეზიდენტის პოსტი, რომელიც მალე გამოთავისუფლდება. ახალ პრეზიდენტს უნდა დავუვალოს პოლიტიკის ამ მიმართულებით არსებული პრობლემების გადაწყვეტა.

თავისთავად, ეს უკვე აღარ იქნება ის კომფორტული თანამდებობა, რომელიც ევროპულ დედაქალაქებში უაზრო ხეტიალისა და ბრტყელ-ბრტყელი ლაპარაკის საშუალებას იძლეოდა. ახალ პრეზიდენტს მოუწევს ჩასვლა სოხუმში, გულაფთაში, ცხინვალში; აუცილებლად — ვლადიკავკაზში, მაიკოპში, გროზნოში, ნალჩიკში, მახაჩკალაში და, რა თქმა უნდა, მოსკოვში.

თუ ეს იქნება მისაღები ადამიანი მიმდებარე მხარისთვის, მაშინ ის, როგორც მაღალი სახელმწიფო სტატუსის მქონე და კვალიფიციური გუნდის მყოფი პირი, პრემიერ-მინისტრთან მჭიდრო თანამშრომლობით შეძლებს ამ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი მიმართულებით გარდევას. გარდევად მიმართა საზღვრების გახსნა, საერთო ეკონომიკური და ჰუმანიტარული სივრცის შექმნა მუშახელისა და საქონლის თავისუფალი გადაადგილებით, კერძო საკუთრების უფლების საყოველთაო აღიარებით.

ფორუმე ღონისძიება „კავკასია პოლიტიკა“

«საქართველოს არაფერი უშველავს, სანამ აპერიკის დიქტატისგან არ გათავისუფლდება»

როგორც გაგივია, ერის ხმა თავის მნიშვნელობით ღვთის ხმას უტოლდება. მართალია, ღმერთთან შედარება ცოტათი გადამეტებულია მეჩვენება. ღმერთი უცდომელია, ხოლო ერთი ხანდახან ცდება, თანაც, საბედისწეროდ, მაგრამ დედამიწაზე, მატერიალურ სამყაროში, ერთ მუშტად შეკრული ერთი უძლეველი ძალაა, რომელსაც ყველა „ძლიერი ამა სოფლისა“ უფრთხის! ამიტომაც „ძლიერთა“ კასტა არაფერს იშურებს, რომ ხალხი ნახირად გადააქციოს, რათა მან — ბნელეთმა „ნათელ მომავალში“ მასები ადვილად მართოს, ანუ შავზე ათქმევინოს თეთრი და პირიქით. ჩვენი გაზეთი დაინტერესდა, რამდენად ადეკვატურად აღიქვამს მისი უდიდებულესობა ხალხი შავ და თეთრ ფერებს; ამიტომაც შევადგინეთ ეს კითხვარი, რომელიც დროთა განმავლობაში, ისევე, როგორც ცხოვრება, შეიცვლება, და მისი დახმარებით მკითხველს მივანოღებთ ერის შემადგენელთა — ადამიანების ხმას.

1. რას ელოდებით პრემიერ-მინისტრ ივანიშვილისგან და მისი მთავრობისგან?
2. კმაყოფილი ხართ თუ არა მთავრობის შიგნით?
3. რომელი მინისტრი იწვევს თქვენში ნდობას ან უნდობლობას?
4. როგორ აფასებთ აპრილის და, საერთოდ, აპრილის დასაწყისში აღმავლობას საქართველოსადმი?
5. როგორი უნდა იყოს საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა?
6. გჯერათ თუ არა, რომ მთავრობა მოაწესრიგებს ურთიერთობას აფხაზეთთან და ოსებთან?
7. ვისთან ურთიერთობა უნდა იყოს საქართველოსთვის პრიორიტეტული: თურქეთთან, ირანთან, რუსეთთან, აპრილთან, ევროკავშირთან?
8. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ?

რეაქცია სოსელია, 57 წლის, ინჟინერი, უმუშევარი:

1. პირველ რიგში ველოდები სამართლიანობის აღდგენას, ქვეყნის სტაბილურობას, პერსპექტივაში ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას. ისეთი ქვეყნის აშენებას, სადაც ადამიანს არ ექნება შიში ავადმყოფობასთან, დასაქმებასთან, სწავლასთან დაკავშირებით.

2. მეტ-ნაკლებად, შეიძლება უკეთესი მთავრობის ჩამოყალიბება.

3. განსაკუთრებული სიმპათია გამაჩნია ჯანდაცვის მინისტრის მიმართ, ასევე ფინანსთა და ენერჯეტიკის მინისტრების მიმართაც. უკეთესები მინდა იყვნენ რეინტეგრაციის, დიასპორის საქმეთა, საგარეო საქმეთა და გარემოს დაცვის მინისტრები.

4. ძალიან უარყოფითად. უმჯობესია ისეთი მთავრობის ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყავს ქვეყნის მთლიანობას, ავტონომიურობას, დამოუკიდებლობას და უსაფრთხოებას.

საჭირო გადაწყვეტილებებს.

განსაკუთრებით ეს შეიძლება პარლამენტის მიერ საკონსტიტუციო ცვლილებების შესახებ მიმდინარე პროცესებში და, ალბათ, არც შემთხვევითი იყო, რომ მაინც და მაინც იმ დღეს იყო ელჩის შეხვედრა პარლამენტში, ხოლო საელჩომ კენჭისყრიდან 20 წუთში შეაფასა იმ დღეს პარლამენტში მიმდინარე პროცესები.

5. როგორც შეეფერება ორ მართლმადიდებელ ქვეყანას, ორ მეზობელს მეტ-ნაკლებად ორივეს ინტერესების გათვალისწინებით. ერთხელ და სამუდამოდ უნდა შევიგნოთ, თუ გვინდა აფხაზეთისა და ოსეთის დაბრუნება, დღემდე არსებული მიდგომები რადიკალურად უნდა შეიცვალოს, რისი კონტურებიც უკვე იკვეთება.

6. თუ გონივრულად მიუდგებიან საკითხის გადაწყვეტას, ვფიქრობ, ეს საგნებით შესაძლებელია, რადგან ამ ორი ერის ურთიერთობას საკმაოდ ღრმა ფესვები გააჩნია.

7. პირველ რიგში, ურთიერთობა მონესრიგებული უნდა გვექნოდეს მეზობლებთან, სტრატეგიულ პარტნიორობთან. გოლო დროს განვითარებას მოვლენაში დავაანახ, რომ ამ მხრივ ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა რუსეთი და ყოფილი საბჭოთა კავშირის სივრცეა. მაგანს ეს არ უნდა თუ აღიზიანებს. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ევროკავშირის ქვეყნები სისხლორცეულად არიან დაინტერესებული ამ სივრცით.

8. ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ ვიცით ის, რომ ნატო იყო ვარშავის ხელშეკრულებაში მონაწილე ქვეყნების საპირიქით. დღეს ეს გაერთიანება არ არის. ნატო კი ვეველინება ერთგვარ სადამსჯელო ორგანოდ, რომელიც რომელიმე ქვეყნის საქმეებში ჩარევის შემდეგ კიდევ უფრო ალრმავებს დაპირისპირებას ქვეყნის შიგნით; რაც შეეხება ევროკავშირს, ის სჭირდებათ ევროპის ისეთ მოწინააღმდეგეებს, რომლებიც გერმანიას, საფრანგეთს და იტალიას, რათა გავლენა იქონიონ მთელ ევროპაზე.

7. საქართველოსთვის პრიორიტეტული უნდა იყოს ურთიერთობის დალაგება ახლო მეზობლებთან: თურქეთთან, ირანთან და რუსეთთან, ასევე შესაძლებელია ამერიკასთან და ევროკავშირის ქვეყნებთანაც.

8. ნატოსა და ევროკავშირის ქვეყნების შესახებ ვიცით ის, რომ ეს მსოფლიოზე ბატონობის შენარჩუნების დემონური ძალები ახლო მომავალში შეიძლება დასუსტდნენ ან დაიშალონ კიდევ.

ზისიდან, როგორც პოლიტიკური, ისე ეკონომიკური.

6. კონფლიქტის ზონებში ურთიერთობის დარეგულირების რეცეპტი საქართველოს მთავრობას არ აქვს.

7. ხელაღებით პრიორიტეტული დამოკიდებულება ქვეყნისთვის სასარგებლო არ უნდა იყოს. ყველასთან სპეციფიკური დეგომა საჭირო.

8. ქვეყნისთვის დემოკრატიზაციისა და ცხოვრების დონის ხელშეწყობა უნდა იყოს და არა სხვისი ფუნქციის შემსრულებელი, რაც ძალიან ცუდია.

თორნიკა ხუბუა, 55 წლის, საშუალო განათლებით, უმუშევარი:

1. ველოდები კეთილდღეობას. ეს მთავრობა იქნება გარდამავალი ეტაპი ქვეყნისთვის და ბოლოს და ბოლოს საქართველო დაემსგავსება ქვეყანას.

2. იდეალური მთავრობა არ არსებობს.

3. დღევანდელი თავდაცვის მინისტრი დადებითი პიროვნებაა. კახი კლაძეც კარგია, ჯანდაცვის მინისტრი კი მასთან დაახლოებულია პირიქით. ისეთი პირიქითი იქნება, თუ ვინმეს არ „შეასკდა“ (გულიხსმობდა მის პრინციპულობას). ეს დაპირებით მხარედ მიმართა.

4. ცალკე თემაა შინაგან საქმეთა მინისტრი, რომელიც გამოცდა უნდა ჩააბაროს. კერძოდ, რაც მოხდა ბათუმში, არ უნდა მიჩქმალოს. უარყოფითი დამოკიდებულება მაქვს განათლების მინისტრის მიმართ. კულტურის მინისტრი დიდ გაუგებრობაში მოხვედრილი პატიოსანი კაცია. ინტეგრაციის მინისტრი კარიკატურული პიროვნებაა.

5. ელჩი ქვეყანაში უნდა იყოს ელჩი და არა „ნამესტნიკი“.

6. ურთულესი საკითხია, რომლის ნორმალურ გადაწყვეტაზეც დამოკიდებულია საქართველოს გამოსვლა კრი-

გზიური კვარაცხელია, 62 წლის, ბულაღტერი, უმუშევარი:

1. ივანიშვილისგან ველოდებთ ჩვენთვის სასარგებლო აღდგენას, ჩვენი კულტურისა და ადამ-ნესების გადარჩენას.

2. ახალი მთავრობა გასანმენდია ძველი მთავრობის ჩინოვნიკებისგან.

3. ნდობას ინვესტიციების, საგარეო საქმეთა, თავდაცვისა და განათლების მინისტრები.

4. რომ არა ამერიკის ელჩი, საქართველოში არჩევნების პერიოდში კიდევ უარესი არეულობა იქნებოდა „ნაციონალური მოძრაობის“ მხრიდან. მის მოღვაწეობას დადებითად ვაფასებ.

5. რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა უნდა იყოს მეზობლური და ურთიერთმეგობრული.

6. მევერა, ახლანდელი მთავრობა ურთიერთობას დაარეგულირებს აფხაზეთთანაც და ოსებთანაც.

7. საქართველოსთვის ყველა ქვეყანა უნდა იყოს პრიორიტეტული.

8. ნატო და ევროკავშირი ვიდეაციებისთვის კარგია, მაგრამ ვიცი, რომ საქართველოსთვის არავითარ აუცილებლობას არ წარმოადგენენ.

მოაშადა ლადო ქირიაშვილი

«თუ სააკაშვილი არ დაიხრება, ალკა თუ გვიან მე მას მოჰკლავ...»

„პრაიმ-თაიმისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში სოსო რობაქიძე აცხადებს: „სანამ ცოცხალი იქნება მიხეილ სააკაშვილი, ყველაფერი დაუწყებ დევნას. ნებისმიერ ქვეყანაში, სადაც არ უნდა იცხოვროს, არ ვმალავ და მზად ვარ იმისათვისაც, რომ მისი ლიკვიდირება თუნდაც ჩემი ხელით მოხდეს, მიხეილ სააკაშვილის მკვლელობისთვის საჭირო თანხა უკვე მაქვს.“

მე რაღაც გაგივიდა სახლიდან, ძალიან სერიოზული ღირებულების და ეს თანხა მე დღეს ბანკში მიდევს. 10 წელი რომ ვიარო, მე ეს ფული

მეყოფა მაგის ძებნაში და მაგის მოკვლაშიც. არ ვაპატიებ მაგას ქართველი ხალხის გაუბატონებას და ამ ბიჭების დახოცვას... კიდევ ერთხელ ვამბობ: თუ არ მოხვდება სააკაშვილი საბრალდებო სკამზე, არ ვაცდი არც ერთ ქვეყანაში წყნარად ცხოვრებას, თუნდაც მომინოს მისი ლიკვიდაცია. ჩემს ბუტას ვფიცავ, ამის პირობას ვიძლევი. ეს არ იქნება ერთ-ორ დღეში, ამას შეიძლება რამდენიმე წელი დასჭირდეს, მაგრამ მაინც გაგაკეთებ“, იქვე დასძინა, რომ ამის შემდეგ საქართველოს მოქალაქეობაზე უარს იტყვის.

განიტანეთ პრინციპებს!

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ღვთს არსებული ვითარება როგორც ბუნდუბიძის, ისე, დიდი ეჭვი მაქვს, ახალ ხელისუფლებაშიც ვიღაცას ხელს აძლევს. აბრაარულ ძველანაში ნიადაგმცოდნეობის, მცენარეთა დაცვის, გიოტაქნოლოგიის ინსტიტუტები რომ არ არის, ალარ ვლასპარაკოვ ვაზისა და ღვინის ძველანაში მელვინეობის ინსტიტუტის უქონლობაზე, რა შეგვრჩება ხელში, ვინ ვიძნეობით?“

ისტრს, მაგრამ ჯერჯერობით არანაირი პასუხი არ მიგვიღია და სასიკეთოდ ძველები არ შეგვიჩვენეს. არის ერთი მხარე, რომელმაც გაგვანადგურა და ვედავებით მას, მაგრამ არ არის მეორე მხარე, რომელიც იტყვის, რომ ჩვენ მართლები ვართ. ჩვენ ისიც კი არ ვიცით, ჩვენი წერილები მიდის თუ არა ადრესატამდე.

დადგება დღე და ყველა პასუხს აგებს ჩადენილი დანაშაულის გამო, პირადად მე, ამის მჯერა, მაგრამ პრობლემა სულ სხვა რამაა, როდესაც ეს დღე დადგება და ის მთავარი და ერთადერთი ბრძანებულება დაინერგება, რომელიც ვეფელა, ვინც დამნაშავეა, თავისას მიიღებს, ჩვენ შენობების გარეშე აღმოვჩნდებით. მინდა გითხრათ, რომ ინსტიტუტების შენობები ყველა ბუნდუბიძის არ გააძევა, მათ შორის არ გადაეცა მექანიზაციის ინსტიტუტი, ის დღემდე ეკონომიკის სამინისტროს ბალანსზე რჩება. ჩვენ დღეს ვითარებით, რომ არ მოხდეს შენობებისა და დამხმარებელი მუშაკების გასახლება, ვიღრა არ გარკვევა ინსტიტუტებისა და იმის, მიუხედავად ამისა, მიმდინარეობს ინსტიტუტის ის ნაწილი, რომელიც გარემოს დაცვას ეკუთვნის, საპატრიარქოს ხელში.

ბუნდუბიძემ ჩვენგან ინტელექტი წაიღო, დანარჩენს სხვა გვართმევს. იმათ, ინტელექტუალურ ნაწილს ვგულისხმობ, ნებისმიერ დროს გამოიყვან იქიდან, მაგრამ წართმეულ შენობასა და ქონებას ვეღარ დავიბრუნებთ. ადრე თუ გვიან ბუნდუბიძეც დამთავრდება, მაგრამ რა შეგვრჩება ხელში?! ერთი ბრძანების საფუძველზე, რომელსაც ახალი ხელისუფლებიდანაც ვერ ვეღვრებთ, ბუნდუბიძის ქმედებების დამთავრება და „ტაბურეტოვით“ გვერდზე გადადება შეიძლება, მაგრამ...

მურმან ძურიძე, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, მევენახეობა-მეღვინეობის საერთაშორისო აკადემიის ნამდვილი წევრი:

— 1998 წელს ვაზისა და ღვინის შესახებ კანონი მიიღეს, რომელიც ძალიან სუსტი იყო და ფალსიფიკატორებს ხელის ფათურის საშუალებას აძლევდა, მე კი ამ საკითხთან დაკავშირებით ჩემი პროგრამა და პროექტი მქონდა. ამ მიზნით და მიზეზით მოხდა ჩემი მევენახეობა-მეღვინეობის დირექტორის თანამდებობაზე მისვლა. თავის დროზე, კანონპროექტი ვაზისა და ღვინის შესახებ პარლამენტშიც შევიტანე. ჩემი დაპირების პირება ბუნდუბიძისთან და პრეზიდენტთანაც სწორედ აქედან დაიწყო. ჩემ მიერ შემუშავებული პროგრამამ ფალსიფიკატორები გააღიზიანა, არის შემდეგაც მიმა მტყავარიანმა დამიბარა და მიტყვევალა, რომ პროგრამა უნდა შეემცვალა. მე, რა თქმა უნდა, არ დავ-

თმე. იმ დღიდან დაიწყო ჩემ წინააღმდეგ ბრძოლა. პირადად ბუნდუბიძისთან კი ჩემი დაპირების პირება მაშინ დაიწყო, როდესაც ვაზის მილსადენის გასხვისების წინააღმდეგი ვავედი.

გადავიდეთ იმ ნაწილზე თუ რა ქონება ჩაიგდო ხელში ბუნდუბიძემ. დღეს, პრესაში წერენ, რომ ბუნდუბიძემ 200-მილიონიანი ქონება ჩაიგდო ხელში, მაგრამ, ჩვენი შეფასებით, აღნიშნული ქონება, რომელიც 13 სამეცნიერო ინსტიტუტს ჩამოერთვა, 200 მილიონზე მეტი ღირს, რადგან, რომ არ დავითვალთ ის უნიკალური ნაშრომები, ბიბლიოთეკები და ასე შემდეგ, და მხოლოდ ის ადგილები ვიგულისხმობ, რომლებზეც შენობები იყო განთავსებული, მართლ იქიდან გამოვა 200 მილიონი. აბა, თქვენ წადით და ნახეთ იმხელა ტერიტორია, რამხელა ცენტრები და დაცვის ინსტიტუტს ჰქონდა ვაკეში, რა ღირს. ბუნდუბიძე ამ ყველაფერს, რაც არსა ჩვენს თავს ხდება, როგორც ვაჭარი, ისე უყურებს. ის ვაჭარი, მისთვის ფასს უწესობა არ არსებობს.

საშინელებაა, როდესაც აკაკი გოგიჩაიშვილს, თავად ვინგინდარას, ტელევიზიით გამოჰყავს კახა ბუნდუბიძე და იმაზე საუბრობენ, როგორ ალორძინდა ბიზნესი. კაცია, რომელმაც ყველაფერი დანერგა, მოსპო თავის გარემოში, რაც ფასეული იყო, და ერთი უნივერსიტეტი გააკეთა, რომელიც ზუსტად თავისნაირი ადამიანების გაზრდას ცდილობს, დღეს ბიზნესმენად და ქვეყნის ეკონომიკის ფლაგმანად გამოჰყავთ. ძაძვი, რომელიც აცხადებს, რომ საძარტველო სისტემის მუშაობა უნდა შეწყვიტოს, საძარტველო სისტემის მუშაობა უნდა შეწყვიტოს, საძარტველო სისტემის მუშაობა უნდა შეწყვიტოს, საძარტველო სისტემის მუშაობა უნდა შეწყვიტოს...

საქართველო ვაზისა და ღვინის ქვეყანაა, მას მთელი მსოფლიო ასე იცნობს. ბუნდუბიძე კი ამბობს, რომ ვაზი საქართველოსთვის წამგებია. მას უნდა, რომ ყველაფერი გაანადგუროს, რადგან უცხოეთიდან შემოტანილ პროდუქტებს ეგ და რამდენიმე ადამიანი ლობივებს. ვნუხვარ ბიძინა ივანიშვილის გამო, რადგან მისი გარემოცვა ცხადს ხოლოდ ფულის შოვნაზეა გადასული. არ მომწონს განათლების მინისტრი, გავვოცდით, როდესაც აგრარული უნივერსიტეტის სტუდენტებთან შეხვედრისას განაცხადა, რომ საკითხს არ იცნობდა და ბავშვებმა მიაყენეს შეურაცხყოფა. უზრდელმა ბუნდუბიძემ კი, როგორი სიტყვები უძახა. როგორც გითხარით, სტუდენტებიც თავისნაირი ჰყავს, თავხედები და უზრდელები, უფროს-უმცროსი არ იცინა. ბავშვები, რომლებიც აგრარული უნივერსიტეტის დასაცავად ქუჩაში გამოიყვანეს, ფულის გადაუხდელია მათთვის, ინსტიტუტიდან გარიცხულები იყვნენ და მიტინგების-

ვის უკან დააბრუნეს. საძარტველოდან გაძევებული კრიმინალების ძაღვები როგორც კარგავენ, თქვენი გზონიანი, რომ ბუნდუბიძე ნაკლები დამნაშავეა?! ასე ახლოს ჰყავთ და იმის ნაცვლად, რომ პასუხი ახაზინონ, გამარჯვებული დავის.

საქართველოში დღეს ასეთი ვითარებაა: ივანიშვილთან ვერ შეხვედრით, ვერ დაელოდებოდით, გარემოცვა კი საკითხს არ ახაზავს, რომ მოახსენოს. არ გამოჩნდა ადამიანი, რომელიც ივანიშვილს ეტყვის, რომ, გასული წლის მონაცემებით, საპროტესტო აქციები, აგრარული უნივერსიტეტის ავტორიზაციის აღდგენასთან დაკავშირებით, ბუნდუბიძის სასარგებლოდ დასრულდა. ავტორიზაციის საბჭოს სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, აგრარულ უნივერსიტეტს ავტორიზაცია კვლავ მიენიჭა, მას შეუძლია ჩვეულ რეჟიმში გააგრძელოს ფუნქციონირება.

აგრარული უნივერსიტეტის ავტორიზაციასთან დაკავშირებით ინტერნეტფორუმზე ძალიან საინტერესო მოსაზრებები დადაფიქსირეს სტუდენტებმა. ერთ-ერთი მათგანი წერდა: „აგრარული უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია ამტკიცებდა, რომ უნივერსიტეტში არ უნდა იყვნენ „წერიანი“ (ასაკოვანი) პროფესორები, მათ ნაცვლად პედაგოგული და სამედიცინო მოღვაწეობას უნდა ეწეოდნენ გენიოსი (ზუსტად ასეთი ტერმინოლოგია იყო გამოყენებული) ბაკალავრები, რამდენიმე ბაკალავრი გამოვიდა კიდევ სხდომაზე განცხადებით, რომ მათ გარდატეხა შეიტანეს სწავლებაში და მნიშვნელოვნად გააუმჯობესეს განათლების ხარისხი. მთელი მიმართულებები (მაგ., სამართლის) ფუნქციონირებს მხოლოდ მარეგულირებადობის ხარჯზე (რაც კანონით აკრძალულია)...“

უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ მოინდოვა ახალგაზრდა ქალი, რომელმაც განაცხადა, რომ ხელმძღვანელობს მიმართულებას და ვერ თქვა, რა თანამდებობა უკავია. თავიდან განაცხადა, ასისტენტ-პროფესორი ვა-რო, შემდეგ სხდომის საბჭოს უთხრა, რომ თსუ-ს დოქტორანტია, საიტის ნახვისას კი აღმოჩნდა, რომ მას დოქტორანტის სტატუსი შეჩერებული ჰქონია...

ინფორმაცია აკადემიური პერსონალის კონკურსის ჩატარების შესახებ, რომელიც, კანონის თანახმად, გამოქვეყნებული უნდა იქნებოდა. თქვენი უნივერსიტეტის ავტორიზაციის აღდგენის საბჭოს სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, აგრარულ უნივერსიტეტს ავტორიზაცია კვლავ მიენიჭა, მას შეუძლია ჩვეულ რეჟიმში გააგრძელოს ფუნქციონირება.

გვერთ წერილებს პარლამენტს, მაგრამ ამაოდ, ქუთაისში ხუთჯერ ჩავედი პარლამენტარებთან შესახვედრად და სულ ვთხოვ, რომ მასალებს გაეცნონ, მაგრამ მასხურობენ, რომ მაგის დრო არ გვაქვსო. თქვენი გაზეთის საშუალებით მინდა ბიძინა ივანიშვილს ვეითხოს: ვაზისა და ღვინის ქვეყანაში საჭიროა თუ არა მევენახეობისა და მეღვინეობის სამეცნიერო ინსტიტუტი?

ესაუბრა
კაკა ნასყიდაშვილი

კახა ბუნდუბიძის, გიული ალასანიას, გიგი თაყაიას... მოკლად, მთელი ნახოს კონტროლზე რომ მოეხსნა განათლება, გაუჩინოვდა არ აპოლიტო ხმა?

როგორც ცნობილია, სტუდენტთა საპროტესტო აქციები, აგრარული უნივერსიტეტის ავტორიზაციის აღდგენასთან დაკავშირებით, ბუნდუბიძის სასარგებლოდ დასრულდა. ავტორიზაციის საბჭოს სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, აგრარულ უნივერსიტეტს ავტორიზაცია კვლავ მიენიჭა, მას შეუძლია ჩვეულ რეჟიმში გააგრძელოს ფუნქციონირება.

აგრარული უნივერსიტეტის ავტორიზაციასთან დაკავშირებით ინტერნეტფორუმზე ძალიან საინტერესო მოსაზრებები დადაფიქსირეს სტუდენტებმა. ერთ-ერთი მათგანი წერდა:

„აგრარული უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია ამტკიცებდა, რომ უნივერსიტეტში არ უნდა იყვნენ „წერიანი“ (ასაკოვანი) პროფესორები, მათ ნაცვლად პედაგოგული და სამედიცინო მოღვაწეობას უნდა ეწეოდნენ გენიოსი (ზუსტად ასეთი ტერმინოლოგია იყო გამოყენებული) ბაკალავრები, რამდენიმე ბაკალავრი გამოვიდა კიდევ სხდომაზე განცხადებით, რომ მათ გარდატეხა შეიტანეს სწავლებაში და მნიშვნელოვნად გააუმჯობესეს განათლების ხარისხი. მთელი მიმართულებები (მაგ., სამართლის) ფუნქციონირებს მხოლოდ მარეგულირებადობის ხარჯზე (რაც კანონით აკრძალულია)...“

უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ მოინდოვა ახალგაზრდა ქალი, რომელმაც განაცხადა, რომ ხელმძღვანელობს მიმართულებას და ვერ თქვა, რა თანამდებობა უკავია. თავიდან განაცხადა, ასისტენტ-პროფესორი ვა-რო, შემდეგ სხდომის საბჭოს უთხრა, რომ თსუ-ს დოქტორანტია, საიტის ნახვისას კი აღმოჩნდა, რომ მას დოქტორანტის სტატუსი შეჩერებული ჰქონია...

ინფორმაცია აკადემიური პერსონალის კონკურსის ჩატარების შესახებ, რომელიც, კანონის თანახმად, გამოქ-

ვეყნებული უნდა ყოფილიყო პრესაში, საოცრება ვნახე: „24საათის“ ელექტრონულ ვერსიაში კონკურსი გამოცხადებული იყო, ხოლო იმავე თარიღის ნაბეჭდ ვერსიაში — ეს კონკურსი გამოცხადებული არ იყო. დასკვნა თქვენთვის მომინდვია...

უნივერსიტეტის ვებგვერდზე არ იყო განთავსებული ფაქტუალური სტუდენტების სრული ნუსხა. როცა ერთ-ერთმა საბჭოს წევრმა ამის მიზეზი იკითხა, მას ცინიკურად უპასუხეს, უნივერსიტეტის ვებგვერდი ვიკი-პედიია კი არ არის, ყველაფერი რომ იყოს. ამ დროს უნივერსიტეტის შესახებ დეტალური ინფორმაციის განთავსების ვებგვერდზე ავტორიზაციის ერთ-ერთი სტანდარტის უპირობო მოთხოვნაა.

განათლების მინისტრს ხშირად ეკითხებიან, რატომ იყო მობილიზებული პოლიცია აკრედიტაციის ცენტრის შენობის ირგვლივ, ამასაც მოგახსენებთ: სხდომის დამთავრების შემდეგ იქ მყოფ გულშემატკივართა ერთი ჯგუფი თავს დაესხა ერთ-ერთ დამსწრეს და ფინაკური შეურაცხყოფა მიანაცხადა. პოლიცია რომ არა, შედეგი ბევრად მძიმე იქნებოდა.

ერთ-ერთი სტუდენტი ასევე წერდა: „ტექნიკურ უნივერსიტეტს რომ გაუქმეს ავტორიზაცია, მაშინ სად იყავით, თუ მიმიზმის სუნი არ დგას ამ თემაზე? ბუნდუბიძის, გიული ალასანიას, თევზაძის... მოკლედ, მთელი ნაცმოს კონტროლქვეშ რომ მოექცა საგანმანათლებლო სისტემა, მაშინ რატომ არ ამოიღეთ ხმა? სკოლის დირექტორების „ნაჩალნიკად“ თუთბერიძე რომ და-

გინიშნეს — მაშინ? მანდატურებს რომ ადირექტორებდნენ მაშინ? ყალბა ეს პროტესტი, მეტი არაფერი!“

ეს შეკითხვები დღემდე აქტუალურია და მათზე პასუხი არავის გაუცია, თუმცა, მათი რიტორიკული ხასიათიდან გამომდინარე, პასუხი გასაგებია.

უნდა ითქვას, რომ ფორუმზე არ იყო განთავსებული ფაქტუალური სტუდენტების სრული ნუსხა. როცა ერთ-ერთმა საბჭოს წევრმა ამის მიზეზი იკითხა, მას ცინიკურად უპასუხეს, უნივერსიტეტის ვებგვერდი ვიკი-პედიია კი არ არის, ყველაფერი რომ იყოს. ამ დროს უნივერსიტეტის შესახებ დეტალური ინფორმაციის განთავსების ვებგვერდზე ავტორიზაციის ერთ-ერთი სტანდარტის უპირობო მოთხოვნაა.

განათლების მინისტრს ხშირად ეკითხებიან, რატომ იყო მობილიზებული პოლიცია აკრედიტაციის ცენტრის შენობის ირგვლივ, ამასაც მოგახსენებთ: სხდომის დამთავრების შემდეგ იქ მყოფ გულშემატკივართა ერთი ჯგუფი თავს დაესხა ერთ-ერთ დამსწრეს და ფინაკური შეურაცხყოფა მიანაცხადა. პოლიცია რომ არა, შედეგი ბევრად მძიმე იქნებოდა.

ერთ-ერთი სტუდენტი ასევე წერდა: „ტექნიკურ უნივერსიტეტს რომ გაუქმეს ავტორიზაცია, მაშინ სად იყავით, თუ მიმიზმის სუნი არ დგას ამ თემაზე? ბუნდუბიძის, გიული ალასანიას, თევზაძის... მოკლედ, მთელი ნაცმოს კონტროლქვეშ რომ მოექცა საგანმანათლებლო სისტემა, მაშინ რატომ არ ამოიღეთ ხმა? სკოლის დირექტორების „ნაჩალნიკად“ თუთბერიძე რომ და-

ასე რომ, ამ პროტესტის მიზანი არა უკეთესი განათლების მიღება, არამედ ბუნდუბიძის „მადლის მოსხმა“ უფრო იყო...

მოამზადა
ლიზი გუდიაშვილი

სკოლის დირექტორების «ნაჩალნიკად» თუთბერიძე რომ დაგინიშნეს, განდატუკაბს რომ აღიკვეთა, გაუჩინოვდა არ იყავით?

თურქეთის ევროკავშირში შესვლისა და საქართველოს ნატოში გაწევრიანების შესაძლებლობა, რეალურიდან გამომდინარე, დღითიდღე უპერსპექტივო ხდება. ამ ფონზე ცოტა სასაცილოდ ჟღერს ინტერვიუ საქართველოს პრეზიდენტის გამოსვლა, რომელშიც ლაპარაკია „ნატოსკენ მიმავალ გზაზე საქართველოსთვის თურქეთის ღია ფანჯრებზე“. ფანჯარაში მხოლოდ გადაკრთვა შეიძლება, შესასვლელად კი კარი უნდა იყოს ღია.

შეშინებული და გაბეზვებული ვანო მერაბიშვილი

ბოლო დროს საზოგადოების ყურადღება რაბათის ციხის გარშემო ატეხილმა ხმაურმა მიიქცია. კულტურის სამინისტროს განცხადებას იმის თაობაზე, რომ უძველესი კულტურული ძეგლის აღდგენითი სამუშაოებისას დარღვეულია ძირითადი იერ-სახე, „ნაცმოდრობის“ გენერალური მდივანი და სამცხე-ჯავახეთის „მეპატრონე“ ვანო მერაბიშვილი გამოეხმაურა. მისი გამოხმაურება და სატელევიზიო განცხადებები კულტურის სამინისტრომ უყურადღებოდ არ დატოვა და ყოფილი პრემიერი მრგვალი მაგიდის გარშემო სადისკუსიოდ მიიწვია.

დისკუსიაში მონაწილეობას მინისტრი, მინისტრის ყველა მოადგილე, სპეციალისტები, პროფესორები და ვანო მერაბიშვილი ესწრებოდნენ. მრგვალი მაგიდის გამართვამდე ერთი დღით ადრე კულტურის მინისტრის მოადგილე მარინა მიზანდარმა სატელევიზიო ეთერში განცხადება გააკეთა იმის თაობაზე, რომ საქართველოს ყოფილ ხელისუფლებას თურქეთის მხარესთან ვალდებულება აქვს აღებული. „საქართველო და მსოფლიოსთვის“ საინტერესო სწორედ ეს კონკრეტული საკითხი აღმოჩნდა და ამ მიზეზით მოვხვდით მრგვალი მაგიდის გარშემო გამართულ დისკუსიაზე.

არც ეს იყო უცხო. ყველამ კარგად ვიცოდით, რომ რაბათის ციხე რამდენიმე ადამიანის, კერძოდ კი კათოლიკე პრემიერის, ვანო მერაბიშვილის, გეგმებით კეთდებოდა და მას არც სპეციალისტების, არც ისტორიკოსებისა და განსაკუთრებით კი, არც არქეოლოგების მოსაზრებები და კვლევები აინტერესებდა. მას მხოლოდ ის სურდა, რომ როგორმე საკუთარი მიზან-წყალი ტურისტებისთვის მიმზიდველი გაეხადა, ტურისტებს კი, თავის მხრივ, ეთქვათ, რომ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ამ კუთხის შვილიაო. ამაში რომ სიმართლის მარცვლი დევს, მრგვალი მაგიდასთან სადისკუსიოდ მოსულმა ვანო მერაბიშვილმა უნებურად დაადასტურა: „ღიბს, ჩემი ინინტიტივა იყო რაბათის ციხის იერ-სახის ამ ფორმით შეცვლა, მე ეს ტურისტებისთვის ბავაპაია. ისტორია ძველია, ალგებრულია, სახელის სახეობა ინახავს და არა კრიტიკო-

სახისა. თავის დროზე სეპტიცემიისა და ეიფელის კოშკების აღმშენებლებსაც ვაყვარებთ მონინა-ალგებრებს. რაბათის ციხე ავაშენეთ და მე მას და-ვიცვამ, თქვენ არ მოგვებით უფლებას, ან მის გუმბათს შევსოთ, ან შიგნიდან ჯვრები გამოიტანოთ!“ — განაცხადა მერაბიშვილმა და სხდომა დატოვა, თან ისიც დაამატა, მეგონა, საკითხი უფრო სერიოზულად იყო. სერიოზულობაში რას გულისხმობდა, არ ვიცით, რადგან უფრო სერიოზული რა უნდა იყოს — ქართველი იტორიკოსები, არქეოლოგები და სამღვდლოება ალმფოთებებს ვერ მალავენ. გაბრაზებულები და გაკვირვებულები არიან მუსლიმანები, რომლებმაც ვერაფერი და რატომ არის შენობაში ქვევზე ჯვრები გამოსასული, საერთოდ რა კავშირშია რაბათთან ფსევდო-მავრიტანული სტილის ნაგებობა? აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით შეკითხვები ყოფილ კულტურის მინისტრ

ნიკა ვაჩიშვილს დაუხვეს, მაგრამ მას პასუხი, რა თქმა უნდა, არ ჰქონდა, იმ ერთდერთი მიზეზის გამო, რომ რაბათი მერაბიშვილის გემოვნებით გაკეთდა. „ნაცმოდრობის“ ეპოქას სადისკუსიოდ მოსულმა ადამიანებმა „უიღბლო ურბანიზაციის პერიოდი“ უწოდეს და გაიხსენეს თითქმის ყველა ის ადგილი, რომელიც წინა ხელისუფლებამ, ვითომ გალამაზებისა და აღდგენა-რესტავრაციის მიზნით გაანადგურეს. ჩამოხატული მოხუცდა: თელავი, სიღნაღი, ბათუმი და თბილისის უძველესი რამდენიმე უბანი.

ბავსიდანბრეული ჯედანაშენი

„ნაცმოდრობამ“ მთელი თავისი არსებობის მანძილზე საკუთარი საქართველო შექმნა. საქართველო, რომლის არსებობაც არც ერთმა ქართველმა არ იცის. ყველას გვახსოვს, ალბათ, სააკაშვილის გამოცხადებით, თუ როგორ აღწერდა ის საქართველოში მიმდინარე პროცესებს, წინსვლას, აღმშენებ-

ლობას, რა ლამაზი იყო ყველაფერი, ოღონდ, როდესაც ჩვენ, უბრალო ადამიანები, ამას ვისმენდით, ვერ ვხვდებოდით, რომელი ქვეყანაზე იყო საუბარი და სად იყო ეს ქვეყანა. ეს სააკაშვილის წარმოსახვის ნაყოფი იყო. მიზანმიმართულად დანერგული ეკონომიკა, გაუსაძლისი ყოფა, ნაირფერად გადაღებილი და დამახინჯებული შენობები, გასახლებული ოჯახები და ასე შემდეგ. ნამდვილი საქართველო ეს იყო. ქვეყანას რომ საძირკველს გამოაცლიდ და შემოდან შენობას დააგვამო შენობა რამდენ ხანს გაძლებს? ეკონომიკის ექსპერტები გამუდმებით საუბრობდნენ იმაზე, რომ ტურიზმი საქართველოსთვის მომგებიანი არ არის და არც ის შეიძლება ბიზნესმენებს მიუთითო, რა უნდა აკეთონ, მაგრამ იმდროინდელ ხელისუფლებას ვერაფერი გააგებინეს. ვერ გააგებინეს ისიც, რომ საქართველო თავისი სიძველეთა არის მომზიდველი და ის ისეთი უნდა შეინარჩუნოს, როგორც არის, რომ ტურისტები ჩვენი წარსულით უფრო დაინტერესდებიან, ვიდრე

შუშის ნაგებობებით, რომლებიც დღეს სააკაშვილის გარდა არავის აოცებს. რომელი ინტერესი აქვს პირადი, შუშაზე რომ ჩაენ-ვამთ? სწორედ ასეთი ახლა სახელმწიფო და ისტორიკოსების მსოფლიო რაბათი. რომელი ტურისტი იყიდის რაბათის ციხესთან უცხოურ ბრენდებს, ბიზნესმენებს მალაზიები ცემა-ტყეპით რომ გაახსნენ? დმანისის ნაქალაქარში კედლების გასამაგრებლად მხოლოდ მუშებს რომ ემუშავათ და იქ არქეოლოგები და პალეონტოლოგები რომ არ ყოფილიყვნენ, საქართველო და დმანისი მთელი მსოფლიოს ყურადღებას ხომ ვერ მიიქცევდა? ტურისტებისთვის საინტერესო, ვანო ბატონო, სწორედ ეს არის და არა ოქროსფერგუმბათიანი რაბათი, რომელმაც თქვენი დაუდევრობით, ვინ იცის, რამდენი რამ დაკარგა. ტურისტების მოსახიზად დაამახინჯეს თელავი. ბატონიშვილის სასახლე სწორედ თავისი სიძველეთა ერთობილივლი, ეს შეფის ერთადერთი სასახლე იყო. სიღნაღი, რომელსაც სიღნაღელები ვეღარ ცნობენ და თან რამდენი ოჯახი აყარეს იმისთვის, რომ ის ერთი ქუჩა გაეკეთებინათ, დიახ, ერთი ქუჩა, თუ უცხოელს გვერდით არ მიჰყვებიან და შემთხვევით სხვაგან გადაუხვია, მეორედ სიღნაღი აღარ ჩავა. არ შეიძლება არ აღინიშნოს მესტია, სადაც თამარ მეფის ისეთი ძველი დადგეს, რომლის ნახვასაც არავის ვურჩევ. ჩვენი დიდებული მეფე შეურაცხყოფილი ვინმე ვაჟა მელიქიშვილის

უშანგი დონჯაშვილი:

ბიძინა ივანიშვილის მთავრობა ვალდებულია, მოტყუებულ მანანაბრებს დაუბრუნოს პალი. ეს მისი ღირსების საკითხია!

ჩვენი გაზეთის 2012 წლის №33-ში დაიბეჭდა ინტერვიუ დამსახურებულ იურისტთან, „მანანბრეთა ლიგის“ თავმჯდომარესთან, საქართველოს ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსთან, პროფესორ უშანგი დონჯაშვილთან, რომელიც, უკვე 17 წელია, უანგაროდ იცავს 2,5 მილიონი მანანბრის უფლებებს და ინტერესებს, რომლებიც ძლიერ დაზარალდნენ 1992 წლის ივნის-ივლისში ექსპრეზიდენტ შვეარდნაძის მიერ განხორციელებული ფინანსური აფერის შედეგად.

877 ანანბრე დაირიცხა 20 (ოცი) მილიარდ 018 მილიონი მანათი. მსგავსი აფერით მოსახლეობის საკმაოდ დიდ ნაწილს შეატანინეს მნიშვნელოვანი თანხები კერძო კომპანიების ხელში, როგორც იცით, არათუ გაგვირმავდა თანხა, საერთოდ დაგვეკარგა დანაზოგი! ამის გამო, დღემდე საქართველოში მილიონობით მანანბრე უფლებათაყრები, მოტყუებული, დამცირებული და დამშუული! ჩემი ანგარიშით, ორასი ათასზე მეტ მოხუც ადამიანს შემნახველ სალონებში შეხვდებით თანამედროვე — ჰუთ-ბუთი ათასი მანეთი, რაც გათვალისწინებული იყო მათი გაპატივისცემისთვის: კუ-

ლია წერილით მივმართე პრეზიდენტ სააკაშვილს, ექსპრეზიდენტ შვეარდნაძეს, ყველა გუბერნატორს, ყველა უმდიდრეს ქართველ ბიზნესმენს. სააკაშვილის სახელზე გაგზავნილი წერილი ადრესატს არ ჩაბარებია. მისმა სამდივნომ ის გადაუგზავნა ფინანსთა სამინისტროს, ხოლო გუბერნატორებმა და ბიზნესმენებმა, რომ იტყვიან, პირში წყალი ჩაიგუბეს. წერილი პატრიარქსაც მივწერე, რომელიც განსახილველად დაწერა ქორეპისკოპოს თევდორეს. ამ უკანასკნელმა არ ჩააყენა საქმის კურსში პატრიარქი, თითქმის 9 თვე ედო უმომრად და ბოლოს რეგისტრირებული წერილი პირადად დამიბრუნა... — ბატონო უშანგი, თქვენ არამარტო ადგილობრივ, ევროპის სასამართლოსაც მიმართეთ, არა? — დიახ, 1999 წლის 14 დეკემბერს საჩივარი შევიტანე ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპის სასამართლოში. ჩემი საჩივარი და წარმოდგენილი მასალები ევროპის სასამართლოს ჩათვალა პირველხარისხიანად და ამხადებდა საქმეს სასამართლოში არსებითად განსახილველად. შვეარდნაძემ

აქაც გამოიჩინა მაქინატორის დიდი ნიჭი: 15 მინისტრისაგან შექმნა კომისია, მათ შორის იყო იუსტიციის მინისტრი — სააკაშვილი, ვითომ და მანანბრეთა საქმის შესასწავლად. ამ კომისიას სათავეში ჩაუდგა სახელმწიფო მინისტრი — არსენიშვილი; მეორე იგი შეცვალა ახალმა სახელმწიფო მინისტრმა — ჯორბენაძემ. საორგანიზაციო საკითხების მოგვარება დაევალა სახელმწიფო მინისტრის მოადგილეს — გიორგი ისაკაძეს. მოკლედ, კომისიამ ისე დაასრულა თავისი მოღვაწეობა, რომ არც ერთი სხდომა არ ჩატარებია... ევროპის სასამართლოს მეორედ 2006 წლის 25 აპრილს მივმართე 93-გვერდიანი საჩივრით. ერთი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა მიმონწერა ჩემსა და სასამართლოს შორის, რასაც კარგი პირი უჩანდა, მაგრამ მოხდა დღემდე გაუგებარი რამ — სასამართლოს მოსამზადებელი სხდომაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს წარმომადგენელმა, მოსამართლე მინდია უგრეხელიძემ, რის უფლებაც მას არ ჰქონდა, და რალაც, ასევე გაუგებარი ხარვე-

— ბატონო უშანგი, ჩვენი წინა შეხვედრიდან გავიდა ზუსტად ნახევარი წელი. როგორც მახსოვს, თქვენ მაშინ თქვით: ანანბრების დაბრუნება თუ გვინდა, ხელისუფლება უნდა შეიცვალოს. ხელი-სუფლება შეიცვალა. საინტერესოა, როგორაა ახლა თქვენ საქმე? — ვფიქრობ, უპირანი იქნება, მკითხველს ვერ შევასხენოთ, რა ზარალი მოგვაკენეს შვეარდნაძემ და მისმა „ღირსეულმა“ მონაფემ — სააკაშვილმა. — კი, ბატონო, გისმენთ! — 1992 წლის ივლისამდე სახელმწიფო შემნახველ სალონებში ირიცხებოდა მანანბრეთა დანაზოგი 12 მილიარდ 156 მილიონი მანეთის

ოდენობით. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ — ედუარდ შვეარდნაძემ მასმედის საშუალებით მოსახლეობას მოუწოდა, შეეტანათ სახელმწიფო შემნახველ სალონებში ანანბრების სახით დაზოგილი თანხები და სანაცვლოდ მის გაორმაგებას შეჰპირდა, გარანტირდაც დაისახედა თავი. ხალხმა ირწმუნა „დიდი პოლიტიკოსის“ მონაფემ. უმრავლესობამ გაყიდა, და მათ შორის მეც ვარ, განქულებობა, ზოგმა კი საცხოვრებელი ბინებზეც მიაყოლა თანხის გაორმაგების იმედით და ერთი-ორი შემნახველ სალონებში შეიძინა. 1993 წლის 1 იანვარს მდგომარეობით, 4 446

ერთ თვეში შეინახველ სალაროებში შევიდა რვა მილიარდი მანეთი. 1993 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, 4 446 877 ანაბარზე დაირიცხა 20 (ოცი) მილიარდი 18 მილიონი მანეთი.

„შედეგით“, ამ ძველს უცხოელები ისეთი გაცივებული უყურებენ, ერთმა მორიდებით ისიც კი თქვა, თამარ მეფე უფრო დიდებული წარმომადგენელია.

რბაბით, ისევე, როგორც სხვა, ტურისტებისთვის აშენებული-გაკეთებული ძეგლები, მონუმენტი თუ ქალაქები წარუმატებელი აღმოჩნდა, მაგრამ სააკაშვილი მაინც არ ტყდება და ახლა თურქეთში წავიდა, რომ თურქებს ჰკითხოვს, რაბათი მოსწონთ თუ არა და იქიდან გემოძვრავს, ერდოლანს გუმბათთან დაკავშირებით პრეტენზიები არ გააჩნიათ. არადა, ყველამ მოვისმინეთ, თურქეთის ელჩმა პარლამენტში რომ განაცხადა, გუმბათი შესაცვლელიაო. ისეთი წამოდგენა დაგრჩება ადამიანს, რომ სააკაშვილი გთუ ჰგონიათ და მის წყენიებას ერიდებიან ისტერიკაში არ ჩავარდესო.

„დრონი მეფობა...“

კულტურის სამინისტროში გამართულ დისკუსიაზე ვანო მერაბიშვილს რომ ვუყურებდი, ერთგვარი ხაზარადე გამახსენდა. გახსოვთ ვიტალი ხაზარადე? ალბათ, ბუნდოვნად. დარბაზში რომ შევიდით, მრგვალი მაგიდის პირდაპირ, საკარძელში მოკვალათი და პროცესებს იქიდან ვაღვებებდით თვალყურს. ჩემი ყურადღება ერთმა ადამიანმა მიიქცია, რომელიც მერაბიშვილის წინ იჯდა და რაღაცაზე მჭიდვებდა. ყოფილი პრემიერი გასუსული უსმენდა. იგივე გრძობდი, ძველი მეგობრები არიანო, მაგრამ, როდესაც მერაბიშვილი ფეხზე წამოდგა და მასთან მიკროფონით ჟურნალისტები მიცვივდნენ, თავი სამშვიდობოს დაიფარა და მინისტრს განუცხადა: ბატონო მინისტრო, ეს კაცი შეურაცხ-

ყოფას მაცენებო. აი, სწორედ ისე, პატარა ბავშვებს მასწავლებლებთან რომ მიქვთ ხოლმე ენა, ეს ადამიანი რაბათის ციხის ახლანდელი დირექტორი გუჯა ბიჭაშვილი იყო. დარბაზში სიცილისაგან თავს ძლივს იკავებდნენ. ამ ინციდენტმა კიდევ ერთხელ დაგვანახა „დროის მეფობა“, ალბათ, ყველა ხელისუფლებაში მყოფმა უნდა გაითვალისწინოს, რომ ყველაფერს დასასრული აქვს და რომ ისე უნდა იცხოვრო, ადამიანი შეურაცხყოფას რომ მოაკვეთნებს, პასუხის გაცემის არ შეგეშინდეს. მერაბიშვილს ძალიან დიდი იმედი აქვს, რომ მის სახელს ისტორია, როგორც აღმამშენებლისა, ისე შემოინახავს, მაგრამ არა მგონია, იმ კაცი გახსენების სურვილი, რომელიც ძალაუფლების გარეშე საზოგადოებაში ვერ ჩნდება, ვინმეს ჰქონდეს.

კარგია და ყველა ბედნიერია, რომ ეს უსახური ადამიანები ხელისუფლებაში აღარ არიან, თუმცა მათი ოპოზიციაში დანახვის სურვილიც არავის აქვს, მაგრამ, ალბათ, ამასაც მოეწონება. კარგია, რომ სულზე მიუსწერეს იმ დოკუმენტსაც, რომელიც თურქულ მხარესთან ჰქონდათ დადებული, აღნიშნული დოკუმენტის საფუძველზე თურქულ მხარეს უფლებები ჰქონდა, რომ საქართველოში, კერძოდ კი, აჭარაში, მეჩეთი საკუთარი სახსრებით აეშენებინათ იქ, სადაც გაუხარდებოდათ და როგორც გაუხარდებოდათ. მინისტრის მოადგილე მარინე მიზანდარმა განაცხადა, რომ ეს ხელშეკრულება გადაიხედება და ვალდებულებები შეიცვლება. **მეჩეთს პარტიკულად იპყრებათ მინისტრის ფულით და, თანაც იქ, სადაც მოსახლეობა იტყვის.**

აკა ნასყიდაშვილი

ზის გამო, ურბანული-ქიმ ევროპის სასამართლოს უარი ათმთავრის საჩივრის წარმომადგენელი იქნა.

— მასხოვს, 2004 წლის იანვრის საპრეზიდენტო არჩევნების დროს სააკაშვილი დამპირდა ამომრჩევლებს ანაბარების დაბრუნებას. — დიხს! მეანაბრეთ ვალეების გასტუმრების შეპირების ათასობით პლაკატი დაიბეჭდა და გამოქვეყნდა. მათზე გამოსახული იყო საბჭოური შემწახველი სალაროს ნივთები, ციფრი „5“ და წარწერა: „საკაშვილი“ ნაციონალური მოძრაობა“, დავიბრუნოთ ჩვენი ანაბარები“. მაგ დროისთვის მართო თბილისში მოტყუებულ მეანაბრეთა რაოდენობა თითქმის მილიონს აღწევდა; და ასეთი გამამხნეველი და იმედისმომცემი პლაკატებისა და ბუკლეტების გავრცელებამ პრეზიდენტობის კანდიდატ სააკაშვილს ხმათა აბსოლუტური უმრავლესობა მოაპოვებინა! აი, ასე „გააცურა“ სააკაშვილი ამომრჩევლები!..

სამი კვირის წინ თბილისის საქალაქო სასამართლოში მეანაბრეთა საქმესთან დაკავშირებული ახალი სარჩელი შევიტანე, სადაც ჩემი მოპასუხეა ბატონი ბიძინა, რადგან ის მთავრობის მეთაურია. სარჩელი წარმოებაში მიიღო მონაწილე ნინო შარაძემ. მოპასუხე ივანიშვილზე გავზავნილია სარჩელის ასლი და ველოდებით მის პასუხს, ანუ შესაგებელს. თუ მოპასუხე დაეთანხმება მოსარჩელის მოთხოვნებს, მაშინ შესაძლებელია, ეს საქმე მორიგებით შეწყდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მოსამართლე განიხილავს სარჩელს ოფიციალურად და თავად მიიღებს გადაწყვეტილებას მოსარჩელის მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე. — კონკრეტულად რას სთხოვთ პრემიერ-მინისტრს? — მეანაბრეთა თემა ძალზე მნიშვნელოვანია და მეტად გაჭიანურებულია წინა ხელი-სუფლებების მიერ. **ახლა ხელისუფლებას კი, მოვასუსხე ბიძინა ივანიშვილის სახით, ყველა საშუალება ავირთვა აქვს ამ საკითხის მოსაგვარებლად. საჭიროა შეიქმნას მეანაბრეთა ვალდების ბასტაშვილის მომხმარებელი ლი დეპარტამენტი ათი საშტატო ერთეულით, რომლის თანამშრომართა კანონით და მორალურად მეაუთმინის მე, უშანგი დონეაშვილი — მეანაბრეთა უფლებებისა და ინტერესების დაცვაში 17-წლიანი მუშაობის სტაჟით. თუ ეს განხორციელდება, ვალდებულ ვიქნები, რომ სააკაშვილი ველოსიპედით სეირნობის დროს ტრაილერს შეეჯახება და მკლავის მოტეხილობითა და სხეულის სხვა დაზიანებებით სტამბოლის საავადმყოფოში გადაყვანილი. საგულისხმოა, რომ პრესა და ტელევიზია ვერ შეთანხმებულა, თუ სად მოხდა ეს უსაიფოო ფაქტი — ანტალიასა თუ სტამბოლში. —**

ესაუბრა ბიორგი კორაკაძე

თურქული პრესა პრესა მიხედვით სააკაშვილზე

თურქული პრესის ერთ-ერთ ავტორიტეტულ გაზეთ „მილიეთში“ 7 აპრილს გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „შეხვედრებში მყოფი სააკაშვილი ერდოლანს შეხვდა“. სტატიაში წერია: „პრემიერ-მინისტრი რაჟეფ თაიფ ერდოლანი გზავნილს სააკაშვილს შეხვდა.“

საკაშვილი დღემდე პრემიერ-მინისტრის რეზიდენციაში 13:20 საათზე შევიდა. დახურული შეხვედრა 1,5 საათს გაგრძელდა. შეხვედრის შემდეგ პრესისთვის განცხადება არ გაკეთებულა. პრემიერი ერდოლანი შეხვედრის დამთავრებისთანავე გაზიარებულა რადიო-ტელევიზიის კეთილმოწყობითი საშუალებების სახელით განცხადებით.

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გუშინ ანტალიაში დასასვენებლად ჩამოვიდა. ოჯახის გარეშე ჩამოსული სააკაშვილი ბელეკში, სასტუმროში გაჩერდა.

საქართველოს ოფიციალური მასშტაბით ავრცელებს ინფორმაციას, რომ პრეზიდენტი სამუშაო ვიზიტით გაემგზავრა თურქეთის რესპუბლიკაში, ჰქონდა ოფიციალური შეხვედრა და სადილი პრემიერ-მინისტრთან. თურქული პრესა კი ამ ფაქტის ვრცელ გაშუქებას თავს არიდებს, რადგან უმნიშვნელოდ მიიჩნევენ. 7 და 8 აპრილის მთავარ გაზეთებში ორიოდე მშრალი აზრით თუ ეთმობა ერდოლანისა და სააკაშვილის შეხვედრას. ზოგიერთი გამოცემა კი სააკაშვილის ანტალიაში დასასვენებლად ჩასვლას ადვანტიურებს და ირონიულადაც შენიშნავენ — ოჯახის გარეშე.

ისრაელსა და პალესტინას შორის გამძაფრებული მდგომარეობის განმუხტვის მიზნით, ამ დღეებში თურქეთს ეწვია აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი ჯონ კერი. მასალები მისი შეხვედრების შესახებ საგარეო საქმეთა მინისტრ აჰმედ დავუთოლუსთან და პრემიერ-მინისტრ რაჟეფ ერდოლანთან ყველა გაზეთის პირველ გვერდებს ავსებს და პომპეზური სათაურებით ამცნობს მკითხველს: „ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობის დამყარება თურქეთ-ისრაელის ურთიერთობების მოგვარებით მოხერხდება“; „ისრაელ-პალესტინის ურთიერთობაში მთავარი შუამავალი თურქეთია“; „ახლო აღმოსავლეთის მშვიდობიანი ცხოვრების გასაღები ანკარაშია“ და ა. შ.

თურქეთის მასშტაბით გავრცელდა ინფორმაცია, რომ საქართველოს პრეზიდენტი სააკაშვილი ველოსიპედით სეირნობის დროს ტრაილერს შეეჯახება და მკლავის მოტეხილობითა და სხეულის სხვა დაზიანებებით სტამბოლის საავადმყოფოში გადაყვანილი. საგულისხმოა, რომ პრესა და ტელევიზია ვერ შეთანხმებულა, თუ სად მოხდა ეს უსაიფოო ფაქტი — ანტალიასა თუ სტამბოლში. —

და და ამის გამო დაგეგმილი შეხვედრები გადაიდო. გაზეთი „რადიკალი“ კი ამ შემთხვევის ადგილად ანტალიას ასახელებს და დაგეგმილი შეხვედრების შესახებ არაფერს წერს. გაზეთი „ჰურიეთი“ თავის პუბლიკაციას იუმორის ელფერით ავსებს და უცხოელ სახელმწიფო მოღვაწეთა ხელის ან მხარის მოტეხვის მსგავს ფაქტებს იხსენებს. წერს, რომ 2012 წლის 3 დეკემბერს, თურქეთში პუტინის ვიზიტის დროს ლავროვმა სტამბოლის „ჩირაღან ოტელში“ კიბეზე წაქცევისას ხელი მავაში მოიტეხა, მეორე დღეს კი თაბაშირინი ხელით ბრიუსელში მოუწია გამგზავნება. 2009 წლის 6 აპრილს, სტამბოლში ტარდებოდა ცივილიზაციათა შორის დიალოგის საერთაშორისო სიმპოზიუმი, როდესაც ნატოს გენერალური მდივანი რასმუსენი კიბეზე წაიქცა, მხარი ამოვიდო და ისიც მეორე დღეს შეხვედრა მხარამდღავით ბრიუსელში გაემგზავრა.

საქართველოს პრეზიდენტმა მონაწილეობა მიიღო ინფორმაციის კავასიულის ფორუმში და კულტურის ფელტოლის დღეებში, სადაც შეხვდა ქართული წარმომადგენელი ადგილობრივ მოსახლეობას და მისთვის დამახასიათებელი ზღვარს გადაცილებული ემოციური სიტყვით მიმართა: „თქვენ, ყველას, ამავე დროს საქართველოს მოქალაქეობას განიჭებთ“, — განუცხადა მან ქართული წარმომადგენლის მოქალაქეებს.

გაზეთ „თურქეთის ცნობებში“ ჟურნალისტი ეროლ შუქერევი აქვეყნებს წერილს „შუქერევისად რელიგიის თავისუფლება მოგვეცით“ (07.04), რომელშიც ასეთ კომენტარს აკეთებს: „დიახ, რომელიც მოქალაქეობა უკვე დაგვიანებული უფლებაა. დღეს ამ ფანტასტიკური უფლების მონიჭება ძალიან კარგია, მაგრამ ამაზე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი სხვა საკითხი არსებობს. საქართველოში მცხოვრებ მილიონამდე მუსლიმს, დანაყებითი სკოლიდან მოყოლებული, საავადმყოფოში მკურნალობის სახით ქრისტიანობას ასწავლიან. სახელმწიფო და ეკლესია მუსლიმებს შეთანხმებულად აქრისტიანებენ. მუსლიმი დედამის შვილების 80% ქრისტიანდება. ამ სიტუაციაში, თურქეთში მცხოვრებ მუსლიმ ქართველებს მოქალაქეობის უფლებას თუ მისცემთ, არაფერი მოხდება, თუ არ მისცემთ და, მაშინაც არაფერი მოხდება“.

ინფორმაციის გამოცემისას სააკაშვილმა, როგორც ნესი, მრავალი ისეთი ფრაზა იხმარა, რამაც მსმენელთა შორის გარკვეული უნდობლობა წარმოშვა. თუნდაც ზემოთ მოყვანილი კომენტარის ავტორის შეფასება მიანიშნებს, რამდენად არ

სჯერა მუსლიმ ქართველს სააკაშვილის სიტყვების, მათ შორის, რელიგიის თითქოსდა უმნიშვნელო ფაქტორის თაობაზე. თურქეთში მცხოვრებ ქართველების უმრავლესობა მთავარ მნიშვნელობას სწორედ რელიგიურ ფაქტორს ანიჭებს და ეროვნება მათთვის მთავარ პლანის საკითხია. მათთვის ისლამს არ გააჩნია ეროვნული წარმომავლობა. ამიტომ ბევრი მათგანისთვის რთულია გააცნობიეროს საქართველოს მოქალაქეობის მნიშვნელობა. თურქეთის მოქალაქეს ასევე ძალზე უჭირს, გაითავისოს ნატოსკენ თურქული ღია ფანჯრის მიმზიდველობა. ნატო თურქეთის საზოგადოების საშუალო დონის ფენებში იყო ის დიდი საშიშროება, რომელმაც თურქეთი ჯერ კორეის ომში (1950-1953) ჩაითრია, სადაც თურქეთმა 5090-კაციანი ჯარით იბრძოლა და 741 ჯარისკაცი დაკარგა, შემდეგ სუეცის კრიზისის დროს (1956) და ისრაელ-არაბული სამყაროს ექვსდღიანი ომის დროს (1967) ნატოს ზენობით იძულებული იყო, მუსლიმი ძმებისთვის მხარი არ დაეჭირა, რამაც მუსლიმურ სამყაროს მოლაპატის სახელი დაუგდო.

„ცივი ომის“ პერიოდში, მსოფლიოს ორი მტრული ბანაკის დაპირისპირების წლებში, თურქეთი ასრულებდა ნატოს სამხრეთ-აღმოსავლეთი ფლანგის ერთგული გუშაგის როლს და საბჭოთა კავშირს „მუდმივი საფრთხის“ შიშის გრძობას უქმნიდა. „ცივი ომის“ დამთავრებისა და საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, მსოფლიო გეოპოლიტიკური სივრცის სტრატეგიული გადაწყვეტილების პერიოდში, თურქეთმა თავის თავად დაკარგა საბჭოთა კავშირისთვის საფრთხის შემქმნელი ის მყარი როლი, რომელსაც ასრულებდა ნატოს ალიანსის გეგმების მიხედვით. სწორედ აქედან დაიწყო თურქეთის ახალი საგარეო პოლიტიკის სტრატეგიული ტრანსფორმირების პროცესი, რამაც თურქეთს ახალი ამოცანები დაუსახა და საგარეო პოლიტიკაში ეროვნული ინტერესები გაუჩინა. თურქეთმა თანდათან საკუთარი საგარეო-პოლიტიკური კურსის განხორციელება დაიწყო, რამაც ნატოსგან დამოუკიდებლად უფრო თავისუფალი მოქმედების პერსპექტივა გაუჩინა.

თურქეთი დღესაც, რა თქმა

კობა მუსხი

SOS

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შობადობის საერთო კლების კვალობაზე მკვეთრად შემცირდა დაბადებული ქალების რაოდენობა და ამის გამო შობადობის შემდგომ შემცირებას, თუნდაც ეკონომიკური პირობების არსებითი გაუმჯობესების შემთხვევაში, ძველანა უკვე ვეღარ ასცდება.

დაბობრაფიული სიკვდილის ქრონიკები

საქართველოში დემოგრაფიული ვითარება კატასტროფულად მძიმეა. უკანასკნელ წლებში საგრძობლად შემცირდა შობადობა, გაიზარდა მოკვდაობა და შესაბამისად მნიშვნელოვნად დაიკლო მოსახლეობის ბუნებრივი მატებამ, განსაკუთრებით ქართველებით დასახლებულ რეგიონებში. ნაციონალურმა ხელისუფლებამ ყველაფერი გააკეთა იმისათვის, რომ ჩვენი ერი არც გამრავლებულიყო და არც განათლებულიყო. ამჟამად მეტად ძნელია გამოსავლის პოვნა, თუ ქვეყანაში საგანგებო ღონისძიებები არ განხორციელდება, თუ ერმა მთელი ძალისხმევა არ მომართავს ამ მეტად მტკივნეული ეროვნული პრობლემის მოსაგვარებლად. უნდა შევძლოთ, რომ ერი ერმა გადაარჩინოს.

ანზორ თოთაძე: ქართველი ერის კვდომის ტაგმა ნასიონალური კატასტროფის მასშტაბი მიიღო

გაბრკელება. დასაწყისი იხ. №12 (199)

მეტად საგულისხმოა ის გარემოება, რომ სამხრეთ კავკასიაში, ქართველთა დემოგრაფიული განვითარება არსებითად ჩამორჩება სომხებისა და აზერბაიჯანელების დემოგრაფიული განვითარების მაჩვენებლებს. საქართველოშიც კი ქართველების ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად ჩამოუვარდება ქვეყანაში ქართველების შემდეგ სხვა, მაგალითად, ყველაზე მრავალრიცხოვანი ეროვნების წარმომადგენელთა — აზერბაიჯანელების, ბუნებრივ მატებას. მართალია, ამჟამად, მიმდინარე სტატისტიკა აღარ ამუშავებს დემოგრაფიულ მონაცემებს მოსახლეობის ეროვნული შემადგენლობის მიხედვით, აღნიშნულ საკითხს მაინც თვალსაჩინოდ ახასიათებს 2003 წელს ქართველ დემოგრაფთა მიერ განგარიშებული მონაცემები ეროვნული ნიშნის მიხედვით ბუნებრივი მატების შესახებ. კერძოდ, 2003 წელს საქართველოში აზერბაიჯანელების ბუნებრივი მატების დონე 109-ჯერ აღემატებოდა ქართველების ბუნებრივი მატების ანალოგიურ მაჩვენებელს. (იხ. ცხრილი №1).

ლოვნად განსხვავდება რეგიონების მიხედვითაც. უკანასკნელ წლებში ძირითადად ქართველებით დასახლებულ რეგიონებში მოსახლეობის ბუნებრივ კლებას აქვს ადგილი. (იხ. ცხრილი №3).

ახლა საჭიროა ითქვას, რომ სტატისტიკის ეროვნული სამსახური ძირითადად აქვეყნებს სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოდან მიღებულ მონაცემებს. როგორც ჩანს, ამ სააგენტოში ვიზა მისცა მეტად არასწორი დემოგრაფიული მონაცემების გამოქვეყნებას. კერძოდ ამ მონაცემების მიხედვით, 2008 წელს შობადობა ერთბაშად 7 ათასი ბავშვით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და 56 565 ბავშვი შეადგინა. მომდევნო 2009 წელსაც შობადობა თითქმის ისევ 7 ათასი ბავშვით გაიზარდა და შობადობის მაჩვენებელი 63 377 ბავშვს უდრიდა, რაც უაღრესად მაამებლური მაჩვენებელია. კერძოდ, არ შეიძლება მხოლოდ იმისა და კრიზისის წლებში შობადობის არნახული ზრდა და შემდეგ მომდევნო წლებში შობადობის შემცირება, არ შეიძლება, რომ ქალაქად 2-ჯერ მაღალი იყოს შობადობისა და მოკვდაობის დონეები სოფელთან შედარებით, მით უმეტეს,

ცხრილი №2

საქართველოსა და აზერბაიჯანის მოსახლეობის რაოდენობა ცალკეულ წლებში (ათასი კაცი)

წლები	საქართველო	აზერბაიჯანი	საქართველოს მოსახლეობის აზერბაიჯანის მოსახლეობაზე მეტობა (ნაკლებობა)
1897	1894	1807	+87
1926	2677	2314	+363
1939	3540	3205	+335
1959	4044	3698	+346
1964	4389	4369	+20
1965	4450	4509	-59
1966	4505	4640	-139
1970	4686	5117	-431
1979	5015	6028	-1013
1989	5401	7021	-1620
2002	4371	8141	-3770
2009	4385	8897	-4512

როდესაც ჩვენ მეზობელ ქვეყნებში — რუსეთში, აზერბაიჯანში, სომხეთსა და თურქეთში პირუკუ ტენდენციებია, არ შეიძლება მუნიციპალიტეტებსა და მათში არსებულ ქალაქებსა და სოფლებში მხოლოდ უკანასკნელ წლებში ყოველწლიურად ყოველ ათას კაცზე 100 და 140 ბავშვი იბადებოდეს, არ შეიძლება ყოველ 100 ახალდაბადებულ გოგონაზე 128 ვაჟი დაიბადოს და კიდევ ბევრი რამ არ შეიძლება. საუბარი შეიძლება მხოლოდ იმის შესახებ, რომ საქართველოში უმძიმესი დემოგრაფიული სიტუაციაა და მისი მონაცემების შელამაზება დიდი ეროვნული სატყვიარის მიჩქმალვის მცდელობაა, რასაც შეიძლება დამოუკვეთი შედეგი მოჰყვეს. ამ შელამაზებულმა მონაცემებმა, რომელიც პეზიდენტის, სურვილით იყო ნახალისებული, ათქმევინა მას რამდენჯერმე, რომ საქართველოში შობადობის ბუმი და ეს მოვლენა ხალხის კეთილდღეობის ამაღლებას დაუკავშირა. სინამდვილეში ამ შემთხვევაში არავითარი კავშირი არ არსებობს შობადობის

ამაღლებასა და ხალხის კეთილდღეობას შორის. ჩვენ აღვნიშნეთ, შობადობის „ამაღლების“ ერთი მიზეზი — მონაცემების შელამაზება. პრეზიდენტი ამ შემთხვევაში ისე მოიქცა როგორც ეს დიდ ამერიკელ მწერალს მარკ ტვენს აქვს აღნიშნული: არსებობს სამი სახის სიტყვები: სიტყვები, სადაგელი სიტყვები და სტატისტიკა. გარკვეულწილად შობადობის ამაღლების მეორე მიზეზია წარსულის საჩუქარი. საქმე ის არის, რომ საქართველოში ყველაზე მეტი ბავშვი 1960—1963 წლებში (4 წელიწადში) დაიბადა — 363 999 ბავშვი. წინა ოთხ წელიწადთან შედარებით (1956—1959 წლები) 31 316 ბავშვით, ხოლო მომდევნო ოთხ წელიწადთან (1964—1967 წლები) შედარებით — 33 649 ბავშვით მეტი. ამ წლებში (1960—1963) ყველაზე მრავალრიცხოვანი თაობების შობადობის პიკი (ანუ როდესაც ამ თაობის ქალები ყველაზე ნაყოფიერ 25 წლის ასაკში იმყოფებოდნენ) მოვიდა 1984—1987 წლებზე — 344 644 ბავშვი. ხოლო ამ მრავალრიცხოვანი ბავშვების თაობის შემდგომმა შობადობის პიკმა ან უფრო სწორედ დემოგრაფიული ექომ, სწორედ ჩვენს საანალიზო 2007—2010 წლებში იჩინა თავი, რამაც გარკვეულწილად შობადობის ამაღლება გამოიწვია. შემდეგ წლებში კი უკვე იწყება ქალები რაოდენობის შემცირება და მასთანადავე შობადობისა. მართლაც ბოლო 2 წელიწადში შობადობა 5 ათასი ბავშვით შემცირდა.

ცხრილი №1

საქართველოში მცხოვრებ ეროვნებათა გუნდობრივი მოძრაობის დინამიკა მოსახლეობის ყოველ 1000 კაცზე გაანალიზებით 1989 წელს			
ეროვნებები	დაიბადა	გარდაიცვალა	ბუნებრივი მატება
საქართველო — სულ	16,7	8,6	8,1
მათ შორის: ქართველი	16,1	8,5	7,6
აფხაზი	17,1	6,5	10,6
ოსი	19,8	8,2	11,6
სომეხი	18,5	10,1	8,9
აზერბაიჯანელი	28,7	5,8	22,9
რუსი	11,3	13,3	-2,0

ცხრილი №3

გურიის, იმერეთის, კახეთის, მცხეთა-მთიანეთის, რაჭა-ლეჩხუმის, ძველი სვანეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მოსახლეობის შობადობა, მოკვდაობა და გუნდობრივი მატება (კლება) 1977-1984 და 1997-2006 წლებში (ათწლეულების მიხედვით)

	დაიბადა		გარდაიცვალა		ბუნებრივი მატება	
	1977-1984 წლებში	1997-2006 წლებში	1977-1984 წლებში	1997-2006 წლებში	1977-1984 წლებში	1997-2006 წლებში
გურია	25920	13639	16859	18400	9061	4761
იმერეთი	121853	74698	69308	87642	52545	12944
კახეთი	76397	34713	41961	47934	34436	13221
მცხეთა-მთიანეთი	20779	11660	10376	13841	10403	2181
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	9027	3130	10109	7732	1082	4602
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	71100	42717	38141	45473	32959	2756
სულ	325076	180557	186754	221022	138322	40465

საქართველოში დაბადებული გოგონების რაოდენობის მიხედვით 1960-1969 და 2000-2009 წლებში

წლები	დაბადებული გოგონების რაოდენობა
1960-1969	466 622
1970-1979	433 361
1980-1989	454 960
1990-1999	306 395
2000-2009	236 681

ამრიგად, ძირითადად ეკონომიკური პირობების საგრძობლად გაუმჯობესების შემდეგ, განვლილ პერიოდში შობადობის საერთო კლების კვალობაზე მკვეთრად შემცირდა დაბადებული ქალების რაოდენობა და ამის გამო შობადობის შემდგომ შემცირებას, თუნდაც ეკონომიკური პირობების არსებითი გაუმჯობესების შემთხვევაში, ქვეყანა უკვე ვეღარ ასცდება. მართალია, ცხოვრების დონის ამაღლების შემთხვევაში სამხრეთ

ამჟამად ერის სულიერ ცხოვრებაში სოფლის როლი სულ უფრო ძვირადღირებული და ეკონომიკურ ცხოვრებაშიც მისი მნიშვნელობა საგრძნობლად შემაჯობდა. არადა, ქართული სოფელი ყოველთვის კვიბავდა ქალაქს როგორც სურსათით, ასევე ინტელექტუალური ძალებითაც.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ერთი ქალი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში მეტ ბავშვს დაბადებს, მაგრამ, გარემოგარემოში პროცესების მიხედვით, იგი მანაც ვერ მოახდენს წინა პერიოდში დაბადებული ქალების რაოდენობის შედგენილ გამოწვევებში მობადობის შემცირების საგრძნობ კომპენსაციას. მომავალში ეკონომიკური ზრდის პარალელურად თავს იჩენს შრომითი რესურსების ნაკლებობის პრობლემა, რასაც აუცილებლად მოჰყვება მეტად საშიში, არასასურველი იმიგრაციული პროცესი და ქვეყანა მოკლე ხანში დემოგრაფიული კატასტროფის წინაშე აღმოჩნდება, თუ უკვე არ ვგეგვართ ამ კატასტროფის პირადად.

საქართველოში შობადობის სისტემატურ შემცირებას კიდევ უფრო ზუსტად გვიჩვენებს განზოგადებული დემოგრაფიული კოეფიციენტები. მაგალითად, შობადობის საშუალო დონეს მოცემული კალენდარული პერიოდში უფრო ნაკლებად ახასიათებს შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი, რომელიც გვიჩვენებს, თუ საშუალოდ რამდენ ბავშვს ბადებს ერთი ქალი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში.

როგორც ცნობილია, თაობათა ერთი და იმავე რაოდენობით შეცვლისთვის აუცილებელია, რომ საშუალოდ ერთ ქალზე მოდიოდეს 2,1 ბავშვი, ანუ ერთმა ქალმა მთელი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში გააჩინოს 2,1 ბავშვი. მართალია, 2 ბავშვის გაჩენის შემთხვევაში თითქოსდა ნაზღაურდება მშობლები, მაგრამ მხედველობაში მისაღებად უნდა გახედვს და, ყველა ვერ გათხოვდება და ოჯახების ნაწილი უნაყოფოა. ამიტომაც მოსახლეობის თანაბარი გამრავლებისთვის საჭიროა, რომ ყოველმა ქალმა საშუალოდ 2,1 ბავშვი გააჩინოს.

საქართველოში ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ერთი ქალი საშუალოდ 1,3 ბავშვს აჩენდა, რაც ფაქტობრივად მხოლოდ ერთი მშობლის ანაზღაურების ტოლფასია.

ქართულ მოსახლეობაში მასობრივად ვრცელდება მცირეშვილიანობა. სულ უფრო მცირდება იმ დედების რაოდენობა, რომლებსაც სამი და მეტი შვილი ჰყავთ. კერძოდ, თუ საქართველოში 1960 წელს მესამე და მეტი ბავშვის დაბადების წილი მთელ დაბადებულთა 36,5 პროცენტს შეადგენდა, ამჟამად 2009 წელს ეს მაჩვენებელი 13,6 პროცენტს უდრის. დაბადებულითა საერთო რაოდენობაში განსაკუთრებით მაღალია პირმშობა დაბადების წილი. მაგალითად, 2009 წელს 33 651 ბავშვი დედებისთვის პირველი შვილი იყო (53,1 პროცენტი). ანალოგიური მაჩვენებელი 1960 წელს მხოლოდ 34,7 პროცენტს შეადგენდა.

ტრადიციულად საქართველოში მოკვდაობის დონე დაბალი იყო როგორც მეზობელ, ისე ევროპის უმრავლეს ქვეყნებთან შედარებით, მაგრამ უკანასკნელ წლებში ის მნიშვნელოვნად გაიზარდა. კერძოდ, თუ მოსახლეობის ათას სულზე 1960 წელს 6,5 კაცი გარდაიცვალა, ეს მაჩვენებელი 2010 წელს 10,7 პროცენტს უდრის. გარდაცვლილთა შორის ქალებთან შედარებით, მაღალია მამაკაცთა წილი.

მაგალითად, 2008 წელს 15-59 წლის ასაკობრივ ჯგუფში გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობიდან 73,8 პროცენტი მამაკაცია. მამაკაცთა საკმაოდ ნაწილი საპენსიო ასაკსაც ვერ აღწევს. ამასთან, თუ მხედველობაში მივიღებთ ახლანდელ საპენსიო ასაკს, ამ ასაკს მიღწეული მამაკაცებისათვის პენსიაზე ყოფნის ხანგრძლივობა საშუალოდ 13,7 წელს გრძელდება, ხოლო ქალებისათვის — 20,2 წელს. მაღალია ბავშვთა მოკვდაობის დონეც. მართალია, 2009 წელს 63 377 ბავშვი დაიბადა, მაგრამ ერთი წლის შემდეგ მათი რაოდენობა მნიშვნელოვნად შემცირდა, რადგან მაღალია ერთ წლამდე ასაკში ბავშვთა მოკვდაობა. კერძოდ, 2009 წელს ერთ წლამდე ასაკში 945 ბავშვი გარდაიცვალა, ანუ ყოველ 1000 დაბადებულ ბავშვზე 14,9 ბავშვი. 2005 წელს ეს მაჩვენებელი 23,8 პროცენტს უდრდა და ყველაზე მაღალი იყო პოსტსაბჭოთა სივრცეში. კიდევ უფრო შემზარავ მთავრდება ტოვებს ეს ციფრები, თუ ბავშვთა მოკვდაობას ხანგრძლივ პერიოდში განვიხილავთ. კერძოდ, 1980-2004 წლებში, ანუ 25 წლის განმავლობაში 43 940 ბავშვი გარდაიცვალა ერთ წლამდე ასაკში, ანუ თითქმის იმდენივე, რამდენი ბავშვიც ქვეყანაში დაიბადა 2004 წელს. სამწუხაროდ, ამით როდით მთავრდება ყველაფერი. ასევე მაღალია მკვდრად დაბადებულთა რიცხვი. ამავდროულად 722 ბავშვი მკვდარი დაიბადა, ანუ ყოველ 1000 დაბადებულზე მკვდრად შობადობის მაჩვენებელი 15,3 ბავშვს უდრის. 1980-2004 წლებში კი მკვდარი დაიბადა თითქმის 16 500 ბავშვი.

ამრიგად, ამ პერიოდში ერთ წლამდე გარდაცვლილ ბავშვთა და მკვდრადშობილთა რაოდენობა 60 440 ბავშვი შეადგინა. სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების, ბავშვთა უკეთ მოვლა-პატრონობისა და სათანადო ცოდნის გავრცელებისათვის დამატებითი ძალისხმევის პირობებში, თუ ჩვენ მივალენ დევიდების განვითარებული ქვეყნების მაჩვენებლების დონეს, მაშინ 1980-2004 წლებში დაახლოებით 48 ათას ბავშვს შეუზარაჩუნებდით სიცოცხლეს, ანუ იმაზე მეტს, რამდენი ბავშვიც დაიბადა ქვეყანაში 2005 წელს.

მართალია, ამჟამად არსებული ოფიციალური სტატისტიკის მიხედვით, ჩვენს ქვეყანაში ბოლო წლებში შემცირდა ყოველ ათას ბავშვზე ერთ წლამდე ასაკში გარდაცვლილთა რაოდენობა, მაგრამ ეს მაჩვენებელი, გავროს ხალხთომოსახლეობის ფონდის მონაცემებით, 2010 წელს გაიცვალა მთლიან იყო — ყოველ 1000 დაბადებულზე ერთ წლამდე ასაკში 33 ბავშვი გარდაიცვალა და ამ მაჩვენებელით საქართველო მსოფლიოში 99-ე ადგილზე იყოფებოდა.

ქართული სოფლის ბასაჟირი

ქართულმა სახელმწიფოებრიობამ გამოხატულა უპირველესად ქართულ სოფელში პოპულარული ცხოვრების წესი, კულტურა, ტრადიციები, ქცევის ნორმები, ადათი და რიტუალები, რომლებიც თაობიდან თაობას გადაეცემოდა, მდგრადებოდა და საბოლოოდ ქართველი ხალხის ფსიქიკურ ნიშანსა და ერთობაში იჩენდა თავს. სოფლად შექმნილი ტრადიციები

მხარეები	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	სულ 1997—2004
საქართველო სულ	-1699	-4313	-5832	-6497	-7107	-7752	-5563	-718	-39481
აჭარა	1304	1105	934	640	436	211	425	1626	6681
გურია	-632	-688	-863	-883	-977	-950	-689	-640	-6322
იმერეთი	-1774	-2251	-2581	-2730	-2662	-2876	-2148	-2145	-19167
კახეთი	-772	-1036	-1276	-1547	-1830	-2103	-1428	-985	-10977
მცხეთა-მთიანეთი	-79	-216	-358	-542	-527	-490	-476	-181	-2869
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	-506	-468	-441	-305	-303	-330	-410	-458	-3221
სამეგრელო და ზემო-სვანეთი	-675	-813	-909	-1241	-923	-1056	-1172	-493	-7282
სამცხე-ჯავახეთი	464	146	121	362	165	178	53	693	2182
ქვემო ქართლი	1043	371	-68	158	-95	-276	-28	1789	2894
შიდა ქართლი	-72	-463	-391	-409	-391	-60	310	76	-1400

ბი თანდათანობით იხევებოდა და მთელი ხალხის კუთვნილება ხდებოდა. ჩვენი ეროვნულობა ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია, ორიგინალობასა და ინდივიდუალობას ეფუძნება. ქართველი მეფეები და ქართული საზოგადოება განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენდა სოფლის განვითარებისა და აღორძინებისათვის, რადგანაც კარგად იცოდნენ, რომ ქვეყნის კეთილდღეობა გლეხობაზე იყო დამოკიდებული. მეფე-პოეტ არჩილს (1647—1713) ყველაზე დიდ ეროვნულ ტრაგედიად გლეხობის ამოწვევა მიაჩნდა და ამკვიდრებდა გლეხობის დაცვის იდეას: „თუ ამოსწყდეს გლეხიკაცი, საქართველო დაძაბუნდა.“ გაუკაცრიელებული (კახეთი იყო უკაცრიე) და აოხრებული სოფლების გამო სასონარკვეთილი მეფე თეიმურაზ პირველი (1589—1663) კი ამბობდა: „სახელმწიფო დამეკარგაო.“

ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ მეფე არჩილი შესანიშნავად იცნობდა ქართველი გლეხის ბუნებას და მის ხასიათში, უპირველეს ყოვლისა, თავდაჭერილობასა და დარბაისლურ ჩვევებს ხედავდა. იგი კმაყოფილებით აღნიშნავდა: „გლეხნი იყენენ, მაგრამ იმ დღეს დარბაისლადაც კმარ იყვენენ.“

უაღრესად საინტერესოა, რომ უცხოელმა მოგზაურებმაც სწორედ ეს თვისებები და-

ინახეს ქართველ გლეხში. ფრანგი მოგზაური მარდენი, რომელმაც 1672—1673 წლებში იმოგზაურა საქართველოში და კერძოდ, ქართულ სოფლებში, აღნიშნავდა: „ქართველები თავზაიანი და კაცთმოყვარენი, ამასთანავე დარბაისლენი და თავდაჭერიანი არიან.“ ამასთან უფრო უფლებამოსილინი, ამაყნი, თავმოპოვონი და დიდების მოყვარული ხალხი.

ამჟამად ერის სულიერ ცხოვრებაში სოფლის როლი სულ უფრო ძვირადღირებული და ეკონომიკურ ცხოვრებაშიც მისი მნიშვნელობა საგრძნობლად შემაჯობდა. არადა, ქართული სოფელი ყოველთვის კვებავდა ქალაქს როგორც სურსათით, ასევე ინტელექტუალური ძალებითაც. მე-19 საუკუნეში და მე-20 საუკუნეშიც კი, თითქმის ყველა ჩვენი გამოჩენილი მეცნიერი მწერალი, პოეტი, ხელოვნებისა და კულტურის მოღვაწე წარმოშობით სოფლიდან იყო. აკაკი წერეთელიც აღნიშნავდა, რომ რაც მასში კარგი იყო, მხოლოდ იმის წყალობით, რომ ის სოფელში აღიზარდა.

საქართველოში, ცენტრალური ხელისუფლების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე, მოსახლეობის უკანასკნელი საყოველთაო აღწერა 2002 წელს ჩატარდა, რომლის დროსაც საქართველოში 3 668 სოფელი აღირიცხა. აქედან 3 050 სოფელში ეროვნებით ქართველი მოსახლეობა ჭარბობდა, 171 სოფელში — აზერბაიჯანე-

ლი, 139-ში — სომეხი, 103-ში — ოსი, 26-ში — ბერძენი, 8-ში ქისტის, 4-ში — ავარული, 3-ში — რუსი და ა.შ. ამ სოფლების მოსახლეობამ 2 087 ათასი კაცი შეადგინა, ანუ ორ უკანასკნელ აღწერათაშორის პერიოდში (1989—2002 წლები) 323 ათასი კაცი შემცირდა და მთელი მოსახლეობის 47,7 პროცენტი შეადგინა.

ამავე აღწერის მონაცემებით, 5 000 კაცზე მეტი ცხოვრობდა 28 სოფელში, მათ შორის, პირველ ადგილზე მარნეულში უკვე მოსახლეობა აღახლო — 9 486 კაცი, მეორე ადგილი უკავია მცხეთის რაიონის სოფელ დილომს — 8 746 კაცი, მესამე — თელავის რაიონის სოფელ ყარაჯალას — 8 270 კაცი და ა.შ.

ამჟამად საქართველოში ბევრი სოფელი გაუკაცრიელებული — გაცივდა უკანასკნელი კურა. 2002 წლის აღწერის მონაცემების მიხედვით, 162 სოფელში უკვე მოსახლეობა აღარ ცხოვრობს. 10 კაცი და უფრო ნაკლები მოსახლეობაა 152 სოფელში, ხოლო 905, ანუ ყოველ მეოთხე სოფელში მხოლოდ 100 კაცამდე მცხოვრებია. ეს იმას ნიშნავს, რომ ძირითადად მთის ძნელადმისადგომ სოფლებში უგზობობის, უშუქობისა და ყოველგვარი ინფრასტრუქტურის გარეშე ძირითადად მოხუცებულა და რჩენილი, რომლებიც უიმედოდ ითვისებენ თავიანთი ცხოვრების დარჩენილ დღეებს. განსაკუთრებით საგანგაშოა ის მდგომარეობა, რომ მოსახლეობისაგან ვარდისებურად საქართველოს ისტორიული კუთხეები — რაჭა-ლეჩხუმი, თუ შეთი, ფშავი, ხევსურეთი და სხვა მთიანი რეგიონები. მაგალითად, 1939 წელს რაჭაში 67 ათასი კაცი ცხოვრობდა, ამჟამად კი იქ მხოლოდ 22 ათასი კაცი ცხოვრობს, ძირითადად უფროსი ასაკის ადამიანები. ამასთან, თუ ადრე უმეტესად დროებით და სეზონურ მიგრაციას ჰქონდა ადგილი, ამჟამად მან მუდმივი და შეუქცევადი ხასიათი მიიღო. ძალიან ცოტანი დარჩნენ ე.წ. მოზამთრე რაჭველებიც. რაჭის მოსახლეობისაგან დაცლას კიდევ უფრო მეტად იწვევს მოსახლეობის ბუნებრივი კლება, ანუ გარდაცვლილთა რიცხვის სიჭარბე ახა-

ლმობითა რიცხვთან შედარებით. 1990—2010 წლებში რაჭაში მოსახლეობის ბუნებრივმა კლებამ 7547 კაცი შეადგინა. თუ ასე გაგრძელდება და საგანგებო ღონისძიებები არ განხორციელდა და რაჭა ლეთის ანაბარად დარჩა, ორ-სამ ათწლეულში იგი მოსახლეობისგან დაიკლება. 1990—2010 წლებში ერთი წელიც არ ყოფილა ისეთი, რომ რაჭის მოსახლეობა არ შემცირებულყოფს. ანალოგიური ვითარებაა სხვა მთიან რეგიონებშიც.

მოსახლეობის სქესობრივ-ასაკობრივი სტრუქტურის ცვლილების შედეგად, უახლოეს პერსპექტივაში საქართველოს სოფლის მოსახლეობის დემოგრაფიული მაჩვენებლები საგრძნობლად გაუარესდება.

ამჟამადელი მდგომარეობით, სოფლად გაცილებით ნაკლები ბავშვი იბადება, ვიდრე ქალაქად, მაშინ, როდესაც ადრე პირუკუ მოვლენას ჰქონდა ადგილი. მაგალითად, 1975 წელს, როდესაც ქალაქად და სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის რაოდენობა გათანაბრდა, როგორც ქალაქად, ისე სოფლად 45 ათასი ბავშვი დაიბადა. 2007 წელს კი ქალაქად 34,3 ათასი ბავშვი დაიბადა, ხოლო სოფლად მხოლოდ — 14,9 ათასი ბავშვი. 2008 წლის შესაბამისი მაჩვენებლები 39,2 ათასსა და 17,3 ათასს უდრდა. ამასთან, შობადობის დონე ქალაქად ორჯერ მაღალია სოფელთან შედარებით. კერძოდ, 2009 წელს ქალაქად მოსახლეობის ყოველ 1000 კაცზე გაანგარიშებით 18,7 ბავშვი დაიბადა, ხოლო სოფლად — 9,5 ბავშვი.

შობადობის შემცირებისა და მოკვდაობის მატების შედეგად უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვნად შემცირდა ბუნებრივი მატებაც და განსაკუთრებით — სოფლად. ამ მოვლენას ნათლად გვიხსნის ქვემოთ მოტანილი ცხრილი 1997-2004 წლების მონაცემებით. (იხ. ცხრილი №4).

სოფლად გარდაცვალების შემთხვევები გაცილებით მეტია, ვიდრე დაბადების შემთხვევები, განსაკუთრებით ქართველებით დასახლებულ რეგიონებში. მხოლოდ აჭარაში სოფლად მოსახლეობის მაღალი ბუნებრივი მატება. დანარჩენ, ქართველებით დასახლებულ რეგიონებში, სოფლად ყველგან უკლებლივ მეტი ადამიანი გარდაიცვალა, ვიდრე დაიბადა. ასეა თითქმის ყველა რაიონში. საქართველოში გამოსაკლისს წარმოადგენს მხოლოდ საჩხერის რაიონი, სადაც საყოველთაოდ ცნობილი მიზეზების გამო, საცხოვრებელი პირობების არსებითი გაუმჯობესების კვალობაზე როგორც სოფლის, ასევე ქალაქის მოსახლეობაც განუწყვეტელი იზრდება. მაგალითად, 2005-2010 წლებში საჩხერის რაიონში სოფლის მოსახლეობა 846 კაცით გაიზარდა, ხოლო მეზობელ ჭიათურის რაიონში სოფლის მოსახლეობის ბუნებრივი კლება ჰქონდა ადგილი — 990 კაცით მეტი გარდაიცვალა, ვიდრე დაიბადა. ეს იმასაც ნიშნავს, რომ საქართველოს სოფლის მოსახლეობა ისეთივე სიდიდით რომ გაზრდილიყო, როგორც საჩხერის რაიონის სოფლის მოსახლეობა გაიზარდა, მაშინ ქვეყნის სოფლის მოსახლეობა მარტო 2010 წელს 16 ათასი კაცით გაიზრდებოდა.

დასასრული შემაჯობ ნომერი

მუნიციპალიტეტები	2006	2007	2008	2009	სულ ოთხ წელიწადში
ბაღდადის	-147	-84	-106	-102	-439
ვანის	-170	-121	-124	-87	-502
შესტაფორის	-169	-41	-136	-116	-462
თერჯოლის	-239	-127	-186	-149	-701
სამტრედიის	-70	-61	2	36	-93
საჩხერის	24	181	149	147	501
ტყიბულის	-109	-95	-92	-61	-357
წყალტუბოს	-120	-92	-62	-69	-343
ჭიათურის	-272	-139	-236	-199	-846
ხარაგაულის	-132	-100	-126	-117	-475
ხონის	-63	-66	-12	5	-136

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ალბათ, თქვენს გაზეთში გამოქვეყნდება კრიტიკული წერილი, მაგრამ ბატონ კორახაშვილს არ ანუხებთ პრესის პუბლიკაციები. რამდენჯერ დაინერა, რა არ უნოდეს, მაგრამ ვითომც არაფერი — წყლიდან ყოველთვის მშრალი ამოდის, რადგან ამ პუბლიკაციებს არავითარი რეაქცია არ მოსდევს. ვილატები, მათ შორის, მეცნიერებათა აკადემიაში, მხარს უჭერენ და ავრცელებენ ხმას, რომ ეს ყველაფერი ტყუილია. როგორაა ტყუილი, როცა საქმე ალტრული?!”

კედელს შეყრილი კავსულირებულ თესლი, ანუ გრანტიჭამია პროფესორი კორახაშვილი

არაფერი რომ არ არის დაფარული ამქვეყნად, ჭეშმარიტებაა. მაგრამ დაუფარაობა არაფერს რომ არ ნიშნავს, ფაქტია. ეს დასტურდება თუნდაც გრანტიჭამია პლაგიატორის, ბიძინა კორახაშვილის, ისტორიით. ეს ამბავი ჯერ კიდევ 2005 წელს გახმაურდა, მაგრამ რად გინდა? შეყარე კედელს ცერცვი, ამ შემთხვევაში, მეცნიერულად თუ ვიტყვი, კავსულირებული სათესლე მასალა.

2005 წლის „ჯორჯიან ტაიმსის“ 1 სექტემბრის ნომერში ჟურნალისტი სოფო ედიბერიძე წერდა: „ავთანდილ კორახაშვილმა დოკუმენტების გაყალბებით მსოფლიო ბანკიდან 50 ათასდოლარიანი გრანტი მიიღო“ და იქვე იმონებდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პეტრე მელიქიძის სახელობის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის ლაბორატორიის გამგეს, ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ **ბიძინა კორახაშვილს**: „ავთანდილ კორახაშვილმა ზეპირად, ექსპერიმენტის ჩატარების გარეშე შეთხზა, შეცდომაში შეიყვანა „საქპატენტი“ და უკუღმართი გზით მიიღო პატენტი ონკულირების (კავსულირების) მეთოდზე, რომელსაც (პატენტი) არავითარი მეცნიერული და პრაქტიკული ღირებულება არ გააჩნია. აღნიშნული პატენტის მიხედვით, თესლის ონკულირება (კავსულირება) შეუძლებელია“ (50 ათასდოლარიანი გრანტის პარლამენტის ვიცესპიკერი ლობიერებს“).

კავსულირება მიზნად ისახავს აზოტოვანი სასუქის მარცვალზე დარჩენას, რათა მცენარე თანდათანობით იკვებოს სასუქით. მეცნიერების დასკვნით, ეს მეთოდი სასუქის ეკონომიისა და მცენარის ზრდის სტიმულირების საშუალებაა. ახლა კი — თემა კრიმინალური. ბატონი გივი პაპავა აცხადებს, რომ პროფესორმა კორახაშვილმა მოისურვა, ეს მეთოდი გაეცემოდა პარკოსან მცენარეებზე და დახმარებისთვის მას, პაპავას, მიმართა. ეს უკანასკნელიც უშუალოდ ეხმარებოდა თესლის დამუშავებაში, ექსპერიმენტის ჩატარებაში და ა.შ. „ამ ყველაფერს ისე ვაკეთებდით, რომ მან არც იცოდა, რა და როგორ კეთდებოდა. უზრალოდ, მზა პროდუქციას ვაძლევდით. როგორც შემდგომში გაირკვა, მან ამით უსინდისოდ ისარგებლა, შექმნა ახალი პატენტი, რამაც მხოლოდ ციფრები შეცვალა...“ („საქართველოს რესპუბლიკა“).

როსა, რაზან ვდავოვ, ისეთი ჭეშმარიტებაა, ღმერთი რომ ჩამოვიდეს, კორახაშვილს ვერ გააბარებ

ბული ვარო. თუ საქმე დახურო, ვის რა უფლება აქვს, მე არ შემატყობინოს და ისე შეწყვიტოს საქმე?! თან როგორ დახურავენ საქმეს, როცა, რაზეც ვდავოვ, ისეთი ჭეშმარიტებაა, ღმერთი რომ ჩამოვიდეს, კორახაშვილს ვერ გაამართლებს. — პატენტი ვინ გააფორმა? — ჩვენ ერთობლივად გავაფორმეთ პატენტი. არ უნდა შემეყვანა, მაგრამ ანგარიში გავუწიე კოლეგას, რომელიც სადოქტოროს იცავდა და დასწრებოდა. ამ პატენტის საუძველზე მან ახალი პატენტი დაწერა ისე, რომ არავითარი ექსპერიმენტი არ ჩატარებია, ზეპირად შეთხზა, ციფრები შეცვალა. ასეთი შეცვლა, როცა ექსპერიმენტს ვერ ფლობ და გგონია, კარგს აკეთებ, საბოლოო ჯამში გამოდის სისულელე. ისეთი სისულელებითაა სავსე მისი პატენტი, რომ მერვეკლასელსაც კი შეერცხვება წაკითხვა. აბსოლუტურად უვიცი ადამიანის დაწერილია. მაგრამ შეძლო და შეცდომაში შეიყვანა საქპატენტი.

წარმოდგენა არ მქონდა. ეტყობა, მას უთხრეს, პატენტი გააკეთე და ამ პატენტის საფუძველზე მოგცემთ გრანტსო. — გარიდგენ? — ვერ გეტყვი. — მიღებული 50 ათასი დოლარი გამოყენებით, მას რაღაც სამუშაო უნდა შეესრულებინა. გააკეთა რამე? — ვითომ გააკეთა, ვითომ პეტრობით დათესა კავსულირებული თესლი, მოსავალი მიიღო თითქოს. მაგრამ, როგორც თქვენ არ დაგითესიათ, ისე მას არ დაუთესია. როგორ დათესავდა, როცა კავსულირებული მარცვალი არ ჰქონდა?! კავსულირება კეთდებოდა მხოლოდ ჩვენთან — ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტში და სხვაგან არსად საქართველოში.

ეტი და გაბაზებული სასამართლო. — ესეც ახდენილი ზღაპარი — ბელტიყლაპიდან გრანტიყლაპამდე... — ახლა კი აკადემიის წევრობას აპირებს. — ფიქრობთ, რომ გახდებ? — კი, კი. ამბობენ, რომ გამართლდაო. ვინ გაამართლა, როგორ გამართლდა?! ეს ყველაფერი ტყუილია. როგორ შეიძლება იმის გამართლება, რაც აბსურდია?! მისი აკადემიკოსად გახდომა დიდი შეურაცხყოფა იქნება თვით მეცნიერებათა აკადემიის და საერთოდ ქართული მეცნიერების. — პიროვნებას, რომელიც აკადემიკოსობაზე წარდგენილია, დახასიათებები და რეკომენდაციები არ უნდა მიჰყვებოდეს? — ალბათ, ვილატას სთხოვა და დაანერჩინა რეკომენდაცია. კი არ დაანერჩინა, თვითონ დაწერდა და ხელს მოაწერინებდა. მე როგორც ვიცი, გადაწყვეტილია მისი საკითხი, უნდად, რომ აირჩიონ აკადემიის წევრად.

გივი რესპონდენტი, ოღონდ ამჯერად გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში, კვლავ ხაზგასმით ადასტურებს თავის პოზიციას: „ამ პატენტის მიხედვით, კავსულირება შეუძლებელია... კორახაშვილს არავითარი ექსპერიმენტი არ ჩატარებია და არსებული აქტები, რომლებშიც თითქოს 30 ტონამდე კავსულირებული თესლი დამზადდა და დაითესა, ყალბია. რა გინდა, გრანტის შესრულებისთვის გამოყოფილი 50000 დოლარი კი ჩაივიდა“ („საქართველოს რესპუბლიკა“, 2008 წლის 18 აპრილი, №77-78, ოთარ ხუციშვილი, „გრანტიყლაპია ვაიმეცნიერი და გაბაზებული სამართალი“).

სანამ პლაგიატობასა და გაყალბებაზე გავაგრძელებთ საუბარს, გავარკვიოთ, რას ნიშნავს თესლის კავსულირება, ისეთი რა მნიშვნელობა აქვს, რომ მის დასაწერებად სოფლის მეურნეობაში 50-ათასიანი გრანტს არ იშურებენ? ირკვევა, რომ მარცვლის, ძირითადად, ხორბალის

არ დარჩენილა ინსტანცია, რომლისთვისაც არ მიმობრთავს. პრეზიდენტს მივმართე ექვსჯერ. — შედეგი? — არავითარი. არავითარი გამოცხადი. მერე დავანებე ამ საქმეს თავი. ხომ არ გადაეყვებოდი. ახლა კი კორახაშვილი აცხადებს, მე გამართლდები,

წევრ-კორესპონდენტი გახდა მაშინ, როცა წინა დღით, 2009 წლის 18 აპრილს „საქართველოს რესპუბლიკაში“ რუბრიკით „ელიტარული კორუფცია“ დაიბეჭდა წერილი „გრანტიყლაპია ვაიმეცნი-

რა არის, იცით? ალბათ, თქვენს გაზეთში გამოქვეყნდება კრიტიკული წერილი, მაგრამ ბატონ კორახაშვილს არ ანუხებთ პრესის პუბლიკაციები. რამდენჯერ დაინერა, რა არ უნოდეს, მაგრამ ვითომც არაფერი — წყლიდან ყოველთვის მშრალი ამოდის, რადგან ამ პუბლიკაციებს არავითარი რეაქცია არ მოსდევს. ვილატები, მათ შორის, მეცნიერებათა აკადემიაში, მხარს უჭერენ და ავრცელებენ ხმას, რომ ეს ყველაფერი ტყუილია. როგორაა ტყუილი, როცა საქმე ალტრული?!”

ყოველკვირეულ „ქრონიკაში“ (№8, 03.03.2013 წელი) ამ თემას განავრცობს აგრარული უნივერსიტეტის ყოფილი ლექტორი **მანანა ცინცაძე**: — წლების განმავლობაში უამრავჯერ შემოვიდა საქართველოში „მილენიუმის“ პროგრამით გრანტი, მაგრამ მის განხორციელებას მუდმივად ერთსა და იმავე ადამიანებს ავალბებდნენ... კონკურსში ბევრი ადამიანი მონაწილეობდა, მაგრამ არჩევანი სულ ერთსა და იმავეზე ჩერდებოდა. 8 და 9-ჯერ აქვთ ამ ადამიანებს თანხა აღებული. გრანტი ჩართული ადამიანები ბედუქიძის მფლობელობაში გადასული, აგრარულ უნივერსიტეტში ჩარჩენილი თანამშრომლები არიან“. ქალბატონი მანანა ასეთთა შორის პირველს ბიძინა კორახაშვილს ასახელებს.

და ამის შემდეგ დგება ჭეშმარიტების მომენტი, ფარდა ეხდება კრიმინალს, გნებავთ, კორუფციას, რომლის არსი ბანალურ ფულს „მოტყევაში“ გამოიხატება. რესპონდენტი დაბეჯითებით ამბობს: „ვერ დაასახელებენ და ვერ მაჩვენებენ გრანტი განვითარებულ ერთ ობიექტსაც... არც ერთი დარგი ამ დაფინანსების შემდგომ არ განვითარებულა. ფული აითვისეს, შეჭამეს და დაასრულეს საქმე. იქ, სადაც რეალურად 500 ლარი იყო დასახარჯი, დახარჯულია 100 ლარი და ა.შ.“

დაბოლოს: „ახლა ფულის გასათვრებლად ამ ხალხს შორს წასვლა აღარ დასჭირდება, რადგან ასეთ გრანტს პირობებს აქვე, სოფელ კრანისში, ზოოვეტერინარული ინსტიტუტის საცდელ სადგურთან აკეთებენ, რომელიც, როგორც აგრარული უნივერსიტეტის საკუთრება, ხელში აქვს ჩადგებული ბენდუქიძეს“.

სერიოზული ბრალდებაა. კრიმინალიც აქაა, ეტყობა, დაბუდებული, და პროკურატურამაც ფხა უნდა გამოიძიოს, გამოიძიოს, როგორც „ტყევენი“ გრანტების ფულს მეცნიერებად წოდებული და ბენდუქიძის ზურგს ამოფარებული გრანტიხეველები. თუ აქაც კოალიციის ვაპირებთ სააკაშვილისეული კორუფციის წარჩენებთან? პარამონიზაციას?

ესაუბრა არამაზ სანაბლიძე

თქვენი „შეწყნარებლობის“ ფონზე, რა იმედი უნდა გვქონდეს ჩვენ, რომ ჯეროვნად გამოიკვლივით უკანონო გადაწყვეტილებებს და სამართლიან გადაწყვეტილებებს მიიღებთ?!

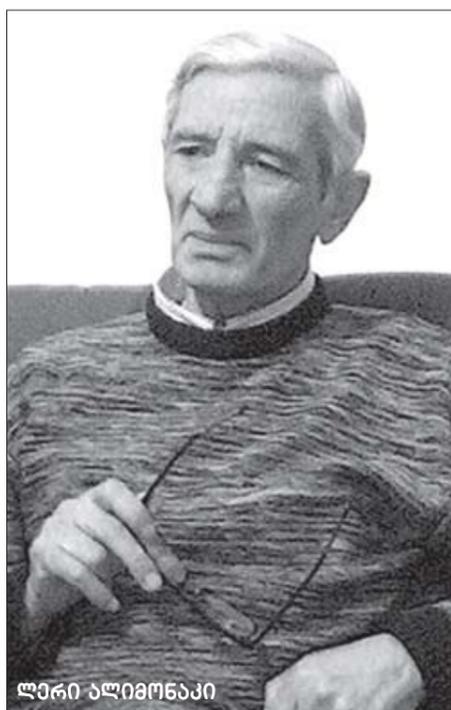
ლერი ალიმონაძე:

გთხოვთ, მიჩიოთ — როგორ ავბაღლდე თქვენს დიდსულოვნებაზე და როგორ შევიწყნარო «მსხვერპლი» ხიზანაიძე?!

ღია წერილი მთავარ პროკურორს, ბატონ აჩილ კვიციანი

ბატონო არჩილ!
პირადად არ გიცნობთ, თუმცა ვერძნობ, კეთილშობილი ადამიანი ბრძანდებით. ინტერესით გისმენთ ხოლმე. მაგრამ 30 მარტს, ყურნალისტებთან შეხვედრისას, თქვენგან რაც მოვისმინე, დაუფარავად გეტყვით, ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. თქვენ ღიად და რამდენიმეგზის გააცხადეთ თქვენი პოზიციები ადგილობრივი დროინდელ პროკურორებზე, რომ ისინი არიან რეჟიმის „მსხვერპლი“, „გამტარნი“, ამ „მსხვერპლთა“ მიმართ თქვენს „შემწყნარებლობაზე“ და სხვა ამგვარები.

ანულ-მართლმადიდებლური რელიგია გმობს ბოროტად ბრძოლას — ისევ ბოროტება რომ არ გავამრავლოთ, მაგრამ წმიდა წერილში არსად წერია, რომ არა განვეშოროთ ბოროტს, რომ არა განვიშოროთ ბოროტი. ხოლო თუ ჩვენ ამას არ ვიქმთ, მაშინ ჩვენ, ყველანი, გვინდა ეს თუ არა, ბოროტის თანამონაწილენი შევიქმნებით.

ლერი ალიმონაძე

«მსხვერპლად» მონათლულა თქვენგან «შეწყნარებულა» რაღაც ოთხასიოდე პროკურორმა საქართველოს მოქალაქეთა შეიტანსომა მართლაც რომ მსხვერპლად აქცია.

მეც ღიად გეტყვით: თქვენ ფუნდამენტური შეცდომა დაუშვით, ეს თქვენ გინდოდათ თუ არა, ცნობიერად თუ არაცნობიერად. იქნებ თქვენ ბრძანით, ვინმე სხვა მაც — რა მოხდა მერეო! ჩვენ ხომ გვიყვარს ამგვარი გამოთქმები: „მერე რა მოხდა!“ „რა უჭირს მერე!“... თუმცა არც ისე მარტივად არის საქმე, როგორც ეს ერთი შეხედვით შეიძლება წარმოვიდგინოთ. ჩვენ ხომ, რაც ღრმად და ძნელად შესაცნობელი, ყველაფერს გაზვიადების, გადაჭარბების სახელით ვნათლავთ. ხოლო როდესაც მოინება დრო და ძნელად შესაცნობელ რეალობაში გაცხადდება, მერე ვიცემთ თავში ხელს, თუმცა დაგვიანებით. მე არ ვისურვებდი, ამ მოლოპულ გზაზე თქვენ დადგომას, რადგან დაცემა გარდაუვალია. ამგვარი მიდგომები ის ცრუ წარმოდგენებია, რომელთაც თქვენში, იქნებ ჩემშიც და მთელ საზოგადოებაშიც ღრმად გაუდგამს ფესვები, ის იმ გაძრუებულ შეხედულებათა დანალექებია, რომელთა ჩხრეკაცა და ანალიზიც ახლა შორს ნავიცივანს.

ჩვენ გაცნობიერებული გვაქვს, რომ სამართლიანობის აღდგენა უცებ არ მოხდება, რომ ეს პროცესია, რომ ათასობით უკანონო გადაწყვეტილება ერთბაშად ვერ განიხილება, რომ ამას სჭირდება რაღაც სტრუქტურების ჩამოყალიბება, გამოწვლილივით გამოძიება, დრო მოძიება, დრო. ყველაზე უნდა გავიხსენიოთ, უნდა გავხსენიოთ, რომ ის ჩვენგან რაღაც პირადულს დათმობასაც მოითხოვს, რაღაც პირადულს თვისებასაც. მე კი მიჩვენებ, რომ (თუ ვცდები, მომიტყევთ) თითქოს თქვენ თქვენი კეთილშობილების დათმობა გენანებათ, ვერ ელევით მას. წმინდა ადამიანური თვალსაზრისით, ამის გაგება შესაძლებელია, მაგრამ, როდესაც თქვენკენ მოპყრობილია განაწამები, ღირსებააყრილი, რეპრესირებული ათასობით ადამიანის თვალი, რომელთაც წლების განმავლობაში უსამართლობის ეკლიანი როზგებით თავპირს უსისხლიანებდნენ (როგორც პირდაპირი, ისე მეთაფორული მნიშვნელობით), იმ იმედით, რომ იქნებ ბოლოს და ბოლოს აღდგეს სამართლიანობა, დამნაშავე პროკურორებისადმი თქვენი შემწყნარებლური პოზიციების გაცხადება, ნამდვილად გაუგებრობაა. თქვენ ისეთი გულაჩუყებით, ისეთი გულმხრეობით თქვით, რომელიც და მდინაშავე პროკურორის საქმე რომ აღუძარიოთ, კინაღამ თვალზე ცრემლი მომერია. მე რადიკალიზმისკენ არავის მოვუწოდებ — ეს დამლუპველია. მაგრამ არც ზომიერების სურვილში აღრეული კონფორმიზმი მოგვიტანს რაიმე სიკეთეს.

«მსხვერპლად» მონათლულა თქვენგან «შეწყნარებულა» რაღაც ოთხასიოდე პროკურორმა საქართველოს მოქალაქეთა შეიტანსომა მართლაც რომ მსხვერპლად აქცია.
სწორედ ამიტომ არის, რომ სამართლიანობის აღდგენას ის ადამიანებიც მოუთმენლად ელიან, რომელთაც უშუალოდ არ შეხებიათ რეჟიმის სუსხი. და სწორედ ესაა ურთიერთ-ტოლერანტობა, პირის შეკვრა ბოროტის საპირისპიროდ. ამგვარი ეთიკური ტენდენციები აღორძინებს ერს და იხსნის მას გადაშენებისგან.
ამასწინათ ერთი დარბაისელი ქალბატონი შემოვიდა „ობიექტივში“, აღელვებული ყვებოდა, როგორ გადაეყარა სასამართლოში მისი შვილის უკანონოდ დამტყრ პროკურორის (მგონი, ქორიძეს) და როგორ ნიშნისმოგებითა და ქედმაღლურად დაელაპარაკა, ქალბატონმა ისიც დაუმატა, — მეტის მოთმენა აღარ შემიძლია, სადაც გადავეყრები, რაღაცას დავმარტო! აი, რა სახიფათოა ზრამდე შეიძლება მიიყვანოს ადამიანი თქვენმა „შემწყნარებლობამ“! არ გამოვირცხავ, ამ გამწარებულ ადამიანთა წინაშე აკუმულირებულმა შურისძიების ბნელმა ინსტიტუტებმა იფრთხოს. და თუ ამას რა შეიძლება მოჰყვეს, ეს თქვენთვის არ უნდა იყოს ძნელი წარმოსადგენი. მერედა, ამ ახალ დანაშაულებზე ვინ აგებს პასუხს? თქვენ?!

თქვენ გაქვთ სრული უფლება, შეიწყნაროთ, ვინც გნებავთ, თუნდაც თქვენთვის ზიანის მომტანი ადამიანი, მაგრამ მომიტყევთ და, თქვენ რა ხელი გაქვთ, ჩემი განამებულ ცხოვრების ხარჯზე, შეიწყნაროთ პროკურორი ხიზანაიძე, რომელმაც შვილი უნდაშაულოდ ციხეში გამოიმწყვდია, სიცოცხლე გაუმწარა, ანამა, ჯანმრთელობა შეურყვია, ცხოვრების საუკეთესო წლები მოჰპარა?! მიუხედავად იმისა, რომ შვილი პატიმარი გვყავდა, თავი სოროში არ შეგვიყვია, რეჟიმს ვუპირისპირდებოდით, სიკვდილს თვალში ვუყურებდით. როდესაც ოპოზიციის აქციებში სისტემატიური მონაწილეობის გამო ჩემი მეუღლე, ძველი დისიდენტი, ჯერ კიდევ კომუნისტური რეჟიმის პირობებში ადამიანის უფლებებს იცავდა, სამსახურიდან — პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტიდან — უპარდონოდ დაითხოვეს. კომიტეტი იმჟამინდელი თავმჯდომარე შეფარვით დამეუქრა, — ახლა მთავარია, შენს შვილს ციხეში პრობლემები შეუქმნათო. სწორედ იმავე წელს, 2010 წლის შემოდგომაზე გიორგის მიმართ სასტიკი წამების მეთოდები გამოიყენეს, რამაც საკვალალო შედეგები გამოიწვია. რაღაც სასწაულის ძალით ვინხენით შვილი ლეტალური შედეგისგან. და ეს ხდებოდა ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში. ჩვენი ოჯახი სამართლებრივად რეპრესირებული აღმოჩნდა, სოციალურადაც, რაც მთავარია, პოლიტიკურადაც. ეს ყველაფერი კარგად უწყის.
და ყოველივე ამის შემდეგ, მე თქვენ მოგმართავთ და გთხოვთ, მიჩიოთ, — როგორ ავბაღლდე თქვენს დიდსულოვნებაზე და როგორ შევიწყნარო „მსხვერპლი“ ხიზანაიძე?! კვლავაც ხიზანაიძეს და ძმათა მისთა უნდა შევნიროთ ქართული მართლმსაჯულების ავტორიტეტი?! ეგენი, ბნელ საქმეთა გამო, ადგილობრივი ხელშიც „შემწყნარებულნი“ იყვნენ, ხოლო დღეს, „მსხვერპლებად“ მონათლულთ, თქვენ „ინცენარებთ“, სად ვეძიოთ განსხვავება?! გამოდის, ჩვენ ვყოფილვართ დამნაშავენი, ჩვენ ვყოფილვართ მათი „მსხვერპლად ქვევის“ მიზეზნი! გაგვარკვიეთ, იქნებ ჩვენ გვმართებს მათ წინაშე მუხლის მოყრა და პატიების თხოვნა?!

მხოლოდ ერთი ვიტყვი:
აქ ხიზნი პროკურორულად თქვენში კი არ ძვეს, არამედ ჩვენსავე ძველად ჩამოყალიბებულ ცრურწმენებში. კომუნისტების დროიდან გამუდმებით ერთი სიტყვა მზაფრავდა განსაკუთრებით: „საქმის ჩაფარცხვა“... რადგანაც მაშინაც მჯეროდა, რომ „ჩაფარცხვა“ დანაშაულს სჭირდებოდა, დანაშაულს „ფარცხავდნენ“ და არა უდანაშაულობას, ანუ სიმართლეს. მომიტყევთ და თქვენი ამჟამინდელი „შემწყნარებლობა“ იმჟამინდელ „ჩაფარცხვას“ მაგონებს (რატომ, არ ვიცი). მე კი, მერწმუნეთ, არავითარი სურვილი არ მაქვს, თქვენ დამნაშავე, ბნელ საქმეთა „ჩაფარცხველის“ როლში აღმოჩნდეთ.
მართალია, ჩვენი ქრისტი-

ყველა ადამიანი თვითონ ირჩევს ცხოვრების გზას, თავად აკეთებს არჩევანს. ადგილობრივი დროინდელმა პროკურორებმა თავადვე გააკეთეს არჩევანი უკანონობასა და კანონიერებას შორის, უსინდისობასა და სინდისიერებას შორის და მათ მიმართ რაიმე შემწყნარებლობაზე

ბატონო არჩილ, მინდა ჩემს გულწრფელობაში ეჭვი არ შეიტანო, მერწმუნეთ, თქვენდამი მხოლოდ და მხოლოდ კეთილგანწყობა, თანადგომა, პატივისცემა მამოძრავებს. ხოლო, რაც შეეხება „მსხვერპლად“ მონათლულ პროკურორებს, ისინი მე მაგონებენ დოსტოევსკის ერთ პერსონაჟს „ძმები კარამაზოვებიდან“ — პაველ სმერდიაკოვს, რომლის დევიზიცაა: „Нет Бога, все дозволено!“
ბატონო არჩილ, განიშორეთ სმერდიაკოვები!
ულრმესი პატივისცემით,
ლერი ალიმონაძე

რატომ აძლევს საია თავს ამდენი უფლებას? პასუხი მარტივია — იმიტომ, რომ გასდის! და რომ გასდის, იმიტომაც აძვს თავში ავარდნილი!

აბუნდოვანი საია

მაშ ასე: ა. წ. 28 მარტს ბათუმში საიას ნასვამმა(!) მძღოლმა დაარღვია მოძრაობის წესები, შექმნა საავტორო სიტუაცია და აგდებულად ელაპარაკა პოლიციის სამმართველოს სამოქალაქო ფორმაში გამოწყობილ უფროსს, რომლის მანქანასაც კინალამ დაეჯახა. მიუხედავად იმისა, რომ სამმართველოს უფროსმა მას თავი წარუდგინა, საიას მძღოლს არც ბოდიში მოუხდია და არც გამოწვევად დააპირა შეუწყვეტია, რის გამოც უფროს პოლიციელს მისთვის სათანადო პასუხი გაუცია და ფიზიკური ძალის გამოყენებით მისი პოლიციის განყოფილებაში წაყვანა მოუწოდებია. ამ განცხადებაში მძღოლს სახელი ჩამორღვევია მცირედ. ეს არის და ეს მთელი ისტორია, რასაც მოჰყვა, მაგრამ რა მოჰყვა: საიას მხრიდან საკუთარი მძღოლის „უფლებების დაცვა“, ფაქტობრივად კი — სამარცხვინო და პროვოკაციული ქმედებები (ამაზე ოდნავ ქვემოთ მოგახსენებთ), რითაც მან თავისივე ხელით ჩამოიხსნა დემოკრატიისთვის მებრძოლის ნიღაბი და ყველამ დავეინახეთ ამ ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციის წამდელი სახე, თუ ვის ინტერესებს ემსახურებოდა იგი ადრე და ვის სამსახურშია დღესაც.

მართალი, ვილაცის ინტერესებზე მორგებული პროვოკაციული საქციელი. ვის ვის და, იურიდიული განათლების მქონე პირებს კარგად მოეხსენებათ, თუ რა შემთხვევებში იყენებენ მთავარიდან მეორეხარისხოვანზე გადართვის მეთოდს.

თუ ვის ნისკვილზე ასხამს ამ აშიოტაშით წყალს საიას თავმჯდომარე კოჭორიძე, ძნელი მისაზრდარი არ არის, და ჩვენი მიხედვით მისმა ბაძვამაქსთან ფარულმა შეხვედრამაც დაადასტურა.

ეს შეხვედრა აღარ მოგვეჩვენებია იმდენად გასაკვირი, თუ გვეცოდინება, რომ კოჭორიძე „მამალ“ ნაციონალ გიგი თევზაძესთანაც თანამშრომლობს ილიას უნივერსიტეტში 2009 წლიდან (27 წლის ახალგაზრდებს კი ერთგულებაზე „ნაცების“ მკაცრი ტესტის ჩაბარების გარეშე ილიას უნივერსიტეტში ლექტორებად არ იღებენ!).

რაც ამ თითიდან გამონოვიღო „პრობლემაზე“ საიამ, მედიაში, ტელევიზიაში, ხელისუფლებამაც დრო დახარჯეს, იმის მესხვედრა არ იხარჯება ქართველი ერის წინაშე მდგარი უმნიშვნელოვანესი პრობლემაზე დადასტურებაზე, როგორცაა: მინების, წყლების, ტყეების, ნიადაგის სიმდიდრეების გასხვივება უცხოელთაზე, თურქეთის არნახული ექსპანსია ბათუმში ჩვენივე ხელი-სუფლების — ძველის და ახლის ხელმეწყობით(!) წარმოებული, თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მიერ დაუფარავი პრეტენზიის გაცხადება ბათუმში, მესხეთელი თურქების ჩამოსახლება, რეგიონული ენების თაობაზე ხელშეკრულების რატიფიკაცია (ზოგ ქვეყანაში ჩამოსახლება, რეგიონული ენების თაობაზე ხელშეკრულების რატიფიკაცია უფრო უარესისგან ვიყოფიერებდა მართალია, ნებისმიერ უარყოფით მოცუვნას (ბუნებაში თუ საზოგადოებაში) მცირე დადებითი მხარეც გააჩნია, მაგრამ ყველაფერი ხომ შედარებითია და ყველაფერი ხომ უარყოფითია არსებობს. ამიტომ ბუზის სპილოდ წარმოჩენა არასოდეს და არსად არ არის გამართლებული (ობიექტურობა თითქმის იმდენივეა მცირეა, რამდენივეა ცხელი ალემატეა ბუზს), მით უფრო, დღევანდელს მთავარ საზოგადოებრივ საკითხს, ანუ უფროსს, სადაც ამდენი პროვოკაცია (სამართლებრივი, პოლიტიკური, ეკონომიკური), ყურადღების მიქცევა უნდა დაეხმარებინათ, რომ ხარჯავდეს საია თავის ენერჯისას, მაშინ აღარავის მოუტრიალდებოდა ენა მის გასაკვირიკებად.

საიას (და სხვებისაც) შემყურე, აუცილებელია ე. წ. არასამთავრობო ორგანიზაციებზეც ვთქვათ ზოგადად. ყველა მსგავსი ორგანიზაცია ე.წ.-ია, რადგანაც არასამთავრობო (!) ნოდებული ორგანიზაცია არ უნდა ფინანსდებოდეს არც საკუთარი და არც უცხო სახელმწიფოს მთავრობისგან. იმის თქმაც კი ძნელია, თუ რომელი ვარიანტია უარესი! ჩვენთან ორივე ნაირსახეობა იყო გავრცელებული (ფა-

ახლა ვიკითხოთ, თუ როგორ მოქცეოდა სააკაშვილის დროინდელი პოლიცია ანალოგიურ სიტუაციაში. ნასვამ მძღოლს, რომელმაც დაარღვია მოძრაობის წესები და თან პოლიციის უფროსსაც „აუხტა“, აუცილებლად ჩატენიდნენ მანქანაში, პოლიციაში კარგადაც „დაზედენენ“, ოპერატიულად გაასამართლებდნენ პოლიციელისთვის წინააღმდეგობის განხორციელებას და 400-ლარიანი ჯარიმის ნაცვლად (რაც საიას მძღოლს დააკისრეს) ციხეში ამოაყოფინებდნენ თავს რამდენიმე წლით!

მეორე მაგალითი. როგორ იმოქმედებდა პოლიცია ე. წ. დემოკრატიულ ქვეყანაში, მაგ. ამერიკაში. პირველი, რასაც პოლიცია გააკეთებდა, ასეთ მძღოლს დაადებდა ბორკილებს (გამომწვევად ქცევის მიუხედავად!); სულ მცირე, ერთი დღით ან ბევრად მეტით ჩასვამდა ციხეში (აქ უკვე ქვეყანა გაჩნდა!), გადამხდებდა უზარმაზარ ჯარიმას და ერთი წლით ჩამოართმევდა მართვის უფლებას (კიდევ სხვა, შედარებით წვრილმანი სანქციებიც იქნებოდა მიღებული). პოლიციელს (პოლიციელებს) რა? არც არაფერი, შეიძლება მადლობაც გამოეცხადებინათ!

ეს მაგალითები ძველი და ახალი პოლიციის (მერაბიშვილისა და ლარიბაშვილის) ან ახლის და ამერიკულის შესადარებლად არ მომიყვანია, ეს მხოლოდ საიას ახლანდელი და ძველი ქმედებების შესადარებლად მჭირდება, ასეთი შედარებითი ანალიზი აუცილებელია. **ძალიან თავს კი დებენ ოკიპატორებსაც „ახალგაზრდა იურისტები“, მაგრამ სააკაშვილის რეჟიმის ცხრა წლის მანძილზე არც ერთი მისი უცდამათ ასეთი აშიოტაჟის ატეხვა გავიწყობს მძღოლს იმდენი.**

დინტში, როდესაც სრულიად უდანაშაულო ხალხს პოლიციისთვის წინააღმდეგობის განხორციელების ბრალდებით პირდაპირ ციხეში უკარავდნენ ხოლმე თავს.

ახლა კი რას ვხედავთ: საიამ იმიშვლა „დემოკრატიის“ მახვილი და, დაცვის ნაცვლად (რაც ჩირის დასაცავი), შეტევაზე გადადის, ლარიბაშვილის უწყებას უტყუებს, თან გაიხარის: ჩვენ მხარე არა ვართ, ჩვენ სიმართლეს ვემსახურებითო. ერთი მაგალითი მაინც გავახსენებ ძველი ან ახალი დროიდან ანალოგიური მსახურების!

ერთი სიტყვით, ისე ატყდა საია, რომ მართლა ატყა „ქიქაში ქარიშხალი“ — ზრიფივები, ინტერვიუები ბეჭდვით და ელექტრონულ მედიაში, სხვადასხვა ტელეარხზე, საპროტესტო აქციებში, პროკურატურაში სარჩელის შეტანა და დიპლომატიური კორპუსის საქმის კურსში ჩაყენება — აქოდა, ადამიანის უფლებები ირღვევა საქართველოში, დროზე გვიშველეთ, პოლიციის მხრიდან უფლებამოსილების გადახტებას აქვს ადგილი! და ამას აკეთებს ორგანიზაცია, რომლის ყოვლად სამარცხვინო, ანტი-ჰუმანური და ანტიეროვნული პოზიცია 26 მაისთან, პოლიტპატიმრებთან თუ მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან მიმართებაში ყველასათვის ცნობილია. რატომ ხდება ასე? უფრო სწორად, **რატომ აძლევს საია თავს ამდენი უფლებას? პასუხი მარტივია — იმიტომ, რომ გასდის! და რომ გასდის, იმიტომაც აძვს თავში ავარდნილი!**

ბათუმის ინციდენტის შემდეგ განვითარებული მოვლენები გვაფიქრებინებს, რომ საიას მხრიდან აქ უზარალო მიკროკოვებისთან ან საკუთარი „მუნდირის“ ღირსების დაცვას-

თან არ გვაქვს საქმე (რასაც სავსებით მართებულად აკეთებს შსს), აქ აშკარად შორს-გამიზნული ჩანაფიქრის ნიშნები იკვეთება, რაზეც ქვემოთ მოგახსენებთ.

მას შემდეგ, რაც მართვის მოწმობები შემოიღეს, ჯერ არავის მოსწრებია მსოფლიოში, რომ დაცვის მხარეს იქით მოეთხოვოს პოლიციელისთვის — ერთი თქვენი მართვის მოწმობა წარმოგიდგინებო! ეს საიას ახალი მიგნებაა, თანაც როგორი, პირველივე ცდაზე ათიანად გაარტყა, ყველას გასაოცრად, მთავარ პოლიციელს მართლაც არ ჰქონია მართვის მოწმობა! ასეა, სიმართლისა და ლიბერასტ-პედერასტების დამცველებთან „ჩიტებს მოაქვთ ამბავი“ საჭირო დროს!

ახლა თავში ავარდნაზეც ვთქვათ. მძღოლის ნასვამობაზე შემომხდების (და დადასტურების!) შემდეგ საია იქით ითხოვს პოლიციის სამმართველოს უფროსის ნარკოლოგიური შემომხდების (!), თუმცა მშვენივრად მოეხსენება, რომ შს მინისტრმა ლარიბაშვილმა, თავისი ინციდენტით, დანიშნისთანავე, თავადაც გაიარა ნარკოშემომხდება და ყველა თანამდებობის პირიც გაატარა. **საიას ნამდვილი გასდის, მაგრამ იმას ვერ ხვდება** (არადა, ყველა ამჩნევს!), **რომ თავისი მოთხოვნებით, აქციებით, დემარტოვებით (დიპლომატიის) დაფარული (!) შეხვედრებით** (ამაზე ოდნავ ქვემოთ) მას მართლაც წურწურით გასდის გრანტების შესანარჩუნებლად (!) დაღვრილი ოფლი, ამ გრანტებისგან მწვანედ შეფერილი!

ამგვარი მოთხოვნის „გამბედაობა“ საიას აქვს, მაგრამ მას არასოდეს შეუხსენებია სააკაშვილისთვის დიდი ხნის წინანდელი დანაკარგი — საკუთარი თავის და მინისტრ-დაუშატაპის

ნარკოპეიზონება, ის არც მაშინ გახსენებია, როცა პატრიარქის საპარქალეო ჩასკაპაპული პრაიმიდენტის აცა-ბაცა თვალაპს უყურებდა! საიას ასეთ შარბავით ძველას ძარბავდა ტუტუტოვა ჰქვია!

რაც შეეხება ზემოთ ნახსენებ შორსგამიზნულ ჩანაფიქრს, თუ არა ამგვარ ჩანაფიქრზე, მაშინ, აბა, სხვა რაზე უნდა მიუთითებდეს საიას ხელმძღვანელის, კახა კოჭორიძის, ფარული შეხვედრები „ნაცების“ ლიდერთან. მხოლოდ ერთ, დადასტურებულ და თავად კოჭორიძის მიერ აღიარებულ შეხვედრაზე მოგახსენებთ, რომელიც ბათუმის ინციდენტთან დაკავშირებულია, 29 მარტს შედგა „ნაცების“ პარლამენტის ყოფილ თავმჯდომარესთან, ამჟამინდელ პარლამენტის ნაცემციერესობის ლიდერ დავით ბაქრაძესთან სასტუმრო „რადისონის“ ბარში.

საქმიანი და არასაიდუმლო შეხვედრები, როგორც ნესი, ოფისებში, სამუშაო ოთახებში იმართება დაუფარავად, მაგრამ, ვინაიდან ბაქრაძე და კოჭორიძე კარგად იციან, რომ გამორიცხული არ არის, მათი საუბარი ახლაც ისევე ისმინებოდა, როგორც ეს ვინა „გისმენ“ მერაბიშვილის დროს იყო, ამიტომაც მომავალ სამოქმედო გეგმებზე საუბარი მათ ავიტვალისგან და ყურისგან დაცულ ადგილას არჩევს. სამწუხაროდ, საიასთვის ამ ოხერმა თვალმა მაინც ჩაავლო ე. წ. არასამთავრობო ლიდერის ე. წ. ნაცსამთავრობო ლიდერთან გამართულ 3-საათიან ჭუჭქუქს ქვეყნის „საჭირობო-საკითხებზე“! „ამ (ბათუმის) ინციდენტზე საუბარი არ ყოფილა ბაქრაძესთან შეხვედრის მიზანი“, — წარბშეუხრებლად აცხადებს კოჭორიძე, მაგრამ ამ საკენკს ისევე თავისიან არ ახალ-

გაზრდა, მაგრამ ჯერ გაურყვნელ იურისტებს თუ დაუყრის! ქვეყნის ბედზე მათეორიული სასაუბროდ ინკოგნიტოდ ბარში არ ხვდებიან! ორი აზრი არ არის, სჯა-ბაასი, უეჭველად, ბევრ სხვა საკითხზეც იქნებოდა „რადისონში“!

მინდა გამოვეხმაურო ზოგიერთს მიერ ტელევიზიით გამოთქმულ მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ ისინი ბათუმის ინციდენტის ორგანიზატორები არ არიან, რომ ისინი ბათუმის აუტორიტარული მიხედვით, რომ ახლავს ჯოხია ბუზის სპილოდ წარმოჩენა, რათა მომავალში უფრო უარესისგან ვიყოფიერებდა მართალია, ნებისმიერ უარყოფით მოცუვნას (ბუნებაში თუ საზოგადოებაში) მცირე დადებითი მხარეც გააჩნია, მაგრამ ყველაფერი ხომ შედარებითია და ყველაფერი ხომ უარყოფითია არსებობს. ამიტომ ბუზის სპილოდ წარმოჩენა არასოდეს და არსად არ არის გამართლებული (ობიექტურობა თითქმის იმდენივეა მცირეა, რამდენივეა ცხელი ალემატეა ბუზს), მით უფრო, დღევანდელს მთავარ საზოგადოებრივ საკითხს, ანუ უფროსს, სადაც ამდენი პროვოკაცია (სამართლებრივი, პოლიტიკური, ეკონომიკური), ყურადღების მიქცევა უნდა დაეხმარებინათ, რომ ხარჯავდეს საია თავის ენერჯისას, მაშინ აღარავის მოუტრიალდებოდა ენა მის გასაკვირიკებად.

საიას (და სხვებისაც) შემყურე, აუცილებელია ე. წ. არასამთავრობო ორგანიზაციებზეც ვთქვათ ზოგადად. ყველა მსგავსი ორგანიზაცია ე.წ.-ია, რადგანაც არასამთავრობო (!) ნოდებული ორგანიზაცია არ უნდა ფინანსდებოდეს არც საკუთარი და არც უცხო სახელმწიფოს მთავრობისგან. იმის თქმაც კი ძნელია, თუ რომელი ვარიანტია უარესი! ჩვენთან ორივე ნაირსახეობა იყო გავრცელებული (ფა-

გუბაზ სანიკიძეს კაპიტანის კარი «სკოლით» დაუღუპს

ქუთაისელმა შალვა კამლაძემ ქალაქის მერიამი მაჟორიტარ დეპუტატ გუბაზ სანიკიძის სამუშაო კაბინეტის კარი „სკოლით“ დაღუპა. როგორც განაცხადებული კამლაძე აცხადებს, „სანიკიძეს ადგილობრივი მოსახლეობის პრობლემები არ ადარდებს და, როგორც მაჟორიტარი დეპუტატი, ქუთაისელებთან შეხვედრას თავს არიდებს“. „მაჟორიტარი დეპუტატი ვალდებულია, კვირას-

ში ერთხელ, ხუთშაბათობით მოსახლეობას შეხვედეს, რასაც გუბაზ სანიკიძე არ აპატიებს. მოსახლეობის ინტერესების უზრუნველყოფის მიზნით, ნასაარქივო დაპირება ნამდვილად არ ყოფილა“, — განუცხადა frontnews.ge-ს შალვა კამლაძემ. ქუთაისის მაჟორიტარი დეპუტატის ბიუროს ხელმძღვანელი გელა გაბადაძე კი შალვა კამლაძეს „ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ ანგაჟირებულ ადამიანს უწოდებს.

ახალგაზრდებით დაკომპლექტიებული და უცხოეთის მიერ დაფინანსებული მორბინიანების უმრავლესობა პოტენციურ საფრთხეს წარმოადგენს ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის, განსაკუთრებით კი ჩვენისთვის. პატარა, სუსტი და ღარიბი ქვეყნისთვის.

რულად, ცხადია) და, შეიძლება ითქვას, 1 ოქტომბრის შემდეგაც, ანუ ორხელისუფლებიანობის პირობებშიც, დაახლოებით, იგივე გრძელდება — ნაწილობრივ ამოსული სოკოვანი მომრავლებულ, სააკაშვილის მაღალჩინოსნების მიერ დაარსებულ „არასამთავრობოებს“ სახელისუფლო (ნაცვების ფრთის) დაფინანსება გააჩნიათ (ზოგს — უშუალოდ პრეზიდენტის ფონდიდან და ზოგსაც — ძველი მთავრობის წევრებისგან). ამერიკის რესპუბლიკური პარტიის დაფინანსებას შაჰინის მიერ წლების წინ ჩამოყალიბებულ მორბინიანების, თუ „ნაცვების“ — კანანის, სულარეთის, დიდი სხვაობა არ არის და არც ერთ მხარეს მორბინიანების არ შეიძლება არასამთავრობო ეწოდოს.

ბილ გამონათქვამს მოვიყვანო: „მისთვის, რომ გაიგოთ, თუ ვინ ბატონობს თქვენზე, გამოარკვეეთ, ვისი გაკრიტიკება გეკრძალებათ!“

ახალი ხელისუფლების გასაგონად, იმათთვის, ვინც არასამთავრობოებიდან არაა გამოსული, მინდა ვთქვა, რომ ეს ე.წ. არასამთავრობოები ყველა იმ ხელისუფლების თავის ტკივილია, რომელი ხელისუფლებაზე ამ არასამთავრობო ორგანიზაციების მომგონს(!) და დამფინანსებელს არ აძლევს ხელს. ახალგაზრდებით დაკომპლექტიებული და უცხოეთის მიერ დაფინანსებული მორბინიანების უმრავლესობა პოტენციურ საფრთხეს წარმოადგენს ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის, განსაკუთრებით კი ჩვენისთვის. პატარა, სუსტი და ღარიბი ქვეყნისთვის.

რობო ორგანიზაციას ავალდებულებს, გაიაროს შესაბამისი რეგისტრაცია, როგორც „უცხოეთის აგენტმა“, და ყოველწლიურად წარადგინოს ანგარიში მიღებული თანხების ოდენობისა და ხარჯვის თაობაზე (ანალოგიური კანონი, უფრო მკაცრი, შეერთებულ შტატებში 1938(!) წლიდან ყოფილა ძალაში და მსგავს ორგანიზაციებს იუსტიციის სამინისტროს შიონაჟთან მეტროლო კონტრდაზვერვის სამსახური აკონტროლებს! საინტერესოა ისიც, რომ თავად რუსეთი მხოლოდ ორადღივ არასამთავრობო ორგანიზაციას აფინანსებს საფრანგეთსა და შეერთებულ შტატებში). რამდენ რამეს ახდენდა ფარდა ჩვენთანაც, პარლამენტმა რომ მიიღოს ეს კანონი. მიზანძრ, როცნებამ და „ნაცვებმა“ რუსეთს, უკაცრავად, ამერიკას(!) და დამკვიდრონ ჩვენთანაც ეს სასარგებლო წესი, რომელსაც ინგლისურად „Trust but verify“ შქვია (ენდ, მაგრამ შეამოწმე). გვეტყვი ვინმე რამეს?!

მირონ სერგიანი — 70

70 წლისა შესრულდა თვალსაჩინო ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე მირონ ბუჯას ძე ხერგიანი. ამის გამო საქართველოს მწერალთა კავშირმა იუბილარს მისალმება გაუგზავნა. მისალმებაში ნათქვამია:

სანგრძლივი პაუზის შემდეგ თქვენი სასიამოვნოდ გააოცეთ თქვენი კოლეგები, როდესაც გამოეცით ნიგნი „ოქროს ჭედილა, ანუ სვანური აზმანი“ (მინდორში ნიავს გაკიდებულ...). ამ ნიგნში დიდი ადამიანური ვენებები, ტკივილები, ახდენილი თუ აუხდენილი ოცნებები ბობოქრობს. ამ ნიგნში ძალუმადა აისახა სვანეთის — საქართველოს უმკაცრესი და, ამავე დროს, უმშვენიერესი კუთხის ავკარგინი ყოფა, რომელიც უხილავი ძაფებით გადაჯაჭვია თქვენს ცხოვრებას და დღემდე უზუსტეს ორიენტაციას გისახავს. დი-ახ, სვანური მურყვამები და მარუბები, საგვარეულო ეკლესია თუ აკლდამა — სამართიანი, სვანური მითები დღესაც გამაღვლებს, გისმობენ და თავისკენ გეძახიან...

ჩვენო საყვარელო მირონ! საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები გულმხურვალედ მოგესალმებიან ღირსეულ შემოქმედს, ერისკაცს და გილოცავენ დიდმნიშვნელოვან თარიღს თქვენს ცხოვრებაში — დაბადების 70 წლისთავს.

თქვენი პირველი ლექსები 1962 წელს გამოქვეყნდა თსუ გაზეთში „თბილისის უნივერსიტეტი“, პირველი მოთხრობა „თეთრი მწვერვალები“ კი — 1963 წელს ჟურნალ „პიონერში“. მას შემდეგ ნაყოფიერი ტრატორული-შემოქმედებით მოღვაწეობას ეწევი. თქვენი მოთხრობები, რომანები, ლექსები, პუბლიცისტური სტატიები, მხატვრული ნარკვევები და თარგმანები პერიოდულად ქვეყნდება ჩვენს სალიტერატურო პერიოდიკაში, გამოდის ცალკე ნიგნებში.

თქვენი შემოქმედების საუკეთესო ნიმუშები ითარგმნა ესტონურ, უკრაინულ, აზერბაიჯანულ, რუსულ ენებზე. ქართულად თარგმნეთ კიპრიან ეკვესისა და ლეოპოლდ ზახერ-მაზოხის რომანები, უკრაინელი, რუსი, აზერბაიჯანელი, ოსი და დაღესტნელი მწერლების ნაწარმოებები. თქვენი კინოსცენარის მიხედვით შეიქმნა სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „უშუაზე ძლიერნი“.

მშვენიერი პროზაიკოსი ბრძანდებით. ქართველი მკითხველი მუდამ ცხოველი ინტერესით ეცნობა თქვენი რომანებისა და მოთხრობების ისეთ კრებულებს, როგორიცაა „პირველი ღამისთევია“, „თეთრი სახურავები“, „გადასასვლელი“, „ცხელი იანგარი“, „ღრუბლები შენ გეკონდეს“, „ოქროსფერი რიყე“, „დამრჩომი“, „კლდის ვეფხვი“. ამ ნაწარმოებების მთავარ ღირსებას დიდი ადამიანური სიბრძნით წარმოადგენს. წერით იმბზე, რაც ცხოვრება დასრულებია თქვენს სულსა და გულს... ცალკე აღნიშვნის ღირსია რომანი „კლდის ვეფხვი“, რომელიც დიდ ქართველ მთარგმნელს, მიხეილ ხერგიანს, უძღვენი. ამ რომანის პოპულარობაზე ისიც მეტყველებს, რომ ის რუსულად ითარგმნა და მოსკოვში ასიათასიანი ტირაჟით გამოიცა.

ნაყოფიერი საზოგადო მოღვაწე ბრძანდებით. სხვადასხვა დროს მუშაობდით ჟურნალ „პიონერის“ ლიტერატურისა და ჟურნალ „მნათობის“ კრიტიკისა და პუბლიცისტის განყოფილებების გამგედ, საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის მრჩეულად, საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის მოადგილედ; არჩეული იყავით საქართველოს მწერალთა კავშირის პუბლიცისტის სექციის ბიუროს თავმჯდომარედ და მთელ ძალასა და ენერჯიას ქართული მწერლობის, ქართული სულიერების წინსვლასა და განვითარებას ახმარდით.

თქვენი ღვაწლი საქართველოს სახელმწიფო პრემიით აღინიშნა. მონიჭებული გაქვთ, აგრეთვე, საქართველოს მწერალთა კავშირისა (3) და ნიკო ნიკოლაძის სახელობის პრემიები, ქართული კულტურის ამგდარის საპატიო წოდება. დაჯილდოებული ბრძანდებით ერთ-ერთი უპირველესი სახელმწიფო ჯილდოთი — ღირსების ორდენით.

თქვენი ღვაწლი საქართველოს სახელმწიფო პრემიით აღინიშნა. მონიჭებული გაქვთ, აგრეთვე, საქართველოს მწერალთა კავშირისა (3) და ნიკო ნიკოლაძის სახელობის პრემიები, ქართული კულტურის ამგდარის საპატიო წოდება. დაჯილდოებული ბრძანდებით ერთ-ერთი უპირველესი სახელმწიფო ჯილდოთი — ღირსების ორდენით.

ჩვენო მირონ!
კიდევ ერთხელ გულითადად გილოცავთ საიუბილეო თარიღს მჭირვას ძმასა და მეგობარს, დღეგრძელობასა და მზებრძოლულ გისურვებთ თქვენი სათაყვანებელი მამულის სასიკეთოდ.

საქართველოს მწერალთა კავშირი

მეაჩივი და ოთხმოცი წელი

ოთხმოცი წელი მოარღვევდი მწუხრის ბლიკებს, სანუთროს გზებზე ინვა ნისლი ნიაღვრისფერი... ვითარც წარაფზე — ფიხვთა ჯოგი, ჩაიჯირითებს ოთხმოცი წელი... სევდიანი და უღმობელი.

გულსამშვენისად ჩემთვის უნდა თალოს ლოდები, მე არ მეშინის, არხინად ჩავცქერ უკუნეთს, მამაშვილობა ჩვენი იქაც განმეორდება.

ოთხმოცი წელი — შავი დენით გადაირია, ფუსდის კუნაპეტს სევდიანი ჰანგები ფარავს. მერმე მუხთალი განჩინება და რია-რია და ნაბრძანება სულეთის კარად!.. ერთი კირჩხიბიც ჩაესვენა, ან საუკუნემ

ოთხმოცი წელი მოარღვევდი მწუხრის ბლიკებს, სანუთროს მყეფარს ჰგერიობდი ბარით და ცელით, სამგლოვიარო ზართა გუგუნს მთები ირეკლავს და გიხსენებენ ლამარია, ნათლისმცემელი... მირონ სერგიანი

ამ ორგანიზაციების დაფინანსების თაობაზე მოპოვებული მასალების გამოქვეყნება (ძალზე დივიდათად) ერთ ალიაქოსის ინვესტ არასამთავრობოებში — როგორ შეიძლება კონფიდენციალური ფინანსური დოკუმენტაციის ჩვენს უნებართვად გამოქვეყნებაო! რა გამოდის? დეპუტატები და სხვა მაღალჩინოსნები ვალდებული არიან, დანერვილებით ინფორმაცია მიაწოდონ საზოგადოებას პირადი შემოსავლების (ხელფასიდან, ბონუსიდან და სხვ.)

და ოჯახური შემადგენლობის თაობაზე, არასამთავრობოებს კი არც დაფინანსების წყაროების გაცხადება ევალებათ და არც მიღებული თანხების ოდენობის და ხარჯვის?! ეს მაგონებს ჩვენს ერთ-ერთ კონსტიტუციურ უფლებას — ჩვენ შეგვიძლია პარლამენტი და პრეზიდენტიც გადავირჩიოთ ვადამდელი არჩევნებით, მაგრამ არ შეგვიძლია ანალოგიური ვადამდელი არჩევნებით გადავირჩიოთ ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები და მოსამართლეები, თუნდაც მთელმა მოსახლეობამ მოითხოვოს ეს. განა ასე არ იყო რეგონებში, როცა მოსახლეობის კანონიერი მოთხოვნა ვადამდელი არჩევნების შესახებ ზეწოლად შეფასდა „ნაცვების“ და შორეული დასავლეთის მხრიდანაც; „ოცნებამაც“ იმ ხალხის მხარე არ დაიჭირა, რომლის წყალობითაც ვადამდელი არჩევნები — პრეზიდენტი ოქტომბრამდე და ადგილობრივი ორგანოებიც 2014 წლამდე უნდა დარჩნენ ადგილებზეო, — გამოგვიცხადო ხმამაღლა, თუმცა კარგად იცოდა, რომ ერთიც გაყალბებული არჩევნებით იყო მოსული სათავეში და მეორენიც — მერია-საკრებულო-გამგებობებში.

ჩვენ კი არა, თურმე რუსეთსაც არ სცოდნია ამის თაობაზე და მან სულ ახლახან თიადგინა, რომ მის ტერიტორიაზე 654(!) მარტო უცხოეთიდან დაფინანსებული არასამთავრობო ორგანიზაცია მოქმედებს, რომლებმაც ბოლო ოთხ თვეში ერთი მილიარდი(!) დოლარი მიიღეს, ანუ საშუალოდ 400 000 დოლარი თვეში თითოეულმა ორგანიზაციამ! ჩვენთან არა მგონია, ნაკლებს იღებდნენ! ამ ორგანიზაციებზე კონტროლის დაწესების (და არა აკრძალვის!) მიზნით, რუსეთის დუმამ 2012 წლის ნოემბერში მიიღო კანონი, რომელიც უცხოეთიდან დაფინანსებულ და პოლიტიკური საქმიანობით დაკავებულ ყველა არასამთავ-

რობო ორგანიზაციას ავალდებულებს, გაიაროს შესაბამისი რეგისტრაცია, როგორც „უცხოეთის აგენტმა“, და ყოველწლიურად წარადგინოს ანგარიში მიღებული თანხების ოდენობისა და ხარჯვის თაობაზე (ანალოგიური კანონი, უფრო მკაცრი, შეერთებულ შტატებში 1938(!) წლიდან ყოფილა ძალაში და მსგავს ორგანიზაციებს იუსტიციის სამინისტროს შიონაჟთან მეტროლო კონტრდაზვერვის სამსახური აკონტროლებს! საინტერესოა ისიც, რომ თავად რუსეთი მხოლოდ ორადღივ არასამთავრობო ორგანიზაციას აფინანსებს საფრანგეთსა და შეერთებულ შტატებში). რამდენ რამეს ახდენდა ფარდა ჩვენთანაც, პარლამენტმა რომ მიიღოს ეს კანონი. მიზანძრ, როცნებამ და „ნაცვებმა“ რუსეთს, უკაცრავად, ამერიკას(!) და დამკვიდრონ ჩვენთანაც ეს სასარგებლო წესი, რომელსაც ინგლისურად „Trust but verify“ შქვია (ენდ, მაგრამ შეამოწმე). გვეტყვი ვინმე რამეს?!

მანქანების ბაზოსაყვანი კონკრეტული უწყვეტ რეჟიმში მუშაობს, სტრატეგია აქვთ გათვლილი სე-ლექციონარებს და ამიტომ-მაც ხელისუფლებაზე მოყვანილი(!) პარტიის უკან თადარიგში ყოველთვის აბრუნდებიან, მოძრაობა თუ ორგანიზაცია. ისევე, როგორც, მაგალითად, „ნაციონალის“ შემცველად აბსოლუტურად იდენტური მსოფლმხედველობის რესპუბლიკური პარტია იყო გამწვანებული, რესპუბლიკური პარტიასაც ჰყავდა (და ჰყავს!) თავისი დუბლიორი! ეჭვი არავის შეეპაროს ამაში, ეს ჩვეულებრივი ტაქტიკური სვლებია „სტრატეგიულ პარტიორებზე“ წოდებული ჩვენი „მეგობრების“. აღმოსავლური სიბრძნის მიმდევრებს, ამერიკულ სელიექციონარებს ავიწყდებათ საკუთარი პრეზიდენტის, ჯეფერსონის, სინანულით ნათქვამი სიტყვები: „სული მიშფოთავს ჩემი ქვეყნის გამო, როდესაც გავიფიქრებ, რომ ღმერთი სამართლიანია!“ და ამას იგი ამბობდა 200 წლის წინ. ადვილი წარმოსადგენია, რას იტყოდა ამერიკის მსოფლიო პოლიტიკის შემხედვარე ჯეფერსონი დღეს, როცა მსოფლიო ფანდარმის როლში იხილავდა ამერიკას!

აქომსავლეთი ავღანეთში 18 ავღანელი დაიღუპა, მათ შორის 10 ბავშვი

ავღანეთის ოფიციალური წყაროების ცნობით, კუნარის პროვინციაში საჰაერო თავდასხმები ავღანეთისა და ნატოს ჯარების ერთობლივი, თალიბანი მებრძოლების წინააღმდეგ გამართული ოპერაციის დროს ხდებოდა. სხვადასხვა საინფორმაციო სააგენტო დაღუპულთა განსხვავებულ რაოდენობაზე მიუთითებს.

კუნარის გუბერნატორის სპიკერმა, ვასიფულა ვასიფმა, განხორციელებული თავდასხმა „ალ ჯაზირას“ დაუფასებურა. „კადრისტიკებით, რომ ავღანეთის დაზვიავის სამსახურს შიგაღის

ოქმში დარკავა მოახდინა. ამ დარკავისას უსაფრთხოების სამსახურის ძალებმა 20 თალიბანი მოკლეს, რომელთაგანაც 10 იყო თალიბანის ხელმძღვანელი“, — განუცხადა მან „ალ ჯაზირას“.

საინფორმაციო სააგენტო AFP-ს ინფორმაციით, სულ ცოტა, 10 ბავშვი დაიღუპა შიგაღის განხორციელებული თავდასხმისას, იმ დროს, როდესაც სააგენტო „როიტერსმა“ გადმოსცა, რომ საჰაერო დარტყმებისას 8 თალიბანი მოკლეს.

ხელაღებით თქმა, საქართველოში ნავთობი არ არის, უხერხულია. ჩვენი ამოცანა ისაა, რომ ის პერსპექტივა მაინც, რომელიც უდავოდ მიგვაჩნია, ხელიდან არ გავუშვათ, რაც შეიძლება მალე ჩავატაროთ საჭირო სამუშაოები და დავრწმუნდებით, რომ დიდი ქართული ნავთობი არსებობს და მას დიდ ფულთან ერთად საქმის მოყვარული ადამიანების ხელი და გული მიღებება აკლია.

არის თუ არა ნავთობი საქართველოში?

ოქროს ხანა საქართველოს ნავთობმოპოვებას 1975 წლის 28 აგვისტოს დაუდგა, როცა სამგორის №7 ჭაბურღილი, რომელიც სოფელ სართიჭალის მიდამოებში მდებარეობს, დიდი ნავთობი მოგვცა. მისი ბურღვა 1974 წლის 29 იანვარს დაიწყო. საპროექტო სიღრმე 3800 მეტრი იყო, საპროექტო ჰორიზონტი კი — ქვედა ეოცენური ასაკის ნალექები. ასეთი საპროექტო ამოცანით ამ უბანზე უკვე რამდენიმე ჭაბურღილი (№№ 1, 3, 4, 8) იყო გაბურღული, მაგრამ უშედეგოდ. ამიტომაც ტრენსის მთავარი გეოლოგის თანამდებობაზე იმ დროს ახლადდანიშნულმა, გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა ალექსანდრე ლალიევამ დიდი სიღრმეების დაპრობას უფრო რეალური და საინტერესო ამოცანა — შუაეოცენური ასაკის „მშთანთქმელი ჰორიზონტის“ წყლით ბურღვა და მისი შემდგომი დასინჯვა ამჯობინა და გაუმართლა კიდევც. საქართველოში მანამდეც იყო ნავთობის საბადოები — მირზაანი, პატარა შირაქი, ნორი, საცხენისი, სუფსა, აღმოსავლეთი ჭალაღიდი, ტარიხანი, ბაიდა-ჩაბაძე, მაგრამ ისინი იმდენად ცოტა ნავთობს იძლეოდნენ, რომ 1930 წლიდან 1974 წლამდე სულ რაღაც 1 მილიონ 362 ათასი ტონა ნავთობი მოვიპოვეთ.

წინათმეტყველები

საქართველოში ნავთობის სამრეწველო მოპოვება კი 1930 წლიდან იწყება, იმ დროიდან, როცა აღმოაჩინეს და ექსპლოატაციაში შეიყვანეს მირზაანის საბადო. სწორედ მაშინ, კახეთის ნავთობის საბადოების დაზვერვისა და ექსპლოატაციის მიზნით, შეიქმნა ტრესტი „საქნავთობი“ და დაიწყო გეგმიური გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოების წარმოება. ნავთობის მოპოვების ყველაზე მაღალი წლიური დონე 1941-1943 წლებში მიღწეულს, შესაბამისად, 57532, 56108 და 57477 ტონა წელიწადში. დანარჩენ წლებში მოპოვება 20-40 ათასი ტონის ფარგლებში მერყეობდა. შემდგომ პერიოდში ნავთობმოპოვების გაზრდის მიზნით ჩატარებული უახლესი მეთოდების გამოყენების მიუხედავად, მოპოვება თანდათან ეცემოდა.

1974 წლიდან, ნავთობის მოპოვების ახალი მნიშვნელოვანი ეტაპი იწყება და იწყება სწორედ იმ ღირსსახსროვარი №7 ჭაბურღილით, რომელმაც საწყისი დაუდო ჯერ მალაღებელიტიანი სამგორი-პატარაქელის, მერე 1976 წელს თელეთისა და 1978 წელს სამგორის სამხრეთი თალის საბადოების აღმოჩენას. ამ აღმოჩენებმა, მძლავრი ბიძგი მისცა ნავთობის მრეწველობის განვითარებას საქართველოში.

1977 წელს ნავთობის მოპოვებამ 1,75 მილიონი ტონა შეადგინა, რაც ლამის 80-ჯერ აღემატებოდა 1973 წლის მოპოვებას. 1978 და 1979 წლებში, შესაბამისად, 2,456 და 2,785 მილიონი ტონა მოიპოვეს. მაქსიმალური დონე მოპოვებამ 1980-1983 წლებში მიიღწია, როცა წელიწადში, შესაბამისად, 3,186, 3,322, 3,330 და 3,299 მილიონი ტონა ნავთობი მოიპოვებოდა, მაგრამ 1984 წლიდან დაწყებული ნავთობის მოპოვების საქმეში მკვეთრი დაცემა დაიწყო.

ჭაბურღილის ნაზი, სათუთი ბუნება ვერანაირ ზედმეტ ნიუანსებს ვერ უძლებს. ის ცოცხალ არსებასავით მგრძობიარეა და მოვლა-გაფრთხილება სჭირდება. ამ დროს კი დადგა არეული გასული საუკუნის 90-იანი წლების ავადსახსენებელი პერიოდი, როცა ყველასა და ყველაფერზე მხედრიონი ბატონობდა და ეს ბატონობა, სამგორის საბადოზე ნავთობის დატაცებამაც აისახა. ისინი მთელ ლულაზე ხსნიდნენ ჭაბურღილებს, რათა თავიანთი ცისტერნები სწრაფად გაეცხოვრათ. თუ ადრე მოპოვებულები, მათედი ატმოსფეროს წნევაზე სჯიდა კი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ და ყველა ხერხით ცდილობდნენ წნევის დაცვას არ დაეშვათ, ახლა მხედრიონელები წნევას არაფრად დაგედგდნენ. ასეთმა მტრულმა დამოკიდებულებამ უცებ მოგუდა ჭაბურღილები. მხედრიონის მტაცებელიურმა დამოკიდებულებამ საბოლოოდ დაანგრია კიდევც ნავთობმოპოვების საქმე.

არანაკლებ საეჭო ნაბიჯად მიგვაჩნია ჭაბურღილების უცხოელი ინვესტორებისთვის გადაცემაც. არ გამართლდა, რომ ისინი ახალი მეთოდებით მეტის მოპოვებას შეძლებდნენ. „ვარდების რევოლუციით“ მოსულმა ხელისუფლებამ, რომელმაც ყველაფერი, რის გაყიდვაც მხედრიონმა ვერ მოასწრო, გაყიდა, დახურა „საქნავთობი“. გამოაცხადა, რომ საქართველოში ნავთობი არ არის. ასეთმა დასკვნამ, მხოლოდ მწარე ღიმილი შეიძლება მოპოვაროს გათვითცნობიერებულ ადამიანს. ხელი-სუფლებამ კი უცებ გამოგვიტანა განაჩენი: არ არის და მორჩა.

რას ურსებო

საქართველოში ნავთობისა და გაზის რესურსების რაოდენობრივი შეფასება გასული საუკუნის 70-იანი წლებიდან დაიწყო. იმ პერიოდში, როცა თბილისისპირა რაიონში, შუაეოცენურ

წარმოქმნილი ნავთობიანი საბადოების აღმოჩენას დაელოდა სათავე. შემდგომში ასეთი სამუშაოები გარკვეული პერიოდულობით, 4-5 წელიწადში ერთხელ წარმოებდა. ყოველ მომდევნო პერიოდში ახალი გეოლოგიურ-გეოფიზიკური და სარეზონანსო მასალების დაგროვების ხარჯზე რესურსების რაოდენობა ცვლილებებს განიცდიდა მატებისკენ. 1999 წელს ნავთობის საწყისი ჯამური გეოლოგიური რესურსები 1,59 მილიარდი ტონით განისაზღვრა, ამოსაღები 584 მილიონი ტონით, გაზის რესურსები 163 მილიარდი კუბური მეტრით. ნავთობ-გაზიანობის თვალსაზრისით, პერსპექტიული ტერიტორიის ფართობი ყველა პერიოდისთვის უცვლელი რჩებოდა და 26,5 ათას კვადრატულ კილომეტრს შეადგენდა, რომლის ფარგლებში 7 ნავთობ-გაზიანი რაიონი გამოიყოფოდა. **ნავთობისა და გაზის რასურსების რაოდენობის შეფასების აქტუალური მონაცემები 2002 წელს მოხდა, რომლის თანახმად ნავთობის გეოლოგიური რასურსებები შეადგენდა 1,29 მილიარდი, ამოსაღები 450 მილიონი ტონით განისაზღვრა. ზღვის აკვატორიისთვის კი შესაბამისად 1,15 მილიარდი და 400 მილიონი ტონა. გაზის რესურსების რაოდენობა მხოლოდ ხმელეთისთვის იყო შეფასებული და 180 მილიარდ კუბმეტრად განისაზღვრა. პატარა რაიონის ანგარიშში მოყვანილი ნავთობის პოტენციური რესურსები, სხვადასხვა საეცილისტის შეფასებით, 573 მილიარდი ტონიდან 2,44 მილიარდ ტონამდე მერყეობს.**

ნავთობის დარჩენილი რესურსების იმავე განაწილების თანახმად, საქართველოს ნავთობ-გაზიანი რაიონებისა და ბლოკების მიხედვით ასეთი სურათი გამოისახა: სამხრეთ საქართველოში (XIII-XIV ბლოკები) შესაბამისად გეოლოგიური და ამოსაღები მარაგები მილიონ ტონებში იყო 80 და 30; გარე კახეთში (XI) — 265 და 75; თბილისისპირა რაიონში (XI) — 200 და 70; მთიან კახეთში (X) — 222 და 75; ქართლში (IX) — 130 და 45; აჭარა-თრაიალეთში (VIII და VII) — 110 და 45; გურიაში (VII) — 100 და 35; იმერეთში (VI) — 100 და 40; კოლხეთში (V და IV) — 85 და 35.

მოულოდნელი აღმოჩენა

ამჯერად მინდა ერთი საინტერესო და, ალბათ, ძალიან მნიშვნელოვანი ჭაბურღილის შესახებ მოგიხსნათ. ასეთად მე უფლისციხის №5 მიმართა, რომელიც კლდეში ნაკვეთი ქალაქის, უფლისციხის, ოდნავ ჩრდილო-დასავლეთით არის გაბურღული გეოლოგიური სამმართველოს ჰიდროგეოლოგიური ექსპედიციის მიერ. ამ ჭაბურღილის მიზანი სულაც არ იყო ნავთობის ძებნა, მაგრამ

საპროექტო 2000-ის მაგიერ, ფაქტობრივად, 2285 მ-მდე გაბურღეს, საპროექტო ზედაეოცენურის შემდგომ შუაეოცენურ ნალექებში შევიდნენ 2120 მ-დან და 2205-2265 მ-ის ინტერვალისგან თხევადი ნავთობის მოდენი მიიღეს და დასასინჯად დეპარტამენტ „საქნავთობის“ სპეციალისტები მიიწვიეს.

პირველი დასინჯვისას, 48 საათის განმავლობაში მიღებული მონაცემებით, დადგინდა საშუალო დღეღამური მოდენი — 45,26 უბმეტრი/დღეღამური. ერთი თვის შემდეგ, მეორე დასინჯვისას უშუალოდ დღეღამური დებიტი 2,42 კუბმეტრი/დღეღამური განისაზღვრა. ნავთობმომცველი ფენის წნევა 178 ატმოსფეროს შეადგენს, რაც ნავთობის ზედაპირზე თვითგადმოძინებას გამოიწვევს.

ეს ჭაბურღილი და ის პრობები, რომლებშიც ის იმყოფება, ზუსტად შეესაბამება 1970-იანი წლების დროინდელ სამგორის იმ ჭაბურღილების ბედს, რომლებსაც დასინჯველებმა უპასუხისმგებლობის, უცოდინარობის თუ სხვა მიზეზით მაშინ „სასიკვდილო განაჩენი“ გამოუტანეს — „მშრალიაო“, შემდგომში კი სამგორის სახეღვანეთში №7-დან ნავთობის მიღების მერე ყველა მათგანმა დაიღწა ნავთობი მოგვცა. აბა, დაუვიკრიდით: იგივე ასაკი, იგივე ვულკანოგენურ-დანალექი წყება, იგივე ანომალურად დაბალი წნევა. განსხვავება შეიძლება მხოლოდ ის იყოს, რომ მათში ნავთობს ვერ ხედავდნენ, აქ კი თვალსაჩინოა მისი არსებობა.

უფლისციხის №5-ის შემთხვევაში შუაეოცენური ნალექების საბურღელ სხნარად 1,22 გ/სმ ხვედრითი წონის დამაძიმებულ თიხის სხნარს იყენებდნენ (ე.ი. როცა ფენის წნევა 178 ატმ. იყო მასზე 272 ატმოსფეროს წნევით, ფენის წნევაზე 94 ატმოსფეროთი მეტი ზემოქმედებდნენ). ამ პორიზოტის ბურღვა კი მხოლოდ წყლითაა რეკომენდებული. სწორედ იმ სხნარმა უუარაგოდ ნავთობი და მას მთელი ძალით გამოვლენის საშუალებას არ მისცა, სხნარში შემავალი კომპონენტები კი ნაპარტახსა და ფორებში დაილევა და ნავთობის გამოსავლების ძირითადი ნაწილი ჩაქვტა.

ამას, რა თქმა უნდა, დიდი და შეიძლება ვადაზნევეტი მნიშვნელობა ჰქონდა ჭაბურღილის ლულიდან ნავთობის რაც შეიძლება შორს განდევნაში.

ასე რომ, ამ შემთხვევაში ჩვენ შეიძლება დიდი ქართული ნავთობის შიგ შუა ქართლში აღმოჩენის პერსპექტივის ნინამე ვიდგეთ. ამ ჭაბურღილის აღდგენა პირველი რიგის გადაუდებელ საქმედ უნდა ჩაითვალოს. თუ მხედველობაში მივალთ, რომ ამ ანტიკონის ქვედა სტრუქტურული სართული კარგადაა დახურული და ხელსაყრელი პირობათაგან, ვეძებთ ნავთობისა და გაზის დადგაროვებთათვის; იმასაც, რომ

შუაეოცენური ნალექები საქართველოში რეგიონულად ნავთობგაზმომცველი და იმასაც, რომ უფლისციხის ამ ჭაბურღილის აღმოსავლეთით, თბილისისპირა რაიონში გვაქვს თელეთისა და სამგორის ნავთობის საბადოები, ამ უკანასკნელის ფარგლებში არსებული სამგორის, პატარაქელის, სამხრეთის თალისა და ნინოწმინდის უბნებზე გაბურღული ჭაბურღილებიდან მიღებული ნავთობი, რომლის საწყისი დღეღამური დებიტიც თავის დროზე 500 კუბურ მეტრს აღემატებოდა, შევიძლია დაბეჭდით გავეცხადოთ: **ნავთობი არის! ბასარაკვიძა მხოლოდ ის, თუ რამდენია. ვფიქრობ, რომ ის საბაზო მნიშვნელოვან საშუალო ბადაწყვიტს ქართლის დეპარტამენტს, კარგად, გორი-უფლისციხის ნაოჭის, შუაეოცენური ნალექების ნავთობგაზიანობის საკითხს და შევადგინო, ჩვენი აზრით, უდავოდ დადებითი იმეა.**

კახეთი - ნავთობის დიდი საბადო

ახლა ყურადღება, მინდა, სულ სხვა მხარეს — მთიან კახეთს მივაპყრო და იქ გაბურღულ, ჩემის აზრით, მნიშვნელოვან ვეძების №1 ჭაბურღილს (X ბლოკი) შევხებ, რომელიც ახლანდელ მთიან რაიონის სოფელ ვეძებში მდებარეობს. მისი გაბურღვა 902 მეტრამდე მოხერხდა და ორი ძირითადი — მეორე და მესამე ნავთობმომცველი პორიზოტი გაიხსნა. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო მესამე პორიზოტის გახსნა 851-902 მ-ის ინტერვალში, საიდანაც 18 საათში 12,5 კუბური მეტრი ნავთობი იქნა მიღებული. მისი ხვედრითი წონაა 0,878-0,876 გ/სმ; დუღილის საწყისი ტემპერატურა კი — 138-139°C.

ამ მცირეოდენი დაბანდების შემდეგ, მნიშვნელოვანი საკმის ნამოწყება და, დადებითი შედეგების შემთხვევაში, მაქსიმუმ 1000-1200 მ-ის სიღრმის მქონე საექსპლოატაციო ჭაბურღილების ბურღვა იქნება შესაძლებელი. ამ ბლოკზე სამუშაოებს აწარმოებდა ბრიტანული ფირმა „რამკო“, რომლის მიერ შესრულებულ სამუშაოთაგან, ვეძებ-ნილი ნავთობისა და გაზის დადგაროვების თვალსაზრისით, დიდ

ინტერესს იწვევს. ამ მიდამოების ქვედა იურული ნალექები და კერძოდ მისი ლიასური თიხაფიქლები მიგვაჩნია დიდი ქართული ნავთობის დედაქანად და მის ზემოთ განლაგებული, ნებისმიერი დახურული ფორმის და ნაპარტახიანი სტრუქტურა შეიძლება დიდი ქართული ნავთობის საბადო აღმოჩნდეს. აქ ალაზნის სერიის მძლავრი საფარის ქვეშ მოქცეული ნალექები ბევრი ნიშნით ავლენს ნავთობგაზიანობის პერსპექტივას.

საქმე ისაა, რომ ალაზნის სერიის საკმაოდ მძლავრი და ზოგან 1500-2000 მეტრის სიძლიერის ალენებს. აი ამ სიღრმის ქვემოთ უნდა მოიხსნოს საიმედოდ დახურული ნავთობდაგროვებისთვის ხელსაყრელი სტრუქტურა და ამისათვის უარეს შემთხვევაში 5-6 კმ და შეიძლება უფრო მეტი სიღრმის მქონე ჭაბურღილები გაბურღვაც კი გახდეს საჭირო, მაგრამ ნავთობის ორგანული ნარმოშობის ჰიპოთეზის მომხრეები თვლიან, რომ ნავთობი დიდ სიღრმეებზე არაა, რადგან 150°C ტემპერატურაზე ის გახდა ან კოქსად გარდაიქმნება, მაგრამ ზოგიერთი ცდებისას, როცა ნავთობს 500°C-მდე აცხელებდნენ. ის თავის თვისებებს არ კარგავდა.

ბევრი გეოლოგის აზრით, ეს ისეთი სიღრმეა, როცა წნევა და ტემპერატურა ნავთობის ნარმოშობისთვის საჭირო პირობებს აჭარბებს. სორის წყება საქართველოს ბელტზე და, კერძოდ, იმერეთის ამონევისა და რიონის მთათაშუა რიფის ფარგლებში შეიცავს ქვიშაქვიან ნარმონქმენებს, რომლებსაც ხელსაყრელი სტრუქტურული და სხვა პირობებისას სამრეწველო მნიშვნელობის ნავთობისა და გაზის აკუმულირების უნარი აქვს. მთიან კახეთში ასეთივე გვესახება კორდილიერების კინტა-ფხოველის ზონა, კახეთისა და თიანეთი-ფხოველის ქვეზონები.

რა თქმა უნდა, ამ პატარა საგაზეთო სტატიაში ყველაფრის თქმა ვერ მოვახერხებ, მაგრამ ვფიქრობ, იმაზე მაინც ნათლად მიგვაჩნეს, რომ ხელაღებით თქმა, საქართველოში ნავთობი არ არისო, უხერხულია. ჩვენი ამოცანა ისაა, რომ ის პერსპექტივა მაინც, რომელიც უდავოდ მიგვაჩნია, ხელიდან არ გავუშვათ, რაც შეიძლება მალე ჩავატაროთ საჭირო სამუშაოები და დავრწმუნდებით, რომ დიდი ქართული ნავთობი არსებობს და მას დიდ ფულთან ერთად საქმის მოყვარული ადამიანების ხელი და გული მიღებება აკლია.

ამერიკელი მალე მიხვდებიან, რომ მათთვის ძვირფასი თანაბარი შესაძლებლობები და ეკონომიკური მოზილურობა მხოლოდ მითია. თუ პოლიტიკა არ შეიცვლება, ამერიკის სახე შეიცვლება როგორც ამერიკელების, ისე დანარჩენი მსოფლიოს თვალში. იგივე ელის ამერიკის ეკონომიკურ სტაბილურობას.

მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თანაბარი შესაძლებლობები — ამერიკელთა ნასიონალური მითი

თავის მეორე ინაუგურაციასთან დაკავშირებულ გამოსვლაში, რათა კიდევ ერთხელ დაედასტურებინა ამერიკისადმი ერთგულება, პრეზიდენტმა ობამამ განაცხადა: „ჩვენ ჩვენი კრედიტს ერთგულებით ვრჩებით: ნებისმიერმა გოგონამ, თუნდაც ის ყველაზე შავხეულ სილატაკეში დაბადებულმა, იცის, რომ მას წარმატებისათვის ზუსტად ისეთივე შანსები აქვს, როგორც ნებისმიერ სხვას, იმიტომ, რომ ის ამერიკელია, ის აბსოლუტურად თავისუფალია და თანასწორია ყველასთან არამხოლოდ უფლის თვალში, არამედ ჩვენს თვალშიც“.

საეჭვოა, რომ სასურველსა და რეალურს შორის სხვაობა რომელიმე სხვა შემთხვევაში უფრო დიდი იყოს. დღეს აშშ-ში შესაძლებლობათა თანასწორობა უფრო ნაკლებია, ვიდრე სხვა რომელიმე ინდუსტრიულად განვითარებულ ქვეყანაში. ერთი მეორის მიყოლებით ყველა კვლევა აბათილებს მითს იმის თაობაზე, რომ ამერიკა შესაძლებლობათა ქვეყანაა. და ეს განსაკუთრებით ტრაგიკულია, რადგან, თუ ამერიკელებს შეიძლება სხვადასხვა აზრი ჰქონდეთ თანასწორობის სასურველობასთან დაკავშირებით, „ფინშითან“ თითქმის ყველა ერთსულ ოცნად მიიჩნევენ, რომ „სტატისისა“ შესაძლებლობათა უთანასწორობა უზრალოდ მიუღებელია. კვლევითი ცენტრი „ოიუს“ მიერ ჩატარებული კვლევები ცხადყოფს, რომ, ამერიკელთა 90%-ის აზრით, ხელისუფლებამ ყველაფერი უნდა გააკეთოს იმისთვის, რომ მოქალაქეთა შესაძლებლობების თანასწორობა უზრუნველყოს.

შესაძლოა, ასი წლის წინ ამერიკის ნამდვილად ჰქონდა უფლება, თავი შესაძლებლობების ქვეყნად წარმოედგინა ან თუნდაც ეთქვა, რომ ეს არის ქვეყანა, სადაც უფრო მეტი შესაძ-

ლებლობებია, ვიდრე სხვაგან, მაგრამ, სულ მცირე, უკანასკნელი 25 წლის მანძილზე ამერიკა ამით ვეღარ დაიტრიალებს. მონათხრობები ღარიბი ოჯახებიდან გამოსულ ბავშვებზე, რომლებმაც მიიმე შრომითი, გამბედაობითა და დაუინებით მიალენეს წარმატების მწვერვალს, წინასწარგანზრახული ფალსიფიკაცია არ იყო, მაგრამ, თუ გავითვალისწინებთ, რა დამამშვიდებელ ზეგავლენას ახდენდა ეს ამერიკელებზე, არც ამ ვერსიის გამორიცხვა შეიძლება.

საქმე ის არაა, რომ სოციალური მოზილურობა შეუძლებელია, საქმე ისაა, რომ ამერიკელთა მოძრაობა სოციალური კობის მწვერვალისკენ უკვე გამოწვეულია შემთხვევა ხდება. ბრუკინგის ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების თანახმად, ყველაზე დაბალი შემოსავლების მქონეთა ჯგუფის ოჯახებში დაბადებულ ამერიკელთა მხოლოდ 58%-მა მოახერხა ამ ჯგუფიდან თავის დაღწევა და მათთან მხოლოდ 6% გადავიდა ყველაზე დიდი შემოსავლების მქონე ოჯახების კატეგორიაში. ეკონომიკური მოზილურობა აშშ-ში უფრო დაბალია, ვიდრე ევროპის ნებისმიერ ქვეყანაში და მთელ სკანდინავიაში.

შესაძლებლობების თანასწორობის შემომშენებელი კიდევ ერთი საშუალებაა საკითხი იმის შესახებ, თუ რამდენადაა ცალკეული ბავშვის ცხოვრებისეული წარმატებები დამოკიდებული მისი მოზილურობის განათლებასა და შემოსავლებზე. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, მართალია, რომ ღარიბი და გაუნათლებელი ოჯახის შვილებს საშუალო ფენაში გადასვლის ისეთივე შანსი აქვთ, როგორც უმაღლესი განათლების მქონე საშუალო კლასის წარმომადგენელთა შვილებს? ყველა საზოგადოებაში ამ კითხვაზე პასუხი „არა“ იქნება. ნებისმიერი ამერიკელის ცხოვრებისეული პერსპექტივები უფრო მეტადაა დამოკიდებული მისი მოზილურობის განათლებასა და შემოსავლებზე, ვიდრე ნებისმიერი სხვა ქვეყნის წარმომადგენლისა.

როგორ აიხსნება ეს განსაკუთრებული დამოკიდებულება? ნაწილობრივ ეს კავშირშია ხანგრძლივ დისკრიმინაციასთან. ლათინოამერიკელებსა და აფროამერიკელებს ამ დრომდეც ნაკლებს უხდებიან, ვიდრე თეთრკანიანებს, ქალებს კი ამერიკაში დღესაც მამაკაცებზე ნაკლებს გამოიმუშავენ, მიუხედავად იმისა, რომ ცოტა ხნის წინ ამერიკაში ქა-

ლემბა მამაკაცებს გაუსწრეს სამეცნიერო ხარისხების რაოდენობით. მიუხედავად იმისა, რომ სამუშაო ადგილებზე გენდერული უთანასწორობა ახლანაკლებადაა გამოხატული, ეგრეთ წოდებული „შუშის ტერი“ ჯერ კიდევ არსებობს: ქალები უკიდურესად მცირე რაოდენობით არიან წარმოდგენილნი უმაღლეს კორპორატიულ ხელმძღვანელობაში და უმაღლეს სააღმსრულებლო თანამდებობებზე.

მაგრამ დისკრიმინაცია მთელი სურათის მხოლოდ მცირე ფრაგმენტია. როგორც ჩანს, შესაძლებლობების თანასწორობის არარსებობის უფრო მნიშვნელოვანი მიზეზი განათლება, მისი მოცულობა და ხარისხია. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ევროპამ დიდი ძალისხმევა გააწიო მისი მოქალაქეების შესაძლებლობების, მიეღოთ უმაღლესი განათლება.

მაგრამ შემდეგ ამერიკა რამდენიმე ასპექტში შეიცვალა. მას შემდეგ, რაც რასობრივი სეგრეგაცია შემცირდა, ეკონომიკური — გაიზარდა. 1980 წლის შემდეგ ღარიბი ფენები კიდევ უფრო გაღარიბდნენ,

საშუალო ფენის შემოსავლების ზრდა შეწყდა, მდიდრები კი სულ უფრო მდიდრულად ცხოვრობდნენ. ბავშვების კერძო სკოლებში სწავლების მხრივ უთანასწორობა ღარიბი რაიონების მცხოვრებლებსა და მათ შორის, ვინც მდიდრულ ან საკმაოდ უზრუნველყოფილ გარეუბნებში ცხოვრობდნენ, კიდევ უფრო გაიზარდა. შედეგი იყო მათი შვილების განათლების ხარისხის შორის განსხვავების მკვეთრი ზრდა. სტანფორდის უნივერსიტეტის მეცნიერთა კვლევის მიხედვით, 25 წლის წინანდელ მონაცემებთან შედარებით, 2001 წელს დაბადებულ ბავშვებს შორის განათლების ხარისხის სხვაობა 30-40 პროცენტით გაიზარდა.

ცხადია, არის სხვა ფაქტორებიც: შეძლებულ ოჯახებში დაბადებული ბავშვები უკეთ იკვებებიან, დადიან საზაფხულო ბანაკებში, განვითარებისთვის საჭირო სხვადასხვა წრებზე და მათ ჯანმრთელობას გულდასმით ადევნებენ თვალს. თუ განათლებასთან დაკავშირებული მიმდინარე ტენდენციები სრულად არ შეიცვლება, მდგომარეობა დღითიდღე გაუარესდება. ხანდახან ეს ყველაფერი ისე გამოიყურება, თითქოს მიღებული ზომები სპეციალურადაა შემუშავებული თანასწორობის შესამცირებლად: რამდენიმე ათწლეულის და განსაკუთრებით უკანასკნელი წლების განმავლობაში სახელმწიფო სკოლების სახელისუფლო მხარდაჭერა განუზრუნვლად მცირდება, სტუდენტებს უზარმაზარი ტვირთი აწევთ სტუდენტური სესხების სახით, რომლისგანაც გაკოტრებაც კი ვერავის იხსნის. არადა, კარგი სამსახურისთვის კოლეჯის დიპლომი ამერიკაში ახლა იმდენად მნი-

შვნელოვანია, რამდენადაც არასდროს ყოფილა. კოლეჯის დიპლომიც კი ალარ კმარა, კარგი სამსახურის საშუალებად ამერიკაში ახლა მაგისტრის ხარისხი და რამდენიმე სტაჟირების გავლა საჭიროა, რაც ასევე კოლეჯის უმაღლესი ხარისხის მქონე უმაღლესი ხარისხის მქონე მკვლევარს ნარმატივს ალწვევს ისინი, ვისაც მშობლების მხრიდან კლიერი მხარდაჭერა აქვთ.

ამერიკელები მალე მიხვდებიან, რომ მათთვის ძვირფასი თანაბარი შესაძლებლობები და ეკონომიკური მოზილურობა მხოლოდ მითია. თუ პოლიტიკა არ შეიცვლება, ამერიკის სახე შეიცვლება როგორც ამერიკელების, ასევე დანარჩენი მსოფლიოს თვალში. იგივე ელის ამერიკის ეკონომიკურ მდგომარეობასა და სტაბილურობას. შემოსავლებისა და შესაძლებლობათა უთანასწორობა ერთმანეთს აძლიერებს და ასუსტებს ეკონომიკას. არადა, ამერიკას ამერიკული ოცნების გადარჩენა არა მხოლოდ მორალურად, ეკონომიკურადაც სჭირდება. საქმე იქამდე მივიდა, რომ ამერიკაში უკვე სახელმწიფომ უნდა იზრუნოს მომავალი თაობის გადარჩენაზე, ყველა ბავშვის სრულფასოვან კვებაზე, მშობლებისთვის არამხოლოდ ბავშვებზე ზრუნვის საშუალების მიცემაზე, არამედ მათ ნახალისეხვასა და დაჯილდოებაზეც კი საკუთარი მოვალეობების კარგად შესრულებისთვის.

უბრალოდ წარმოუდგენელია, რომ ამერიკამ ამდენად გართულა უმაღლესი განათლების მიღება თავისი ბავშვებისთვის. განათლებული მოსახლეობა ქმნის ინოვაციებს, მძლავრ ეკონომიკას და გაცილებით მეტ შემოსავალს, ამერიკას კი ეს, უბრალოდ, გამოჩნდა მხედველობიდან. სწორედ ამის გამოა, რომ ქვეყანა ბავშვებს უზრუნველყოფდა უფასო საშუალო განათლებით, რაც საუკუნის წინ, შესაძლოა, საკმარისი იყო ნორმალური საზოგადოების ჩამოსაყალიბებლად, მაგრამ ახლა ესეც აღარ კმარა. ამერიკამ კი ამ დრომდეც ვერ მოახერხა, საკუთარი სისტემა თანამედროვე რეალიტეტთან შესაბამისობაში მოეყვანა.

ობამასეულ ოცნებას, სადაც ლატაკ გოგონას მდიდარი ოჯახის შვილების მსგავსი შესაძლებლობები აქვს, ამერიკა, ალბათ, კიდევ დიდხანს ვერ მიაღწევს.

შოზევ სტივლინი, ნობელის პრემიის ლაურეატი ეკონომიკაში, კოლუმბიის უნივერსიტეტის პროფესორი The New York Times

ყველაზე დაბალი შემოსავლების მქონეთა ჯგუფის ოჯახებში დაბადებულ ამერიკელთა მხოლოდ 58%-მა მოახერხა ამ ჯგუფიდან თავის დაღწევა და მათთან მხოლოდ 6% გადავიდა ყველაზე დიდი შემოსავლების მქონე ოჯახების კატეგორიაში

გეორგიული მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველაზე საოცარი მათთვის, ვინც სტალინის ეპოქის შესწავლას იწყებს, აღმოჩნდება ის, რომ ბელადი არასოდეს ყოფილა ალჭურვილი ერთპიროვნული ძალაუფლებით.

ბელადი იყო სტალინი HTB-ს ფილმის სახელსაზღვროდ ვარსკვლავი სტალინი რვენოსნა

იგი იყო ადამიანი, რომელმაც ათწლეულობით წინასწარ განსაზღვრა ქვეყნის ბედი. ის იყო ლიდერი, რომელმაც თანამედროვე ევროპის სახე შექმნა. მისი სახელი დაუკავშირეს სასტიკ დანაშაულებებს და დიად გამარჯვებებს. მისი ადგილი ისტორიაში ამოშალეს, მისი პიროვნება მითების გალავნით შემორკალეს, რომლის იქით რეალობა დაიკარგა. ფილმის შემქმნელებს მიაჩნიათ, რომ მათი ნაწარმოები არ უნდა ნახონ იმათ, ვისაც სტალინი ყველა დროისა და ყველა ხალხის გენიად მიაჩნიათ, არც იმათ, ვისაც იგი ჯოჯოხეთის მოციქული ჰგონიათ. ეს ფილმი არის მცდელობა ბელადის ისეთად წარმოჩენის, როგორც სინამდვილეში იყო, შავ-თეთრი მითების გარეშე. რატომღაც იგი დღემდე ჩვენთან და ზოგიერთებს დღესაც მის თავყვანისმცემლებად მოაქცევს, სხვებში კი სიძულვილს იწვევს? ამ კითხვებზეც იპოვით პასუხებს HTB-ს მრავალსერიან მონათხრობში.

მატრაკვეცაა. მაგრამ იგი პარტიულ დისციპლინას იცავს და უფროსი ამხანაგის განკარგულებებს ასრულებს. კამენევი და ზინოვიევიც ძველი ბოლშევიკები არიან, მაგრამ ისინი ოქტომბრის გადატრიალების წინააღმდეგ გამოვიდნენ და არ უწყობდნენ, ამით რა ლაქა მოეცებოდა მათ პარტიულ მოღვაწეობას და როგორ აისახებოდა ეს დიდ საბჭოთა ენციკლოპედიაში.

თვით ლენინისგან მისთვის ბოძებულ სამემკვიდროდ მიიჩნევა. სტალინისა და ტროცკის დაპირისპირება იმდენად პოლიტიკური ხასიათის არ არის, რამდენადაც მსოფლმხედველური.

გაგრძელება. დასაწყისი №10-12 (197-199)

მეორე სერია (მეორე ნაწილი)

სტალინი ლენინგრადიდან მოსკოვში ბრუნდება.

ლენინგრადაში კი ნიკოლაევის დაკითხვის დროს გაუღებდა ერთი შეკითხვა, რომელიც ქვეყნის ისტორიულ განვითარებას შეცვლის:

— რა გავლენა ჰქონდა თქვენს გადარჩევილებზე, მოგეკლათ კიროვი, — შეეკითხება გამოძიებელი ნიკოლაევი, — თქვენს კავშირს ოპოზიციონერ-ტროცკისტებთან?

და სანამ სამართალში მიცემული დასმულ კითხვაზე პასუხის გაცემაზე ფიქრობს, მოდი, ვნახოთ, რატომ ჰქონდა ამ შეკითხვას განსაკუთრებული მნიშვნელობა სწორედ იმ მომენტში?

Әх, огурчичи, помидорчичи! Сталин Кирова убил в коридорчике!

ეს „ჩასტუშკა“, ანუ შაირი, სწრაფად გავრცელდა ლენინგრადაში.

ამ დროს ძალაუფლებისთვის ბრძოლამ საბჭოთა კავშირში პიკს მიაღწია. 1930 წლისთვის სტალინის წინააღმდეგ განწყობილმა ოპოზიციამ ხელისუფლებაში გამოკვეთილი კონსტრუქციები მიიღო და პოლიტიკური შეტევის იარაღად როგორც პრესა, ასევე შავი პიარი — მთავარი ხმები აქტიურად გამოიყენა.

როცა ხრუსჩოვმა ანტისტალინური კამპანია დაიწყო, ამ ხმებით თავისი „მართალი“ პოზიციის დადასტურება მოინდომა, სამი კომისია შექმნა, მაგრამ არც ერთმა არ დაუდასტურა, რომ სტალინმა თავისი ერთგული მეგობარი, სერგეი კიროვი, მოაკვლევინა.

კომისიები გასული საუკუნის 50-იან წლებში მუშაობდა.

მეოთხე კომისია პერესტროიკის დროს შექმნეს — ოთხმოციანი წლების მეორე ნახევარში. შედეგი აქაც იგივე იყო: ვერა და ვერ დაამტკიცეს სტალინის გულბოროტება.

ამჟამად, როცა დოკუმენტები განსაიდუმ-

ლოებულია, ამაში დარწმუნება იოლია, მაგრამ მაშინ მონაწილეების დისკრედიტაციისთვის ნებისმიერი მეთოდი სასურველი შედეგის მომტანი იყო.

ყველაზე საოცარი მათთვის, ვინც სტალინის ეპოქის შესწავლას იწყებს, აღმოჩნდება ის, რომ ბელადი არასოდეს ყოფილა ალჭურვილი ერთპიროვნული ძალაუფლებით: საბჭოთა პარტიული ხელმძღვანელობის თვით სტრუქტურა ითვალისწინებდა კოლექტიური გადარჩევილების მიღებას ყრილობებზე, პლენუმებზე, პოლიტიბიუროს მიერ. ასეთი იყო ძალაუფლების ვერტიკალი, იგი აბურდულ და დახლართულ პორიზონტალად წარმოვიდგება. ნებისმიერი გადანაცვლებების მისაღებად ჯგუფების შეკვრაა საჭირო. და ასეთი ჯგუფები ლენინის სიკვდილის შემდეგ იქმნება: ტროცკის ჯგუფი და ზინოვიევისა და კამენევის ჯგუფი.

სტალინი სადღაა?

სტალინი საორგანიზაციო საკითხებზე პასუხისმგებელი იყო აირჩიეს გენერალურ მდივნად, ხელი რომ არ შეუშალს „დიად პოლიტიკოსებს“ „ლენინური მემკვიდრეობისთვის“ ბრძოლაში. მაგრამ იგი მშვიდად და დარწმუნებით ხელში იგდებს ოპონენტებსა და მოკავშირეებზე გავლენის ყველა ბერკეტს.

ტროცკი — სამოქალაქო ომისა და რევოლუციის გმირი — 1917 წლის ზაფხულამდე ბოლშევიკი საერთოდ არ ყოფილა. ამერიკული ემიგრაციიდან ლეიბა ბრონშტეინი (მისი ნამდვილი სახელი და გვარია), გემით ბრუნდება და მხოლოდ 1917 წლის ზაფხულში უერთდება ლენინელებს. ქარიზმატული ორატორი ელვისებურ კარიერას იკეთებს. წესრიგს ამყარებს ფრონტებზე უკან დახვევისთვის ყოველი მეათე წითელარმიელის დახვერვის შემოღებით.

სტალინი მისთვის პროფინციელი უსწავლელი კაცია, მაგრამ სტალინის ზურგს უკან ბოლშევიკური იატაკქვეშეთის 16 წელიწადი აქვს გავლილი, 6 გადასახლება, 8 გამოქცევა გადასახლებიდან. მისთვის ტროცკი მეტიწარა და

მაგრამ სტალინისთვის ძველი ნაცნობები მაცნე უფრო ახლობლები არიან. ორივეს თითქმის 20 წელიწადია იცნობს. ამიტომ, როცა ისინი შესთავაზებენ ხმის მიცემას ტროცკის წინააღმდეგ, იგი შევა ტრიუმფირატში.

კამენევისა და ზინოვიევის მსოფლმხედველობა ცოტათი თუ განსხვავდება ტროცკის მსოფლმხედველობისგან. მაგრამ ისინი პირადად არიან მასთან დაპირისპირებულნი, ვერ ეგუებიან ლეიბა ბრონშტეინს.

რა სურდათ მათ? მსოფლიო რევოლუცია, აი, ესაა წინააღმდეგობის ქვაკუთხედი. რევოლუციონერებისთვის რუსეთი ქვეყანა კი არ არის, ტერიტორიაა, საიდანაც აზვირთდება რევოლუციის ტალღა და მსოფლიოს გადაუვლის.

სტალინი თავდაპირველად ფრთხილად შეეპასუხება, მაგრამ უცებ რიგითი პარტიელების მხარდაჭერას იგრძნობს, რომლებსაც საკმაოდ მობეზრდათ რევოლუციონერობა.

ტროცკი თავის ტალღაზე რჩება, სტალინმა კი დაიჭირა ახალი განწყობილება საზოგადოებაში: დროა, კრეისერი „ავრორა“, რევოლუციის ეს სიმბოლო, სამუდამო ნაცვაყუდელში დადგეს.

ტროცკი დარწმუნებულია თავის პოპულარობაში. მიაჩნია, რომ ერთი ნაბიჯიდა აკლია ქვეყნის პირველკაცობამდე. კამენევი და ზინოვიევი, ეტყობა, შეეგუენ ამ აზრს.

აი ამ მომენტში პარტიელთა კამათი დანგრეული ქვეყნის აღდგენის საკითხებზე კონფლიქტში გადაიზარდა. სტალინის ზომიერი პოზიცია მხარდაჭერილია. ზინოვიევისა და კამენევის გაიყვანენ პარტიის ცენტრალური კომიტეტიდან და გარიცხავენ პარტიიდან.

ზინოვიევის ჩამოაცილებენ ლენინგრადის ხელმძღვანელობას, ქალაქისა, რომელსაც

სახალხო კომისარიატის ეს სახლი, რომელიც 30-იან წლებში მოსკოვის ცენტრში აგებული, წმინდა ნყლის ტროცკისტული მემკვიდრეობაა. ამ შენობა-კომუნის მიხედვით შეიძლება წარმოვიდგინოთ, როგორად ესახებოდათ მომავალი ტროცკის მიმდევრებს.

მიუხედავად იმისა, რომ ბინები აქ საკმაოდ ფართოა, არაფერი პირადად და კერძო ნაგულისხმევს არ არის. სახალხო კომისარიატის აქ მცხოვრები თანამშრომლების პირადი ცხოვრება თანმიმდევრულად და გეგმაზომიერად უნდა დარღვეულიყო: ბავშვებს საერთო საბავშვო ბაღებში ჩააბარებდნენ, საღამოებს საერთო კლუბში გაატარებდნენ, სადღილი — საერთო სასადლოში... ქართველი ბოლშევიკისთვის ოჯახური კერის ასეთი მოშლა წარმოუდგენელი რამ იყო.

იმ წლების სტალინური პოლიტიკა სწორედ რომ ტრადიციულ ღირებულებათა განმტკიცებისკენაა მიმართული. ტროცკისტი-ნოვატორების თვალში იგი ყავლგასული კონსერვატორია: ესწრება არა მეიერხოლდის ფუტურისტულ სპექტაკლებს, არამედ მცირე სამხატვრო თეატრში ბულგაკოვის „ტურბინების დღეებს“. უყვარს საოჯახო ვახშამი ზუბალოვის აგარაკზე მაშინდელ სოფლურ რუბლიოვკაში, უბრუნებს საბჭოთა ბავშვებს ნაძვისხის მხიარულ დღესასწაულს. ბრძოლით დაღლილი ხალხი, როგორც წყალნალეული ხეხვს, ეჭიდება ჯერ კიდევ ღარიბულ, მაგრამ მშვიდ ყოფას.

სტალინის გაძლიერება ტროცკის მხედველობიდან გამოიწვია. 1926-ში იგი ჯერ კიდევ დარწმუნებული იყო, რომ მას, ბრწყინვალე ორატორს, უპირისპირდება მხოლოდ და მხოლოდ ტექნიკური გენერალური მდივანი, რომელსაც იოლად მოიცოლებს ჩვეული რიტორიკით. 1926 წლის ზაფხულში პოლიტიბიუროს სხდომაზე ტროცკი განმგმირავი ირონიით წარმოთქვა:

— ამხანაგი სტალინი პარტიისა და რევოლუციის მესაფლავედ წარმოვიდგება.

სტალინური ინდუსტრიალიზაციის შედეგად შესაძლებელი გახდა რუსეთის დედაქალაქის დედა მდინარესთან დაკავშირება, რისი განხორციელებაც რუსეთის დიდმა იმპერიამ 200 წლის წინათ ვერა და ვერ შეძლო.

მაგრამ აპლოდისმენტები არ ესმის: პარტიულ გზებზე აღარ მოქმედებს ამგვარი გამოხდომები. 9 წელიწადი გავიდა რევოლუციიდან. საკმარისია! გვეყვება! 1927 წლის შემოდგომაზე ტროცკი გამოჰყავთ პოლიტიკურს შემადგენლობიდან, გადაასახლებენ ალმა ათაში, შემდეგ კი ქვეყნიდან გაასახლებენ. ტროცკი კრემლის ბინიდან ხელში ატაცებული რომ გამოჰყავდათ, იგი წინააღმდეგობას უწევდა და ყვიროდა:

— შეხედეთ, როგორ ექცევიან დიად რევოლუციონერს! კობა, რატომ უნდა წავიდე მოსკოვიდან, როგორ უნდა ვიმგზავრო?

რაზეც სტალინიმა უპასუხა:
— Тише едешь, дальше будешь. Дальше поедешь, тише будешь.

მაგრამ ტროცკი უცხოეთში არ გაჩუმებულა. მისი მომხრეები იმალებიან, მაგრამ მაინც დისკუსიონებ სტალინის ჯგუფთან, რომელიც ასე წარმოგვიდგება: მოლოტოვი, კავანოვიჩი, კიროვი, კუბიშევი, ორჯონიკიძე, ვოროშილოვი.

ზინოვიევი საჯაროდ იხდის ბოდიშს და იგი უფროსად „ბოლშევიკის“ სარედაქციო კოლეგიის შემადგენლობაში შეჰყავთ, მაგრამ კიროვის მკვლელობამდე რამდენიმე თვით ადრე — 1943 წლის 1 აგვისტოს იგი აქვეყნებს უზარმაზარ სტატიას, რომელშიც მოითხოვს, უარი თქვან საბჭოთა კავშირის ინდუსტრიალიზაციაზე, რადგან მალე რევოლუცია გაიმარჯვებს ავსტრიაში, შემდეგ გერმანია დაამხოვს ნაცისტებს, ჩეხოსლოვაკიაში იზეიმებს კომუნიზმს. მთელი მსოფლიო კომუნიზმის ერთობაში შეერწყმება და არავითარი საგარეო საფრთხე არ დამუქდება საბჭოთა კავშირს. თვით საბჭოთა კავშირიც არ იარსებებს, იქნება ერთიანი კომუნისტური დედამიწა.

სტალინი ზინოვიევს ამ სტატიას არ აპატიებს.

ამ დროს სერგეი კიროვი სტალინის ქვეშევრდკად ერთგული თანამებრძოლი და ხელისუფლებაში გაველინის პიროვნებაა, არა მხოლოდ პარტიის უსაყვარლესი ადამიანი, როგორც მას სტალინი უწოდებდა, არამედ მისი უახლოესი მეგობარია: ყოველწლიურად ერთად ისვენებენ სოჭში.

სტალინი წერს წერილს ცოლს ისე, თითქოს კვლავ თბილისის ობსერვატორიაში მუშაობდეს: „აქ ჯერჯერობით კარგი ამინდია. მე და კიროვმა გუშამ 12 საათზე გავზომეთ ტემპერატურა ქვემოთ პუზანოვკასა და ზემოთ, სადაც ახლა ვცხოვრობ. განსხვავება რიანურით სამი გრადუსი იყო, ახალი ავარაკის სასარგებლოდ. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენთან აქ, ზემოთ ისეთივე ტემპერატურაა, როგორც გავრასა და სოხუმში. ერთხელ, მხოლოდ ერთხელ ვიყავი ზღვაზე. ვიბანავე. ძალიან კარგია. კვლავაც ნავალ. კიროვთან ერთად კარგი დრო გავატარეთ.“

რუპან სერგეივი, სტალინის შვილობილი — არტიომ სერგეივის ვაჟი:
— მამაჩემის მოწმობით, კიროვი სტალინის უახლოესი მეგობარი იყო. ისინი ერთად ასწორებდნენ წიგნს — „საკ.კპ (ბ) ისტორიის მოკლე კურსი...“ სტალინი ძალიან მიმიმედ განიცადა კიროვის დაღუპვა.

სტალინის ძალაუფლებაში მყარი დასაყრდენი სჭირდებოდა და ასეთი იყო კიროვი, რომელსაც კავკასიიდან იცნობდა. ისინი ერთად შედგენდნენ ოპოზიციასთან გამკლავებას, რომელიც ამჟამად ტროცკისტულ ოპოზიციად ჩამოყალიბდა.

ამიტომ იყო უარესად მნიშვნელოვანი 1934 წელს კიროვის მკვლელობის დაკითხვის დროს გამოძიების მიერ დასმული შეკითხვა, რომელმაც დიდად შეცვალა სსრ კავშირის ისტორია.

— თქვენს გადაწყვეტილებაზე, მოგეკლათ კიროვი, რა გავლენა იქონია თქვენმა კავშირმა ოპოზიციონერ ტროცკისტებთან?

— ჩემს გადაწყვეტილებაზე, მომეკლა კიროვი, გავლენა იქონია ჩემმა კავშირმა ოპოზიციონერ-ტროცკისტებთან — ბარდინთან, შაცკისთან, კატუნევთან და სხვებთან.

იგზავნება დებუმა მოსკოვში. მონაცემები დასახელებულ მოქალაქეებზე — ლენინგრადის კომკავშირის ბელადებზე უკვე მოაოვეებულია: სამოქალაქო ომის პერიოდში ყოფილი იატაკქვეშელები, ანარქისტები, ტროცკის თანამებრძოლები, რომლებიც მტრულად არიან განწყობილი პირადად ამხანაგ სტალინის მიმართ.

ერთი დღის შემდეგ ნიკოლაევი უფრო კონკრეტულად უპასუხებს გამოძიებელს:
— დაახ, მე ვიყავი ტროცკისტულ-ზინოვიევი, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის წევრი.

ტროცკის გვარს ემატება ზინოვიევის გვარი.

აკადემიის გამომცემლობის მთავარ რედაქტორობამდე დაქვეითებულ კამენევს ამასობაში სვეტიცხლან დარბაზში კიროვთან გამოსამშვიდობებლად ურიგოდ შეჰყავს მწერალი კორნეი ჩუკოვსკი. ეს სერგეის დამცველი ნითეღარ მიელები ჯერ კიდევ ცნობენ ლენინის თანამებრძოლ კამენევს. ჩუკოვსკი ახალი სახეა.

რამდენიმე დღეში კამენევს დააპატიმრებენ. ჩუკოვსკი თავის დღიურში ჩანერს:

„ნუთუ იგი ასეთი არამზადაა?! ნუთუ მას რაიმე კავშირი ჰქონდა კიროვის მკვლელობასთან?! ამ შემთხვევაში იგი ზებუნებრივი ფარისეველია, რადგან კიროვის კუბოსკენ იგი ჩემთან ერთად ღრმად დამწუხრებული მიდიოდა. აღმფრთხილები იყო საზოგადოებრივი და თავი ისე მოჰქონდა, თითქოს მხოლოდ ლიტერატურითა და კავებული. გამომართვა სტატია შექსპირის შესახებ და, ისე ჩანდა, სრულად ჩაფლულია თავის ლიტერატურულ საქმიანობაში. ამ დროს კი...“

ამ დროს კი შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი გენრიხ იაგოდა სტალინისგან მიიღებს დავალებას, გაარკვიოს ამ მკვლელობის პოლიტიკური საფანელი.

დრო უძნელესია.

მსოფლიო რევოლუცია აჩრდილად იქცა.

გერმანიაში ძალაუფლება ნაცისტებმა იგდეს ხელთ. საბჭოთა კავშირი ციხესიმაგრედ უნდა იქცეს. მას კი ახალი შაშხანების სანარმოებელი ფული არ გააჩნია. უფრო უარესია ის, რომ ოქროს მარაგი ვანადგურებულია ნების პოლიტიკის — ლენინის ახალი ეკონომიკური პოლიტიკის წყალობით. ენერგომეცველების ექსპორტი მოგებას არ იძლევა. ქვეყანაში არნახული ეკონომიკური კრიზისია. საბჭოთა კავშირი იღებს სესხებს, რომლებიც ხორბლით უნდა გაისტუმროს.

კოლექტივიზაციამ საკვები პროდუქტების პრობლემა კი გადაწყვიტა, მაგრამ გამანარაგლებობა, დაასუსტა სოფელი და გამოიწვია სოფლებიდან ქალაქად მოსახლეობის ტალღის აზვირთება.

სწორედ ამ დროს საბჭოთა კავშირში ჩნდება მეტალურგიული კომბინატები — ბელაგორსკის, კუზნეცის, ზაპოროჟიის; სტალინგრადისა და ჩელიაბინსკის სატრაქტორო ქარხნები; კომბაინები მზადდება როსტოვში, ნიჟნი ნოვოროდში — ავტომობილები, ავიაქარხნები აშენდა მოსკოვში, სამარაში, ვორონეჟში.

საექსპლუატაციოდ ჩაბარდა დნებოროვსკი და თურქსიზი. წინა პერიოდის არეული და კრიტიკულ სიტუაციასთან შედარებით, ის, რაც ქვეყანაში ხდება, მშვიდი და მამლარი ცხოვრების იმედს აძლევს ხალხს.

— ცხოვრება უკეთესი გახდა, ამხანაგებო, ცხოვრება მხიარული გახდა! როცა ცხოვრება მხიარულია, შრომაც სახალისია. ჩვენთან კრიზისი რომ იყოს, ჩვენთან რომ იყოს უმუშევრობა — მუშათა კლასის უბედურება, ჩვენთან სიღატაკე რომ იყოს, ჩვენი პროდუქცია რომ არ იზრდებოდეს, ჩვენი ქვეყნის მუშებსა და გლეხებს ასეთი კარგი მთავრობა რომ არ ჰყავდეს, რომელიც მათზე ზრუნავს და ანგარიშს უწევს მათ საჭიროებას, ცუდად და უხალისოდ რომ ვცხოვრობდეთ, მაშინ არავითარი სტახანოვიური მოძრაობა არ გვექნებოდა, გარნმუნებთ!

ასე მიმართა სტალინი სტახანოვიური მოძრაობის მოწინავე მოწინაელებს კრემლში მონეულ შეკრებაზე.

1937 წელს გაიხსნა ვოლგა-დონის არხი, რომელმაც მოსკოვი 5 ზღვის ნავსადგურად აქცია.

ამ არხის მშენებლობაზე ფართოდ იყო გამოყენებული პატიმართა შრომა, რისთვისაც სპეციალური ბანაკიც კი გაიხსნა — დიმიტროვლავი. შედეგად 4 წელიწადში განხორციელდა გრანდიოზული პროექტი, რომლის ავტორი ჯერ კიდევ პეტრე პირველი იყო. ე.ი. სტალინური ინდუსტრიალიზაციის შედეგად შესაძლებელი გახდა რუსეთის დედაქალაქის დედა მდინარესთან დაკავშირება, რისი განხორციელებაც რუსეთის დიდმა იმპერიამ 200 წლის წინათ ვერა და ვერ შეძლო.

აქ, ამ წყალშესაყრის ორ ნაპირზე იდგა ორი გოლიათის ფიგურა — ლენინის, რომელიც რუსეთის ძეგლთა შორის დღესაც უდიდესია, და სტალინის, რომლის ქანდაკება პოსტამენტიდან ხრუშჩოვის „დათბობის“ დროს ჩამოაგდეს.

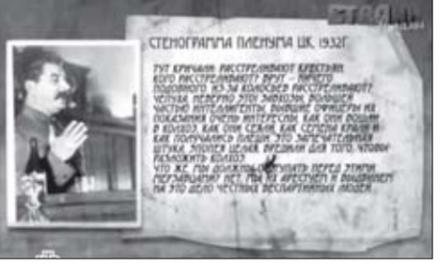

მაგრამ ამ ძეგლებით კი არ არის ღირსშესანიშნავი ეს ადგილი, არამედ იმით, რომ აქ წარმოდგენილია მხოლოდ ერთ-ერთი რეალიზებული პროექტი მასშტაბური სტალინური ინდუსტრიალიზაციის: მარტო აქ, არხის გაყოლებაზე აიგო 11 რაბი და 7 ელექტროსადგური.

დღევანდელი გადასახედიდან ეს წარმოუდგენელ გარღვევად გვეჩვენება, მაგრამ მაშინ ყველა უკმაყოფილო იყო პირველი ზუნღედების ტემპებითა და შედეგებით და მათ ჩაჯარუნას აღიარებდნენ. მაგრამ ყველაზე სერიოზულ პრეტენზიებს სტალინური კოლექტივიზაციის მიმართ გამოთქვამდნენ.

ამხანაგები სტალინის ლამის სისხლიან ტირანს უწოდებენ. სტალინი თითქოს თავს იმართლებს, აღიარებს დაშვებულ გადახრებს, მაგრამ ასაბუთებს მათ ისტორიული აუცილებლობით: დროა მკაცრი და ღონისძიებებიც მკაცრია.

პლენუმის სტენოგრამის გამოქვეყნება 1932 წლის გაზეტებში აკრძალეს.

სტალინი ცენტრალური კომიტეტის იმ პლენუმზე ამბობდა:

— აქ ყვიროდნენ: ხვრეტენ გლეხებს. ვის ხვრეტენ? ტყუიან... მსგავსი არაფერი ხდება. თავთავებისთვის ხვრეტენ? სისულელეა. არ არის სწორი! სამეურნეო ნაწილის ხელმძღვანელები, უმეტესად, ინტელიგენტები, ყოფილი ოფიცრები არიან. მათი ჩვენებები ძალიან საინტერესოა. როგორ უწოდებენ კოლმეურნეობაში, როგორ დათესეს, როგორ იპარავენ თესლს და როგორ ჩნდებოდა გამელოტებული ადგილები. ეს შესანიშნავი ამბავია, მთელი ეპოპეა. მავნებლობდნენ იმისთვის, რომ დაეშალათ კოლმეურნეობა.

ჩვენ რა, უკან უნდა დავიხიოთ ამ არამზადების წინაშე? არა. ჩვენ მათ დავაპატიმრებთ და მათ ადგილებზე დავანინებთ პატიოსან, უპარტიო ადამიანებს. ამხანაგო სმირნოვ, ამ ყველაფერს ნუ ენდობით!

ამხანაგი სმირნოვი რსფსრ სოფლის მეურნეობის სახალხო კომისარია, გლეხთა ინტერნაციონალის ხელმძღვანელი. 1937 წელს სმირნოვს დახვრეტენ.

ამ დროს კი დასავლეთში ბევრი ადამიანი საბჭოთა კავშირის მიმართ სიმპათიურადაა განწყობილი. სტალინიდან ჩამოდიან მსოფლიოში სახელმწიფოებრივი მწერლები. დასავლეთში დეპრესია მძინევარებს, საიდუმლოებით მოცული საბჭოთა ზუნღედების მიღწევები კი მომაჯადოებელია.

ლიონ ფეიხტვანგერი, ემილ ლუდვიგი, ანრი ბარბუსი, რომენ როლანი წერენ ქვეყნის შესახებ და ესაუბრებიან სტალინის. მხოლოდ ფრანგი მწერალი, ნობელის პრემიის ლაურეატი ანდრე ჟიდა უკმაყოფილო — სტალინი კატეგორიული წინააღმდეგია ერთსქესიანთა ქორწინების.

გაბრძელება იძენება
ტელევიზიის საგაზეთო ვარიანტი **მოაშადა არმაზ სანაბლიძე**

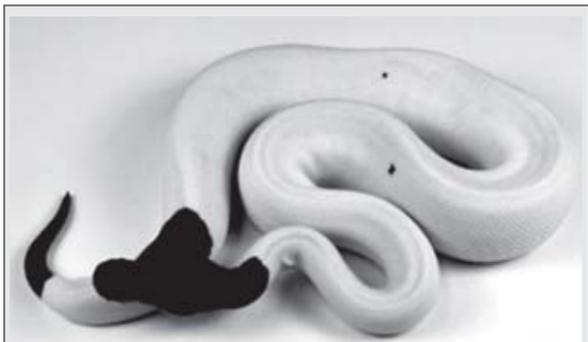

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

უნიტაზი კატაბისთვის

48 წლის ავსტრალიელმა დინიანერმა ჯო ლაპიჯმა სპეციალურად კატებისთვის უნიტაზი შექმნა. მონაცემების მიხედვით „LitterKwitter“ ჰქვია. ჯო თავდაპირველად უნიტაზის გამოყენება საკუთარ კატა დუგალს ასწავლა. რამდენიმე გაკვეთილის შემდეგ კატამ ადამიანის მსგავსად უნიტაზზე დაჯდომა შეძლო. ჯო შინაური ცხოველის მაგალითზე მომხმარებელს უმტიკიცებს, რომ კატის უნიტაზი ისევე კომფორტულია პატრონისთვის, როგორც ამ შინაური ცხოველისთვის.

უნიკალური შავ-თეთრი პითონი

აშშ-ში უნიკალური გველი — მდედრობითი სქესის სამეფო პითონი იყიდება. იშვიათი შეფერილობის გველის ფასი 16 000 აშშ დოლარია. გველის პატრონის, კოლინ უივერის, თქმით, ასეთი ფერის პითონი განსაკუთრებულია და ის მხოლოდ საფუძვლიანი სელექციის შედეგად გაჩნდა, რასაც კოლინმა 7 წელი მოანდომა. უივერი ირწმუნება, რომ მისი სამეფო პითონის განმავლობაში მხოლოდ ასეთივე ფერის მხოლოდ ორი

გველი არსებობს. აქედან ერთ-ერთი ისე უივერის გამოყვანილია. როგორც პითონის პატრონი აცხადებს, ასეთი სახის მუტაცია გველებს არა მხოლოდ მრავალფეროვანს და მიმზიდველს ხდის, არამედ პითონთა მოშენებისთვისაც ძალიან კარგია. ცნობილია, რომ სასურველი შედეგის მისაღებად წლებია საჭირო, ვინაიდან სამეფო პითონები მთელი ცხოველების განმავლობაში მხოლოდ 6 კვერცხს დებენ.

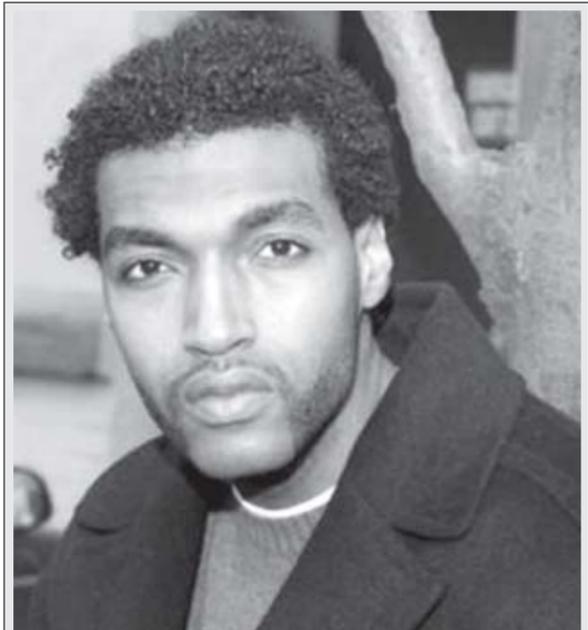
მინისქვეშა ქალაქი ავსტრალიაში

ავსტრალიაში არის პატარა მალაროელთა ქალაქი კუბერ-პედი, რომელიც მთლიანად მინის ქვეშაა გაშენებული. ეს ქალაქი ქვეყნის სამხრეთ ნაწილშია, სადაც უდაბნოს კლიმატია.

მინისქვეშა ქალაქი 1915 წელს, მას შემდეგ შეიქმნა, რაც ამ ტერიტორიაზე ძვირფასი ქვის, ოპალის, საბადო აღმოაჩინეს. მაღალი ტემპერატურის გამო, მალაროელებმა მინისქვეშა საცხოვრებელი ფართობი გათხარეს. მაღარო დღემდე მოქმედებს. იქ მომუშავე ზოგიერთი

ადამიანი ჯერ კიდევ მინის ზემოთ, 40-გრადუსიან სიცხეში ცხოვრობს, ხოლო მათ, ვინც მინის ქვეშ ცხოვრება არჩიეს, საკმაოდ კარგი კომფორტი აქვთ შექმნილი. მათ სახლებში გრილა, ტემპერატურა 24 გრადუსს არ აღემატება, ხოლო ტენიანობა 20%-ია. დიდი ხნის განმავლობაში კუბერ-პედის შესახებ ძალიან ცოტა ადამიანმა იცოდა. 1980-იან წლებში ავსტრალიის ამ უდაბნოს ათასობით ტურისტს მოაწყდა. 1981 წელს ადგილობრივმა უმბერო კორომ მინის ქვეშ პირველი სასტუმრო ააშენა. ახლა ქალაქში 3000-მდე ადამიანი ცხოვრობს და ისინი ყოველდღიურად აფართოებენ მინისქვეშა ქალაქის ტერიტორიას.

აპერიკელი ეპოპლას სიყვარულის ნაკლებობის გამო უჩივის

ნიუ იორკში მცხოვრები 32 წლის ბერნარდ ბეი მშობლებს სიყვარულის ნაკლებობის გამო სასამართლოში უჩივის. მამაკაცის თქმით, მშობლებს ის არ უყვართ და კომპენსაციის სახით 200 000 დოლარს ითხოვს.

ბერნარდი უსახლკაროა და ამაში მშობლებს ადანაშაულებს. უფროსი ბიძგის თქმით, საუბარში მამაკაცმა განაცხადა, რომ სახლიდან 12 წლის ასაკში წავიდა, რადგან მშობლებისგან სიყვარულს არასდროს გრძნობდა და მათგან სიტყვიერი შეურაცხყოფის ატანა უწევდა. მოგვიანებით კი სმა დაიწყო. ბერნარდი ამტკიცებს, რომ მისი დღევანდელი მდგომარეობა მხოლოდ მშობლების ბრალია. მან ბრუკლინის სასამართლოში სარჩელი უკვე შეიტანა. სარჩელში მიუთითა, რომ მშობლების არასაკმარისი სიყვარულის გამო თავს სამყაროსგან გარიყულად იგრძნობდა და თვლის, „ვერასდროს ვგრძნობდი,

რომ მშობლებს ვუყვარდი. ჩვენ ოჯახი არასდროს გვეკონდა. ისინი ჩემზე არ ზრუნავდნენ. როდესაც სახლიდან გავიქეცი, 12 წლის ვიყავი. შემდეგ დავბრუნდი, მაგრამ დეიდა მითხრა, რომ, სანამ სახლში შემიშვებდა, 45 წუთი გარეთ უნდა ვმდგარიყავი“, — ამბობს ბერნარდი. ბერნარდის დედა აცხადებს, რომ ის და მისი მუდმივ ვაჟისთვის ასეთი დიდი ოდენობის თანხის მიცემას არ აპირებენ. „ბერნარდს საკუთარი ფული არასდროს ჰქონია. არასდროს უმუშავია, ამიტომაც დროა, წავიდეს და სამსახური მოძებნოს“, — განაცხადა ბერნარდის დედა.

აპერიკელმა სახლი ნაპრისგან ააშენა

კალიფორნიის შტატში, ქალაქ კამბრიაში უცნაური ნაგებობა დგას, რომელიც ახლა უკვე ადგილობრივ ღირსშესანიშნაობად ითვლება. უნიკალური სახლი ნაგვისგანაა აშენებული.

მისი შემქმნელი არტურ ბილია. ბილს ძალიან უყვარდა სხვადასხვა გამოუსადეგარი ნივთის შეგროვება და ვერაფრით ელეოდა მათ. დროთა განმავლობაში მის მიერ შეგროვებული ნაგავი ნამდვილ ბარიკადად იქცა და ცოტაც და უცნაურ კოლექციონერს თავზე დაემხოვდა. ბილიმა გადაწყვიტა, გამოუსადეგარი ნივთებით ნამდვილი სახლი აეშენებინა. შენობას არტურმა Nit Wit Ridge-ი დაარქვა და მის აშენებას თითქმის მთელი ცხოვრება მოანდომა. მას არაფერი გაეგებოდა არქიტექტურის და თან მარტო მუშაობდა. სახლის ასაშენებლად არტურმა ყველაზე უცნაური ფუნდამენტი შექმნა — მან გი-

განტური ორმო ამოთხარა, ხოლო შემდეგ ის სხვადასხვა სახის ნაგვით აავსო. ამას მოჰყვა ტერასების, დეკორატიული არქების, ბილიკებისა და შადრევნების აწყობა. სხეულისთვის გამოუსადეგარ ნივთებს თითქმის ყოველდღე ეზიდებოდა. ცოტა ხნის წინ Nit Wit Ridge-ის შემქმნელი 96 წლის ასაკში გარდაიცვალა. ნაგვისგან შექმნილი სახლი მაიკლ და სტენის ომელების მფლობელობაში გადავიდა, რომლებიც არტურ ბილს დიდ პატივს სცემდნენ და ეხმარებოდნენ. ახლა Nit Wit Ridge-ს ყოველდღე სტუმრობენ ტურისტები, რომლებსაც არტურის ისტორიას სახლის ახალი მფლობელები უყვებიან.

მსოფლიოში სახელგანთქმული პოლიგლოტა

პოლიგლოტს ბევრ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანს უწოდებენ. თანამედროვე მსოფლიოში უამრავი ენა არსებობს. ნებისმიერ ადამიანს შეუძლია ბევრი ენის ათვისება? თვითონ პოლიგლოტები ამას დადებითად პასუხობენ — დიახ, შეუძლია, თუკი ენების შესასწავლად ადამიანს მოთმინება, შრომისმოყვარეობა, სურვილი, ნებისყოფა და ენერჯია ეყოფა.

ზოგიერთი პოლიგლოტის ბიოგრაფიას სათავგადასავლო რომანივითაც კი წაიკი-

თხავ. ამ გასაოცარ ადამიანთა ცხოვრება კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ადამიანის შესაძლებლობები განუსაზღვრელია. კაცობრიობის ისტორიაში პირველ პოლიგლოტად პონტოს მეფე მითრიდატ VI ევპატორს ასახელებენ. ამბობენ, რომ მან 22 ენა იცოდა. ძველი დროის ყველაზე ცნობილი ქალი-პოლიგლოტი კი ეგვიპტის უკანასკნელი დედოფალი (69-30 წწ. ჩ.წ.აღ-მდე) კლეოპატრა იყო. მან არანაკლებ 10 ენა იცოდა, ბერძნულსა და ლათინურთან ერთად. კრისტინა რასმუს რასკი (1787-1832) დიდი დანიელი ენათმეცნიერი, 230 ენაზე ლაპარაკობდა თვისუფლად;

ჯუზუპე მეცოფანტი

კრისტინა რასმუს რასკი

მითრიდატ VI ევპატორი

კიდებლად, წიგნებით ისწავლა. წარმოშობით ლიბანელი ზიად ფაუზი (დაიბადა 1954 წ.) კი ბრაზილიაში ცხოვრობს. თავისუფლად ლაპარაკობს, კითხულობს და თარგმნის 58 ენიდან. 1997 წელს გინესის რეკორდების წიგნმა ის პლანეტის მთავარ პოლიგლოტად დაასახელა.

იდეალური სხეობა

რა სხვაობა უნდა იყოს სიმაღლეში ქალსა და კაცს შორის? ჰოლანდიაში მეცნიერებმა იდეალური მაჩვენებელი აღმოაჩინეს. გამოკითხვის შედეგებმა აჩვენა, რომ, რესპონდენტთა უმეტესობის აზრით, მამაკაცი აუცილებლად ქალზე მაღალი უნდა იყოს. ქალები მათთან თავს უფრო დაცულად გრძობენ. სუსტი სქესის წარმომადგენლებს სურთ, რომ მათი პარტნიორი მათზე 20 სმ-ით მაღალი იყოს. თავის მხრივ, მამაკაცებს სურთ, რომ ქალი მათზე 7.5 სმ-ით იყოს დაბალი. გამოკითხვაში მონაწილეობა 50 000-მა ადამიანმა მიიღო. აღმოჩნდა, რომ მამაკაცის იდეალური სიმაღლე 190 სმ-ია, ხოლო ქალის — 174-სმ.

პლანეტის ყველაზე მოხუცი ქალი 115 წლის მისაო ოკავაა

იაპონიაში, ქალაქ ოსაკაში მცხოვრები მისაო ოკავა პლანეტის ყველაზე მოხუც ქალბატონად აღიარეს. მარტში მისაოს 115 წელი შეუსრულდა.

ყველაზე მოხუცად ოკავა ჯერ კიდევ იანვარში ორგანიზაცია Gerontology Research Group-მა აღიარა. ახლა რეკორდი გინესის რეკორდების წიგნის წარმომადგენელმაც დაადასტურა.

მისაო ოკავა 1898 წლის 5 მარტს ოსაკაში, კიმონოს ოსტატის ოჯახში დაიბადა. მას სულ სამი შვილი ჰყავდა. ორი მათგანი ცოცხალია და ერთმა

ცოტა ხნის წინ 90 წლის იუბილე აღნიშნა. იაპონელ ყველაზე ხანშიშესულ ქალბატონს 4 შვილიშვილი და 6 შვილთაშვილი ჰყავს.

მისაომდე ყველაზე მოხუცი ქალის ტიტულს ასევე იაპონელი — კოტო ოკუბო ატარებდა. ის 2013 წლის დასაწყისში გარდაიცვალა.

მსოფლიოში ყველაზე მოხუცი მამაკაცი ასევე იაპონის მოქალაქე, 115 წლის ძირიუმონ კიმურაა.

შეგახსენებთ, ქართველი ქალბატონი ანტისა ხვიჩავა 2012 წელს 132 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

გეოგრაფიული
საერთაშორისო გეოგრაფიული და მსოფლიო
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

6 წლის ბიჭმა წიგნი დაწერა

6 წლის დილან სიგელმა, რომელიც ლოს-ანჯელესში ცხოვრობს, ავადმყოფი მეგობრის, ჯონ პურნაზარაიანის, დასახმარებლად წიგნი დაწერა. 7 წლის ბიჭს იშვიათი მემკვიდრეობითი დაავადება — გლიკოგენოზი აქვს.

ჯონის გადასარჩენად მისი უმცროსი მეგობარი თავის დაწერილ წიგნებს ყიდის. 16-გვერდიანი თხზულებას „შოკოლადის ბატონი“ ჰქვია.

წიგნის გამოცემისთვის თანხები დილანის მშობლებმა გაიღეს, ხოლო წიგნისადმი საზოგადოების ყურადღების მისაპყრობად ძალისხმევა არ დიშურა სუპერმარ-

კეტმა Whole Foods. სუპერმარკეტი ყოველ შექმნილ წიგნზე კლიენტს შოკოლადს ჩუქნის.

პატარა ბიჭმა წიგნის გაყიდვით ეგვიპტურებით უკვე შეაგროვა 30 000 დოლარი.

გარდა ამისა, იშვიათ დაავადებას, რომელიც მის მეგობარს აქვს, ახლა საზოგადოების მხრიდან მეტი ყურადღება ეთმობა.

სამწუხაროდ, პატარა მწერლის მეგობრის დაავადების განსაკურნებლად, მედიკამენტი ჯერ არ არსებობს, ამიტომ დილანის შეგროვილი თანხა ფლორიდის უნივერსიტეტის ბავშვთა ცენტრში გადაიღობა.

სახლი გრინარე ღრინაზე

სერბეთში მდინარე ღრინაზე პანანინა სახლი დგას, რომელიც ადგილობრივებსა და ტურისტებს იზიდავს. ხის ქოხი სერბეთის ქალაქ ბაინა-ბაშტასთან ახლოსაა. სახლი მდინარის ცენტრში მდებარე კლდეზეა აშენებული და მისი ფანჯრებიდან ულამაზესი ხედი იძლება. ამ სახლმა განსაკუთრებული პოპულარობა მას შემდეგ მოიპოვა, რაც ჟურნალ National Geographic-ში მისი ფოტოსურათები დაიბეჭდა. ეს სახლი 45 წელია სტუმრებს მასპინძლობს.

ქოხს საინტერესო ისტორია აქვს. ის პატარა ბიჭების ჯგუფმა 1968 წელს ააშენა. ისინი მდინარეში ცურვის შემდეგ წყალში მდებარე კლდეზე ირუჯებოდნენ, მაგრამ უსწორმასწორო კლდე არაკომფორტული იყო, ამიტომაც ბიჭებმა მდინარესთან ახლოს მდებარე დაწვრილი ფარდულიდან ფიცრები მოიტანეს, შემდეგ კი ქოხი ააშენეს. 45 წლის განმავლობაში სახლი წყალდიდობების შედეგად დაზიანდა.

ქალმა სასამართლოს წაიღოებითი ჩვენება მისა

ბრიტანეთში პოლიციელი ძალი მოწმის სტატუსით „დაკითხეს“. ცხოველმა სასამართლოს წერილობითი ჩვენებაც „მისცა“.

პროკურატურის წარმომადგენლებმა რამდენიმეჯერ მიმართეს ოთხფეხა პოლიციელს, სახელად Peach-ს და ეჭვმიტანილის დაკავების დეტალების შესახებ წერილობითი მოხსენების დაწერა სთხოვეს. Peach-ი თავად იღებდა მის დაჭერაში მონაწილეობას.

გერმანული ნაგავის პატრონმა სცადა პროკურატურისთვის იმის ახსნა, რომ ძალი ვერ შეძლებდა მონაწილის როლის მორგებას და მიუშვეს წერილობითი ჩვენების მიცემას, მაგრამ ამან არ გაჭრა.

პატრონი მიხვდა, რომ პროკურატურებს ვერ დაარწმუნებდა და მისი ძალის ნაცვლად ჩვენება თავად დაწერა. სპეციალურ ბლანკზე მან ბავშვური კალიგრაფიით შემდეგი ტექსტი დაწერა: „მე მას მივდექ. მე მას ვეპენ. ცუდი ადამიანია. ის გემრიელია. Peach-ი კარგი ბიჭია“.

ასაკისთვის განკუთვნილ გრაფიკულ ძალის პატრონმა ჩაწერა, რომ მონაწილე 4 წლისაა, ხოლო ხელმოწერის ნაცვლად ძალის თათის ანაბეჭდი დახატა.

ძალის წერილობითი ჩვენება მალევე გახდა პოპულარული სოციალურ ქსელებში. მიიღეს თუ არა ჩვენება და განიხილა თუ არა ის სასამართლომ, უცნობია.

სსტუმრო ნაგავსაყრელზე

შედეგში თავი უსახლკაროდ რომ იგრძნო, ფულის გადახდა მოგინებთ.

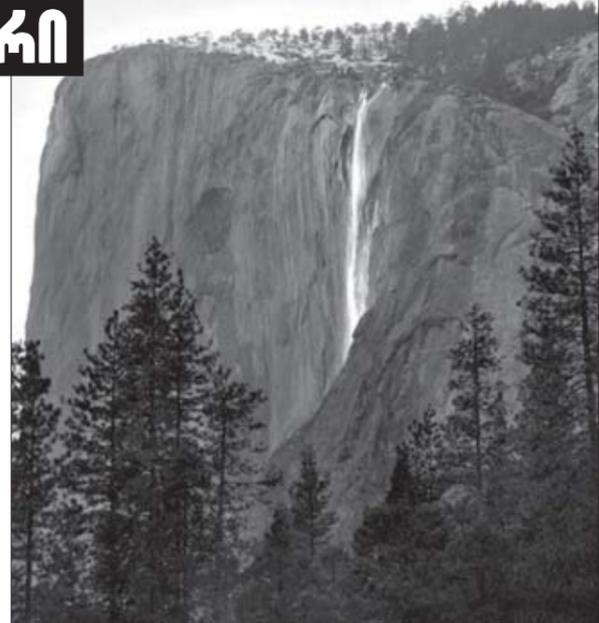
ქალაქ გეტებორგში მდებარე სასტუმრო „Faktum Hotels“ წარმოადგენს ლეიბს, რომელიც ნაგავსაყრელზე გდია და მისთვის 10 დოლარის გადახდაა საჭირო. ადმინისტრაცია სტუმრებს იმ ადგილებზე უსახლკაროები ყველაზე ხშირად იკრიბებიან. როგორც მენეჯერი ამბობს, სტუმრებს ყველაზე მეტად გვირაბებში,

ტყეში, პარკებსა და ხიდის ქვეშ ძილი ურჩევნიათ. ნომრის ღირებულებაში უსაფრთხოებაც შედის — სტუმარს სხვა ადამიანები არ შეაწუხებენ. პროექტი მიზნად ისახავს, ყველამ გააცნობიეროს, თუ რას ნიშნავს ზამთრის სიცხეში თბილი ლოგინის ნაცვლად ქუჩაში ძილი. ადმინისტრაცია იმ საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობს, რომლებიც გეტებორგში მცხოვრებ უსახლკაროებს ეხმარებიან.

ხეხსლოვანი ჩანჩქერი

ჩვენს პლანეტაზე არსებობს ასეთი ჩანჩქერი და მას ჰქვია Horsetail Fall, ანუ ცხენის კუდი. ის მდებარეობს აშშ-ში შტატ კალიფორნიაში. საინტერესო ისაა, რომ გარკვეული პერიოდში, კერძოდ კი თებერვალში, აქ წყლის მაგივრად ცეცხლი მოედინება. მიზეზი ბევრად მარტივად იმასთან შედარებით, რაც ამ სანახაობის მხილველმა შეიძლება იფიქროს. ჩანჩქერი ძალიან ახლოსაა კლდეებთან, ხოლო მზის სხივების სხვა კუთხით დაცემის გამო, ჩვენ გვეჩვენება რომ წყლის მაგივრად აქ გაფარვარებული მეტალი მოდის. სწორედ თებერვალში მთელი მსოფლიოდან აქ უამრავი ტურისტი და ფოტოგრაფი მოდის.

აშშ-ის კარდიოლოგების მიერ აღიარებული ქართული პრეპარატი გულს 30 წლით «ასახლავს»

ქართველები რატომღაც ყურადღებას ვამახვილებთ ჩინური, ტიბეტური, ინდური, არაბული მედიცინის საფუძველზე შექმნილ, სამკურნალო მცენარეებისგან დამზადებულ საშუალებებზე. გვაინტერესებს, რომ სიტყვა „მედიცინა“ კოლხი მკურნალი ქალის მედეასგან იღებს საფუძველს, ხოლო „მედეას“ მამიდას — ჰეკატეს კოლხეთში სამკურნალო მცენარეების ბაღი ჰქონდა გაშენებული. თითქმის 30 წელზე მეტია, რაც მეცნიერულად ვამუშავებდი ძველ ქართულ მედიცინაზე დაწერილ უამრავ წყაროს, ენციკლოპედიას და ადვოკატურულ უძველეს ქართულ კარბონატებში მოცემულ, საუკუნეებით გამოცდილ რეცეპტებს. ჩემი მრავალწლიანი კვლევის საგანს შეადგენდა, დამედგინა, რა იგულისხმებოდა იმ სასწაულმოქმედი ბალახის ქვეშ, რომელსაც მედეა ძალზე სწირად იყენებდა და რომელიც ცნობილია, ისტორიული წყაროების მიხედვით, „პრომოთეს ბალახის“ სახელწოდებით.

ქართველი მეცნიერი კახა სპაბსტარიშვილი სწორედ ერთ-ერთი მათგანია, ვინც ამ უნიკალურ რეცეპტურაზე დაყრდნობით ქმნის თავის პრეპარატებს.

კახა სპაბსტარიშვილი, ექიმი-პრომოთეატი, აკადემიკოსი:

— ისტორიული წყაროების მიხედვით, ამ ბალახის შეზავებით მომზადებულ წამალს გააჩნდა სასწაულმოქმედი ძალა. ისტორიულ წყაროებზე მუშაობის დროს ნაპოვნად ამ მცენარის აღწერილობასაც: „ფესვი ახლად გადაჭრილ ხორცს ჰგავს... მისი წვენი მთავი ნაზარდი ნივთის შავი სითხის ფერია“. სხვა, ძველ ბერძნულ წყაროს მიხედვით კი: „ამ სასწაულმოქმედ ბალახის ფესვს გულის ფორმა ჰქონდა!“ ბერძენი ავტორების მტკიცებით, ეს ბალახი მხოლოდ კავკასიაში ხარობს და უძლიერესი სამკურნალო თვისების მატარებელია. ამ მცენარის უძლიერესი მატინიზირებული ფეხები გამოწვეული იყო გულის კუნთზე უდიდესი გამაჯანსაღებელი მოქმედებით, რაც გა-

მოვიყენე კიდევ ჩემ მიერ შექმნილ „გულის ელექსირში“. ჩიხში შესულ კლასიკურ მედიცინაზე მინდა გავამახვილო ყურადღება. საერთაშორისო სახელის მქონე მეცნიერები ერთხმად თანხმდებიან იმაზე, რომ 21-ე საუკუნე აღარ იქნება კლასიკური მედიცინის ხანა. ძველ ეგვიპტეში ჩვ.წ.აღ.მდე მრავალი საუკუნით ადრე იმავ ეხნატონის დინასტიის მედიცინა ბევრად მაღლა იდგა თანამედროვეზე. ჯერ მართო თავის ტვინზე ჩატარებული ოპერაციები რად ღირს, როდესაც თავის ქალის ტრეპანაციის გარეშე სიმსივნის „ლიკვიდირება“ ცხვირის ნესტოებიდან ხდებოდა.

— ამ რეცეპტურის მიხედვით არის შექმნილი თქვენი „გულის ელექსირი“?

— დიახ. პრეპარატი იქმნება და გადიდება გამოცდას თითქმის 10 წლის განმავლობაში. ის მხოლოდ ნატურალური კომპონენტებისგან შედგება და მისი მიღება შეიძლება ექიმის დანიშნულების გარე-

შეც. ელექსირი ზრდის გულის შეკუმშვის ძალას, ამასთანავე ამცირებს მის სისხშირეს, ამიტომაც ყველა ორგანოსა და ქსოვილის სისხლმომარაგება უმჯობესდება.

— ცნობილი ექიმის, პროფესორ დიმიტრი ტვილდიანის განცხადებით, აშშ-ის წამყვანი კარდიოლოგების აზრით, „გულის ელექსირის“ სისტემატური მიღების შედეგად, 75 წლის ადამიანის გული, მინიმუმ, 30 წლით „ასახლავდება“?

— საქმე ისაა, რომ პრეპარატის სისტემატურად მიღების შედეგად 75 წლის ადამიანის გულის კუნთის — მიოციტების მდგომარეობა 35-40 წლის ჯანმრთელი ადამიანის გულის კუნთის პარამეტრებს შეესაბამება. ჩვენს დიაგნოსტიკურ კლინიკას ნიუ იორკში უამრავი ქართველი ემიგრანტი მიმართავს. მათ შორის

ბევრია ისეთი, რომლებიც წლების განმავლობაში „გულის ელექსირს“ იღებენ. შედეგები სახეზეა — პაციენტების გულის მუშაობა საგრძნობლად უმჯობესდება. ექსპერტების აზრით, ამ პრეპარატის მუშაობას უფრო ფართო სპექტრით გააჩნია, ვიდრე ინსტრუქციაშია მითითებული.

P.S. პრეპარატის შექმნა შეგიძლიათ „პე-ის-პე“, „ჰი-პი-სი“-სა და „სახლავს აფთიაქის“ ძალაში.

ასახლავს გულისკოსები გერმანიაში გასტროლს გაგართავენ

მესუთე ნელინადა, რაც გერმანიაში საზოგადოებრივი ორგანიზაციის Eurocon e.V-ის ეგიდით ფუნქციონირებს მოზარდთა მუსიკალური განათლების განვითარების, კულტურის სფეროში თანამშრომლობისა და ახალგაზრდული გაცვლითი პროგრამების მხარდაჭერის საერთაშორისო პროექტი „კამერტონი“. პროექტის მიზანია განსაკუთრებული მუსიკალური ნიჭით დაჯილდოებული მოზარდებისა და ახალგაზრდების ხელშეწყობა და მხარდაჭერა, ახალგაზრდა კლასიკური მუსიკოსების საერთაშორისო კარიერის ჩამოყალიბება, მასსტერკლასებისა და საკონცერტო გამოსვლების ორგანიზება, სხვადასხვა ქვეყნის ახალგაზრდა მუსიკოსების შემოქმედებითი ურთიერთობების დამყარება და განვითარება. „კამერტონის“ ერთ-ერთი პროიორიტეტია სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენელ მო-

ზარდთა გასტროლების მონაწილეობა და გერმანელ თანატოლებთან ერთობლივი კონცერტების ჩართვა გერმანიის ქალაქებში და ვინაიდან პროექტი გაცვლითი ხასიათისაა, მსგავსი კონცერტების გამართვა გერმანიაში სტუმრად მყოფი ახალგაზრდების სამშობლოში. „კამერტონის“ ხელმძღვანელია ცნობილი გერმანელი საზოგადო მოღვაწე ქალბატონი **ლიუდვილა ფონ ბერგი**. პროექტის მხარდაჭერები არიან გოეთეს ინსტიტუტი, გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტრო და ბერლინის სენატი.

„კამერტონის“ პარტნიორი ქვეყნების რიგს 2011 წელს საქართველოც შეემატა. პროექტში საქართველოს წარმომადგენელი და მუსიკალური ხელმძღვანელია პიანისტი **პირა ლეღაშვილი**. შარშან საქართველოში უკვე მესამე ოფიციალური ვიზიტის ფარგლებში ლიუდვილა ფონ ბერგი რამდე-

ნ. ნიჭიერთა ათწლედის მოსწავლე **სანდი ვარტანოვი** (ვიოლინო). გიორგი ოიკაშვილი, ინალ ჯიოვი და სენდი ვარტანოვი შარშანაც მონაწილეობდნენ „კამერტონის“ ეგიდით გამართულ კონცერტებში, როგორც გერმანიაში, ასევე საქართველოშიც, როდესაც თბილისს საპასუხო შემოქმედებითი ვიზიტით ესტუმრნენ ბერლინის კარლ ფილიპ ემნუელ ბახის სახელობის მუსიკალური გიმნაზიის აღსაზრდელები და მათ კონსერვატორიის დიდ დარბაზში შთამბეჭდავი ერთობლივი კონცერტიც გამართეს.

ქართველ ახალგაზრდებს წლეულსაც ძალზე მრავალფეროვანი საკონცერტო პროგრამა აქვთ მომზადებული გერმანელი მსმენელებისთვის — როგორც სოლო ნომრები, ასევე ანსამბლები. ცხადია, დასავლეთ-ევროპული, რუსი და ამერიკელი კომპოზიტორების ქმნილებებთან ერთად, პროგრამაში შეტანილია ქართული მუსიკაც — რევაზ ლალიძის „რონდოტოკატა“, ირაკლი გეჯაძის „მერცხალი“, მერაბ ფარცხალაძის „ჩანახატი“. „კამერტონის“ თხოვნით, ვაჟა აზარაშვილმა საკმაოდ უჩვეულო შემადგენლობისთვის შექმნა თავისი შესანიშნავი „ნოქტიურნის“ სექსტეტისთვის განკუთვნილი რედაქცია, საგანგებოდ ბერლინში მიმავალი ამ მუსიკოსებისთვის შეიქმნა ახალგაზრდა კომპოზიტორების თენგიზ ნოზაძის სექსტეტი სახელწოდებით „ვალსი-ფანტაზია“ და ლალი საბანაძის „მუსიკა სუთი ინსტრუმენტისთვის“.

წლევანდელი საკონცერტო ტურნეც გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროსა და გოეთეს ინსტიტუტის მეშვეობით გაიმართება.

სიხალდაში მომსახურება!

გაქვთ კოგულაქსი სიდაბლის ბაბო?

დახეხეთ ახლავე!

☎ 574 47 39 04

☎ 0790 30 94 35

იური გურდიაშვილის კაბინეტი

გთავაზობთ მკურნალობას შემდეგ დაავადებებზე: კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადებები, არასპეციფიკური წყლულოვანი კოლიტი, საშვილოსნოს კისტა და კისტომა, შარდის ბუშტის ანთეზა, ლვილის დაავადებები, ჰეპატიტი (მათ შორის C-ჰეპატიტი), ალერგიები, შიშორიტი, ფრონტიტი, მენსტრუალური ციკლის რეგულირება, პროსტატა, ადენომა, ტუბერკულოზის ნებისმიერი ფორმა, ნაწლავის პოლიპი, ათეროსკლეროზი და სხვ.

მისამართი: აღმაშენებლის №195
ჩანერა წინასწარ: ტელ.: 551-10-59-74
იური გურდიაშვილის კონსულტაცია უფასოა!

განხილვა

2013 წლის 1 სექტემბერს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II დალოცავს ბაზარდუბის გვარს. ამისათვის აუცილებელია საგვარეულო ხატის ერთობლივი ძალით დანერა (დახატვა), რისთვისაც ლიბერთი ბანკში გახსნილია ანგარიში: GE36LBO111199431911000 (პ. ა. ლიანა გახარია სახელზე). მნიშვნელოვანია, ყველა გახარია მიიღოს მონაწილეობა ამ სასიკეთო საქმეში და შესაძლებლობის ფარგლებში ჩარიცხოს ნებისმიერი თანხა.

დეტალების დასახულებლად შეგიძლიათ დარეკოთ: 599 728 591

საქართველო & მსოფლიო

ესტუბრეტი ჩვენს სიბჭ

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თბილისში მდებარე პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

917722331389009